

Mengedichten

H.K. Poot

bron

H.K. Poot, *Mengedichten* (3 delen). Arnold Willis, Rotterdam 1716-1722.

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/poot001meng01_01/colofon.htm

© 2004 dbnl

H.K. Poots Mengeldichten.

Zucht tot de Poëzy.

Wie zou elx wit afmalen op zyn bladen?
d'Een bidt de goê Fortuin
Om kroonegout en purpre ryxgewaden
En hoven van arduin.
Een ander, die by d'oorelogsbanieren
Liefst glory haelt, grypt naer
Triomfpalm en bebloede kryghslaurieren;
En koopt met lyfsgevaer
De zege bly daer 's vyants heiren woelen.
Het stemmigh staetsgelaet
Zoekt kussens en raetsheerelyke stoelen
En ampten in den staet.
Daer is'er die alleen op pistoletten
En goude en zilvre munt
Hun ydel hart en dwaze zinnen zetten.
Ik hebbe een' goeden vrunt

Dien gy niet ligt tot klimmen zoudt bewegen:
 't Mogt dondren, zeit de man,
 En dan waer 't nutst en veiligst nooit gestegen:
 Zulk weêr rant toppen an.
 Zoo kiest dees 't heil der welvernoegde zielen,
 En rust ook als hy spit;
 Daer gene graeg op Febus zonniewielen
 Ten doel des blixems zit.
 ô Schepter, dolk, eerampten, schattrezoren,
 Waer heen? waer heen, ter vlucht?
 Doet ge ons dus kort den gloryhoren hooren
 Van 't vliegende gerucht!
 Zondt gy den naem voor 't sterven niet bewaren,
 Als 't lichaem slaept in 't stof!
 Wel moet ge dan met al uw' luister varen
 En aengebden lof.
 Indien Apol, ô Dichterdom, uw vader,
 My steeds begunstige, en
 Uit Pegazus gewyde hoefbronader
 Myn' dichtgeest lave en pen;
 Indien de rei der zoete Zanggodinnen
 My vedlen laet' met lust,
 En eenen krans van kringklent klimop winnen,
 In kommerlooze rust,
 Zoo zal ik noô myn zaligh lot verwenschen.
 De kunst maekt goôn van sterfelyke menschen.

Aen de Begunstigers myner dichtkunste.

Dit rond en triplend liergedicht
 Groet, ô Mecenen, u, door dankbaerheit gedreven;
 Dewyl ge my zoo dier verplicht.
 Ik wensche u voor uw gunste een welgelukkigh leven.
 Gout is me uw heusche vriendschap waert.
 Geen dwarsche tegenheit moet ze ooit of ooit verletten.
 Zy, zy houdt myne luit gesnaert,
 En doet my op de harp myn grove vingren zetten;
 Het zy ik van den akker keer,
 Daer Ceres kouter deur de vooren wort gedreven,
 En voel myn zuchten al van veer
 Gezwint vooruit naer myn eng schryfvertrekje zweven;
 Het zy ik uit de klaverwei,
 Daer Pales koe en schaep roomzwangre jadders dragen,
 Met volle mellekëemren schei,
 En korte poozen vinde in lange zomerdagen.
 Ik weet wel, Vrienden, dat myn zang
 Juist niet te lieflyk valt voor luisterscherrepe ooren:
 Gy weet wel dat brootzorgbelang
 De dichtkunst hindren kan al is ze een' aengeboren.

Doch, wien kan 't schaên dat we, ons verdriet
 Verdryvende, met spel de ledige uren spillen?
 Wy twisten met Apollo niet:
 ô Neen! goê Vrienden, zacht: men zou uw' Dichter villen.
 Hoe dikwyls noope ik mynen geest,
 Zelf in den droksten oegst, met heilige yversporen
 Tot dichten, dat den druk geneest!
 Hoe dikwyls schyne ik dus een stem tot my te hooren!
 Vaer voort, P O O T . helder uit de borst;
 Al zyt ge maar een boer, in aenzien min uitstekent;
 Geen lage staet ooit lof bemorst:
 Gy dryft den lantbou die zyn' tydt met eeuwen reket:
 Lantluiden spelen al van outs
 Op dunne hallemen in vrolyke landouwen,
 Terwyl ze aen Pan, den Godt des wouts,
 De zorgen voor hun zoet en dartel vee betrouwen.
 Men zegt dat Febus zelf weleer,
 Toen hy den fellen haet van Jupiter bezuurde,
 By vorst Admetus ossen meer
 Dan duizent deuntjes op zyn ruispyp turelurde
 Omtrent Amfryzus klaren vliet.
 Hierop kan dan noch tydt noch staet myn' zanglust toomen:
 Dicht ik geen glorywaerdigh liet;
 De wil tot groote daên wort voor de daet genomen.
 Ik oog, met eerbiedt en ontzagh,
 Op fiere Helden die in dichtkunst niemant wyken;

En schoon ik op geen' eenen dagh
 Waert ben te noemen by Hooftzwiergen en Vondryken,
 Zoo stel ik ze my echter voor,
 En klim en hink ze naer op Pindus wenteltrappen.
 Dus volgde Askaen Eneas spoor,
 Uit Trojes veege vest, met ongelyke stappen.
 Dan (och! wie is zyn eigen vriend?)
 'k Begeef my stout ter zee, daer 't schroomlyk is te zeilen;
 Maer, 't gene elkeen te weten dient,
 'k Begere in plaets van lof verschooning van myn feilen.

Tot myne gedichten.

GY tedre wichtjes van myn brein,
 Onnoosle schepsels zonder arregh,
 Ai hoort, al zyt ge zwak en klein,
 Wat ik uw krank vermogen verregh.
 Gy weet dat gy myn kinders zyt,
 En zult my mooglyk overleven.
 Och! waert gy waert, na langen tydt,
 Alle in den grooten brant te sneven.
 Als gy dan door de werelt reist,
 Om ergens goet verblyf te krygen,
 En men u blyk van afkomst eischt,
 Toont dat aen elk, doch niet met zwygen.

Spreekt; stamelt dus: u quam misschien
De naem van P O O T weleer ter ooren;
Die was ons vader zelf, doordien
Wy uit zyn harsen zyn geboren.
Zegt voorts dan hoe ik d'eerste was
Van al de Nederlantsche boeren
Die 't Zanggodinnendom belas
Dat het zich by den ploeg liet voeren.
Maer hoe! wat wil dit droef geschrei?
Wat perst, wat drukt myne arme dieren?
Neemt toch, 't gene ik van branden zei,
Voor mutsaertvlam noch martelvieren.
Men vint alsins barmhartigh volk.
Schept moedt: u staet niet eens te vreezen
Voor vier, verscheuring, wint of kolk.
Gy zult beminde weezen wezen.
Ik ken wel liên die (dit voedt hoop)
Alzullek wankroost mogen lyden.
Denkt hoe 't geleerde Athene Ezoop
Een bogchelachtigh beelt gingk wyden.
Hoe 't gaen magh, houdt me mynen naem
By onze vrienden toch onsterflyk,
En helpt me aen eene heldre faem.
Loflauwerblaên zyn onverderflyk:
Al hangt'er noch zoo zwaer een weer
De blixem zengt ze nimmermeer.

Jezus Geboortenis.

I. Zang.

WAt of die heldre dageraet
 En englezang, ter middernacht,
 Den stervenden komt spellen?
 Wat of die herdren over gaet,
 Dat zy van hunne kuddewacht
 De schreden herwaert stellen?
 Zou hier in 't schamel Bethlem wel
 Een nieuwe vorst geboren zyn
 Om Jakobs erf t'ontlasten
 Van Cezars dwangjuk, dat te fel
 Godts eigendom in droeven schyn
 Durft drukken en vermasten?
 Och! dat myn hoop my niet bedrieg'!
 Dees stadt was heilant Davids wieg.

I. Tegenzang.

Hoe staetge dus verbaest? en ziet
 En staroogt op een' wereltvorst?
 Dat dagen, loopen, zingen,
 Geschiet om geenen koning, die 't
 Gestroopte lemmer in de borst
 Van Sions haetren wringen

En Jesses troon, die viel, dus zal
 Herbouwen. neen: Godt schenkt ons meer.
 Maria, 't puik der maegden,
 Baert in een' Efrataschen stal,
 Maegt blyvende, den grooten Heer
 Daer d'eeuwen lang af waegden.
 Den Opperherder, door wiens doot
 Godts schaepskooi vry zal zyn van noot.

II. Zang.

Zal hy op zynen sterrefdagh
 Dees schepterdiefsche vryheidsprang
 Ontschroeven en verpletten
 Door een' gerechten blixemslagh?
 Vaert, englen, vaert dan voort een' zang
 Op zyn geboort te zetten.
 Want dus verhalenwe al ons schâ
 Op d'afgodisten, die, zoo sterk
 Van aenhang, Isrel drukken.
 Een later zoon van Manoa
 Komt een vervloekter Dagon's kerk
 Van haren grontvest rukken.
 'k Wensch hy 't gevaert zulks ommewreek'
 Dat Remus hals en beenen breek'.

II. Tegenzang.

Geen Samson, die zyn vyants lant,
 Door d'onweêrstanelyke kracht
 Van 't broeïnest zyner haren;
 Door kakebeen en korebrant
 En poortgetors en reuzeslacht
 En kerkbreuk, straf zal baren,
 Verschynt'er heden tot ons heil:
 Maer 't is de Leeu uit Judaes stam,
 Die Edens draek zal dooden.
 Godtspraken, zonder tal of feil,
 En tempelplicht en offervlam
 Ons dit al lang ontboden.
 Loop eeuwen achterwaert en zoek
 's Helts leven in 't orakelboek.

Toezang.

Wees wellekoom, gezegent Kint.
 Wy, onderdanen, groeten u,
 Als onzen Godt en Koning,
 Van Godt en engelen bemint.
 ô troost voor Adams kindren! nu
 Met u in t'zamenwooning.
 Aertsstichter van verbont en pais,
 Voor wien 't al knielt en buigt en beeft,

Wat zullenwe u vergelden,
 Nu gy uw hemelsch ryxpalais,
 Daar eeuwge vreugt en blyschap leeft,
 Van tong noch pen te melden,
 Uit liefde tot uw volk, verlaet?
 Oprechte liefde ontziet geen quaet.

Slotzang.

Wat valt de goede Hemel milt!
 De zaligheid daelt naer beneên.
 't Sneeut paerelen en rozen.
 ô Menschen, weest geen zwynen: wilt
 Dien schat nooit smadelyk vertreên,
 Of dwaes verachteloozen.
 Het Oost biet Jezus offer aen,
 En zeit ons wat'er dient gedaen.

Uitgang van Godts Zone.

Wilt ge eens een wondere en onthoudtbare uitvaert houden,
 Zoo koomt by 't heilzaam kruis daer 's werelts heilaen sneeft.
 Hier gaen twee zonnen schuil die 't zuiden pas beschouden.
 Hier sterft het leven zelf, terwyl het leven geeft
 Aen dooden, die wel haeft zich uit hun graven beuren.
 Hier is 't heelal in last om dat zyn bouheer lydt.

Aertbevingen zyn reê met kraken, sloopen, scheuren,
 Waer door de hartste rots in scherven springt en splyt.
 Hier wort d'onnozelheit gemartelt en bespogen,
 Getrapt, gefoolt, gesleurt, met laster, hoon en schand'.
 Jeruzalem, ziet gy 't met onbewogene oogen,
 Zoo hebt ge 't wreede hart van 't hartste diamant.
 Snoô vierschaer, berg uw hoofd: Godts wraek begint t'ontwaken:
 Zy stapt, zy stapt alreeds met reuzeschreden aen:
 Te rug, te rug, eer rug en harszenbekken kraken,
 En stad en lant in bloet en vier en stof vergaen.
 ô Palestyne, ryk van zalige landouwen,
 ô Heilige Jordaen, by Godt zoo dier geschat,
 Wat zult ge niet al leets en jammeren aenschouwen,
 Als 't woeste heidendom in Abrams erven spat!
 Als Rome, 's werelts angst, zyne adelaerstandaerden
 Op Salems vesten plant, daer Jakob binnen zit!
 Als Titus met den hoef der vyantlyke paerden
 Wynberg en akker schent, geterregt en verhit!
 Daer quam Pompejus korts, dat schrikbare oorlogswonder,
 De Jootsche hoogheit plots neêrbonzen uit heur' staet:
 Nu wankt'er eene roê, daer zal gansch Isrel onder.
 Wie schultvry bloet vergiet wet Godts gewissen haet.
 ô Tempel, ô altaer, daer d'offervieren branden
 Als Levi rammen slacht! ô bontkist, heiligdom!
 Neemt afscheit altemael; uw avont is op handen
 En nacht, ik keer my naer den veegen Heilant om.

Met oorlof, Goël: 't zy uw' hoogen naem ter eere
 Dat ik myn lyksymbael en martelsnaren stell'.
 Och, dat uw goede geest my zuivre klanken leere!
 Zie hoe ik my verneêr voor uwe voetschabel.
 De donkre nacht wert dagh toen Jezus wiert geboren.
 De lichte dagh wort nacht nu 't licht der zielen scheid.
 Nu kan men op het felst de schorre donders hooren,
 De scherpe blixems zien, van 's hemels grimmigheid.
 Wie zagh ooit zoon dus met zyn vaders toorn verladen?
 Hebt vrinden zonder tal, een vader is een vrint.
 Hier wort natuur verkracht, trots d'allertaeiste draden.
 Hier woet Godts wraek op zyn onschuldigh eenigh kint.
 Dat komt van borregh staen, wanneer de schuldnaers falen.
 Rechtvaardigheid eischt juist voldoen van alle schult.
 Ga. zeg voor iemant nu: maer denk vry op betalen.
 Zeg liever, zeg ront uit, dat gy betalen zult.
 't Was Adam die Godts wet verschupte met zyn voeten.
 Toen quam de Middelaer en stelde zich te pand'.
 Was dat een euveldaet om aen het kruis te boeten?
 Ryk Godt, hoe smoort uw min als uwe gramschap brant!
 Wat letters zie ik, daer de Joôn zoo tegen schreeuwen?
 Dit is de Koning van 't ontelbaer Joôngetal.
 Ja Koning. zet'er by: de Godt der endlooze eeuwen;
 Wiens onverwrikbre troon nooit schokte of schokken zal.
 Zwylgh, Judaes vorstestam, van pratte leeusbanieren.
 Klim nu uw' troon langs zespaar goude leeuwen op.

Om legt hy, deze Leeu zal zynen sceppter zwieren
 Gestadig, oost en west, van d'aerd' tot 's hemels top.
 Hy schraegt de heerschappy van alles met zyn schouderen.
 Hoe overtreft zyn staf den staf van Salomon!
 Zyn bloeiend ryk zal nooit verdorren, nooit verouderen,
 En strekt zich wyder uit dan d'omloop van de zon.
 Bespot geen doornekroon, geen blinkende gewaden,
 Geen' rieten staf: zie toe. d'almagtige zal hem
 Met starreglans bekleên, met zonnegout beladen,
 En toonen dat 's Helts duim den hemelstaf beklemm'.
 Maer welk een zinkent lot! zyn loove ziel gaet glippen:
 Hy neigt 't gezalfde hoofd naer d'afgepynde borst:
 Hy blaest den jongsten aêm uit zyn gewyde lippen:
 Het drooge moede hart verstikt van pyn en dorst.
 Met duizent angsten, elk bequaem een borst te matten,
 Al was ze van metael en yzer, heeft te nacht
 De Helt gestreên, eer hem d'ontmenschte monsters vatten,
 En hechtten aen dit hout, daer 't lyden is volbragt.
 Ween, hemel, aerde, ween. weent, mans, weent, vrouwen, kinders,
 Ween, al wat weenen kan, uw schepper is ontschept;
 Uw vader is vermoort. wat naekt u niet al hinders,
 Nu ge uwen trooster mist, nu gy geen' JEZUS hebt!
 Hy was de schoonste ver van d'allerschoonste menschen;
 Wees 's levens heirbaen met zyn leven aen en leer,
 En was de liefde en lust van hun die naer hem wenschen.
 Men trof zyn wezen met geen cherubyneveêr.

Doônwekker, duivlezweep, wynschenker, ziekteverdryver,
 Ooropner, ooglicht, tongslaker, krepleschoor,
 Brootdeeler, visschrenluk, zeetreder, wintbeker,
 Waer vliedt gy, zielenheil, elx nut, al 't aertryk door?
 De Herder is gegaen. wee ons. wat banger vreezen!
 'k Zie 't watertandent heir der wolven op de been.
 d'Aertsherder is gegaen. goê Raetsheer, magh het wezen,
 Bestel hem toch een graf; och arm! hy heeft'er geen.
 Breng wat grafinnen aen (dat u godts gunst bedouwe)
 Van 't hagel witste toch dat eenig lantschap geeft.
 ô Welgodvruchtigh heer, het lyk is 't waert in trouwe:
 Daer heeft geen vuile vlek zyn leven aen gekleeft.
 's Mans arremotje wort van beulen en soldaten
 Geplondert, gevrybuit. de taerling deelt zyn kleet.
 Hem wort geen dexel voor het naekte lyk gelaten,
 Die onze naektheit eens zal dekken buiten leet.
 Dus vaert de ryke voogt van hemel aerde en stroomen,
 Die 't al en niets bezit, naer 't holle grafgesteent:
 Dat zien met derenis de bergen, velden, boomen,
 En d'overdroeve schaer die haren heer beweent.
 De heilzon gaet op 't laegst. 't is winter voor de zielen.
 Men gruwt voor hagel, sneeu en buien, slagh op slagh.
 Och! klimt ze weêr omhoog met hare goude wielen,
 Zoo brengt ze ons voor gewis den blysten lentedagh.
 Wech, Judas, gy verriedt uw' meester en uw' hoeder.
 Wien hebt ge, uw zelve of hem, nu 't meeste leet berokt?

Koom, Elleftal, wees bly met uwen Godt en broeder.
 Het schreien heeft zyn deel; 't is lang genoeg genokt.
 Juich, al wal juichen kan. zing vrolyk op en helder.
 De hel is overmant en zielewinglandy.
 De Nachtvorst legt geboeit in zynen donkren kelder.
 De Doot ontbeert haer' pyl. zing vrolyk op en bly.
 De Helt gaet heen, maer neemt zyn haters op de tanden:
 Hy vecht en sneeft en blyft verwinner in het velt.
 Hoe bleek ziet d'afgront, met zyn zwarte stokebranden,
 Nu koning JEZUS hen beperkt en palen stelt!
 Juich, al wat juichen kan: de Heilant zal verryzen,
 Spyt wachters om het graf en zerken die 't beslaen.
 Men zal in 't kort hem met triomfgezangen pryzen.
 De dagtoorts zinkt in zee om klaerder op te staen.
 Mael nu Emmanuël met roode en witte verven:
 Hy heeft het leet bezuurt en zal de glory erven.

Kristus tot de Kerke.

BEminde Tortelduif, liefwaerde Sulamite,
 Zie hier uw' Bruidegom verschenen op uw' wenk.
 Daer gaet, opdat men my geen valsche min verwyte,
 Daer gaet geen uur voorby dat ik niet om u denk.
 Ik zagh u onlangs met die gulde keten pronken,
 Die wel op 't schouder sneeu van Sions dochter past;

Ik zagh, ô zoet gezicht! uw lieflyke oogjes lonken,
 Twee heldre zonnen in een' hemel van albast.
 'k Dorst hierop, als gy weet, by nacht uw deur genaken,
 En schomlen aen den ring met myn gewoone klop.
 U heugt gewis dat ik dit smeekgerucht ging maken:
 ô Schoone, doe my op. ô Schoone, doe my op.
 Gy laegt'er, warm en zacht, in weelderige veëren;
 Uw Minnaer most, helaes! in koude en regen staen.
 In koude en regen staen, of zonder troostwoort keeren:
 De Liefste had haer' rok, haer sierkleet, afgedaen.
 Niet, overzuivre Bruit, dat wy, van haet gesteken,
 U dit toeduwen: neen. de liefde denkt geen quaet.
 Maer 't valt gemeenlyk zoet na ramp van ramp te spreken;
 Want dat verheft de vreugt tot in den hoogsten graet.
 Wie zoude om zulk een Bruit geen harde nepen lyden,
 En willigh toetreên in het aenzien van de doot?
 De liefde wil, als 't naeur, geen' bangen afgront myden:
 Zy streeft met fiere schreên door vier- en waternoot.
 ô Eeuwge liefde, hoe roert gy myne ingewanden,
 Als ik myn Lief aenzie die 't schoonste schoon verdooft!
 ô Koningsbruit, hoe woelt myn hart in uwe banden,
 Myn hart, of immers 't hart dat gy my hebt ontroofd!
 Trek nu dit kleet eens aen dat ik zelf heb geweven,
 En zelf in purper stak, om 't u eens aen te biën.
 Trek aen. wat dunkt u nu? hebt gy van al uw leven
 Wel keurelyker stof en schooner root gezien?

Dit zy myn morgengaef. hiermeê zult gy braveren
 Als u d'aenstaende feest met bly geschal ontfangt;
 Als ge in uw ouders hut niet langer zult verkeeren,
 Maer by den Koning die naer uwe min verlangt.
 Hier minzaem op gekust; 't is toch de tydt der minne,
 En ziet het huis dan eens, waerin gy wonen zult.
 Myn Vader zei: keer rasch met uwe Trouvrindinne.
 Ik weet hy ons al lang verwacht met ongedult.
 Daer ryst een schoone stadt in 't ryk der eeuwicheden,
 Een koninglyke stadt, zy hiet Jeruzalem,
 En spant de stedekroon van al de groote steden,
 Gelyk het Salem wint van 't nedrigh Bethlehem.
 Het weerlicht'er van jasp, saffieren, esmerouden
 En eeuwigblinkent gout daer 't zonnegout voor wykt.
 Godts weelde lust het daer steeds open hof te houden,
 Terwyl ze disch by disch met hemelspys verrykt.
 Ook is 't 'er altydts vreê. men schuilt'er voor geen boozen
 In een gesplete rots; de boozen zyn'er niet.
 Wat wort'er dan verricht? men strooit'er versche rozen
 In onze bruiloftzael, doorgalmt van liedt op liedt.
 Daer zal uw woning zyn. in die welzaelge wyken
 Verwacht u 't burgerrecht tot eene burgeres.
 Help, Godt, hoe na wil 't ryk des lichts van vreugt bezwyken
 Op d'intreê van zulk eene aenminnige Prinses!
 Hoe zal de feestmuzyk der blyde hemelkooren
 Uw zinnelyk gehoor innemen en verzaên!

Hoe zult ge u van de stad verwelkomen hooren,
 En van myn' vader, die ons dus zal tegengaen:
 Het is geen wonder dat de vyant menigwerven
 Dees schoonheit vryen quam met een bedrieglyk hart;
 Maer in de mannen koos zy witte en roode verven
 (Dank heb haer goede keur) voor 't ysselyke zwart.
 Dan zie ik, dunkt my, hoe hy, schriklyk aen 't vergrammen
 Een kromme speer in klem van zyne vuist besluit,
 En deur hooftschuddingen de werelt uit haer krammen
 En naven wrikt, daer 't al verbleekt op dit geluit:
 Beef, wie ge zyt, die myn behuwde dacht t'ontluisteren;
 Verwacht een' blixemschicht op uw' verwaten kop
 En een gevangenis van onontsluitbre kluisteren,
 In 't nooit verlichte dal. myn gramschap stygt in top.
 Zoo zal myn vader uw volschapenheên waerden
 En zweren, dat myn trou niet ydel zy besteet.
 Zoo zult ge by den rei der englen triomferen.
 ô Englen, maekt myn lief een' krans van palm gereet.
 En gy, myn koningin, laet ons van d'aerde ryzen;
 De hemel reikhalst reets en hoopt op onze reis.
 Ik zal u, hant aen hant, langs frissche paradyzen,
 Invoeren in de vrengt van 't eeuwigh ryxpaleis.
 Daer zult gy deelen in d'ontelbare errefschatten
 Die ik voor u, voor u alleen maer heb vergaert.
 Daer zal myn rechterarm uw' blanken hals omvatten.
 Welaen dan, Echtvriendin, ga met my hemelwaert.

De Kerk tot Kristus.

GEzalfde Vorst, myn lief, myn lust, myn leven,
 Helblinkende eer van 't hemelsch vredehof,
 Koomt gy aen my uw' dierbren trouring geven!
 Wat minnepyl of u zoo krachtigh trof?
 Helaes! als ik myn feilen overreken,
 'k Draeg van der jeugt, gelyk myn lief wel weet,
 In myn gelaet een gapend hooftlitteken
 Van eene looze en booze slangebeet.
 Hiertoe zyn, ach! myn beste staetsyrokken
 Zoo derelyk besmet, verscheurt, gesleurt.
 Dus vaert een schaep dat zyn sneeuw Witte vlokken
 Met slyk bemorst en in de heggen scheurt.
 En acht ge myn volmaektheên menigvuldigh,
 Die gy, uit gunst, tot aen den hemel pryst;
 'k Ben al myn' glans aen uw verdiensten schuldigh:
 Die hebben zelf myn siergout gepolyst.
 Daer is een wout alwaer veel netels groeien:
 Hier lag ik vuil en naekt en schamel in.
 Gy quaemt my met een zuiver nat besproeien,
 En kleeedde uwe uitverkore trouvriendin.
 'k Stont, als een roos in 't midden van de doornen,
 Van allen kant godtsjammerlyk benart.

Het dierenperk zwoer my met tant en hoornen
 Te moorden en te trappen op het hart.
 Hoe dikwyls keek ik naer de hooge bergen,
 Of ge uwe treên te mywaert zetten mogt!
 Gy quaemt in 't ent daer ge uwe Bruit zaegt tergen,
 Daer gy de zege uw vyanden ontvocht.
 Ai zie dees schael om wierook in te branden:
 Zie hoe uw naem 'er in gedreven staet
 En heldedaên en brave zegepanden.
 'k Ga hiermeê vry daer Godt zich vinden laet.
 Myn wierook zyn hartgrondige gebeden,
 Die ik in dau van heete tranen zult.
 Een smeekgebedt lokt Godts barmhartigheden,
 Als 't met den naem van JEZUS wort vergult.
 Maer och! wie kan uw reine min volroemen?
 Uw trouwe min? hier is te ryk een stof.
 Wie kan 't getal van uwe deugden noemen?
 ô Zee, ô aerde, ô hemel melt den lof
 Myns Bruigoms, want hy is in liefde uitstekend.
 Ik hebbe en houde een hantschrift van zyn trou;
 Dat heeft hy met roô lettren ondertekent,
 Opdat ik aen zyn min nooit twyflen zou.
 Uw liefde, ô vrient, houdt my wel strak gevangen
 Aen eene boei die vast maer lieflyk bint.
 Ter goeder uur wert ik uw aertsverlangen.
 Al ben ik niet te schoon: de min is blint.

Ik zie myn hoofd bekroont met heldre starren.
 Dat diamant voor dezen tulbant wyk'.
 Wat magh ik in deez' donkren doolhof warren!
 Vaer wel, ô aerde. ik vaer naer 't hemelryk.

Vrage;

Wie sprak die nimmermeer gesproken hadt te voren?

Wat sprak hy toen de val zyns vaders was beschoren?

Antwoord:

VOrst Cyrus, aertsmonarch der Persen, die, doordronken
 Van overwinningen, zyn' troon op vorstenschonken
 En bekkeneelen, in ciment van vorstenbloet
 Wou stichten, quam in 't ent daer Hermus met zyn' vloet
 En zilvre wielingen, doormengt met goude zanden,
 De groene zoomen kust der Lydiaensche stranden.
 Paktool dook, dootsch van angst, in 't diepste van zyn' kil,
 Al had hy lang voorheen in vryheit, vranks en stil,
 Van zyne glaze kar de goude waterhorens
 Zoo vrolyk opgebeurt langs Sardis steile torens,
 Daer 't Lydisch ryxhof rees van marmer en arduin,
 En daer vorst Krezus zyn ontzagchelyke kruin
 Met vorstlyk kroonégout des hoogen tulbants dekte,
 Zoo lang de goê Fortuin zyn' grooten voorspoet rekte.
 Maar al het sterflyke is verandering opgelegd,
 En prinses zyn, als elk, aen 't nootbescheer gehecht.

Men ziet by wylen wel verwate hofschavotten
 Geverft van 't zacht korael der bloënde koningsstrotten.
 Zoo avrechts draeit het radt van 't wankele Avontuur.
 Maer, koning Krezus, moet ik u, ter quader uur,
 In 't Lydisch hof, thans hoeft van alle treurtooneelen,
 Zoo droef een jammerrol met derenis zien spelen!
 Uw zinkent lot dus naer zien nadren! daer, ô helt,
 Uw magt gedraeiboomt wort van 't Persiaensch geweld.
 Uw schepter, sluierkroon en purpre praelgewaden,
 Met flonkerent robyn en diamant beladen;
 Uw gouttrezooen en onschatbre kostlykheit
 Verlaten u: als ook uw oude majesteit.
 Uw hovelingen, van gevreesde helbardieren,
 Uw hoftrauwanten, van getrouwe lyfstaffieren
 Verzelt, ontvielen u. ô omgekeerde kans!
 Hoe treft de blixem hier den hoogsten torentans!
 Vorst Krezus, pas nogh zuil en schraeg der vorstendommen,
 Legt overheert; alleen verzelt van zynen stommen
 En sprakeloozen zoon, wiens reets volwasse tong
 Met stramme zenuwen te streng gebreidelt hong,
 Tot dat een Persiaen den vorst, die dook en neigde,
 Onwetend met de punt des scherpens moortpriems dreigde.
Toen sprak de stomme: och! och! doorstoot heer vader niet.
De zoon van Krezus sprak, en toen viel 't ryxgebiet.

Liedt, Op den regel:***Zyn eerste spraekdagh brogt zyn vaders ondergang.*****Stem: *Hou voerman van de kel, enz.*****I.**

Vorst Krezus, onderdrukt van wreede dwingelanden,
 Wert (door zyn' zoon ontdekt) gekluistert, om aen 't vier
 Een offerhant te zyn. ô droefst der offerhanden!
 Wat staet u d'eerste spraek van uwen zone dier!

II.

Hoe ziet men Lydië bedroeft de handen wringen,
 De borsten krabben en zich trekken met het haer!
 Hoe hoort men Perzië Iö triomfe zingen,
 Terwyl het wierook brant op 't oorlogsdankaltaer!

III.

Lof, lof zy Mithras, dien wy eeren op zyn drempels:
 Roept 't triomferent heir der Persianen uit.
 Dat nu van vreugtgeschal weêrgalmen alle tempels,
 En Persen hoogdydt vier' met spel van bom en fluit.

IV.

Ons koning Cyrus zit, met lauren overladen,
 Op zyne staetsykar, van Krezus schat vermast.
 Verwonnen Krezus legt in lykcipressebladen,
 En telt de schalmen van zyne yzre boeien vast.

V.

Zoo moet men vyanden van 't magtigh Persen vleugelen,
 Terwyl het aertsgebiet van koning Cyrus groeit.
 Zoo moet men haters van zyn wereltkroon beteugelen.
 Zoo dort het eene ryk daer 't andre wast en bloeit.

Tweede Antwoord.

't Aeloude Sardis, dat weleer zyn hooge muuren
 Van Hermus en Paktool vergulden zagh en schuren,
 Wert entlyk overstreên, gemartelt, omgeramt,
 Van torenkroon ontbloot, tot gruis en stof gestampt;
 Toen 't barnende onweêr, dat uit Persen op quam dagen,
 Met dolle donders en verwoede blixemslagen,
 (Een bystre krygsbui) zelf het Lydiaensche hof,
 Dat hier zoo heerlyk rees, afgrysyk neep en trof;
 Terwyl vorst Krezus, wien 't ontzach der tulbantkroone
 Alreets ontvallen was, met zynen stommen zone,
 (Rampzaligh wicht, eilaes!) in eenen schuilhoek zat,
 En 't jongste snikken zagh van zyn geplette stad;
 En hoe de Persen hem den scepsterstaf ontwringen.
 Zoo rolt de heerschappy beneên de manekringen
 Gestadigh op het radt van 't weiflende Avontuur.
 Wat staet staet vast genoeg in 't oorlogsblixemvuur?
 Maar gy, ô koningkryk en zalige landouwen
 Van Lydië, wat moet ge al jammeren aenschouwen
 Goutryke stroomen, och! hoe deerlyk wort uw nat

Geverft van 't zacht robyn, dat uit de strotten spat
Van hun, die vry en vrank, uw levend marmer dronken,
Eer hier, ter quader uur, vorst Cyrus sabels blonken!
Wat draegt uw vette zoom, daer berg- en akkerroegst
Door 't vyantlyke heir getrapt legt en verwoest,
Al bosschen op zyn' rugh van roode legervanen!
Hoe draeft de ruitery der felle Persianen!
Schuil, Krezus. ziet ge niet hoe gins een moortgriffoen
Zyn hongrigh zwaert met bloet van 't hofgezin durft voên?
U zelf onwetend dreigt? maer, Zangnimf, zacht. ô wonder!
Daer spreekt de stomme Prins, die dus lang 't leven zonder
Bespraektheit slyten most en nooit verstaenbaer sprak,
Tot hy met deze tael des krygsmans aenslagh brak:
Och! och! vermoort toch niet myn' koningklyken vader.
Een tedre vaderliefde ontbont hem zeên en ader,
Die in volwasse jeugt het logge spraeklit dwong.
Maar, schoon de vorst hier door de dolkpunt al ontsprong,
Hy wert nochtans geboeit, wat wreetheit! welke rampen!
Om op een houtmyt met een brandend vier te kampen.
ô Droevigh nootlot voor een hooggebore ziel!
De zoon van Krezus sprak toen 's vaders staet verviel.

Tweede Liedt Op den regel.

Stem: als boven.

Koning Krezus spreekt.

I.

Al my! wat proef ik thans al staetveranderingen,
 En ongelukken die ik noit ontworstlen zal!
 Wat voel ik tranen langs myn dootsche wangen dringen!
 Een krygsgevangen vorst strekt speelpop voor 't geval.

II.

Hoe liet myn stomme zoon zyn eerste woorden hooren,
 Tot berging van myn lyf en zwakke majesteit!
 Hoe kroop ik voor den Pers in myne schattrezoren!
 ô Rykdom, paeide gy der Goden grimmigheid!

III.

Hadde ik op Solons woort wat beter acht gegeven,
 Die, toen hy al myn prael en heerlykheden zagh,
 My leerde dat geen mensch, wie 't zy, in 't sterfelyk leven,
 Dat droevigh schokken kan, volzaligh heeten magh.

IV.

Vaert wel nu, koningsstadt en prachtige gebouwen.
 Vaer wel nu, Tyrisch root dat van myn schoudren hing.
 Vaert wel, kleinodiën en gout, myn aertsbetrouwen,
 Eer my de vyant in myn goude zalen ving.

V.

De Goden willen al myn smaet ten beste keeren,
 Terwyl ik onder 't juk van Cyrus my verneêr;
 En wereltvorsten door myn voorbeeld poog te leeren.
 Vaer wel, myn Lydië, dien eenen andren heer.

Dankdicht aen den heere Kornelis van Gyzen, doktor in de medicynen.

VAN GYZEN, Febus zoon en schoor van 't wagliend leven,
 Ai! laet uw heuscheit toch myn Zangheldin vergeven
 Dat ze u verhindere in uw nyvre bezigheid
 Daer gy voor 't leven der verlate kranken pleit
 Op 't spoor van Hippokraet, Galeen en Avicenne,
 Al helden waert geroemt met mont en fenixpenne;
 Zoo moet de lauwerkrans, die in dees heldenbaen
 Is opgehangen, uw verdiensten noit ontstaen.
 Gy eert Apol en kiest zyn goddelyke gaven,
 Dees tot uitspanning, die om zweetende in te slaven:
 Na 't moedigh dempen van 's volks ziekten, u bewust,
 Schaft u de Poëzy een aengename rust.
 Zoo waert ge al lang vermaekt (dies wentelde ik in weelde)
 Als myn geringe harp bywyl een deuntje queelde.
 Sokraet schiep eertydts in eenvoudigh kinderspel
 Geen hartelyker lust na lastigh boekgequel.

Hoe dikwerf placht ge my tot dichten aen te sporen,
 Als uw bescheidenheit zich blydlyk dus liet hooren:
 Zing op, ô veltpoëet: uw zangen ons zoo zoet
 Bekomen als de slaep aen een vermoeit gemoet.
 ô Overhooge lof voor al te lage toonen!
 ô Heerelyke prys, wie zal, wie kan u loonen!
 ô Onverwachte gunst en bron van dit gezang!
 ô GYZEN! 'k zong te kort al zong ik eeuwen lang.
 Dees vriendschap heeft me dier tot dankbaerheit verschuldigt,
 Dees heuscheit heeft zoo dik myn vreugt vermenigvuldigt,
 (Hoewel ge midlerwyl de myn der artzeny
 Doorwroet) dat ik u dank, maer zonder vleiery.
 Had gy nu ook Homeers of Maroos kopre klanken
 Of Flakkus gulde lier of Pindars luit te danken!
 Doch by de Goden geld een offer al is 't kleen.
 Wie doet dat hy vermagh doet wat oit Cezars deên.
 Zoo waerlyk moet, myn Heer, uw vlyt de doot verslinden.
 Zoo waerlyk moet ik aen uw gunst een' toevlucht vinden,
 En 't kermend ziekbedde aen uw kunst, die dooden wekt:
 Terwyl ge 't prinslyk Delf een' Eskulaep verstrekt.

**Aen den Heere Kornelis van Zwieten, pleitbezorger, begunstiger
myner poëzye.**

GEleerde tolk van Themis diepe orakelen,
 Verdadiger en schraeg van 't heiligh recht,
 Zie hoe myn lier een reex van dankbre schakelen
 Aen 't outer van uw voeten nederlegt.
 Kan zy u dan zoo zoet in d'ooren klinken,
 Dat ze u beweegt tot zulk een bly onthael?
 Of kiest ge 't heesch getjilp der distelvinken
 Voor 't orgel van een' schellen nachtegael?
 Ai! hoor veel meer naer radelooze menschen,
 Die, met krakkeel of blint verschil belaên,
 Om uwen raed en schrandre voorspraek wenschen,
 En bleek bedeedst aen uwen drempel staen.
 Of is de Twist, uit donkre nachtspelonken
 Van Plutoos ryk gebaert en breet verspreit,
 Door u alreeds in ketens vast geklonken?
 Megeer vertrappt? hoe 't zy, Gerechtigheit
 Kan door uw hulp haer schael en degen houwen;
 Terwyl uw geest den triomfanten troon
 In 't ryxhof van Astré helpt stutten, bouwen,
 En wakker kampt om d'eer der glorykroon.

Het lust u dan de zinnen te verpoozen,
 Te weiden in den hof der poëzy,
 Daer 't eeuwich vloeit van nektar, waerd gekozen;
 Daer 't eeuwich riekt van bloemen, ry aen ry.
 Maer wat gebeurt myn rym thans heerlyk voordeel!
 Al is 't gering, eenvouwich, onbepronkt,
 Het wort nochtans door uw scherpzinnigh oordeel
 Begunstigt, trou beschermt en bly belonkt.
 Nu vreeze ik voor geen schampre dichttirannen,
 Die Nazoos zelf, uit enklen haet en spyt,
 Met lastertael naer 't yzigh Pontus bannen:
 Nu trots ik 't boos vergift der bitsche Nyt.
 Verheugt u nu, ô bosschen, stroomen, velden.
 Nu magh ik vry en vrank, in veiligheid,
 Uw' frisschen lof gansch onbekommert melden;
 Ik hebbe een Demosteen, die voor my pleit.
 En gy, myn heer en Mecenaet, van ZWIETEN,
 Heb drymael dank. indien 't myn zang vermagh,
 Zoo zal uw naem d'onsterflykheit genieten,
 En duuren tot den allerjongsten dagh.

**Op de voortreflyke muzykoefening van den heere Dirk Schol, orgel-
en klokspeler der Nieuwe Kerk te Delf.**

AMfion S C H O L , wie vint zich niet.
 Verplicht uw ryk vernuft te danken?
 Wie klaegt; wy kennen geen ver driet,
 Als ge ons met bas- of vedelklanken
 Of klavecimbelsnaren streelt,
 Of als ge met uw radde vingeren,
 Op fluiten of schalmeien speelt,
 En 't spoor geleit der brave zingeren:
 Of klopt op 't speeltuig van metael:
 Waerom? 't klinkt godlyk altermael.

De leeurik, ja de nachtegael
 Ontsteekt aen uwen toon zyn' gallem,
 Die 't bosch verheugt met morgentael.
 Ik krans met lauwerblaên en pallem,
 Indien 't me vry staet, uwe kruin.
 En wien het lust uw' geest te zoeken,
 Dien wyze ik over hei noch duin,
 Maer in uw eedle noteboeken,
 Die d'eeuwigheit zyn toegewyt:
 Want deugt en kunst tart nydt en tydt.

Geschiet u recht, zoo zal de Faem,
 Om 't zoet akkoord der torenklokken,
 Die gy leert spreken, uwen naem,
 Saturnus yzre zein onttrokken,
 Gestaeg trompetten, waer de dagh,
 Die d'oost- en westkim komt schakeren,
 Ooit redelyke menschen zagh,
 Die zuivre fenixkunst waerderen;
 En hoe gy Goverts lagen wal
 Zaegt ryzen op uw klokgeschal.

Maer och! hoe vrolyk heft de kerk,
 Op 't hooren van uwe orgeltoonon,
 Haer' blaewen schedel boven 't zwerk!
 Hoe wenscht ze uw' vingrendans te loonen!
 De tempelwanden heffen aen.
 Een blyde weêrgalm roert hunn' gorgel:
 Terwyl gy aerdigh onder 't slaen
 Elx ooren strengelt aen uw' orgel.
 Orlandoos orgelstem wort stom.
 Wie u veracht is doof of dom.

Kalliopes en Febus zoon,
 Die Thracer Rodope en Ismaren,
 Zagh trippelen op zynen toon
 En welgestelde citersnaren:

Die Hebrus op zyn stroomkaros
 Zoo wel kon vleien en betoomen,
 Dat hy zyn pruik van riet en mos
 Verhief langs beî zyn groene zoomen,
 Die eeuwigh bloeiden, frisch en bly;
 Zou u aenbidden, leefde hy.

De zangrei placht in Arons hut
 De Godtheit met zyn stem te pryzen,
 Van harp en psalter onderstut,
 Op godtgewyden trant en wyzen.
 Gy, muzykant, kunt braef in't koor
 Vorst Davids luit met wintklank volgen,
 En t'huis verzaet gy 't gratige oor
 Van blyden, droeven of verbolgen;
 Want speelt gy klaeglyk, ieder schreit;
 Of bly, dan baert gy vrolykheit.

Zoo geeft men ooren aen het wout.
 Zoo brengt men huilende woestynen
 In zachte stilligheit. zoo bout
 Men muuren op. dat heet dolfynen,
 Uit Thetys grondeloozen kolk,
 Naer boven lokken. laet d'aloutheit
 Nu zwygen; of 't eenvoudigh volk
 Verbazen met een klucht uit stoutheit.
 Heer S C H O L , uw heereylyk muzyk,
 Streel namaels 't zaligh hemelryk.

Zedeprint van Juffrou Katharina Blokhuizen.

TOen 't Godendom, in 's werelts leste dagen,
 Een meesterstuk der schepping toonen wou
 Schiep 't KATHARYNE, elx lust en welbehagen,
 En dorst aen haer zyn dierbre schatten wagen,
 Als fiere schoonte en eedle deugt en trou.

Dees schonk haer 't fraei der welgemaekte leden.
 Die 't vliegend snel van een' gezwinden geest.
 Een ander 't heusch der juistgezoute zeden.
 Een ander 't zoet der drie Bevalligheden:
 Doch Pallas en Dione schonken meest.

Maer een der hooggeduchte Hemellieden
 Begroef haer borst in kille minloosheit.
 Dit doet haer steeds voor Min en minners vlieden,
 Die haer gestaêg oprechte liefde bieden.
 ô Yzigh vier dat Venus kint beschreit!

Verblinde dwerg, wilt gy haer' boezem treffen,
 Verander u dan in een geestigh boek,
 En laet u door haer schoone handen heffen;
 Haer geest zal toch die loosheit niet beseffen.
 De schrandre list valt wysheit zelf te kloek.

Aen Juffrou Sara van Elzen.

STil, S A R A , stil. hoe moogt ge zoo verslagen
 Van 't straffe nootlot klagen?
 Al wat men ooit te lyden is verschult
 Valt lichter door gedult.
 Gy eischt vergeefs uw' dooden vader weder;
 Een hemelburger neder.
 Gy wacht vergeefs een' klaegtoon van myn luit:
 Het lykmisbaer heeft uit.
 Veel liever eens een vrolyk liedt gezongen
 Van Venus dartlen jongen,
 En van den boog voor wiens aertsheerschappy
 't Al zwicht behalven gy.
 Veel liever eens gespeelt op luchte snaren,
 Van bruiloften en paren,
 En hoe Jupyns geduchte gemalin
 Elk bint door huwlyxmin.
 Of zou dit licht uw stil gemoet ontstichten?
 Vrees dat van wulpsche dichten.
 Dees zang is heusch. wy zingen van de trou
 Die u wel passen zou.
 Hoe nu? ik zie uw kaekjes aerdigh blozen.
 Beschaemtheit schildert rozen

Op 't zacht albast van uw gelaet, daer schoont
En zedigheit in woont.
Zou zulk een maegt gedurigh zitten treuren
Met toegeslote deuren?
Haer boezemwont steeds openen met pyn?
Neen, neen, dat magh niet zyn.
Onnutten druk, belust het hart te knagen,
Moet ieder van zich jagen.
Der braven voer is een gelyk gemoedt
In voor- en tegenspoet.
't Is waer, gy mist uw' hoeder en uw' rader;
Maer maek uw smert niet quader.
De Hemel houdt gestaeg voor 't vroom geslacht
Met hondert oogen wacht.
Scheep moet. men ziet na barre wintervlagen
De lente bloempjes dragen.
Ik schat hem wys die 's nachts, schoon root beschreit,
Een' blyden dagh verbeit.
Maer hou: ik magh myn' zang wel elders keeren:
'k Behoef u niet te leeren.
Frissche Elzespruit, gy weet dat met den tydt
De droefheit heneglyt.
Sta pal dan; dat geen zielbekommingen
Uw zoete jeugt verdringen,
En laet nooit toe dat ydle zorg of rou
Uw effen voorhoofd vouw'.

Klagt.

Een abel Ninfelyn, dat d'eelste schoonheit tart,
 (Als dragende in een lyf, waerop natuur magh bogen,
 De fierheit van Diane en Venus minvermogen)
 Houdt in den doolhof van haer schoonheit my verwart.
 Zoekt iemand 't Godendom, of waer het woont en mart;
 Welsprekende Merkuur is in haer' mont gevlogen:
 Minerva in haer brein: Cupido in hare oogen:
 De strafheit in haer borst, tot myn verdriet en smart.
 Wat schept myn zuchten dies aen doove rotsen, steenen,
 Al ooren! welk een tal van monden die myn weenen
 Nabauwen, daar zy bet versteent blyft dan een rots!
 'k Zou zelf de dartle Min myn schreien naer zien rechten,
 Omdat nooit schichten op heur hart hart kunnen hechten,
 Waer 't onverboôn deur 't lot en in de magt eens Godts.

Aen Kloris.

ô **K**Loris, die, zelf koel, elx hart kunt zengen,
 Ik weet niet hoe vrou Venus kan gehengen,
 Ik weet niet hoe haer' Zoon te dulden staet,
 Dat gy de min versmaet.
 Ik weet niet hoe ge in 't bloeienste uwer jaren,
 Zoo minneschuw, een' weêrzin hebt in 't paren,

Daer al wat leeft en uwe schoonheit ziet
 U min en liefde biedt.
 Karbonkels en robynen, diamanten
 En paerlen, opgevist langs Indus kanten,
 En tulpepen, in Floraes bloemparruik,
 Zyn eedler door 't gebruik.
 Zoo niemants hant Pomonaes boomgaertvruchten,
 Reeds ryp gestooft in zwoele zomerluchten,
 Mogt plukken, Nimf, een uur, een oogenblik
 Wierp al dien schat in 't slik.
 De snelle tydt durft schoonheit ook verslinden.
 Heleen kon in Heleen Heleen niet vinden,
 Toen zy weleer op haren ouden dagh
 Eens in den spiegel zagh.
 Gy zult eerlang de minnaers uwen drempel,
 Uw huis, hun kerk en aertsgodinnetempel,
 Zien schuwen met een naer en droef, vaer wel:
 My lust geen rimpelvel.
 Men zal eerlang voor uw slaepkamerdeuren
 Met nachtmuzyk uw' slaep niet langer steuren,
 En zeggen: slaept ge, ô Klorisje? ai doe toch
 Eens open: slaept ge nogh?
 't Viel licht dat zy, die thans uw gunste aenbidden,
 U, als een graeuwe en kromme best, in 't midden
 Van uwen smaet dus groetten: golt voorheen
 Ons deze een blaeuwe scheen!

Is dit de nimf die ons zoo kon betoveren,
 En met haer' glans en goelykheit veroveren!
 Och ja. deze is van lichaem en van geest
 De schoonste nimf geweest.
 Zy was puikschoon. zoo wint het van godinnen
 Dioon, Diaen van haer jagtgezellinnen.
 Schoon was ze; maer nimf Dafne was zoo bang
 Voor 't minnen niet by lang.
 Eer u dan al die zwarigheên bejegenen,
 Zoo kies het dak en berg u voor het regenen;
 En wilt ge aenstonts een' man, kom, Kloris, kom,
 Kies my, ik bidde 'er om.

't Bedrogh der droomen.

ELk maek' staet dat Morfeus zonder
 Trouwe is. goôn kleeft valscheit aen.
 'k Was eens vroeg te bedt gegaen;
 Venus star was nogh niet onder;
 Zy scheen klaerder dan de maen.
 'k Hadt myn oog en pas geloken,
 Of een honigzoete droom
 Gaf myn' lust den lossen toom.
 Vale schimmen, zwarte spoken
 Quelden my met angst noch schroom.

Hooge hemel, als ik weder
 Aen dat droomen denk! hoe bly
 Quam myn Klorislief me by!
 Op het dons leî zy zich neder,
 (Zoudt ge zweren) aen myn zy.
 Minnaer, (scheenen my de reden,
 Die haer ambrozyne mont
 Door myn ooren zielwaert zont)
 Gy hebt lang genoeg geleden;
 Zalf en heel uw minnewont.
 Dat was heuglyk. 't sneeude rozen.
 Kloris is de schoonste maegt
 Die gy van uw leven zaegt:
 'k Had haer wis niet blint gekozen,
 Schoon haer strafheit my mishaeft.
 'k Magh nu, docht ik, wel trotseren
 Alle minnaers die 'er zyn.
 Alle minnaers? wat 's Jupyn
 Zonder gout of looze veëren?
 Zet zyn luk beneden 't myn.
 Midden in die zaelge weelde
 Maekte een godtloos nydigh dier
 Al te mislyk een getier.
 't Scheen den hont myn heil verveelde;
 'k Wensch den huiler verr' van hier.
 Slaep en lief en vreugt verdwenen.

Och hoe sloot my 't hart van rou!
 'k Wist niet wat ik denken zou:
 Kloris, kunt gy dan nogh heenen
 Als ik u omarremt hou?
 Koomt nu, wichlaers, starrenraders,
 Droombeduiders, 't zy wie 't zy,
 Zegt me: (dat uw kunst bedy')
 Voedt myn lief nu min in d'aders,
 Of is zy nogh wars van my?
 Rasch, in 't kriecken van den morgen,
 Ging ik, om dit avontuur,
 Daer ik d'oorzaak van myn vuur
 Aensprak: 'k mogt niet langer borgen.
 Min maekt eeuwen van elk uur.
 Blyft ge dan nogh kout en steenigh,
 Alsof 't stadigh by u vroor?
 Wat, Pigmaliions ivoor
 Wert in 't endt wel warm en lenigh:
 Kloris, geef my eens gehoor.
 'k Ging, gunstzeker docht me, al ronder
 Haer myn' nieuwen droom verslaen;
 Maer, och arm! 'k most troostloos gaen.
 Acht geen' droom al vleit hy wonder:
 Nimmer koomt'er winst van waen.

Schoon Vrouwenhaer.

Al lief, verhoe myn sneven.
 Uw mingevangen bidt.
 Verhoor hem daer hy zit.
 Hier gelt het lyf en leven.
 Hier zyn, ô wondre last!
 De lichte ketens zwaer, de losse boeien vast.
 Als gy, met zuivre vingertjes,
 De koele roosjes plukt,
 En op uw lokjes drukt,
 Geef dan maer zoete slingertjes,
 En pers, uit tedre min,
 Dat golvend goudtraet zacht: myn hartje schuilt'er in.

Goelyke Wangen.

LAet Jupyn met eikeblaên
 Zyn geduchte slapen sieren;
 Febus heilige laurieren
 Op zyn goude lokken laên;
 Pan om spichtigh pynloof gaen,
 En 'er zich een' krans af breien;
 Vette olyf Minerf verfreien;
 Roos noch mirt Dione ontstaen:

Wien doet al dat tooien aen?
 'k Gaf wel duizent zulke kroontjes
 Om de roosjes die de koontjes
 Van myn Klorisje beslaen.

Mars en Venus beddepraet.

M A R S . V E N U S .

GOdin, wat doet u t'sagen,
 Nu gy me ontharnast ziet?
 Puikschoone, staek uw klagen:
 Myn wreede wolven zyn hier niet,
 Zy slapen by myn' wagen.

V E N U S .

Myn moedt zou niet verslappen
 Al quam uw kargespan.
 'k Verkeer woeste eigenschappen;
 Maer 'k vreeze mynen manken man:
 De Zon mogt ons beklappen.

M A R S .

Myn beuklaer, speer en degen,
 Zyn uwen blixemsmit,
 Hunn' eigen maker, tegen.
 Me lief, wie ooit verlegen zit,
 Wy zitten niet verlegen.

V E N U S .

Ik gruw voor schelmsch verrassen.
De min is achteloos.

M A R S .

Hier zyn nogh kortelassen.
Gy weet, al toeve ik eene poos,
Dat my myn wapens passen.

Ik tart met fiere zinnen
Den Kreupel en zyn rot.
Dit zwaert kan 't al verwinnen.
Het schaert op bekkeneel noch strot,
Pronkpaerel der godinnen.

V E N U S .

Och! wierden Lemnos oven
En reuzen flux van daer
In 's werelts nacht verschoven!
De blixemmokers zyn zoo zwaer,
Gy zoudt het niet gelooven.

M A R S .

Als ik met harnasplaten
Deze yzre borst bekleê;
Laet komen die ons haten.
Maer tegen Venus lieflyk wee
Magh stael noch yzer baten.

V E N U S .

Drael, Febus, pas te dralen;
Of zwygh by Stix.

M A R S .

't Is nacht.

De minvlambouwen stralen.
 Het dons is warm, myn knaep houdt wacht.
 Hier kent de vreugt geen palen.

V E N U S .

Vondt ons het hof der goden,
 Naer welk een donkre hut
 Dan best met schaemt gevloten?

M A R S .

'k Moet lagchen dat myn lever schud.
 Zyn hier meer goôn van nooden?

Koom mont aen mont. hoe paren
 Een roode vederbos
 En frissche rozeblaëren!

V E N U S .

Stil, Mavors, och! myn riem gaet los,

M A R S .

Ik zal hem wel bewaren.

ô Reex van minnesporen,
 ô Tovergordel, wie
 Heeft u toch ingezworen
 De hantvest dezer krachten, die
 Door hart en nieren boren?

Dat blyde tempelreien,
 Met heiligh kerkgebaer,
 Lofzangen en schalmeien,
 U tot op Pafos minautaer
 Al juigchende geleien.

V E N U S .

Dat benden met kornetten
 En heesch klaroengetoet,
 Krygstromlen en trompetten,
 Met dezen dolk en storremhoet
 Het naer Krestone zetten

M A R S .

Wie zou dan veiligh slapen?

V E N U S .

Waer bleef dan d'Aertssoldaet,
 In blinkend stael geschapen?

M A R S .

De schoonheit tracht naer pronksieraet.

V E N U S .

De krygsdeugt naer het wapen.

M A R S .

Ai zie de koets eens groenen
 Van mirt.

V E N U S .

En jeugdigh gras.

M A R S .

Natuur vlecht zelf festoenen.
 Dus zou ze, onttrokt ge u haer, wel rasch,
 Uw gramme godtheit zoenen.

Rust, aertryk, rust in vrede:

Ik gunne u ditmael rust.

V E N U S .

Dat heil blyv' hier ter stede:
 Ik vrees.

M A R S .

Welaen, al weêr gekust;
 Uw duiven kussen mede.

Minqueekster, myn verlangen.

V E N U S .

Aldwingende Oorlogsgodt.

Och! och! wat komt me prangen?
 Op, Mavors, help: wat droever lot?
 Helaes! wy zyn gevangen.

Een net bewoelt myn leden:

M A R S .

Met diamante draên,
 Dat zou ik wel beëeden.

V E N U S .

Ai, goôn, laet los, noch lacht: wy gaen.

M A R S .

Vulkaen, hoe kunt gy smeden!

De verliefde Venus.

Iö triomf! Cupido draeit
 De diamante spil
 Der werelt naer zyn' wil.
 Iö triomf! Cupido zwaeit
 Zyn' schepter verder dan
 Myn Zangnimf melden kan.
 Iö triomf! drie Jupiters
 Viel hy te streng en sterk,
 In 't minneworstelperk:
 Was d'onderaertsche stuurs en barsch;
 Een schoone Prozerpyn
 Verleert hem zoo te zyn.

De Min heerscht daer de dageraet
 Met gout en rozen praelt,
 En daer de dagtoorts daelt,
 En daer de Kreeft het zuiden braet,
 En daer de koude Beer
 Om 't noorden draeit, zoo veer.
 Geen Herkules zich veiligh houdt:
 Geen strantreus in 't gebergt:
 Geen tyger, rasch getergt:
 Geen leeu in 't Lybiaensche wout;
 Geen dier, hoe snel en licht,
 Ontvlucht den minneschicht.
 Gy, nimfjes, die, mits 't alles mint,
 Ook minnestuipjes krygt,
 En 't hart te berste zwygt,
 Aenbidt, aenbidt 't aldwingend Kint,
 En schroomt voor ramp noch wee;
 Godinnen minnen meê.
 Men zegt dat Pallas eenmael deur
 Haer' kristallynen schilt
 't Wicht dat de werelt tilt
 Bezagh, blyde aenlachte, en voorts veur
 Een zoete godtheit hielt
 Die 't groot Heelal bezielt.
 Zou moeder Venus daer omhoog
 Haer' schutterlyken zoon

Op haren elpen troon
 En starrelichten hemelboog,
 Licht wel ontschuijen? neen:
 Daer quam al 't vier byeen.
 Op eenen schoonen lentedagh
 Zou 't vlugge Kint, uit min,
 De gulde Mingodin
 Een kusje geven, als het plagh,
 Dies sprong het, des genoodt,
 Op haren zachten schoot.
 Het sloeg zyne armpjes, teêr en malsch,
 Dat schichte-handlend paer,
 Met kinderlyk gebaer
 Om haren parlemoeren hals;
 Maer wat men zegt of niet,
 De min baert minverdriet.
 Terwyl de Schutter dus goetsmoedts
 Aen Venus leden hangt,
 Een kus geeft en ontvangt,
 Treft eene minflits, onverhoets,
 Van al die 't Jongske torst,
 Diones blanke borst.
 Daer schreeude ze om al 't zwalpend nat
 Dat haer weleer aen lant
 Te Cyprus voerde: want
 Gelyk een vonk in tonder vat

Zoo vloog het minnevier
 Door bloet en merg en spier.
 Stroomgoden, die met scheutigh riet
 Uw zilvre horens kranst,
 En op week marmer danst,
 Ment hier uw glaze wagens; ziet
 Myn leet aen, zei ze, en, och!
 Plengt hier uw kruiken toch.
 Zy stiet den Vlieger van zich heen.
 Och kon ze, fier van hart,
 Dees nieuwe boezemsmert
 Ook van zich schuppen, wel te vreên!
 Och kon ze! dan, wie dien?
 Wie kan dien last ontvliên?
 Al reedt ge met de dagkarros
 Uit Oostlants pekelfmeer
 In 't Spaensche zeenat neêr;
 Al drukte gy, met stil gehos,
 De bruine sleê der nacht;
 Cupido trof de vracht.
 Nu slaet vrou Venus ruim zoo schoon,
 Naerdien de min heur plaegt,
 Naerdien ze liefde draegt,
 Haer lonkende oogen op Adoon
 Den schoonen jongeling
 Die haer ter harte ging.

Zoo blaekte Dido naderhant
 Om 't kroost van Cythereé
 Dat uit de wilde zee
 Aen 't gastvrye Afrikaensche strant
 Belande, door het lot,
 Met Trojes overschot.
 Wat Zanggodin zal my haer gunst
 Nu toonen, daer ik rym,
 Opdat myn geest niet zwym'?
 Wie leert me zingen, naer de kunst,
 Wat Pafos koningin
 Al nam in haren zin?
 Juist in den derden hemelkreits
 Hebt ge eene geurge streek
 Die nooit in klaerheit week
 Voor Jovis hof, vol majesteits,
 En flonkrend starregout,
 Van elk met lust aenschout;
 Hier hadt het Cypris over drok
 Met sieren, tooien, kleên
 En spieglen van haer leên:
 Zy poërde 't haer, gekrult van lok,
 Met stofgout, daer de zon
 Geen oog op houden kon.
 De drie Bevalligheden doen
 Haer flux den gordel om,

Omgorden, boersch noch dom,
 Wit wormgespin en root en groen:
 Het Dwerdje spant, niet ver,
 De zwanen voor de kar.
 Zoo is d'Idalische godes,
 Die reeds te wagen zit,
 Door zoete vlam verhit;
 Ramt Mars haer dan een minnebres?
 ô Neen. ze is, schoon 't hem spyt,
 Die oude liefde al quyt.
 Adonis speelt haer in het oog;
 Een jager, rap en frisch,
 Daer ze op verslingert is.
 Adonis schoonheit trok en toog
 Haer by zich door het zwerk.
 ô Min, wat zyt ge sterk!
 Schoon Boomkint kende gy 't geluk
 Dat u gebeuren zal
 In dit gelukkigh dal!
 Ik Zeespruit ben geheel in druk
 En lyden en vol gloet,
 Nu gy me minnen doet.
 Ai zeg, stout Weiman, my, die quyn,
 (Zoo moet de goê Diaen
 Met jagtwinste u verlâen;
 Zoo moet geen woedend everzwyn

U ooit toevaren mit
 Zyn blixemend gebit)
 Groeit onder deze bruine blaên
 Geen veltkruit dat den geest
 Van mingequel geneest?
 Zyn 't bloemen, Bloem der jeugt; welaen:
 Rasch: breng my eene meê;
 Maer gun me keur van twee.
 Zoo sprak vrou Ericine, en blies
 Uit haer' koralen mont
 Een' nektardau, gezont
 Van reuk, en daer de min door wies
 In onzen jongen knaep,
 Althans in geenen slaep.
 Hy zagh 't schoon daer d'aertsprys voor groeit.
 Hy zagh hier wangen aen
 Die vol puikrozen staen;
 Daer Hybla, daer Himet op bloeit,
 Met levendiger kleur,
 Met liefelyker geur.
 Hy prees (tot pryzen opgewekt
 Door d'edele gestalt)
 't Al, daer het oog op valt:
 Doch 't geen het nydigh kleet bedekt
 Schat hy, vol minnepyn,
 Vry schooner noch te zyn.

De Minnares is gansch verblyt
 In haer minzieke ziel,
 Vermits haer liefde viel
 Op geen' minschuwen Hippolyt,
 Maer overbraven helt
 Dien zoete minzucht quelt.
 Zou hy ook, koel en plomp en loom,
 De schoone die hy kent
 Ontzeggen in zyn lent,
 Zoo most hy wel een eikeboom,
 Of ysklip zyn, die nooit
 Vermurwt wort, hoe het dooit.
 Zy gingen in een mirtebosch
 En schemerige laen,
 Vol lommerryke blaên:
 Hier reeg Adoon haer' gordel los,
 En deê 't geen lust gebodt,
 Dat Venus niet verdroot.
 Daer zwom al 't omgelegen lant
 In dartelheit en vreugt,
 Ook rees 'er nieuwe jeugt.
 De nimfen reiden hant aen hant,
 Met moedernaekte leên,
 Om dees gelieven heen.
 Cupido, die op 't zelve pas
 In dichte struiken zat,

Loeg in zyn vuist, omdat
 Zyn moeder, door zyn schut, in 't gras
 Zoo achterover lagh
 Gezegen, daer hy 't zagh.
 Spitsbroeders, koomt'er weer een tydt
 Dat d'aertsgodinneschaer
 De knapen hier en daer
 Dus met gevouwe handen vrydt;
 Ik wed geen eeu van gout
 By my dan achting houdt.

De Maen by Endymion.

DE zuster van de zon
 Liet op Endymion
 Haer minnende oogen dalen.
 't Was nacht toen zy hem zagh;
 Maer heur gezicht schoot stralen
 Trots Febus over dagh.

Men hoorde mensch noch dier,
 Geloei van koe noch stier,
 Gerucht in velt noch kolken.
 Het weer was zonder wint,

De hemel zonder wolken,
Diane mingezint.

De Herder, onbewust
Van alles, sliep gerust
In Latmus wilde bosschen.
Zy hielt haer zilvre kar
En hagelwitte rossen
Recht op hem aen van verr'.

Haer eeuwigh bleek gelaet
Wert roozigh inkarnaet
In 't nadrend nederryden.
Diones dwerg schoot straf;
Latones telg most lyden;
Zy steeg ten wagen af.

De bloemen aen den top
Des berregs, loken op.
De tydt scheen te verjongen.
De nachtegael hief aen.
Het wout kreeg duizent tongen,
't Geboomt veel groener blaên.

Terwyl quam Febe by
Den Slaper, dien ze bly
Toelichte met haer glanssen.
't Gaet wel, zei zy, my leit

Aen lucht noch starretranssen:
Hier slaept myn zaligheid.

Nu scheen 't eens of't haer speet,
Dat Jupiter dus wreet
Endymion dorst boeien
Met vaek; dan was 't weêr: neen,
Laet hier vry mankop groeien,
Het slapen sterkt de leên.

Dat ik naer myn geval
Nu eens een zoentje stal,
Wat was'er aen bedreven?
Maer zoo hy wakker wort!
'k Zal 't dubbel wedergeven:
Wie doet hem dan te kort?

Zy nam hem in haer' arm.
De middernacht was warm,
En queekte lusje op lusje.
De koude Maen wert heet.
De herder kreeg een kusje,
Hy klaegde van geen leet.

Daer hadt ge 't Saterdom
Zien nadren van rontom
Uit ruigte en wildernissen.
't Geil vier brandde onbegrenst.

't Is lichtelyk te gissen
Wat dit gebroetsel wensch.

Zy schoven 't dicht gewas
Wat open: elk mikt rasch
En scharp. loopt, geitevoeten:
De blakende godin
Zal hier haer' lust wel boeten,
Zy heeft in u geen' zin.

De zoete minnares
En wakkre jagtgodes,
Verloor zich met verblyen
In minsliefkozery.
Laet maegden ook eens vryen;
De vryery is vry.

In 't ende most ze heen.
Zy liet haer lief alleen,
En voer, doch traeg, van d'aerde.
Ik weet geen minnaers ziel
Die blydelyker paerde
Daer 't scheiden harder viel.

Rozemonts tovery.

GY, eunjers, die, in schemerige wouden,
 By 't flikkeren der halve maen,
 U pynt, langs nare paên,
 Snô samenkomst te houden;
 Gy kollen, die op wint en bare zee
 Rinkinkt en danst, en na uw feesten
 De menschen plaegt en beesten,
 Ten dienst van Hekaté;
 Flux uit het licht der schitterige dagen
 Naer Plutoos donkren jammerpoel:
 Loopt daer in 't helsch gewoel
 Verdoemde schimmen plagen.
 Boort deur den gront naer 't heillooze ikkerhol
 En bint den yzren staf der goden
 Van Stix aen uw geboden,
 Ja tovert Cerbrus dol.
 Wech, zelf Medé; wech, Circe; Wech, Armide:
 Vaert my nooit stout nooit reukloos toe:
 Opdat dees dorenroê
 U geenen oorlogh biede.
 My plaegt genoeg de strenge tovery
 Van een die zelf myn ziel betovert,

Ontheistert en verovert,
Door zoete dwinglandy.
Maer wie, wie heet me u dus ten afgront dryven?
Wie anders toch dan Rozemont
Die 't hart van binnen wont
En 't lichaem heel laet blyven?
Wat wonder is 't, dat fluisterend gelol
En preveltael en toverrymen,
De blonde maen doen zwymen?
En dat een graeuwe kol
De stroomen stuit, de bloemen doet verslenschen?
Den mensch herschept en plompt in wee?
Myn Schoone kan het meê;
Zy maekt geraemt van menschen.
Haer wangen, die vrou Floresiert, niet dom,
Doen myn gelaet, helaes! verbleeken.
Haer zwygen doet me spreken.
Haer spreken maekt me stom.
Haer lagchen doet my heete tranen schreien.
Haer voortgaen doet me stille staen.
Haer stilstaen doet me gaen.
Wie zal myn wanhoop peien?
Ik klaeg, ik zucht, ik steen by dagh by nacht.
Ik kan heur aenschyn niet ontberen;
Of zou in lucht verkeeren,
Gelyk myne ydle klagt.

Och! kon haer zoet gezicht myne oogen blinden!
 Zoo zou misschien heur aerdigh beelt,
 Daer Venus glans in speelt,
 Op my geen vatten vinden.
 Nu voedt haer ys myn vier, op hoop van gunst.
 ô Vreemt! ô onbegryplyk wonder!
 Hier speelt een eunjer onder,
 En dit is toverkunst.

Wachten.

Hier heeft my Rozemont bescheiden;
 Hier, by deez' boom, die weligh wast.
 Waer magh de schoone zoo lang beiden,
 Dat zy niet op het uurtje past?
 Of ben ik wat te vroeg gekomen,
 Door drift der min, waer van ik quyn?
 ô Zaligh velt! ô groene boomen!
 't Kost hier te nacht wel bruiloft zyn.
 Maer och, hoe lang zyn thans de stonden!
 Elk omzien duurt een jaer gewis.
 Op achten was de komst gevonden:
 Ik schat het al ruim negen is.
 Val, avont. zoudt ge uw'plicht niet weten?
 Of is de tydt zyn wieken quyt?

Of heeft Apol zyn zweep vergeten,
 Dat hy dus traeglyk zeewaert rydt?
 Daghvoerder, laet u dit toch lusten:
 Verkort den dagh en rek den nacht.
 Spoei voort: gy zult by Thetys rusten,
 En ik by 't meisje dat ik wacht.

Herdenking.

DE westewint blies zacht; de zwoele zomer bukte
 Met zyn gebloost gelaet de blyde werelt toe;
 Het wout was lang verlost van 's gryzen winters roê;
 Toen ik met Rozemont de teêre kruitjes drukte:
 Niet met den voet alleen, aen wien dit slechts gejukte,
 't Gebloemt spreidde ons een bedt. och, myn gedachten, hoe!
 Och! hoe was in dien nacht myn brandigh hart te moe!
 Dat sprong van blyschap op terwyl zy nederhukte.
 Wy kenden haet noch nydt noch spyt noch wrevelijkheid:
 't Scheen in Saturnus eeu; doch met dit onderscheit:
 Dat in den gulden tydt de Min geen minnaers plaegde
 Met toorts en boog en schicht: en dat, naer myn onthoudt,
 d'Oranje Auroor in 't oost voor ons veel vroeger daegde
 Dan ze outtydts was gewent in d'eeu van klinkklaer gout.

Gestuit voornemen des Dichters.

'k WOU korts een heldeveêr van Pallas helmkam plukken,
 En Mavors yzren schilt beschilderen met bloet:
 Ik wou op Maroos trant roemruchtige oorlogsstukken
 Trompetten; maer helaes! 't was ydele overmoedt.
 'k Dacht met een grove bas, nu wars van dartle deunen,
 Geen minnestoeiery, op 't spoor van Nazoos luit,
 Maer lantverwoestingen en oorlogsdaên te dreunen;
 Doch al myn pogen quam op liefdezangen uit.
 ô Rozemont, ik haet de vliegende kornetten
 Dier wilde dolligheid, geroemt voor heldendeugt.
 Uw oogjes, die myn hart in vlam en kolen zetten,
 Uw boezem en uw schoot zyn al myn lust en vreugt.

Aen eene Schoone.

ô SCHOONE bloem, ô zichtbaer beelt der schoonheit,
 ô Hemelsche Pandoor, die t'aller uur
 Minerves geest en Venus glans ten toon spreit
 En 't uiterste vermogen der Natuur,
 Terwyl Heleen en Dido, thans verschenen,
 Aenminnelyk in u alleen vereenen;

Hoe zal ik best uw hemelgaven loven
 En melden, met myne al te doffe lier?
 Wat stel ik hier, 't verstant of 't lichaem, boven?
 De deugt heeft by de schoonheit eedler zwier.
 Gy, schooner dan uwe overschoone moeder,
 Verdient een eergedicht van Febes broeder.

Wie heeft'er ooit volmaekter nimf geprezen?
 'k wed Flakkus u voor Lidia verkoor.
 In Nazoos tydt zoudt gy Korinne wezen:
 En 'k zweere u dat Petrarchaes Laura voor
 Uw schoonheit zou haer' schoonheitswimpel stryken,
 Gelyk 't gestarnt de morgenstar moet wyken.

Maer, wilt ge geen waerschuwingen verachten,
 Gy wort beloert van 't hooge hemelhof.
 'k Zagh 't Godendom lest op uw treden wachten;
 Och! schuil by my. och! laet u raden; of...
 Jupyn beholp zich al van oude tyen
 Met loos bedrogh en minnesluikeryen.

Verlaet u op korael noch frissche rozen,
 Waer mede uw mont en wangen zyn belaên,
 Die om uw' mont en op uw wangen blozen,
 Omheint van sneeu en blanke leliblaên:
 Ezopus hart prees zyn getakte horens,
 Tot dat het zich verwart zagh in de dorens.

Berg, berg u dan, en sus myn minnezorgen.
Och! of ge my een kusje schuldigh waert!
Ryk godt, hoe noô! hoe noode zou ik borgen!
Vrou Venus is van overzachten aert;
Dies, wilt ge haer in allen deel gelyken,
Zoo laet me vry uv' zyden imborst blyken.

Het is helaes! alreeds eene eeu geleden
Dat ik myn zon, die gy zyt, gister zagh;
Juist toen de zon, van haer karros getreden,
Te water ging met eenen blyden lach.
Gy, zon van myn gezicht, wil uwe stralen
Nooit dan met my op 't bruitsbedt onderhalen.

Waer vint ge toch een' die uw goude zeden
Zoo op haer' prys waerdeeren zoude als ik?
Waer is de man die uw bevalligheden
Zoo roemen zou, te wonder in zyn' schik?
Ik zal, zoo moet root gout myn veder netten,
Op uwe kruin een kroon van starren zetten.

Een glorykroon van flonkerdiamanten
En bloemen, op Parnassus versch geplukt,
En mirten, die de Zanggodinnen planten,
En lauren, daer Apol zyn haer meê drukt:
Uw zoete naem zal myn gedichten sieren
Zoo lang ze door de wyde werelt zwieren.

Dat nu de Min ook geen beproefder pylen
 In 't lenigh elp eens fieren boezems zent!
 Dat Venus kint ook nu op schichtenvylen
 Noch slypen past en 't schieten dus ontwent!
 Had ik zyn' boog, en stont uw boezem open,
 Myn lief, gy zoudt me uw strafheit dier bekoopen.

Ik zou voor eerst uw maegdlyk hart bestormen,
 En al het ys veranderen in vier,
 En al 't gesteente in buigzaam was hervormen;
 Dat zwere ik by uw godtheit hoog en dier.
 Zoo zou ik myn doorluchtigh doelwit raken,
 En gy uit gunste een' dooden levend maken.

Laet my hierop uw rechthant eens kussen.
 ô Schoone hant! uw levensstreep loopt recht.
 ô Schoone maegt, gy zult myn vlammen blusschen
 Wanneer al 't volk met vollen monde zegt:
 Een knaep, tot wien de hemel schynt genegen,
 Heeft een Godin tot zyne bruit verkregen.

Genadebeê aen Fillis.

Die Godtheên reukeloos genaekt
 Zet buiten 't redespoor zyn zolen,

Terwyl hy zich verwaten maekt.
 Dus doet de blinde Min hem dolen
 Dien hy met zyne schichten raekt.

Dus quam ik, heet van minnebrant,
 Korts, zonder eenigh eereteeken,
 U, pronk der maegden van het lant,
 Te stout om suikre weêrmin smeeken:
 ô Onvergeeflyk misverstant!

Zoo stont myn brein, dat's openbaer,
 In zeven averchtsche bogten;
 Ja krommer dan 't gekrolde haer
 Dat uw gewyde vingers vlochten,
 Toen ik Cupido wiert gewaer.

Ai lief! sprak myn vermetelheit,
 Gun my een roosje van uw wangen;
 Maer my wert heuschlyk neen gezeit:
 Dat 's 't radt waeraen Ixions hangen,
 Wier ziel godinnemin beschreit.

Och, Fillis! red my in der haest
 Door uw genade: ik zal u pryzen.
 Och! maek me door uw gunst verbaest.
 Een die genade kan bewyzen
 Koomt aen de goden allernaest.

Zaegt gy myn wel ootmoedige ziel,
 En schatte gy trouhartigh minnen,
 En stuite gy het hollend wiel
 Van myne aen u verslaefde zinnen!
 Ja zie en help, myn schoone; ik kniel.

Ontsluit uw goedertiere borst,
 En denk vry: had hy niet misdreven,
 Die naer myn min en liefde dorst,
 Wat kon ik dan den knaep vergeven?
 Hy heeft myne eer toch niet bemorscht.

Voorts, acht me niet meer onbedocht.
 Schoon ik my aen uw' haet verschulde,
 En wellust aen dat montje zocht
 't Geen Venus zelf met nektar vulde:
 ô Zon en starren! die nogh mogt.

Ontstaet my dit, zoo proef een reis
 Wat Ganimedes heeft geschonken.
 Zie hoe 'k myn' mont zet, naer den eisch,
 Daer uw robyne lipjes blonken.
 Dees dronk bevestige onzen pais.

Vliegende Min.

Galaté, myn schoone, kom;
 Laet ons minnen, spelen, zoenen:
 Eer de bevende ouderdom,
 Die, al stil, op wolle schoenen
 Aensluit, onze jeugt verbyt.
 Jeugt en minlust raekt men quyt
 Eer men 't denken kan of merken:
 Galaté, de min heeft vlerken.

Dat ik somtydts van u ben
 Moet ge 't stale nootlot wyten;
 Nimmer my, myn lief: ik ken
 U (hier baet geen tegenwryten)
 Voor een' hemelschen magneet,
 Die myn min, zoo wel besteet,
 Naer zich trekt uit laege perken:
 Galaté, de min heeft vlerken.

Toen uw schoonheit, schoone maegt,
 My verscheen en op quam dagen,
 Daer gy in een venster laegt,
 Wenschte ik met Medeaes wagen
 Haestigh op te vaeren. gy
 Steegt beneên. ik vloog u by,

En gevoelde toom noch teugels:
Galaté, de min heeft vleugels.

Marre ik, entlyk traeg gekeert,
Nimmer zal myn min verluien.
Denk nooit, zon die my verteert,
Dat Kupidoos wieken ruien,
Of dat voor zoo heet een' gloet
't Zachte was hier smelten moet
In gekleefde vederbeugels:
Galaté, de min heeft vleugels.

Snelgevlerkte winden, draegt,
Draegt door groen en schomlend lover,
Aen de Schoonheit, die me plaegt,
Dees verliefde zuchtjes over,
En myn min, met vaerdigheid,
Hebbe ik menigmael gezeit,
In het vrolyke uchtentkrieken:
Galaté, de min heeft wieken.

Zult gy, lichter dan de wint
Uit het barsch en buldrend noorden,
Myn gebedt, dat steeds begint
Met fluweele minnewoorden,
In den wint voor eeuwich slaen?
'k Zal dan elders minnen gaen,

Eer gy 't wanen zult of rieken:
Galaté, de min heeft wicken.

Gelukkigh Ongeluk.

OCh! onder wat rampzaelge star
Ben ik, ter quader uur, geboren!
ô Uur, die ik verwenschen dar,
Kost gy me in myn geboort niet smoren?
Myn lief, de trekster van myn' zin,
Veracht myn min.

Gewislyk heeft Lachees, niet stil,
Myn' levensdraet, al t'onbezonnen,
Op eene dikberoeste spil,
Van zwarte jammerwol gesponnen:
Myn lief, de trekster van myn' zin,
Veracht myn min.

Gewislyk heeft een bange nacht,
Vol spoox van helsche Razernyen,
My, arrem schepsel, voortgebragt,
In 's werelts allerdroefste tyen:
Myn lief, de trekster van myn' zin,
Veracht myn min.

Zoo klaegde ik, maer al heel niet lang;
Want Febus en de Zanggodinnen

Vertroostten my met dezen zang,
 Van Helikons bebloemde tinnen:
 Uw lief, de trekster van uw' zin,
 Verdient geen min.

Vaer wel dan, wreede; ik haet uw' naem.
 De hemel wil het my vergeven
 Dat ik uit min, die ik my schaem,
 Ooit yvrigh t'uaert plagh te streven.
 Een zoeter queekster van myn min
 Beheerscht myn' zin.

Uchtentstont.

AUrore, die het al verblydt
 Behalven ons, wat wrevle nydt
 Prest u zoo vroeg te wagen?
 Wilt gy de snelle morgenstar
 Te rugge ryden met uw kar
 Om lieven dus te plagen?
 Wy lagen immers stil in vrê:
 De midnacht zweeg; myn Doris mê.
 Wat doet u dan vergrimmen?
 Ik wed gaf 's ouden Thitons koets
 U wat min leets en wat meer zoets,
 Gy zoudt wel later klimmen.

Een jongeling hielt u gewis
 Op 't rozedons in hechtenis:
 Daer zoude u Cefal boeien.
 Maer, goede goden, 'k most dat woort
 Zoo luidt niet denken dat ze 't hoort;
 Het mogt haer bet doen spoeien.
 En gy, myn lief, schoon 't licht alreê
 De werelt op haer oude stê
 Komt leveren en wyzen,
 Wat raekt ons 's hemels wenteling?
 Die om geen' nacht te bedde ging
 Hoeft om geen' dagh te ryzen.

De Lente.

Aen mejuffrouwen Katharina en Debora Blokhuizen.

d' ONtdooide winter vlucht naer 't noord op Jovis doemen.
 De boer verlaet den haert: het vee den muffen stal.
 Nu lagchen berg en dal
 En bosch en bron en vliet en beemt en gras en bloemen.

d'Alvoênde zomer, daer 't geluk zich aen liet binden,
 Is ons door zoete gunst al weder toegedaen,
 En fladdert herwaert aen,
 Met loome vleugelen van laeuwe westewinden.
 Nu wort het eenmael tydt de stadt om 't wout te ruimen,
 Om 't aengename wout, dat, vry en ongedeert,
 Zoo vrolyk quinkeleert,
 En orgels hooren laet, vergult met zachte pluimen.
 Wat dunkt u, Juffertjes, Blokhuizens eedle telgen,
 Wilt ge in het zaligh velt den blyden voglezang
 (Gezang behaegde u lang)
 Eens met uwe ooren zien en met uw geesten zwelgen?
 Wilt ge in den morgenstont eens blanke paerlen lezen
 Van nuchtre klaverblaên of scheemrigh lindegroen?
 Welaen. ai, kooft het doen!
 Uw minlyk wezen zal by godtheên welkom wezen.
 Ja kooft: zoo leide ik u daer beek- en boomgodinnen
 Een' groen fluweelen vloer bedansen, hant aen hant.
 Neen blyft; de minnbrant
 Wort buiten thans gestookt, daer al de dieren minnen.
 Cupido school zich korts in lentewas en rozen.
 Dies, vreest ge 't Jongske nogh, zoo houdt u ongenoodt,
 Of plukt 'er groen noch root.
 Maer zacht, myn lier, gy doet vier schoone wangen blozen.

Dankoffer aen Erato.

ERato, die, met mirten om uw' schedel,
 Diones groote daden zingt,
 En naer de maet van uw vergulde vedel
 Kupidoos dartle voeten dwingt,
 Wanneer hy danst aen zyn vrou moeders handen;
 U zy dees lofzang toegewydt:
 Naerdien uw hulp my voor de felle tanden
 Der bitsche nydigheit bevrydt.
 'k Heb 's vollex gunst door uwe gunst verkregen,
 En leve en zweve op ieders tong.
 Elk wyst me na, en zegt, tot my genegen:
 Daer gaet hy die van Venus zong.
 ô Heerlyk loon voor zoete mymeringen!
 Lof u, Erato, lof. ik kon
 Door u, Godin, wat doet u t'sagen, zingen,
 En voorts: De zuster van de zon.
 Zie. na het scheên der dikke duisternissen
 Sloeg Memnons beelt geluit, met klem;
 Als 't u belieft verkrygen stomme visschen
 Een zangerige zwanestem.
 Gy zyt het die met liefelyke toonen
 Uw acht gezusters overtreft.

Och! kost ik u naer uw verdiensten loonen;
 U, die my uit het stof verheft
 En opvoert daer de Hemelgoden eten!
 Godin, indien ik eer verdien,
 Dat heb ik u alleenigh dank te weten:
 Dien tracht ik u thans aen te biên.
 'k Zal in myn hart u hooge tempels bouwen
 En dankaltaren naer uw' staet;
 En jaerlyx u een' heilgen feestdagh houwen.
 Ondankbaerheit is 't quaetste quaet.

Ter verjaring van Juffrou Sara van Elzen.

DE Grasmaent magh voortaan wel bogen
 Op lentgewas dat ieders oog en
 Een' aengenamen wellust biedt.
 Zy kooft ons frissche bloemen queeken
 En maegden, die ik bloemen reken,
 Wier geur en kleur men riekt en ziet.
 Zy kroont het wout met nieuwe blaëren;
 Zoo ziet men d'ELZEN bly verjaren.
 ô Hemel, zegen dit gewas:
 Maer laet ook bruiloftsmirten groeien
 En maegdepallem, zoet in 't bloeien,
 Zy komen licht wel haeft te pas.

Zou eene maegt heur' tydt verliezen?
 Zou 't in een' maegdeboezem vriezen?
 Zou S A R A 't huwen eeuwigh smaên?
 ô Neen: ze is (minnaers, hoopt geduldigh)
 Haer' braven stam puiktelgen schuldigh.
 Wie kan zich van de min ontslaen?
 Hoe zou haer vader, die Godts kudde
 Met zyn' betrouden staf beschudde
 En Kristekerkorakels sprak,
 Zyn' yzren dootslaep voelen steuren,
 En 't vrolyk hoeft ten grave uit beuren,
 Zoo 't minnevier heur hart ontstak!
 ô Beste jaerdagh, dagh der dagen
 Die Febusaenvoert met zyn' wagen,
 Wees hartelyk van ons gegroet.
 Als gy eens weêr kooft opgerezen,
 Zal S A R A vrou en moeder wezen,
 Indien een heilwensch hiertoe doet.

Den xxiv. van Grasmaent, MDCC XV.

Op het jaergetyde van Juffrou Kornelia van Lis.

PRyst de Bloeimaent, ze is te pryzen;
Maer heft van 't gebloemt niet aen.
'k Zal u jeugdigh Mailis wyzen,
Daer de bloemen doof by staen.
Mailis, schooner dan de biezen
In eens Vlietgodts natte pruik.
Mailis, dat Apol zou kiezen
Voor den groensten lauwerstruik.
't Groeit niet wilt en woest langs 't water
In een wout. ô neen: dit Lis
Staet daer 't van Silvaen noch Sater
Nimmermeer te plukken is.
In de Maimaent is 't geboren
Op den dagh die thans verjaert.
Maer wie is het? dat we 't hooren.
Zulk gewas is 't wassen waert.
Dat 's KORNELIA dan waerdigh.
Riekt de bloemen: ziet haer' gloet:
Is 'er ergens een zoo aerdigh?
Is'er ergens een zoo zoet?

Toen dees maegt eerst tradt in 't leven,
 Zegt men dat de Dageraet
 Haer een' blyden kus quam geven
 Die nogh op haer kaekjes staet.
 Hy vereerde haer twee zonnen,
 Die, beî, stralen dat het smart,
 En verlichting brengen konnen
 In een minnaers quynend hart.
 Doch haer boezem schynt bevrozen:
 Zy bespot elx minnepyn.
 Jammer is't dat frissche rozen
 Dik zoo taei te plukken zyn.
 ô! Hoe zaligh zal hy wezen
 Die naer 't huwlyxledekant
 Met dees Schoone, waert geprezen,
 Heen zal stappen, hant aen hant!

Op het jaergetyde van Juffrou Geertruit van Gyzen.

ô GEertruit! die thans, met genoeght,
 Een jaer by tweemaal twalef voegt,
 En denkt op uw verjaren,
 Waer is de tydt gevaren?

Wat riep men, uw geboort ter eer?
De buurt telt een zoet meisje meer.
Wat zal men nu haest hooren?
Duim is een zoon geboren.
Laet hierop 't zorgen buiten staen,
En eenen roemer ommegeen,
Ter kim toe vol geschonken:
Koel nat kan 't hart ontvonken.
Zoo waerlyk zende 's hemels Heer
Op u zyn' milden zegen neêr;
Zoo waerlyk zy uw wezen
Lang by uw gâ geprezen.
En als ge dan eens hebt volstreên.
Voere u een engel, van beneên,
Naer 's hemels heldre plekken,
Om Gode een' lust te strekken.

**Op het verjaergetyde van Juffrou Elizabeth Durven.
Voor den Heere Adriaen Fyk.**

'k **D**Acht myn schoone, d'eer der jofferen,
 Een zoet rozekransje t'offeren,
 Op de feest van haer geboort':
 Want de lente trok me voort,
 Tot daer Floraes bloempriëlen
 Roosjes teelden, malsch van stelen,
 Inkarnaet en frisch van blaên,
 Blank met zilvren dau belaên.
 Maer wat zou ik kruit vergaderen,
 Om een Schoonheit mê te naderen,
 Op wiens kaekjes eeuwelyk,
 Roos en leli staen te pryk,
 Met veel levendiger kleuren,
 Met veel liefelyker geuren?
 Vaer dan wel, ô lentegroen!
 Wech met tuiltjes en festoen.

'k Wil de liefste, met verblyen,
 Loof uit Pindus lusthof wyen;
 En, magh 't zyn, dit schaemroot blat,
 Versch bevloeit van hengstenat,
 Aen het outer van haer voeten
 (Of 't haer straf heit mogt verzoeten)
 Offren, en myn dienstvaerdy.
 Lenteroosje, uw jaergety
 Komt gewis dan weder kyken
 Of ge haest zult huwelyken;
 Of ons langer tegen zyn.
 'k Hebbe uw deugt, myn oogelyn,
 Reeds veel kommerlyke jaren,
 Wierookgeuren op altaren
 In myn minnend hart gebrant;
 Hart, daer gy de kroon in spant.
 Heeft uw jaerzon nogh maer drymael
 Zevenwerven, sedert 't blymael
 Dat ze op uw geboorte hiel,
 Delf, uw wieg, met vlam van 't wiel,
 Dat haer hemelsvlugge rossen
 Uit het zeenat, dal en bosschen
 Overvoeren, bly vergult;
 Jeugt ziet snel haer' tydt vervult.
 Pallas wysheit, Venus lonken,
 U van 't Godendom geschonken,

Passen in geen eenzaam bedt;
 Dienen verder voortgezet.
 Had uw moeder, d'eer der vrouwen,
 Noit uw 's vaders hant gaen trouwen,
 Zoo blonk, ô begaefde spruit,
 In uw jeugt haer beelt niet uit.
 Noit zou 't goudtraet uwer hairen
 (Die Kupidoo's boogje snaren,
 Als hy op het hagelwit
 Van uw' maegdeboezem zit)
 Harten vangen. en uwe oogen,
 Die op git en glanssen bogen,
 Echter zedigh, speelden my
 Noit dees hartedievery.
 Nimmer bouden uwe leden
 Van albast de wyze reden
 Zulk een heereyke zael;
 En die suikre tovertael
 Zoude uw rootkorale lippen
 Noit zoo honigzoet ontglippen.
 Ging u uwe moeder voor
 Op 't aelout heldinnespoor,
 Pluk dan mê de vrucht van 't minnen.
 Aertsprincessen noch Godinnen
 Vluchten 't kuische bruiloftsbedt:
 Zulk een kracht heeft Cipris wet.

Uwe ronde en poezele armen,
 Daer het sneeu voor zwicht, ontfermen
 Zich des minnaers al te nô.
 Is ELIZABETH te blô,
 Dat ze die te geene tyen
 Om een' bruigomshals durft vlyen?
 Of verkeert ze in eenen steen
 Voor oprechte smeekgebeên?
 Harde steenen krygen ooren
 Als ze Amfions vedel hooren.
 Dit voedt hoop. ik denk ook niet
 Dat ge, tot Natuurs verdriet,
 Al haer gaven smaên zult, DURVEN:
 Dat waer levende gesturven.
 Wat zyn schatten, wat is goet,
 Dat aen niemant voordeel doet?
 Wat 's een roosje, noit te pluiken?
 Dingen pryst men om 't gebruiken.
 Kroon dan, bidde ik, aertsgodin,
 Kroon myn min met wedermin.

Onschultbrief aen Juffrou Debora Blokhuizen, over het belofde en achtergebleven verjaervaers.

DEes letters en zyn groet zendt Poot aen u, Jongkvrouwe,
 Genan dier Hartoginne en godtlyke Amazoon,
 Door wiens heldinnemoet, beleit en vaste trouwe,
 (Verzelt van Baraks dolk) oud Isrel 's vyants hoon
 En yzer juk ontwies. aen u, die licht myn groeten
 Verdenkt; my achtende voor een' die in zyn' plicht
 Eilaes! erbarmelyk begint te strompelvoeten,
 Omdat ik 't menigwerf belooft verjaergedicht
 U schuldigh bleef en blyf. gy deedt het ook met reden,
 Zoo ik 't met opzet dê; maar 'k weet wel dat gy yst
 Voor zulke onheusche tael, dewyl uw heusche zeden
 Noit vierschaer spannen die dus onverhoort verwyst.
 Wraek dan myn onschult niet, al dien ik zelf als voorspraek
 Van myn onnozelheit, maer vonnis recht van 't pleit.
 't Beloven was myn schult: een koorts de worteloorzaak
 Van myn beloftebreuk en onvermogentheit.
 'k Lagh hierdoor van Apol en 't Negental begeven,
 Versteken van hun gunst die my noit bet gebrak;

En, zonder dezen schoor den Zangberg op te streven,
 Vondt ik, by frisheit zelf, myn schinkels veel te zwak.
 Ook beet men me eens in 't oor: (en 't stont me nogh te voren)
 Die zonder dichtluim dicht dicht nimmer dicht dat deugt.
 Veel nutter voor altydts de poëzy verzworen
 Dan dat ze ons ondank brouw', den lezer ongeneugt.
 Iet beters kon ik toen myn citer niet toeleggen
 Van u, die, luisterscherp, onechte Dichters streept;
 Waenlos en oordeelvast in 't kiezen of ontzeggen,
 Terwyl ge Febus looft, Pan doemt, verbant en zweept.
 Ik had wel stadigh voor, myn woort te staen, te dichten,
 En driemael op 't papier myn pen alreeds gezet;
 Maer 't golt niet. 'k voelde steeds myn' moedt en yver zwichten.
 Men poge wat men wil, de noodt is zonder wet.
 Hoe streên myn wil en quael, wen 't wassend groen met piepen,
 Als of 't uw' jaerdagh wist, tot plukken my dorst noôn!
 Het gansche velt lagh veil en al de bloempjes riepen:
 Koom, vlecht van ons een kroon en kroon der nimfen kroon.
 Maer, eël festoengewas, dat langs de koele beeken
 Het groen fluweele kleet der velden siert en boort,
 Gy zult op haer geboort' B L O K H U I Z E N niet besteken
 Zoo u geen ander pluk'. dus wert ik veel gehoord.
 De blyde wiltzang, die met duizent schelle gorgels
 Den nuchtren dageraet in 't krieken welkom heet
 En 't stille wout verheugt door mengelstemmige orgels,
 Zong: zing, thans voegt het u. maer och, myn leet! myn leet!

'k Zagh midlerwylen uw' geboortedagh verstryken;
 Geboortedagh daer ik met dankbaerheit aen dacht,
 Naerdien hy met die eer en gloryglans magh pryken,
 Dat hy schoon- eerbaerheit en deugt ter werelt bragt.
 Doch, al ontstaet u 't dicht, zulx schaft geen stof tot belgen.
 Het derven strekt tot winst als 't winnen schaden zou.
 Een keel, die tot haer leet zoo wrang een' brok moet zwelgen,
 Loost dikwyl viezen galm: gansch zelden nektardou.

Ter bruilofte van Alandus Duim, en Juffrou Geertruit van Gyzen.

WEkt een' blyden bruiloftsgallem.
 Mengelt keel- en snaergeluit.
 Strengelt mirt door maegdepallem:
 d'Eer der maegden is de bruit.
 d'Outste dochter van van Gyzen
 Treet met D U I M , haer' Bruidegom,
 Nu 't de Minnegoôn zoo wyzen,
 Recht naer 't huwlyxheilgdom:
 Recht in d'echte minnebanden.
 Of is 't aertsgeveinstheit? neen.

Juno trout hun rechterhanden,
 Venus hun genegentheên,
 't Schutterlyke Kint hun harten;
 Beî van zynen boog geraekt,
 Beî belaaen met zoete smarten
 En van twee nu een gemaekt.
 Dat 's een heldestuk van 't Guitje.
 Hymen komt des vrolyk aen;
 En al schreide 't lieve Braitje
 't Zou te nacht wel overgaen,
 Als men kus om kus zal ruilen:
 Kusjes wrang noch smakeloos,
 Maer daer honigh in zal schuilen
 Die men graeg voor nektar koos.
 ô! Dan zal men lipjes drukken,
 Kaekjes streelen, onbedaert.
 Dan zal D U I M het bloempje plukken
 Dat hem G E E R T R U I T heeft gespaert.
 Dan zal 't paer genoeglyk droomen.
 Dan wort alsem suikerriet;
 En geen klagen zal 'er komen
 't Zy 't alleen van vreugt geschiet.
 'k Wed de Bruigom zou nu deizen,
 Schoon zyn stierampt hem weêr riep
 Om naer 't riekend cost te reizen
 Over 't ongemeten diep.

Hy heeft eens bezuurt hoe bitter
 't Scheiden valt van 't lief, dus nô
 Als men droef vaer wel zeit, witter
 In zyn troni dan een dô.
 Hy zagh lest aen Ganges kanten
 't Golfgout scheemren in den stroom,
 Paerlen, eedle diamanten,
 Dik gezaeit langs Indus zoom;
 Hiertoe, vrank en onbenepen,
 Den bezweeten Indiaen
 d'Oosterwerelt naer zich slepen,
 Om in Hollants vloot te laên.
 Maer aen gout en ryke steenen
 En puikschatten, hoe geacht,
 Scheen hem alle schoon verdwenen
 Als hy om zyn Schoone dacht.
 Dikwyls loosde hy een zuchje,
 Dat ging stryken, schoon hy bleef,
 Mits een zoet en lieflyk luchje
 't Naer zyn uitverkore dreef.
 Somtydts in een stille kamer
 Schreef hy, met verliefden zin,
 Brieven, niemant aengenamer
 Dan zyne opperste godinn'.
 Vondt hy 't schrift dan fraei en aerdigh,
 Zoo schoor 't wicht van Cytheré

Zonder toeven, rasch en vaerdigh,
 Met de lettren over zee.
 Endtlyk, na vier droeve jaren,
 Koomt de Minnaer zelf naer honk,
 Naer het prinslyk Delf gevaren,
 Daer zyn heldre noortstar blonk.
 Zy, met rozen op de wangen,
 Met de blyschap in de ziel,
 Quam haer' Bruigom bly ontvangen;
 Die haer nogh te meer beviel
 Om zyn trouheit. wech nu, roover
 Der Spartaensche koningin
 Geen Enone klaegt 'er over
 Dees onwrikbre vaste min.
 D U I M wist maer alleen te klagen
 Dat Eool het schip door 't nat
 Niet wat sneller aen wou jagen:
 't Scheen hem altydt traeg en mat.
 't Vaderlant scheen steeds te wyken.
 't Was of 't snel te rugge schoot.
 Juist als d'Italjaensche ryken
 Voor Eneas sukkelvloot.
 Vrienden, twyfelt ge of de liefde,
 Die 't al dwingt, naby en veer,
 Iemant ooit op 't water griefde?
 Venus sproot uit zee weleer.

Dan daer valt de min wat lastigh.
d'Allerliefste woont 'er niet.
Minnepylen zyn daer quastigh;
't Bleek aen 's Bruigoms zielsverdriet.
Doch dat leet is nu vergeten.
Nu is 't vry een milder tydt.
Och! wie zou de vreugt afmeten
Die dit paer door d'aders rydt?
Die dit paer gestaeg verzelle!
'k Wensch dees Lieven duurzaem heil,
En dat druk hen nimmer quelle.
Gaet hier op, het staet u veil,
Onder Cipris vlagh ten stryde;
Opdat binnen 't jaer een zoon
U stil aenlach', frisch en blyde,
Uwen zoeten arbeit kroon'
En uw luk vermenigvuldigh':
Maer hou op, myn zwaneveêr.
't Bruidsbedt wacht reeds ongeduldigh,
En de Bruigom nogh al meer.

Lykklagt over den eerwaarden Heere Theodorus van Elzen, leeraer van Godts kerke te Schipluî.

Schrei, magh u nogh een traen van 't flaeugekreten harte,
 ô Schipluîsche gemeent, schrei vry om 't geen ge lydt.
 Voeg bystre jammertael by bittere boezemsmarte;
 Gy zyt uw' Guldemont en Boettrompetter quyt.
 VAN ELZEN heeft geweest. dat licht is uitgeschenen.
 Die leidtstar staet niet meer aen 't kerkgewelf en blinkt.
 Wel magh de bange ziel der godtgenoten weenen,
 Nu zy deez' wachter mist die in zyn rustgraf zinkt.
 Wel magh vorst Jezus kerk staen schudden op haer stylen,
 Nu haer die schoor ontvalt en wakkre Vrêgezant:
 Die Kristendemostheen, elx lust, doch, midlerwylen,
 Geen vleier; neen: hy hadt Godts blixem in zyn hant.
 Hy maekte wasch van steen: help quynenden aen 't groeien,
 Door tucht, of troost, van hem beî lieflyk voorgepreekt.
 Daer moght, hoe 't ging, nooit woort van zyne lippen vloeien,
 Dat hy niet driewerf eerst in honigh had geweekt.

Dus wist hy d'ondeugt braef in heuren schilt te varen
 Met het tweesnedigh zwaert van 't nimmer feilend woort;
 Of arme harten, die om hulp verlegen waren,
 Uit 't stof te beuren, als een' Leeraer toebehoort.
 Zoo woekerde hy met zyn gaven en talenten,
 Als zielevanger voor zyn' Meester die hem zondt.
 Wie luie dienstknechts kent, dees deedt zyn' schat op renten,
 Als hy 's volks ooren aen zyn stem verhing en bondt.
 Dat is zich nyver in den oogst des hemels quyten.
 Dat heet te bassen, en geen stomme hont te zyn.
 Zoo schraegt men 't kruisgeloof, trots die'er tegen wryten.
 Dat 's recht een Engel der gemeente in zyn en schyn.
 Nu is die stierman doodt, die ons met leer en leven
 Een dubbel voorbeelt was. nu is die stierman doodt;
 En 't kerkschip, dat door 's mans beleit gestaeg zyn' steven
 Naer 's hemels reê hielt, laes! van Palinuur ontbloot.
 Zoo houdt de Godtheit 't al aen haren bant en schakel.
 Zy leent maer dat ze geeft en wat men ooit ontvong.
 Zy haelt haer' knecht te rugh: nu zwygt dat vraegorakel,
 Die schelle kerkbazuin en evangelitong.
 d'Ontroerde schapen zien hunn' trouwen herder sneven,
 En derven zynen staf, daer 't wolvenheir voor week.
 Wie zal ons, klagen ze, nu voedtsaem voedtsel geven
 En drenken uit een versche en zilvre waterbeek.
 Dees strooide ons manna voor waer aen we 't hart ophaelden,
 En dreef by hitte ons in de schaëu van 's levens stam.

Hy leedt zoo noô dat wy van onze kooi afdwaelden,
 En vingertoogde ons steeds 't onnozele Offerlam.
 Ja treurt vry, schapen, treurt. uwe zielzorg is verscheien.
 Uw pleegheer, Hippokraet en zielarts rust in vrê.
 Wat plagt hy zachte zalf en balsem te bereien,
 Als zyne scharpe vlym uw zweeren opensnê!
 Nu zal hy u niet meer ter rechter bane voeren,
 Als gy, doolzieke, 't spoor verlaet en 't leven vliedt.
 Hy wandelt by Godts rei op heldre starrevloeren:
 Hy wees u 't padt voorheen, maer gy betradt het niet.
 Welaen, erinnert u zyn wyze zedelessen;
 Bidt om een' andren helt in 's Hemels akkerbou,
 En laet my toe dat ik wat telgen van cipressen
 Aen 't graf brenge, en nogh eens 't eerwaerdigh lyk beschou.
 VAN ELZEN, die by Godt en al de cherubynen
 Een woonvast burger zyt van 't nieuw Jerusalem,
 In 't eeuwich blyde ryk, daer ramp noch rou verschynen,
 En daer niets luidt of klinkt dan met een vreugdestem;
 Wy treuren op uw graf en weenen om uw sterven.
 Most gy, na andren, d'eerste op deze heirbaen treên?
 Valt kostlyk porcelein zoo licht aen gruis en scherven!
 En most gy, Godstolk, dus met al ons blyschap heen?
 Helaes! myn Zangheldin besterft op 't naer herdenken.
 De snaren springen van myn lier, thans dootsch en dof;
 En kom ik aen uw' asch dit kleen lykoffer schenken;
 Ik doe 't myns ondanks: ach! 't is al te droef een stof.

Gy laet ons weduwen en troostelooze weezen.

Een zelve dagh begraeft ons vader, voogt en heer,
En zulk een' schat van deugt en wysheit, die na dezen

Licht schuil blyft; want het graf geeft, hoe men klaegt, noit weêr.

Rust dan, ô Engel, rust: wy moeten van u scheiden.

De harde grafzerk drukke uw kout gebeente zacht.

Vergeef ons dat wy u al nokkende geleidden

Daer gy d'aertsengelsche bazuin in stilheit wacht.

Al gaet uw lyf ter aerde, uw ziel naer 's hemels hoven,

Daer zy verwelkomt wort van 't juichend englekoor;

Uw naem leeft, zegenryk den haet en nydt te boven,

In 't dankbaer hart van uw gemeente, alle eeuwen door.

Overleden den xx van Lentemaent, MDCC XIV.

Op eene afbeelding van Koning David.

NU heft de schilderkunst haer' schedel uit het stof

Door lucht en dryvent zwerk. Apellen, Protogenen

En Zeuxen zien hun verf en aengebden lof

Door dit penseellicht droef ontglanst en doof geschenen,

Naerdien 't ons David zelf, en 't leven toont; geen beelt.

Men ziet natuurlyk roos en leli op de kaken,

Terwyl d'ernsthaftigheid in 't vorstlyk aenschyn speelt.

ô Meesterstuk, alleen van zulk een hant te raken!

De herdersstaf, die in een' sceptorstaf verkeert,
 Toont 't aenzicht van de maen der staetveranderingen,
 En dat d'Almagtige d'oprechtheit mint en eert;
 Ook hoe 't hier alles draeit by beurtverwisselingen.
 Ik zie wel David in zyn wereltheerschappy,
 Maer och! stont hier 's mans deugt en nyvre godtsvrucht by!

Die spade komt komt ook.

ULisses zworf weleer op wilde woeste baren,
 Minerves wreedden wrok en wrange wraek ten doel,
 Den droeven dootschen tydt van tien rampzaelge jaren;
 Maer vindt, in wee geweekt, na endeloos gewoel,
 Zyn rotsigh Ithaka en koningklyke veste
 En zyn stantvastige Penelope ten leste.

Vrolyk leven.

WAer is myn citer toe bereit?
 Wat klanken wil ze geven?
 Wat zing ik, daer een ander schreit:
 De vrolyke blygeestigheid
 Is 't leven van het leven.

Wat laet zich 't volk door ydlen schrik
En mymerende zorgen
Beknellen? vrienden, doet als ik.
Gebruikt toch 's levens oogenblik
Zoo lang de doot wil borgen.

Al schokte zelf de hemelspil
Uit haer metale pannen,
Weest gy te vreên, gerust en stil;
Een die gelukkigh leven wil
Moet hoop en vrees verbannen.

Zoudt gy gestaeg bekommert zyn?
Zou druk uw vreugt besnoeien?
Neen, neen. verdryft die boezempyn.
Gy woont zoo ver niet van den Ryn,
Daer muskadellen groeien.

Hoeft gy geen kleeders nochte kost
Van goede liên te pragchen;
Wat scheelt 't u hoe de verelt host?
Daer Heraklyt om schreien most,
Most Demokryt om lagchen.

Maer, zegt gy: och! het weer wort zwaer.
Ons dreigt een felle donder.
Geen noot. ai beidt een luttel maer.
De wollek scheurt: de lucht wort klaer:
Het onweer is al onder.

Dan, 't licht is ook aen 't ondergaen.
 De nacht zal u benarren.
 My niet; nu komt de blanke maen
 Met haer vergulde horens aen
 En hondertduizent starren.

Lof der Dichtkunde.

MYn Zangster vlecht den gouden lof
 Der heilge poëzy.
 Dat 's van natuur een schoone stof,
 Daer hoeft geen tooisel by.
 Dees kunst de kroon der kunsten spant:
 Zy sticht en geeft vermaek.
 De hemel is haer vaderlant,
 Dat hoort men aen heur spraek.
 Haer zang en gallem melden dit.
 'k Geloof haer schelle keel
 Vol zoete nachtegalen zit
 Uit eenigh zangprieel.
 Wat sprak dees kunst, dit smartverdryf,
 De droeven menigmael
 Een' moedt in 't hart, een hart in 't lyf!
 ô Wonderlyke tael!
 Zy looft d'onsterfelyke goôn;
 Ook menschen; doch heeft voor

Sardanapalen glans noch kroon:
Alciden geeft ze gloor.
Zy, als een zout, weert rot en smet
Van aller braven naem,
En strekt een heldere trompet
Voor d'onvermoeide Faem.
Zoo loont ze deugt met lauwerblaên
En eeuwighbloeient groen,
En houdt haer' arm met loof gelaên,
Om altydt zoo te doen.
Of voegt het haer eens gram te zyn,
Wat is't dat haer gebreekt?
Zy speelt met blixems, als Jupyn,
En dondert als ze wreekt.
Wie vliegt gins, daer die nevel scheurt,
Aen 't hel gestarnt zoo dicht?
De Dichtkunst, nimmer nagespeurt
Van een gemeen gezicht.
Dees vindt haer minners staeg alom.
Men hielt van ouden tydt
Haer voor een gaef van 't godendom,
Die ieders hart verblydt.
Zy blinkt van Febus majesteit:
Hy queekt en koestert haer
Als hy den luchten dans beleidt
Der Zanggodinneschaer.

Wat recht men door haer kracht niet uit?
Wat heeft ze niet gewrocht!
Wel hem die dit begaeft geluit
Ter werelt heeft gebrogt.
Helt Orfeus harp, die 't woest geweld
Der wilde wouden toomt,
Gaf ooren aen het doove velt,
En voeten aen 't geboomt.
Wie spreekt niet van Amfions lier,
Die steden bouwen kon?
Of van Arions citerzwier,
Die 't zeegevaer verwon?
Men leest der dichtren aardigh werk
Zoo lang de werelt staet.
Gedichten zyn den tydt te sterk,
En trotsen Momus haet.
Zoël, wat schrolt ge t'onbedacht
Op 't kunstwerk van Homeer?
Uw bittere laster heeft geen magt
Op zyn vergode veêr.
Ik prys de dichtkunst dan in top,
En hiel ze op 't outer graeg.
Zy schaft ambroos en nektar op
Voor een gezonde maeg.
Ik prys ze, maer volprys ze niet:
Wie zou zich daertoe spoên?

Ook heeft ze geen eenvoudigh liet
 Tot haren lof van doen.
 Een die verwaent zyn' mont opspart
 En haer haer eer ontzeit,
 Heeft een onedelaerdigh hart
 Vol ezelaerdigheid.
 ô Kunst! ô eedle Dichtery!
 Om wie my 't leven lust;
 Uw handen worden steeds van my
 Eerbiedelyk gekust.
 Ik wensche u een' gewenschten staet,
 In glory noit verkort.
 Uw luister volg den dageraet,
 Tot dat de hemel stort.

Rechte Wegh.

DAer is een wegh die onvermoeit,
 Uit 's werelts kromme wandelperken,
 Naer d'Elyzeesche velden spoeit
 Door twee aeneengeboude kerken,
 Van outs der Deugt en Eer gewydt.
 Dees wegh, met heldenschreên te meten,
 Wort om zyn regelrechtheit, zydt
 En veer, de rechte wegh geheeten.

De wysheit lei hem, zonder bogt,
Naer 't strakgeschoren snoer der reden
Opdat hem ieder kennen mogt
En zonder bysternis betreden,
En zonder dolen, nimmer stil.
Hier valt naer geenen koers te gissen.
Eneas hoeft geen Strantsibil,
En Thezeus kan zyn kluwen missen;
Mits 't padt, waervan myn vedel rept,
Het leven is der welbezinden
Dat uit de deugt zyn leven scheidt.
Maer is dit heilzaam spoor te vinden?
Gewis: 't gemoedt weegt goet en quaet.
De Hemel schonk den mensch dien zegen,
Dat dit als leitsman met hem gaet
En hemt op dwalende ommewegen.
De vromen, die, bedacht en wys,
Op deze heirbaen niet bezwyken,
Maer vaerdigh rennen om den prys
En opgehangen palm te stryken,
Genieten aen het endt hunn' loon;
Een kroon van goude zonneglanssen,
Daer Ariadnes starrekroon
Voor zwichten moet aen 's hemels trassen.
Ook treên ze met verheugden voet
Op rozeblaên langs mirtetelgen

Ter plaetse daer ze uit Lethes vloet
Een eeuwich leetvergeten zwelgen;
Wel blyde en vrolyk om dit lot,
Hun toegekeurt als hemelneven,
Terwyl hun namen onverrot
Op 't bladt van duizent tongen leven.
Dus quam myn dicht ten halven maer:
Want nu resteerde'er nogh te zingen
Wat zwarigheên den wandelaer
Op dezen Kolchistogt bespringen,
Wat dolle stieren hy al kort
In 't ongewoon gareel moet spannen,
Eer hem dit gulde Vlies geword',
En welk een' boschdraek overmannen;
Of weifelaer betradt de baen.
Hy wou den steilen wegh passeren
En is hem spoedigh opgegaen
Om spoedigh weêr te rug te keeren.

Arme Rykdom.

IN uw goutkantooren wassen
Atlas appels, hoog en laeg,
En de tuimelende Taeg
Hutselt'er zyn blonde plassen;
Echter hoort men u van dorst
En verwoeden honger klagen,
Erizichtons onzer dagen,
Tantals, die Godts gramschap torst.
Laet Peru ook t'uwert waeien,
Koffert Indië ter vlucht;
Water kan geen waterzucht,
Gout geen' droogen goutdorst paeien.
Arme gierigaerts, hoe na
Zit gy by uw zilver warmer?
Door uw' rykdom wort gy armer,
Met uw schatten groeit uw schâ:
Want die rinkelende banden
Houden u, met recht verfoeit,
Deerlyk op den hals geboeit:
Dit is 't goet dier waerde panden.
Ai, wort wyzer toch, en houdt
Eenmael op van mynegraven;

Zyt niet langer ryke slaven;
 Goude vryheit gaet voor gout.
 Vreest ge dat de kerkhofkuilen
 Zullen steigeren in prys,
 Dat ge dus, bedaegt en grys,
 Rust en lust om gelt loopt ruilen?
 Of denkt ge eens met fyn metael
 't Straffe sterflot om te koopen?
 Krezus zou dat vruchtloos hoopen:
 Krassus sneuvelde door 't stael
 Daer hem gout ontzet noch staten.
 Schoon de razende Fortuin
 Iemants gelthoop tot een duin
 Aen doet groeien, 't zal niet baten
 Als de doot hem, eer hy 't gist,
 Voortstuwt, volgens last van boven,
 Uit zyn hoven naer de hoven,
 Van zyn kisten in de kist.
 Vreke heblust zal u quellen
 Al verlaet ge uw zwangre kiel;
 En van kommer krimpt uw ziel
 Midlerwyl uw beurzen zwellen.
 Doch, begeert ge, in gout verwart,
 Beter luk by 't haer te vatten,
 Zoo ontsluit de boei der schatten
 En verstoot uw gierigh hart.

Dan, dan zult ge u zellefs sparen:
Maer al daelde Febus zelf
Van het hemelsche gewelf,
't Klinkend gelt verdooft de snaren.
Gaet dan, goutgriffoenen, zweeft
Met uw levendigh geraemte;
Al uw gout is root van schaemte
Mits het zulke meesters heeft.

EINDE.

H.K. Poots Mengedichten.
Tweede deel.

Arnold Willis aan den bescheiden lezer.

BEdenkelyk ware dit Werk dus in het licht gekomen zonder den Lezer diesaangaande iets te berichten, hadde men my, boven het nadeel my door het naardrukken myner Copy aangebragt, in een Berecht aan den Lezer niet zoeken te behangen met eene lasterkladde, die ik niet graag gansch en al voor myne rekening zoude hebben; namelyk alsof ik het eerste Werkje, by my gedrukt onder den titel van H.K. POOTS MENGELDICHTEN, door achteloosheit en onkunde gansch gewanhavent en ontsiert hadde. Voorwaar een wonderlyk schoon scherm om eene eerlooze Baatzucht achter te verschuilen.

De Autheur van het bekende Werk, onlangs uitgekomen onder den titel van GEDICHTEN VAN HUBERT KORNELISZOOM POOT, gelieft daarin te zeggen, dat het hem lang wee heeft gedaan dat zyne eerste Rymen onder den voorgemelten titel van H.K. POOTS MENGELDICHTEN overal omzworven en door ieders handen gingen, even of dat Werkje hem voorheen op eene flinksche wyze ontfutselt en half buiten zyne kennisse en medewe-

ten in het licht ware gebragt: zoekende dus der werelt (altoos na 't veelen voorkomt) van zyne handeling een' verkeerden indruk te geven. Volgende met eenen hierop, dat 'er gansche vaerzen en regels in vergeten waren. Wat hiervan zy weet ik niet; maar wel, dat 'er noit meer dan een te myner kennisse is gekomen. Maar behalve dat het dolen menschelyk is, gelyk d'Autheur zelve voorgeeft, zoo moet ik tot mynen beste zeggen, dat hem wel bekend is hoe zekere goede Vrint, der Nederduitsche tale en Dichtkunde bet dan ik magtig, zich uit liefhebbery benevens my tot het nazien der proeven van het bewuste Werkje heeft laten gebruiken, welke, om hieromtrent d'uiteerste omzichtigheit in acht te nemen, benevens my van ieder blad eene afzonderlyke proef heeft gehad, en wien die ramspoedige regel, waar zoo veel wints om gebroken wort, en die nu 't vuil van een' eerloozen handel kuischen moet, zoo wel als my ontsnapt is. Wat heeft de Valscheit niet al opschiks van nooden wil ze hare wanstal 't ooge der doorzichtige werelt onttrekken! en hoe moet men 't niet zoeken om na gepleegde ondaat zyne vorige achting by 't gemeen te behouden! Wat ware het eene zake geweest ons deze misgreep tydig te verstendigen, om die door 't herdrukken van een paar bladzyden te kunnen verhelpen! maar neen, die moest als een onvermydelyke noodtdwang dezer bekende uitgave van des Autheurs alle zyne Gedichten dienen. Hadde men my (zegge ik nochmaal) buiten het nadeel dat ik hierdoor kome te lyden, in ruste kon-

VII

nen laten, mogelyk dat ik over alles ook stilzwygend zoude hebben heengestapt: maar dat men, boven my op eene diefsche wyze het myne te ontrooven, my noch met eene zwarte koole zoekt te brantmerken, zulks kan myns bedunkens wel een woort zeggens velen: te meer, daar niemand, die der vorige gemeenzaamheit van den Autheur en my bewust is, deze handeling begrypen kan, en ik my hierdoor half zage ingewikkelt om dagelyks dezen en genen hieromtrent bericht te doen. Nu meen ik zulks te konnen ontgaan met hier eenvoudig ter neer te stellen in wat voege ik door hem ben bedrogen en opgeligt.

Het is dan zulks, dat, eenige jaren geleden, d' Autheur my byquam met een' bondel zyner Gedichten, en voorhield, of ik genegenheit hadde om dezelve voor myne rekening te drukken en uit te geven. Dewyl ik nu te voren reets een enkel Gedicht of twee van hem gedrukt, en by dezelve myne rekening niet al te wel gevonden had, zoo baarde dit in den beginne al eenige bedenking by my, te meer daar hy ten dien tyde noch niet op de lyst der Nederlantsche Dichteren te vinden was. Doch ik aan den anderen kant ziende dat'er verscheide Vaerzen onder liepen die myn gering oordeel in de Dichtkunde niet onsmakelyk voorquamen, en dat het Werkje juist van geen groot beslag zoude zyn, neigde ik myn oor eenigzins naar zyne aanbieding, maar berichtte hem met een', dat ik het wel voor myne rekening wilde drukken, doch, alzoo ik niet gewoon was eenig gelt voor

VIII

Copyen te geven, dat ik niet genegen ware zulks hiervoor ook te doen. Waarop hy voorgaf zulks juist ook zyne meening niet te zyn, maar dat hy zich met een half dozyn Exemplaren zoud te vreden houden: welke ik hem niet alleen toestont, maar daarenboven beloofde, hem 'er zoo veel te zullen geven als hy noodig mogt hebben om aan zyne goede vrienden uit te deelen. Waarmede (wy het dus eens zynde) ik aan het werk teeg. Maar wat gebeurt 'er? Het gezegde Werkje afgedrukt zynde, en byna vaerdig om uitgegeven te kunnen worden, begint d' Autheur op een' middag, dat wy by den anderen zaten, my te vragen of hy nu niets voor zyn Werkje, dat ik gedrukt had, zoude hebben: 't welk ik met Ja beantwoordde, dat ik hem het beloofde half dozyn Exemplaren zoude ter hant stellen, en, indien hy 'er meer noodig hadde, meer zoude geven, als was het tot vyfentwintig stuks toe, dat het op geen exemplaar of zes aanquam. Maar het schortte onze vrint daar niet: gelt was de leuze. Hy zeide my dan dat hy zoo veele Exemplaren niet noodig hadde; dat hy 'er, wat hem aanging, aan een genoeg had, en voor de rest de geen en die ze hebben wilden, dezelve konden koopen: gevende vorder te kennen (na dat ik hem vol verwondering gevraagd had, wat zyn eisch dan zoude zyn, dewyl wy goede vrienden waren, en ik geen' anderen staat had gemaakt dan maar eenige Exemplaren voor de Copy te geven) dat hy graag hadde een' Folio Bybel van het grootste slag (waarop, na hy voorgaf, zyn Vader eenigzins gezet was) of,

indien ik hier wat tegens hadde, vier dukaten; doch liefst den Bybel. Hoe schots my dit nu moest voorkomen, dewyl my onder 't drukken dienaangaande het minste niet gebleken was, is ligt te bevroeden. Derhalven ik hem op eene ernstige wyze te gemoet voerde, dat ik wel om vier dukaten wenschte dat hy my voor 't aanvangen van 't bewuste Werkje dien eisch gedaan hadde, en d' ordentlykheit mêbragt zulks op dien tydt te doen, wanneer ik myne keur hadde vry gehad van het te drukken of niet. Maar *hy zeide* (dit zyn zyne eigene woorden, en my ontmoete noit heil indien ik in dit myn zeggen het spoor der Waarheit bezyden trede) *zulks toen niet te hebben durven bestaan, uit vreeze dat ik hem dan met zyne Copy zoude hebben laten wandelen: en dat hy die by geen' anderen wilde laten drukken, alzo by niemant dan my daartoe bequaam oordeelde.* Waarop het antwoord van my viel, dat zulks ook zekerlyk zoude zyn waar geweest, dewyl ik 'er niet eens zoo veel heils in zage. De Lezer zie uit deze staaltjes intusschen d' eerlykheit van onzen Autheur omtrent my. Echter stont ik hem (na vry wat woordenwisseling over en weder, en d' ydele toezegging van den Autheur, dat het Werkje wel zoude afgaan, en dat ik 'er geene schade by zoude lyden, buiten hondert andere fraaie redenen meer, verzelt van eenige beloften) een' Grootmediaan Bybel toe, doch wel afzonderlyk onder dezen MITS, dat, indien dit Werkje eenigzins naar genoegen afging, en ik in het toekomende genegen mogt zyn (stellende vast dat hy, noch

dus jong zynde, zekerlyk meer vaerzen aan den dag zoude brengen) een Tweede Deel of Vervolg van het zelve te drukken, ik voor die Copy dan niets zoude geven dan een goet Boek te myner keure; en vorder, dat hy alsdan by niemant dan my, zoo verre ik daartoe genegen en hy daar meester van ware, eenige van zyne Poëzy zoude doen drukken. Op welk alles, indien ik hem den Bybel wilde laten volgen (waaraan hy naderhant betuigde noch al getwyffelt te hebben) hy my de hant en zyn woort van eer gaf.

Wat nu d'Authour op dien tydt in zyn' boezem heeft gevoedt, en of zyn toeleg van toen af al is geweest om my dusdanig te misleiden en bedriegen, was my onmogelyk te ontdekken. Altoos onze gemeenzame ommegangk bleef noch al een' geruimen tydt in dien zelven stant; tot hy eindelyk na 't uitgeven dezer MENGELDICHTEN, van dezen en geenen eenige toejuiching bekomende, naar 't scheen uit andere oogen begon te zien, en zich zyner beloften en gegeven woort niet meer te kreunen: want de drukpers kon geen vaers meer uit zyne handen krygen of daar moest een stuk gelts voor zyn. Echter wert de myne in den beginne daar jegens noch al gekent. Maar by later tydt zag men nu en dan al een zyner Gedichten van eene andere pers komen. Waar jegens, als ik my des beklaagde, hem te gelyk ons Verdrag voorhoudende, het antwoord was, dat het eene buiten zyne kennis was geschiet, en hy het andere niet had verby gekonnen: beginnende vorder de vorige gemeenzaamheit van

tydt tot tydt niet weinig te verflauwen, en ik hoe langer hoe meer te bespeuren aan welk een euvel onze Lantman mank ging, namelyk om onze Overeenkomst en aangegaan Verdrag den bodem in te klinken, en zich aan woort noch beloften te houden: gelyk ook eindelyk d'aap by hem uit de mou quam kyken, alzoo hy my op zekeren morgen vergde myn Copyrecht op de bewuste MENGELDICHTEN aan hem af te staan, om daarmede naar zyn welgevallen te kunnen leven: zeggende vorder, dat hy genegen was alle zyne Gedichten by den anderen te doen drukken, en uit dien hoofde graag meester van 't een en ander zoude zyn; verzoekende met eenen te mogen weten wat ik daarvoor pretendeeren zoude; my tevens niet duister te kennen gevende dat zyne meening was om zulks te Delf te volvoeren. Doch ik voerde hem hierop te gemoedt, dat, wat d'Exemplaren betrefte, dezelve tot zyn' dienst waren, maar dat ik het Recht der Copy voor my wilde behouden, en geenzins genegen was daarvan af te staan: vorderende met een', zyne verdere Poëzy door my te doen drukken; onder aanbieding, van hem (zonder aanmerking op ons voorheen gemaakt Verdrag en zyne beloften te nemen) zoo veel voor de Copy te zullen geven als 'er iemand voor geboden hadde. Waartoe hy zeide niet te kunnen verstaan, maar dat hy zelf van alles meester moest zyn; wordende het gezegde gevolgt van deze bedreiging, dat, indien ik daartoe niet konde besluiten, ik zoude moeten getroost zyn, dat my de bewuste MENGELDICHTEN echter

naargedrukt wierden. Welk dreigement nochtans toenmaals by my weinig ingang vondt.

My was, zoo wel als velen anderen zyner goede vrinden en bekenden, lange gebleken dat eene uiterste Baatzucht, welke niet zelden van eene verfoeielyke Schyndeugt verzelt gaat, hem als eene getrouwe halsvriendin gestadig op zyde hing; maar nimmer had ik gedacht dat ze hem d'Eerlykheit zoo verre zoude hebben doen ontwyken, dat hy, tekens gegeven woort en beloften, eene bedreiging zoude werkstellig maken, waarvan de gedachten alleen een eerlyk gemoedt met schaamte zoude kunnen overtrekken.

Noch meenen sommigen dat deze handeling den Autheur niet eens zoo qualyk behoorde genomen te worden; om dat (zeggen ze) men moet vaststellen dat hy, meer ommegang gehad hebbende met het redenlooze vee dan met welopgetogen menschen, onmogelyk de gronden der burgerlyke beschaaftheit kan kundig zyn. Maar 't komt hun onbegrypelyk voor, dat niemant van zyne goede vrinden hem deze wandaat heeft afgeraden, dewyl die voor een gedeelte niet onbewust konden zyn, dat zulk doen rechtdraats tegens den plicht van een eerlyk man aanliep.

Ik weet wel dat my hier eene tegenwerping zoude kunnen gedaan worden, namelyk, dat, wanneer ik, als gezegt is, den Autheur zoo schoon hadde dat hy my alle de genoemde vorderingen toestemde, ik toen eene bondige Schriftuur tusschen beiden moest hebben gemaakt, om myne eisschen altoos te

XIII

konnen aantoonen. Doch den zulken moet ik zeggen dat, behalven dat my der trouloosheit des Autheurs onbewust was, ik toen juist geene gedachten voedde dat het bewuste Werkje dus gretig aan den man zoude gewilt hebben, en ik met dit eene Stukje ligtelyk myn bekomst zoude konnen hebben gehad, zonder naar meer Copy te trachten. Ook is het kennelyk dat de Schriften eenigzins worden aangemerkt als een waarborg omtrent Guiten en Bedriegers, maar ten eenemale buiten nootzakelykheit by menschen van eer, die genegen zyn hun woort en beloften op te volgen.

Wie zal het my dan ten quade duiden, dat ik, geen ander vermogen aan de hant hebbende om de Baatzucht in den schilt te varen, haar met gelyke wapenen te keer ga? Dus heb ik ondernomen het gansche Werk, buiten de bewuste MENGELDICHTEN, voorheen door my uitgegeven, naar te drukken, onder den tytel van H.K. POOTS MENGELDICHTEN, *Tweede en Derde Deel*, op het zelve formaat en met dezelve letter (hoewel wat beter) waarmede het eerste Stukje onder denzelven tytel gedrukt is: zoo dat de Bezitters van het eerste Stukje met dit Stuk het gansche Werk volkomen konnen hebben, zonder dat ze, uit hoofde van de fraaie Prentjes, waarmede de druk van den Autheur gestoffeert is, zoo veel gelts behoeven te besteden, of genootzaakt zyn een Werk tweemalen te koopen en betalen; konnende zy verzekert zyn hierin alles, en meer, te zullen vinden wat, buiten de meergemelde Mengeldichten, in de Delsche uitgave

begrepen is. Ook meen ik dat 'er veelen het my dank zullen weten, dat ik deze Gedichten dus in 't licht brenge, ter oorzake het hun juist, zy Bezitters van het eerste Stukje zynde, niet gelegen kome, het groote Werk, om de voorengzegde redenen, tot zoo een' overbodigen prys te koopen, en zy nu gemakkelyk het gansche Werk kunnen magtig worden.

Ongetwyffelt zal 'er nu door den Autheur gezocht worden naar den een' of anderen misslag die in het naardrukken zoude kunnen begaan zyn, om daarover dan op het ysselykste weder een' boha te maken: maar, buiten dat ik zeer gerust ben dat de meeste Lezers over geen letterfeiltje zullen struikelen, zoo kan ik hun verzekeren dat alles zoo naaukeurig is gevolgt en nagezien als de haast, waarmede ik oordeelde dat dit Werk moest voortgeprest worden, eenigzins heeft willen veelen.

Nu rest 'er niets dan verschooning te verzoeken aan de Heeren, wier vaerzen door my in dit Werk zyn naargedrukt, verhopende dat my die niet geweigert zal worden. Zy kunnen wel zien dat geen ander inzicht my hiertoe heeft aangezet, dan dat, van mynen Lezer niets te willen onthouden van 't gene de Delfsche drukpers hieromtrent heeft opgelevert; latende ik vorder alles aan 't oordeel van de onzydige werelt, of myn doen in dezen te pryzen of te laken is. Ook meene ik alles, wat 'er iemand moge tegenwryten, zonder eenige stoornis aan te hooren. Hiermede wensch ik den bescheiden Lezer zoo veel heils als my door deze ontmoeting ongenoegen is veroorzaakt.

In myn' Boekwinkel den laatsten der Sprokkelmaant 1722.

Opdragt aen den heere M^r. Adriaen Swalmius, advokaet voor den hove van Hollant, enz. enz.

*M*Yn Dichtheldin treet ruim zoo fier,
 En heeft met minder leets te stryden
Nu zy haer' zang en citerzwier
 Den braven SWALMIUS magh wyden
 Die, eël van hart en mildt van gunst,
 En zoet of vlugge dichtersvonden,
 Strekt een Mecenas voor de kunst,
 Aen zyn gulhartigheid verbonden.
 Myn boek wort van geen' haet belaegt
 Nu 't zulk een' naem op 't voorhoofd draegt.

't Aelout en wydtbekent geslacht
 Van SWALMIUS munt uit in glori,
 En maekt zich waert te zyn gedacht
 In fenixdicht en kerkhistori.
 Het zocht en vondt voor langen tyt
 Oprechten prys langs hooge wegen.

*Gelukkig hy, wiens lettervlyt
Een trou beschermheer heeft verkregen.
Gelukkig ik, die rust vernam,
Beschaduwte van zoo waert een' stam.*

*'k Heb reê naer Febus tempelzael
Meer offergaven afgevaerdigt
Omdat der braven roem en prael
Myn rym te lezen zich gewaerdigt,
En eens den boog der zorge ontspant,
Der zorge, dagh op dagh gedragen
Voor Themis stoel, tot heil van lant
En stadt, die van 's Helts deugt gewagen.
Hy zie met blyschap waer myn dicht
Bezwyke of stae of streele of sticht'.*

*De voorzang toont myn' laegen rang.
Hierna verschaft ik bybelstoffen,
Geboorte- en minne- en bruiloftzang.
'k Beklaeg de vroomen, fel getroffen
Van 's Doots alomgehaeten pyl.
Ik gun de nutte kunst haer' luister.
Myn mengedicht verheft bywyl
De deugt en wysheit uit het duister.
Myn byschrift wenscht der braven naem
In stant te houden met hun faem.*

*Dit is de stof die ik bedacht
 By ploeg en spa, op velt en akker.
 Dit is het werk 't geen in den nacht
 My dikwyls bezigh hield en wakker.
 Zoo verre kon het Negental
 Der kuische zustren my verrukken.
 Nu vreest myn dicht geen ongeval
 Noch rampen die de werelt drukken;
 Hoewel 't niet haelt met zyne kunst
 By SWALMIUS oprechte gunst.*

*Beleefde Heer, ik wensch u toe
 Een lang en altyvrolyk leven.
 Uw heuscheit hou myn feil ten goê.
 Uw wysheit leer my hooger streven.
 My deert dat ik uw minzaemheit
 Geen schooner vaerzen op kan dragen:
 Doch yder kies met onderscheit
 De bloemen myner lentedagen.
 Voldoe ik u 'k heb 't wit geraekt,
 Schoon Gnatho pryst, en Momus laekt.*

H.K. POOT.

Berecht aen den lezer.

ALle de moeilykheden en hindernissen die de lantbou, myn beroep, naer zich sleept, hebben my niet kunnen beletten, in het overschot van mynen naebepaelden tyt, de handen somwyl aen de citer te slaen, en Apollo myn offer en yver ootmoedigh aen te bieden. Getuige zy hiervan de bondel dezer Gedichten, in het midden myner veeen akkerbezigheden, den dichtlievenden Nederlander medegedeelt, zoo goet zoo quaet als ik ze van de natuur, myn eenigste hulp en leidsvrou in dezen, ontfangen hebbe. Indien myne boersche Zanggodin gunstige ooren bejegt, ik zal het voor geluk rekenen, welbewust hoe kiesch en grilligh de tegenwoordige werelt valt, en hoe karigh men somtyts den heiligen veilkrans uitdeelt. Vint gy, in het doorbladeren van dit Werk, ergens misgreepen, gunstige Lezer; laet het u niet te vreemt geven. Het doolen

is menschlyk? ja in de beste schriften, de gewyde slechts uitgezondert, vint men bywylen afzigtige inktvlekken. Waer laete ik my dan, die met gesleepe verstanden zoo geheel ongelyk sta, en by luiden van letteren niet te noemen ben? Kennis van uitheemsche taelen, en onderrechting van naeukeurige Aristarchen, beide zoo nut en dienstigh om de poëzy haeren juisten tooi te geven, ontbreken my; waerom ik echter meene dat men hier met meer reden iet door de vingers kan zien dan by zulken, die langs den breden wegh der schoolen en geleertheit de steile spitsen van Parnas zoeken, en naer den Delfischen lauwer draven. Doch dit alles raekt eigentlyk hier de zaak niet, nochte voldoet mynen Lezer. Hier staet dan alleen te melden welke de gewigtigste oirzaak en reden dezer uitgave zy. Te weeten: het heeft my lang wee gedaen dat myne eerste rymen, onder den naem van H.K. POOTS MENGELDICHTEN, zoo ruw en ongevylt, en als met de kenbaere tekenen myner kintscheit, overal omzworven en door ieders handen gingen. Voeg hierby dat verscheide drukken, half buiten myn weten en geheel zonder myn toezigt

hiervan gemaekt, my slecht aenstonden, omdat 'er, behalve kleener feilen, daerin te vinden, gansche vaerzen en regels in vergeten waren, 't geen den lezer verbystert, en een gering werk verkeerden luister byzet. Hierbeneven heb ik moeten gedoogen, dat men sommige myner gedichten geheel ontydigh uitgegeven heeft, en onder de zelve een, genaemt het AKKERLEVEN, 't geen zoo flordigh te voorschyn quam dat het zich zelve naeulyks geleek, en my met zyne feilen jammerlyk verveelde. Om welk haveloos en ongeoorloft drukken te stuiten, en de misslagen van my zelve of van de drukkers, in de genoemde Mengeldichten en andere, zoo veel my eenigszins mogelyk was, te verhelpen, zag ik, nevens de moeite, hiertoe aen te wenden, geen nader en bequaemer wegh open dan eenen nieuwen druk van die oude en openbaere rymen aen te leggen, en de zelve, die ik niet ontken de myne te zyn, eerlyk te hanthaven en naeukeurigh te overzien, mitsgaders myne jonger rymwerken zorgvuldigh te verbergen. Dan dit voornemen scheen ydel te zullen uitvallen, en noodwendigh een goet gevolg te moeten entberen;

dewyl voornaemelyk die gedrukte en herdrukte Mengeldichten zoo zeer door Hollant en elders verspreit waren, dat men een zelve werk, schoon hier en daer verbeterd, licht niet wel aen den man zoude hebben weten te helpen, indien 'er geen merkelyke vermeerdering by waere. Deswege ben ik te rade geworden, zoo om den lezer eenigh genoeg, als aen het werk meer aenzien te geven, alle myne gedichten, na het uitkomen der gedachte Mengelrymen gemaekt, dat is, indien ik het zoo noemen magh, eenen poëtischen arbeit van omtrent zes jaren tyts, halve uren voor dagen getelt, daer by te voegen: welke vermeerdering wel styf driemael zoo groot kon vallen dan de bondel der meergemelde Mengeldichten. Na het ankeren van dit besluit heb ik dan de moeite en kosten op my genomen, om al wat van myn maeksel was, out en nieu te gelyk, ter drukpersse en voorts aen den dagh te brengen. Den misdruk in de oude gedichten kunt gy hier verbeterd vinden, en veele woorden en uitdrukkingen naer myn beste weten verandert. Niet een der Mengelrymen is 'er uitgelaten, schoon het iemand dus toeschynen mogt die ze voorheene gezien

heeft, maer de orde en voeglykheit vereischten dat ik ze aldus verschikte, en onder hunne behoorlyke tytels bragt. Voorts meene ik dat dit Werk niet geheel onbevalligh te voorschyn komt, naerdien het versiert is met een goet deel fraeie platen, door de begaefde hant van den vermaerden kunstenaer Francois Bleiswyk gesneden. Ook ziet gy myne afbeelding hier naer het leven in koper gebragt: welke pronkende sieraden ik wensche dat ten goede genomen mogen worden.

Wat nu myne vonden, styl, en tael, of de hoedanigheid en waerdy van dit gansche werk belangt, daervan heb ik zoo even myn eigen vonnis by voorraedt eenigszins gevelt, en stelle het wyders aen 't rechtmatigh oordeel van onpartydigen. Het is my genoeg zoo ik iet tot stichting en vermaek bygebragt hebbe. Laet een ernstigh lezer myne Minnedichten, wier dartelheit my nu vry minder gevalt dan toen ik ze maekte, met oogluiking voorby gaen; nocte gelooven dat ze de gestalte myns gemoets oprecht vertoonen, neen: men houde ze alleen voor jeugdelyke harsenbeelden, eenigerwyze, doch zonder dievery, ge-

gevormt naer het geestige exempel van den ridderlyken Poëet en Historischryver Pieter Korneliszoon Hooft, en andere befaemde Dichteren. Ik heb deze liefdezangen in myne jeugt en voor de jeugt, die dikwyls in zulke waeren gading heeft, opgesteld. Voor anderen verschaffe ik ook stoffen van anderen aert, die ik hoope dat niemants ooren quetsen, en sommigen behagen zullen.

Ik geef dan myne GEDICHTEN in 't licht, en waerschuwe een' ieder dat ik geene andere van my, in wiens handen ze ook zouden mogen weezen, voor de myne erken, maer doem ze ter eeuwige vergetelheit. Dit weinige hadde ik u vooraf te berechten, Lezer, en wensche u voorts genoeg in myne poëzy, en ongestoort welvaren. In Abtswout den X van Wynmaent des Jaers MDCCXXI.

Op de gedichten van H.K. Poot

Wie breekt de sterkte der Natuur?
Wie bluscht haer edel yvervuur,
Waer doorze weet met kracht te dringen
In 't hart van allerlei dingen,
En opgeholpen door de Kunst
Verdient by yder lof en gunst?
Dus stortze in POOT een trek tot dichten,
En stelt hem by de heldre lichten
Van 't Kunstbemannend Nederlant.
Dat staet verbaest op zyn verstant,
En van verwondering gedreven
Roept: Lang moet deze dichtgeest leven,
Dien ons van 't lant de Lantbou gaf.
Zyn naem verduur de doot en 't graf.

D. VAN HOOGSTRATEN

Op de gedichten van H.K. Poot.

GY dichters, die uw' tyt en zweet
Zoo vlytigh nacht en dagh besteedt
Om eenen rykdom op te gâren
Van vonden uit uitheemsche blâren,
Scheurt nu alle uwe boeken vry
En werpt uw dichtpen aen een zy,
Gy moet uw' arbeit u beklagen,
Terwyl een lantman op kooft dagen;
Een lantman, die van vrou Natuur
Alleen bezielt met yvervuur
De kunst hier tart der letterbraven,
Daer hy een' schat ontsluit van gaven
En niet alleen een eenigh dicht
Aen Neêrlant levert in het licht,
Maer eenen bondel van gedichten,
Die met vermaek den lezer stichten;
Die toonen, hoe het ryk vernuft
Des dichters nergens staet versuft,

XXVI

Maer alles braef weet uit te voeren,
Het geen zyn zanglust aen wil roeren:
Gedichten, die vol majesteit
Getempert zyn met lieflykheit,
En 't rechte merk op 't voorhoofd dragen
Der kunst om kenners te behagen:
Gedichten, die vol regelmaet
En zuiverheit en taelsieraet
Met kracht van woorden naer de reden
De zaken voegelyk bekleeden:
Gedichten, daer, om kort te gaen,
Gansch Neêrlant van verbaest moet staen
En dit doorluchte vonnis stryken:
Hoe moedigh Latium magh pryken
Met burgemeesters, die het vroeg
Met luister haelde van den ploeg
Om 's weerelts hoofstat te regeren
En met den lauwer te braveren;
't Heeft noit een' lantman voortgebroght,
Die met den lauwer pralen moght,
Door Febus zelf aen hem geschonken:
Ik magh met deze glori pronken.

JOAN DE HAES.

Op de afbeelding van H.K. Poot.

DUs nam Natuur een proef wat zy wist uit te werken
 Aen POOT, en stortte hem haer' geest en gaven in.
 De kunst boodt haer de hant om zyne kracht te sterken,
 Waer door Natuur en Kunst vereenigden uit min,
 Om door dien bant verknocht een proefstuk voort te telen,
 Dat zich vertoonen zou volmaekt in alle deelen.

Anders.

GEen letterwysheit, geen bedrevenheit in boeken
 Heeft POOTS genegenheit of driften geregeert,
 En hem in 't oog gestelt van alle letterkloeken.
 D' onnoosle lantbou heeft ons dezen schat vereert.
 Men kroone 't werktuig, dat hy handelt, met laurieren,
 Terwyl zyn dichtgeest weidt in 't velt van zyn papieren.

D. VAN HOOGSTRATEN.

Op de print van Hubert Kornelisz. Poot.

WAt schrander wezen toont de kunst op dit papier?
Is 't POOT? men kroon' dit hoofd met eeuwigen laurier.
Maer hoe! een eerkrans van die gloriryke blâren
Past die met reden ook een' lantman om de haeren?
Wien dit een wonder schyn', dat elk verbazen moet,
Die weet', dat Febus zelf het vee ook heeft gehoedt.

MDCCXXI.
JOAN DE HAES.

H.K. Poots Mengeldichten.

Het tweede boek.

Kenschets des Dichters.

AL is het nodeloos de dichtpen dies te vatten
Zoo gun my evenwel dat ik my kennen doe.
'k Ben Poot, eens lantmans zoon, misdeelt van ryke schatten:
De dartele Fortuin keert my den rugge toe.
Ik leef tot heden van den arbeit myner handen.
Al stug van barstent eelt. 'k moet zweeten om den kost
Die nogh maer weinigh kost. zoo bouwen wy de landen,
Van 's morgens vroeg totdat ons d'avontstont verlost,
En stille rust bestelt voor d' afgematte leden,
Terwyl 't gedoken licht de goude starren wekt.
Hoe bly vervolg ik dan myn letterbezigheden
Eer nogh de logge Slaep my met zyn wieken dekt!

Ik ben nogh jong, maer heb de dichtkunst lang geprezen,
 Waerin ik, wilt en woest, by wylen iet begon,
 Tot Hooft en Vondel my het beste dichtspoor wezen.
 Och of myn traege vlugt die zwaenen volgen kon!
 Dit ga dan zoo het ga, ik ben tot hier gekomen.
 Men pryst my heuschelyk: een heugelyke zaek
 Voor een' die noit een school, staêg velden zag en bomen.
 Noch Griek noch Romer staet me op eenigh stuk te spraek,
 Dat moet ik waerlyk, maer met harteleet, bekennen;
 Doch al bekende ik 't niet men kan het mooglyk zien.
 Wy schryven alle niet met Hermes vleugelpennen.
 Daer weet 'er luttel hoe in dicht geschreven dien'.
 Myn meeste boeken zyn gulhartige geschenken:
 De middlen lyden schaers dat ik dien voorraedt koop.
 O brave vrienden, 'k zal aen u geduurigh denken.
 Ik deele ook in uw gout en zilver, eer ik 't hoop;
 Nochtans waerdeer ik u ver boven gout en gaven.
 De deugt wort in myn' geest en zinnen hoogst gestelt.
 Al quam my d' armoê thuis zy zou my noit verslaven
 Om eenen snoden hoop te pryzen voor zyn gelt.
 Zie hier den Dichter dan met ongeveinsde verven
 Geschildert en vertoont. maer lichtlyk denkt 'er een:
 Men magh, o Woutpoëet, uw boerekunst wel derven;
 Laet ryken, met gemak, Parnassus kruin betreên.
 Het zy zoo. 'k zal my aen geen wrevle schimpers keeren.
 Kleanth bleef arm en was een deftigh Filozoof.

Men weet dat zelf Homeer aen 't huis van groote heeren
 Een bedeldeuntje zong om nootdruft. ja 'k geloof
 Dat ook Horatius wel wist hoe d'armoê smaekte
 Eer hy, geholpen door den edelen Meceen,
 In d' overmilde gunst van vorst Augustus raekte,
 En echter, staekt die geest zyn lierspel? zeker neen.
 Wie moet een' ambachtsman niet vrolyk zingen hooren
 Daer hy zyn hantwerk dryft? een liedt verlicht zyn' last.
 Zoo kort myn ploegerbuur, langs d' opgesnede vooren,
 Met fluiten en gequeel de lange dagen vast.
 'k Ben ook zoo schamel niet dat ik my gansch moet schamen,
 Hoewel ik van een laege en duistere afkomst ben:
 En wie met schilden pronkt en tytelen en namen;
 Ik poog myn' naem in 't licht te heffen met myn pen;
 Dies bid ik om de hulp der wyze Zanggodinnen.
 Door harssearbeit kan men graf en doot verwinnen.

MDCCXIV.

Paesgift, of Kristus Opstanding, Aen den heere Jan Oudaen.

NU wenschen wy Godts Helt, die, na den slagh,
Waerin de hel bezweek, te slaepen lagh,
In 't kriecken van den allerschoonsten dagh,
Te zien ontwaeken:

Daer hy, vereert met magt en majesteit,
Den brossen aert der zwakke sterfleykheit
Van zyn gewondde en zuivre leden leit,
Door glans aen 't blaeken.

Maer gy, OUDAEN, dien ik met mynen toon
Op heden naer den ydlen grafkuil troon
Daer 't heiligh lyk van Godts geliefden zoon
In wert gezonken,

Laet u myn zang behaegen om de stof,
En noop myn vlyt, gekeert tot 's Heilants lof,
Zoo moet zyn gunst, van 't klaer bestarnde hof,
U steeds belonken.

De nieuwe week schoof naeulyx, snel en vlug,
 Godts rustdagh met haer vroege komst te rug,
 Nadat de Vorst van 't hemelsch heir in 't stug
 En hardt gesteente

Zyn dootrust nam, beklaegt met droef misbaer,
 Gescheurde kleên, van stof bekroozen hair,
 En jammren der bedrukte weezenschaer
 Van zyn gemeente;

Of Magdalene en andre vrouwen gaen,
 Met balsem en grafkruidery belaên,
 Om zich den eisch des jongsten plichts t' ontslaen,
 Het lyk ter eere,

Naer d' oude wys; maer welk een zielverdriet!
 Zy vinden 't graf, doch den begraven niet;
 Hoewel Godts bô haer nieuwen zegen biedt
 Met haeren Heere.

Zy scheiden rasch, en spoeien zich terstont
 Naer 't Elftal, zwaer van druk in 't hart gewont,
 En spreken uit der Englen wissen mont
 Van 's Helts herleven.

Toen Cefas dees wel vreemde maer ontving
 Liep hy naer 't graf met Jezus lieveling
 Om 't waglend hart door oogverzekering
 Een' steun te geven.

Hoe traeg is ook 't geloof! o Simon, kent
 G' uw' meester slechts ten halven? waerom went
 Gy 't oog dus laeg? na sterven en elend'
 Most hy verryzen.

Gy zult, als u de wondre Pinxterfeest
 Een nieuwe tong verschaft en hooger geest,
 Daer 't oor uit al de taelen manna leest,
 Hem kundigh pryzen.

Zou hy die van de hel den sleutel draegt,
 En 't zwaer gebou der werelt onderschraegt,
 Verrotten daer de worm het vleesch doorknaegt
 Van Adams neeven?

Geenszins. schep moedt. schep eenmael moedt. hier is
 Het tegenbeelt der grafgelykenis
 Van Jonas en den duikelenden visch,
 Naer strant gedreven.

O heemlen, ziet eens neêr. Mariaes zoon,
 De rechter zelf van levenden en doôn
 Staet op, en zal den hoogen starretroon
 Wel haest bekleden.

Hy die het lyk van Lazarus verwekt,
 Lei 't leven af, gemartelt en gerekt,
 Het welk hy nu zeeghaftigh aen zich trekt
 Met mogentheden.

Toen d'Englen zyn geboort' met zang en maet
 Vereerden, en de wyze Dageraet
 Drie kroonen voor hem neêrboog, onverzaet
 Van 't kint t' aenschouwen,

Hoe wies de lust in ieder godtgenoot!
 Maer wie zou, nu de Dooder van de doot,
 Nu 't Leven weêr in 't leven treet, zoo groot
 Een vreugt ontvouwen?

Daer stygt een berg ten top in Galileen,
 Van Jezus korts herboren voet betreên,
 Hier heene zet de leerlingschap haer schreên.
 Men mogt hem vinden.

Triomf. hy kampte en strykt den glorihoedt.
 Triomf. de Slang legt onder zynen voet.
 Triomf. de Bruit ontfangt den vredegroet
 Van haer' beminden.

O blyde tyt! o overzaligh lot!
 O hemelweelde, afdaelende van Godt,
 Gy doet de ziel, verknocht aen 't hoogst' gebodt,
 Van blyschap schreien.

Dat keel en snaer en orgel en trompet
 Hem loven die 's erfvyants magt verplet
 En 't godtsgeslacht in zachte vryheit zet
 Gy Englereien,

Pryst hem die bukt en uit den vloekstroom drinkt,
 Maer 't hoeft verheft dat ryk van starren blinkt.
 Dit 's blyder dagh dan die Hozanne zingt
 Tot in den hoogen.

De fel verdrukke Onnozelheit, die pas,
 Hoe schuldeloos, aen 't kruis geklonken was,
 Ryst heerlyk als een fenix uit haere asch,
 Voor ieders oogen.

Haer school, een duif die in de steenrotskloof
 Den havik, graeg op weerelozen roof,
 Ontweek, ziet scherp. 't schoorvoetende ongelooft
 Betast de wonden.

Men ziet en hoort en voelt en kent zyn' Heer.
 De Heilant leeft. hier gelt geen twyflen meer.
 Zoo staet de zuil der Evangelileer
 Op vaste gronden.

Al stuit dees klank op 't ongeopende oor
 Des Thalmuds en snoôn Alkorans; men hoor'
 D' onwraekbre tael der Heiligen die voor
 Dees waerheit sterven.

't Naturelyk vernuft is hier onnut.
 't Oprecht geloof dat nergens suft of dut
 Strekt hun alleen een onverwrikbre stut
 Die 't leven erven.

Zoekt Epikuur, van ydelheên misleit,
Slechts aerdschen lust, daer hy zyn zwynen weidt;
't Verlicht gemoet hoopt op de zaligheid
Van 't andre leven.

't Betrouw op hem en 't voorbeeld dat hy geeft
Die voor ons storf en eeuwich voor ons leeft
En om wiens stoel een heir van geesten zweeft,
Zoo hoog verheven.

Dus vlocht myn kunst, met een' te laegen galm,
Emanuël, wel waert den hoogsten psalm
Uit Davids geest, een' krans van heldepalm,
Belust op queelen.

OUDAEN, die my zoo wyselyk verplicht,
Ontfang myn bly en heilryk harpedicht
Dat gaerne voor roemwaerder zangen zwicht
Van scheller keelen.

's Heilants Hemelvaart.

LAet ons van Godts Zoon beginnen,
Die, gedaelt van 's hemels tinnen,
 Adams kroost herleven deed;
En, voor d' oogen zyner Tolken,
Met een koets van lucht en wolken,
 Naer den hoogsten hemel reed.
Hy, Godt zelf, der vroomen wenschen,
Woonde by 't geslacht der menschen,
 Nu verlost van 't helsch verdriet:
Tot dat hy, na 't kort verblyven,
Op den heuvel der olyven
 Zyne jongste stappen liet.
Henoeh hadde oprecht gehandelt,
Voor Godts aengezicht gewandelt,
 En bleef nogh stantvastigh staen;
Dies de vlugge Cherubynen
Hem in 't licht der Serafynen
 Voerden, boven zon en maen;
Ook Elias, die Godts winken
Volgde, zagh den aerdkloot zinken
 En al wat beneden lagh,
Want in weerlicht, vier en straelen
Voer hy naer de hemelzaelen
 Daer het Helizeüs zagh:

JEZUS, boven zyn genooten
Met Godts balsem overgooten,
 Klimt, in heerelyker stant,
Overlaën van starrekroonen,
Op den hoogsten troon der troonen,
 Aen Godts ryke rechterhant.
Op de vleugels van de winden
Vaert de Troost der godtgezinden
 Naer zyn eigen ryxpaleis.
Wat had 's Heilants zegewagen
Een gewicht van heil te dragen
 Op die snelle hemelreis!
't Hooft der Palestynsche steden,
Hem zoo nydigh, zakt beneden
 Met de kruin van Golgotha
Voor zyne opvaart, ryk van luister.
Hoe verschillen pael en kluister
 Van dees glori zonder gâ!
Thabor heeft Godts Zoon, ons leven,
Met zyn schoudren opgeheven,
 Daer hy blonk van straelent wit
Waerby zich de Mont der wetten
En de prins der Zienders zetten,
 Maer wat haelde dat by dit?
'k Magh om d' opvaart hier vergeten
Hoe hy, vorstlyk opgezeten,

Eens zyne intrê deed in Stadt
Toen zyn veulen op gewaden
En gestroide dadelbladen
 Stil en vreedzaam heenetradt.
Kortsontsloote hemeldeuren,
Opent u, ontsluit de geuren
 Van het weeligh Paradys.
Laet den Vader, met verlangen,
Zyn' beminden Zoon ontfangen
 En vereeren met den prys.
Gy, getrouwe Kristgezanten,
Die aen alle wereltkanten
 's Heilants leer verbreiden zult,
Is uw Trooster opgenomen;
Daer zal weêr een andre komen.
 Neemt, ai neemt een wyl gedult.
JEZUS zal ook zelf na dezen
Weêr verschynen in dat wezen
 Daer hy mê naer boven vaert.
Zaligh zy, die op 't genaeken
Van zyn toekomste altyt waeken.
 't Eeuwigh leven is 't wel waert.

Adams leste woorden.

't Veranderde toneel der werelt ziet in 't ende
 Myn persooaetje, mat van kommer en elende,
 Eens aftrêen naer de rust. ik heb myn rol volspeelt.
 Het quynende overschot van 't uitgediende leven
 Behoeft myn' veegen staet geen zoete hoop te geven;
 De last des ouderdoms heeft my al lang verveelt.
 Ja schoon myn frisse jeugt en wydverloope jaren,
 In tegenwil van 't lot, weërom te roepen waren,
 Ik zei myn' Schepper dank, en deed geen dwaze keur.
 Ai kinders, laet my los, en ziet met welke rampen
 Het sterffelyk geslacht geduurigh heeft te kampen,
 En hoe de blyschap wykt voor tranen en getreur.
 Men magh met Adams lot zich troosten in het lyden
 Dat al zyn nageslacht zal quellen en bestryden:
 Wat heb ik meenigh jaer myn' heilstant overleeft!
 O aerdsche hemelhof, o altytjuichend Eden,
 Hoe vrolyk heeft myn voet uw' zachten gront betreden!
 Ik voel nogh hoe myn hart aen al die weelde kleeft.
 'k Zat onder 't bloeiend loof;, de lustprieelen zongen,
 Rontom myn' groenen stoel, met duizent blyde tongen
 Den grooten Schepper lof: 't verdriet was onbekent.
 'k Zagh overal myn' lust. de nieuwe dieren quamen
 Eendragtigh voor my staen: 'k bedacht en schonk hun naemen.
 Wat was d' onnozelheit toen in haer element!

Had slechts dat blozend ooft myn zinnen niet betovert,
 Noch d' afgerechte slang myn gemaelin verovert,
 Helaes! maer 'k laete liefst die oude dingen doot.
 Hierna most ik myn' tyt in ballingschap verslyten
 Met Eva. och wie kent ramzaliger bandyten?
 't Hart sluit me, als ik herdenk hoe Godt den Lusthof sloot.
 En, zoo zyn heilbelofte ons, die geene uitkomst vonden,
 Niet spoedigh had vertroost 'k waer van den druk verslonden;
 De wanhoop had my licht gesmeten van een rots.
 Aldus blyft Godt getrou schoon wy het snood verkerven.
 Maer och! die eerste vreugt most ik voor eeuwich derven.
 'k Stont als een cederboom, maer viel te laeg en plots.
 Ziet hoe al 't aerdryk nu in jammer leit gedompelt.
 De lachende Natuur wert schielyk overrompelt
 Van tegenspoet en leet. 't gebloemt is rasch vergaen:
 De distels groeien hoog: men moet om nootdruft zwoegen
 En zweeten op het lant: de honger leert ons ploegen.
 Wat bragt een appelbeet al ongevallen aen!
 Toen nu het Paradys een weinigh was vergeten
 Quam d'ysselyke Haet uit 's afgronts donkre reeten,
 Verzelt van Gramschap, Twist, en Bloetdorst en Bedrogh.
 Myn eerstgeboren schent zyn godvergete handen
 Aen zyn' onnoozlen broêr, en vlucht naer andre landen:
 Te weten, dit ontbrak aen myne elende nogh.
 Ai my! 'k zie Kain, dunkt me, op zyne tanden byten,
 En 'k hoor den naklank weêr van Abels deerlyk kryten.

Geen zwygend graf bedekt dien helschen broedermoort.
Gy ouders van boos zaet, denkt hoe ik was te moede
En om het hart gestelt toen in zyn' laeuwen bloede
Het beste vierendeel der werelt lagh versmoort.
Voorts heeft myn treurigh oog de prysselyke zeden
Van 's werelts gulle jeugt in ongerechtigheden
En trots verkeeren zien. o negenhondert jaer
En dertigh, gy hebt ons der menschen aert doen kennen,
En 's nootlots bitterheit 't geen niemant kan ontrennen:
De reex der zwarigheên bereikt toch wieg en baer.
Is 't wonder dat men dan op myn verdorde wangen
Dees droeve tranen zie, en my met ernst verlangen
Naer d' ongestoorde rust, die hier geen mensch geniet?
O Hemel, laet myn ziel in uwe blyschap komen.
O aerde, ontfang myn vleesch, het is uit u genomen.
Hoe goelyk schynt de doot als 't leven ons verdriet!

**Mozes gebergde Kintsheit.
Aen den heere Jan Oudaen en joffrouwe Maria Breedenburg,
echtgenoten.**

*KUnstqueekend en gelukkig Paer,
Te pryzen met gezang en snaer,
Neem in uw hoede dit gedicht,
En sla 't meedoogende gezicht
Op Jakobs wederwaerdigheid,
Terwyl door gruwzaam onbescheit
Egiptes onverzoenbre Vorst
Zyn hant met weerloos bloet bemorst;
Maer zie ook, hoe zich Godt erbarmt,
En eens d' onnozelheit beschermt,
Wanneer hy Mozes bergen laet,
Zyn teere kintscheit gadeslaet,
En alle rampen van hem went.
Godts trou wort in den noodt bekend.*

TOen Faroos haet Godts gunst- en bontgenoten
 Door tieranny wou dempen, en ontblooten
 Van allen troost, in dien verweezen stant,
 Betreurde dees mishandelde gemeente
 Haer bitter lot op Jozefs kout gebeente
 Wiens trou niet golt by zulk een' dwingelant.
 Och, klaegden zy, hoe is ons heil verdweenen!
 Alziende Godt, zie Jakob, die voorheenen
 Zich tegens u zoo vroom en vorstlyk droeg,
 Nu in zyn zaet tot slaefschén dienst gedwongen.
 De vryheit wert uw erf met kracht ontwongen.
 Des dryvers zweep vervolgt ons spade en vroeg.
 Doch 't is gering, dat ons de ticheloven
 Zoo pynelyk doet zweeten, zwoegen, slooven:
 De Rykstieran scheidt lust in kindermoort.
 Door achterdocht en staetzucht aengedreven,
 Gelt zyn gebodt ons manlyk kroost het leven,
 Dat legt door dwang in vliet en graft versmoort.
 Noit opende de doot haer' mont zoo yslyk.
 Noit grimde 'er een wreet schouspel zoo afgrysyk.
 Geen wolf belaegde oit lammren dus met list.
 Zoo Izaks bloet uw' bystant lang blyft derven,
 Uw out geslacht zal quynen en versterven
 Gelyk een boom die tak en wortel mist.
 Hoe dootsch beschout het daglicht d' ongelukken
 Die ons in dit moorddadigh lant verdrukken!
 Algoede Godt, gedenk aen uwen eedt

En Abraham. op deeze woorden wendde
 Godt zyn gezicht naer 't stamvolk dat hy kende,
 Hoe zeer mismaekt door druk en droevigh leet.
 Toen was alreê het wondre kint gebooren
 Dat Godt tot heil des volks hadde uitgekooren:
 Alrede kust de moeder 't wicht vaer wel.
 Onschuldigh lam, sprak Jochebed, ga heenen,
 (De bange rou verboodt de droeve 't weenen)
 Ga heen, voldoe des Tygers moortbevel.
 De breede Nyl, die langs zyn diepe gronden
 En kromme kil, door zeven ope monden,
 't Lantmestend vocht giet in het Midlantsch meer,
 Zal noit die vlek uit 's moorders purper wasschen.
 Onschuldigh lam, ik volge u naer de plassen.
 Waer mart Godts wraek en felle blixemspeer?
 Wat hebben wy den dollen Vorst misdreven?
 Hoe staet men dus 't Hebreusch geslacht naer 't leven?
 Och, waren wy in Kanaän vergaen
 Van hongersnoodt! zoo zou geen druk ons hinderen;
 Zoo zagen wy geen leet aen onze kinderen.
 Schout Godt nogh koel zoo helsch een' gruwel aen!
 Dus sprak de vrou, die met benaeude zorgen
 Drie maenden lang het echt pant had verborgen;
 Voorts geeft zy 't op, bevreest voor speer en kling.
 Men vlocht een kist van biezen uit ontfermen;
 Zoo kreeg de Nyl het zoogkint in zyne armen;
 Daer dobbert dees Hebreusche vondeling.

Dit droef geval hiet alle tongen zwygen
 Van Paris lot, een' prins der strydbre Frygen,
 Van Cyrus ook, en koning Edipus.
 't Gewyde bladt laet zich niet vergelyken
 By 't los verhael van suffende kronyken.
 Hier ziet gy meer dan eenen Romulus.
 Aeloude Nyl, betoom uw laeuwe baren:
 Laet uwe vracht geen onheil wedervaren:
 Zy drukt niet hardt uw' geelgeroosten rug.
 't Gaet wel. ik zie de krokodillen vlieden.
 Een goet geval begint hier troost te bieden.
 Voor Amrams spruit wort 's hemels bystant vlug.
 Thans lokte 't weer, met vriendelyke stralen,
 De Ryksprinses uit Faroos gulde zaelen
 Naer 't zingend velt dat haer tot blyschap vergt.
 Zy haestte zich om in de zilvre plassen
 En 't levend nat des lantstrooms zich te wasschen
 Die zyne bron verschuilt in 't Moorsch gebergt.
 Nu zagh ze in 't ront de spitse naelden ryzen,
 Die, steil van top, 't verwondert oog doen yzen,
 En jagen 't hart een' zekren ootmoet aen:
 Hier zagh ze een' dyk den vloet des Nyls beperken:
 Gins muur en graft: al koningklyke werken
 Die Israël op zweet en tranen staen.
 Dus naderde Thermutis vast de stroomen,
 Van wederzy geboort met riete zoomen,
 Wanneer haer ras iet onverwachts ontmoet:

(Wiens deerenis zou zich niet openbaren?)
 Zy vondt een kint, omringt van dootsgevaren,
 Een schreiend kint, dat aendreef uit den vloet.
 Onnoozle klagt, die diamant zoudt weeken!
 Onnozel kint, wat eischt gy zonder spreken,
 Van vaders hulp en moeders zogh berooft?
 De tieranny, hoe schrikkelyk in 't woeden,
 Zal met uw vleesch haer tanden niet bebloeden.
 Godts trouwe zorg beschermt uw teder hoofd.
 Thermutis, krank van zielbewegenissen,
 Geboodt terstont den zuigling op te vissen
 Aen eene uit haer jongkvroulyk hofgezin;
 Die nam het kistje, en klom vry traeg van onderen;
 Niet vreemt: daer lagh en zwaer gewicht van wonderen
 En wetten, en gansch Isrels vryheit in.
 Die toen eens had gezien hoe Mozes kaeken
 En schoone verf Thermutis hart deên blaken
 Van liefde en zucht, geleidt door Godts bestier!
 Zy prees den stroom voor zyn mêdogentheden;
 Zy prees het kint en zyn volschape leden.
 Zoo schoonheit baet, zy baette Mozes hier.
 De Ryksprinses, aen 's konings moortbesluiten
 Gedachtigh, zei: dit 's een der Joodsche spruiten
 Die vader zoo verwoet een' haet toedraegt.
 Myn hart bezwykt. met arme vreemdelingen
 Dus toe te gaen, en deerlyk om te springen!
 Dat zy den Goôn in eeuwigheit geklaegt.

Deeze ondaet is voor Apis troon geklommen.
 Dees bloetschult schreit in Izis heiligdommen.
 Hoe woet men dus, verbystert en ontzint?
 My dunkt, ik zie met ongehoorde plagen
 Ons lant gestraft. men telt misschien de dagen,
 Daer d' Oppergodt Egiptes noodlot spint.
 Zaeg Josef op, hoe zou de Helt zich belgen
 Dat zyn geslacht zoo wrang een' brok moet zwelgen
 't Geen eertyts hier in 't velt van Zonnestadt
 Door Faro wert om Jozefs wil verdadigt
 Die 't hongrigh lant getroost heeft en verzadigt
 Toen hy zoo hoog aen 's Konings zyde zat!
 Hier zweeg ze, en nu gekomen tot bedaren,
 Gedacht ze aen 't gout der blinkende tiaren
 En 't nieu geval, dies wert ze bly te moê.
 Haer vlugge zorg zagh uit naer eene voester.
 Zy wenschte dat vroom zogh het kleentje koester'.
 's Kints zuster brengt haer d' eige moeder toe.
 O Jochebed, langs welke vreemde wegen
 Treet u 't geluk met wondre gaven tegen!
 Men huurt uw zogh tot voedsel uwer vrugt.
 Zoo stiert Godts raedt, in stantverwisselingen,
 Den wuften loop der wereltlyke dingen.
 Godts hulp ontwaekt als 't menschedom billyk zucht.
 D' Erfkoningin wil voorts dat brave gryzen
 In beeldespraek den jongling onderwyzen,
 Opdat ze dus zyn blond en krullend hair

Eens dekke met de straelkroon van Egipte
 Die, zonder zoon, haer stamhuis rede ontglipte.

Zie, welk een hoop haer blyschap evenaer'.
 Gelyk een man die by geval door 't schynen
 Der gloënde zon, in zandige woestynen,

Een' diamant, den vorst der steenen, vint,
 En zich verheugt, maer zonder lang verletten
 Eens wenscht in gout zyn' glans ten toon te zetten:

Dus overweegt Thermutis 't lot van 't kint.
 Zy droeg zich nu als eene tweede moeder,
 En noemde het Egiptes kroonbehoeder,

Terwyl zy 't kust en aenziet, reis op reis.
 Hierop liet zy met wonderlyk behagen
 Dien waerden schat naer 't vorstlyk Memfis dragen,

En ruimt hem plaets in 't juichend rykspaleis.
 Zoo bergde men voor meer dan dertigh eeuwen
 Den Hartogh en Verlosser der Hebreuwen.

Zoo stuitte Godt Helt Mozes ongeval.
 Thermutis nam hem aen voor haren zoone,
 Niet eens beducht voor 's vaders ryke kroone,
 Daer hy wel haest den voet op zetten zal.

**Salomon in zyne Heerlykheit.
Aen den heere Jan Messchaert Dirxzoon.**

*IK wy', van langer hant verplicht
Tot zulx en meer, en dies wilvaerdigh,
Uw schrandre dichtmin dit gedicht,
Al is ze ruim een waerder waerdigh,
O MESSCHAERT, myn geachte vriend:
En is uw welbescheiden oordeel
Hiermê beholpen en gedient
Zoo strykt myn moeite een wenschlyk voor deel.
Hierop moet noit uw naem vergaen.
Die leev', zoo leven myne blaên.*

't **B**Ewint van Jakobs staet wert endtlyk, naer 't behagen
Der stamgenooten, aen een' koning opgedragen.
Men hult den zoon van Kis, die naeu 't gezagh behiel
Totdat hy afgestreên in zynen degen viel.
Toen gingk het ryxbezit voor Jesses afkomst open,
Ten troon gewydt van Godt die Sauls troon wou sloopen.

De man naer 's Hemels hart aenvaert den koningsstaf.
 En ment den toom van 't ryk dat hem de Hemel gaf.
 Maer van zyn jongkheit tot zyne afgeleefde dagen
 Ontbreekt hem rust. hy moet het lastigh harnas dragen.
 De zoon ontzegt hem thuis ten stryt. de nagebuur
 Bestookt de grenzen: dus valt David 't heerschen zuur.
 Hy doet prins Salomon, wien 't ryk was toebeschooren
 By Godt, hoogplechtelyk door Sadox olihoren
 Erfkoning zalven, en bekleên met waerdigheid
 Als volger in 't gebiet, de moeder toegezeit.
 Ja zweert wel hoog en dier, met zyne veege lippen,
 Hem Isrels zetel toe, en laet den sceppter glippen,
 Vermits de doot, die ook het vorstlyk leven meet,
 De ryxwacht endt van Godts gepurperden Profeet.
 Daer zwemt het hof in druk gelyk de goê gemeente.
 Men wenscht een zachte rust aen 't koningklyk gebeente
 Waernaer de tombe wacht, terwyl 't beladen ryk
 In diepen rouwe treurt op dat gebalsemt lyk.
 Nu zagh men Salomon op Judaes troon geklommen,
 Vanwaer hy, midden uit een' kreits van vorstendommen
 En koningkryken, met zyn' staf, 's lants toeverlaet
 En rust, den gryzen Nyl en stroomenden Eufraet
 Bereikte. toen was 't uit met schelm en aertsverrader.
 Hy doemt de snoôn, uit last van wylen zyn' heer vader,
 Ter straffe, op nieu verdient met weiflen, eer de list
 In prinse Adonias verplettert lag, die twist

En rampen broeden dorst ten trots der sluierkroone
 En heilige majesteit van Davids wysten zoone.
 Aldus sliep Israël door Salomon gerust,
 Die buiten ook de toorts des yzren oorlogs bluscht;
 Den liefelyken vreê, waerby de staeten groeien,
 Tot heil van lant en volk opluiken doende en bloeien.

Wat is de dollen kryg een yslyk monsterdier
 Dat eeuwig woelt en woet, en leeft in moort en vier
 En bloet en puin en stof, daer 't met vervloekte voeten
 En snuit, gelyk een zwyn, de werelt om durft wroeten!
 't Gaet stryken, waer het gaet, ontvonkt van grimmigheid,
 Met 's armen lantmans zweet en zuuren arbeit.
 't Hervormt de schoonste steên in naere woestyen.
 Een oorlogsuur bederst de vlyt van lange tyen.
 Als 't nachtgedrocht zich rept zoo denk vry dat ge niet
 Dan jammer in de lucht met bloet geschreven ziet:
 Doch 't valt my lastigh zulk een' gruwel af te schilderen.
 De vrede bouwt en sticht 't geen d'oorlogh wil verwilderen.

Dat onweer is voorby. daer daelt een zoeter tyt
 Ten milden hemel af: dies Jakob zich verblyt,
 Alsof hy anderwerf door zee het juk ontglipte.
 De Joodsche tulbant trout de dochter van Egipte,
 En huwt den Nylstroom aen de spelende Jordaen.
 Nu wast het aenzien der gekroonde Jongkheit aen,
 Die wyze zinnen kiest voor ouderdom en schatten.
 Laet donkre zaeken nu ervaere harssens matten;

Dees groote Rechter schreunt noch suft voor 't blinstste recht,
 Daer hy ter vierschaer zit en 't ongelyk beslecht.
 O eedle Ryxtelg, tot rechtvaerdigheid geneegen,
 Hoe deelt ge in 's Hemels gunst! waer staet uw geest verlegen?
 Uw rechtspraek, die gevlei noch dreigementen acht,
 Bevredigt elk, en zet uw glori in haer kracht:
 Terwyl de waere faem uw' lof met snelle wieken
 Tot aen den avont draegt van daer de dagen kriecken.
 Wat kroon oit vorsten siere, opdat hun grootheit blyk';
 Hier siert de vorst zyn kroon, de kroon het koningkryk.

De wyze troon zet voort den adel aen zyn zye
 Ten steun, en vest den stant der nieuwe heerschappye
 Die volken zegent met wel ruimen overvloet,
 En eenen stroom van gout te Salem vloeien doet.
 Het wilde boschhout kan, op heuveld of in dalen,
 In menigvuldigheid nu by geen ceders haelen;
 Want Tyrus scheert alom de kruin der bergen kael,
 Ten dienst van Salomon die 't al bekleet met prael.
 De zaelge lantzaet weet naeu breidlen aen zyn weelde.
 De schaëu des vygebooms en milden wynstoks streeelde
 Den bouheer noit zoo zacht van Berzeba tot Dan:
 En nu genoot men eerst het heil van Kanaän.
 Nu groeit en bloeit de staet. de koningsjachten schieten
 In zee. Arabië, het oost en Ofir gieten
 Hunn' rykdom in den schoot van 't schoon Jeruzalem:
 Dat dringt zyn vesten uit, verheft een mengelstem

Van keel en harp en trom, en danst op zilvre straeten.
 Men houdt 'er feest op feest, in blyschap uitgelaten.
 Het regent paerlen en robynen. overal
 Sloofde aerde en zee, den Vorste en eider te geval.
 Maer 'k zie den passer, daer veel duizent werkliên zweeten,
 Gewelt van cedrenhout en sneeuwit marmer meeten.

Ik wensch (sprak David eer) den naeme mynes Godts
 Een kerk te bouwen. 'k zal op Sions vaste rots
 Den Godt der vaderen een vaste woning stichten.
 Zou zyne woonsteê voor myn prachtigh ryxhof zwichten?
 Maer 's Hemels antwoord klonk: gy deed in menschenbloet
 Het aerdryk dryven als in eenen watervloet;
 Dies laet uw bouzucht en godtvruchtigh opzet vaeren.
 Uw vreêryke afkomst wy' my tempel en altaeren.
 De bondtkist, omgevoert door heiden en woestyn,
 Wil rusten achter 't blaeu van Salomons gordyn.

Zoo grafgebouwen oit den naem der troongenoten
 Van 't ryke Egiptenlant opbeuren en vergrooten,
 Het strekk' dan Salomon tot prys en heerlykheit
 Dat hy den eersten steen van 's Hemels woning leit;
 Dat hy de klippen en bosschaedjen flux, langs baeren
 En wegen, met zyn stem doet nadren en vergaëren
 Op 't plat van Moria, wiens hooggesteegen bult
 Door 't vorstelyk vernuft gekroont wort en vergult;
 Terwyl de Tempel, als een zon uit 's aerdryx kimmen,
 Ten hoogsten top begint te steigren en te klimmen,

Met balk en boog en bint en zuil van steen en hout
 En yzer, hecht verknocht door houvast, spy en bout.
 Dus laet de boukunst hier een fenixkerk der kerken,
 En 't grootste wonder zien van al haer wonderwerken,
 Naer 't hemelsche bestek. hier ryzen spits en trans.
 En wat men sticht bekleet de goutmyn met haer' glans.
 Doch zou ik 't Godtsgevaert, van buiten en van binnen,
 Beschryven naer den eisch, waer zou myn pen beginnen?
 Waer enden? 'k toon hiervan een flaeuwe schildery.
 Vorst Salomons verstant zeilt myne kunst voorby.
 Zoo staet dees kerk voltoit en ingewydt. de stammen
 Vergadren nu. men paeit met Levys offervlammen
 Godts toorn, daer 't priesterdom, in reine sneeu gegordt,
 Het outervier ontsteekt, en 't volk gebeden stort.
 O Godtshuis, gy vermelt niet duister, van ter zye,
 Den lof uws bouwers, d' eer der Joodsche monarchye.
 Nu 's helts godtvruchtigheit den Tempel heeft gesticht,
 En Mozes godtsdienst aen eene eige plaets verplicht
 Bezie 'k zyn hofgebou in luister, dat blyft pleiten
 Voor 't oudt vermogen der Hebreusche Majesteiten.
 O heerlyk werkstuk van tien jaren tyts en drie!
 Wat galeryen, wat kanteelen of ik zie?
 Hoe ryst d' yvoire troon op zyn verheeve trappen!
 Wat is 't hier koninglyk! d' uitheemsche magten stappen
 Steets herwaert aen, en biên, gebogen in het stof,
 Den Koning haer geschenk en vrientschap aen met lof.

Zaeg moeder Sara nu eens op! o hof der hoven,
 Gy gingt, zoo wydt ontzien, het hoogste hof te boven.
 Zoo lang de wysheit op uw' schoot in hoogheit zat,
 D' onwankelbaere trou op uwe drempels tradt,
 En gy d' eerwaerde deugt besloot met uwe deuren,
 Kon smaet noch afval oit den purpren ryxrok scheuren.
 Had slechts de nazaet van uw' stoel 't geen Godt geboodt
 Betracht, het lustigh lant had noit den hals ontbloot,
 En, door zoo streng een' dwang, geboden aen den sabel
 En deerlyken slagh van 't overhandigh Babel.
 Noit had Godts volk, daer 't een gebedelt leven leit,
 Godtsjammerlyk den val van zynen staet beschreit:
 Maer zacht. men treê te rug om ruimer aêm te haelen.
 Het oog wil weiden in dees hoffelyke zaelen.
 Hier heerschte 't recht: hier blonk de wyze vrede-staf
 Die wyze wetten aen 's ryx onderdaenen gaf;
 Zich aen het recht verbondt; het staetgevaer deed wyken,
 En met voorzichtigheit ruim dertigh koningkryken
 Bestierde, met de hulp van raedt en Sanhedrin:
 Daer was de woning der geduchte Koningin:
 Gins stonden d' amptenaers van staet met hunne schriften,
 En elders sloot de kist haer schatten voor de driften
 Des roovers, die van buit zich nô verzaden laet.
 Thans was 't een goude tyt. het zilver wert versmaet.
 't Gevest der zwaerden, slechts alleen om mê te pronken,
 Woeg zwaer van gout. helmet, rondas en pantser blonken

Van gout. de wacht die 't ryk en Salomons persoon
 Bewaekte, glom van gout. van gout klonk 's Konings troon.
 Van goudtraet kraekte 't kleedt der wakkre hovelingen
 Die zyne Majesteit staëg dienen en omringen.
 De disch boodt hofbanket in schotel aen en schael,
 Maer schael noch schotel dan van 't edelste metael.
 Voorts droeg 't beloofde lant, toen een wellustigh Eden,
 Een schoone torenkroon van nieugeboude steden,
 Wel rykelyk bevolkt. o lant! o Lantgezagh!
 Wie zagh oit ryker ryk bescheenen van den dagh?
 't Geen duizent koningen begeeren met hun allen
 Scheen in den schoot alleen van dezen stil gevallen.
 Zyn wensch ontstont hem niet. zyn wil had kracht en klem.
 Hy diende zynen Godt, en Godt beliefdde hem.
 Het Zuiden quam hem dus in zyne voorspoet groeten,
 En lei een' rykdom van schenkaedjen aen zyn voeten,
 En gaepte met een' lust naer 't koninglyk bescheit.
 Aldus zat Salomon in zyne heerlykheit.
 Maer laet ons endelyk den grooten Vorst beschouwen
 Die alle vorsten scheidt. my lust beknopt t'ontvouwen
 (Dat myn geringe kunst tot 's Hemels eer gedy)
 Hoe koning Salomon Messias voorbeelt zy,
 Aen wien de koningen hun leen verheergewaden.
 't Onfaelbre orakel ziet, in Godts gewyde bladen,
 Een' Koning te gemoet, een' grooten Vredevorst
 Die magt en heerschappy op zyne schouders torst,

En 't overout geschil, dat tusschen Godt en menschen
Gereezen was, beslecht naer aller vroomen wenschen.
Dees was als Salomon een telg van Davids stam;
Maer ook de wortel. 't zaet van vader Abraham
Zou naer zyn ryxgeboôn en vredewetten luisteren:
Zyn magt den stoekebrant des krygs voor eeuwigh kluisteren
Wat zongen d' engelen op zyn komst het aerdtryk toe?
Den geestelyken vreê. de booze ontziet zyn roê,
Gelyk hy sidderde voor Jesses ongenade.
Hy maekt zyn' dorschvloer rein, en schift het goê van 't quade.
De kerk is zyne bruit. de tempel was hy zelf,
Daer Godt in woonde van beneên tot aen 't gewelf.
Zyn kroon verduurt den roest der alverslindende eeuwen.
De zaligheid verrykt Hebreeu en Onhebreeuwen,
Dat 's kostelyker schat dan 't gout van Salomon.
Was die een blanke star; vorst JEZUS blyft een zon,
En meer dan Salomon. men ziet in mogentheden,
Met d' oogen van 't geloof, hem, 's hemels troon bekleden.
Zyn ryk kent tyt noch perk, en strekt de werelt door.
Zyn naem is hoog geducht: al 't schepfel knielt 'er voor.
Aen wien was Salomon zyn groote wysheit schuldigh?
Aen deez' Alwyzen, die, schoon needrigh en eevuldigh,
De hoogste Wysheit is: te merken eens vooral
Wanneer zyn rechterstoel een vonnis stryken zal
Naer recht en billykheit voor 't aengezicht der engelen.
Dat alle tongen nu den lof des Heilants strengelen
Als hoop der eeuwigheên. zyn glans ontbeer' geen blyk.
Wel hem die 't Lam vereert in 't noitbedroefde ryk.

Klagt van Darius over Daniëls Noodlot.

INHOUDT.

*Der Meden Koning treet, in 't kriecken van den dagh,
Naer 't gruwzaam leeuwenperk, en moet met zorgen kampen.
Hy zoekt 'er Daniël, en stroit dit droef beklagh
Mismoedigh langs den wegh. wat baert de nyt al rampen!*

OCh! kon het vrolyk morgenlicht,
Dat in het oosten op komt dagen,
De dootscheit van ons aengezicht,
De droefheit uit ons harte jagen,
Gelyk het door zyn' klaren glans
De duisternissen doet verdwynen,
Zoo slaekte vorst Darius thans
Geen bange zuchten onder 't quynen.
't Gevogelt quinkeleert en zingt:
De koele dau verfrist de kruiden:
Myn boezem wort van druk omringt.
De breette tusschen noort en zuiden
Valt myn beklemt gemoet te smal.
Ik tel nu tienmael zeven jaren,
Maer noit is zulk een ongeval
En drukkend leet my wedervaren.

'k Heb, overweldigt van de list,
 Den vroomen Daniël verweezen,
 Die, onverschrikt voor nyt en twist
 En moortgeboôn, zyn' Godt bleef vrezin
 En dienen, naer den Joodschen styl,
 Schoon d' afgunst al zyn doen beloerde,
 En my voor eene korte wyl
 Nogh hooger dan de Goden voerde
 In luister en aenbidlykheit.
 Hoe luttel kost ik toen bedenken,
 Dat myn verdoolde majesteit
 Geperst wiert om de deugt te krenken!
 Och, Daniël, myn hoop en schat,
 Wat magh ik langer 't licht aenschouwen?
 Ik zelf bragt u uit Nimrods stadt
 Tot in de Medische landouwen,
 Zoo verre van uw vaderlant.
 De harde rampen die u treffen
 Zyn slagen van Darius hant,
 Wiens gunst uw glori wou verheffen.
 Dan dit ontschoot my al te wyt.
 Myn schepter kon zoo hoog niet reiken.
 's Lants Grooten zwollen vast van spyt,
 En toonden my geen donker teiken
 Van tegenstant en muitery.
 Helaes! ik voere in 't ryk der Meden

Eene overheerde heerschappy.
 My eeren myn paleis en steden
 Slechts met den hollen naem van Vorst.
 't Gaet avrechts. wil ik wel regeeren
 Zoo draef ik met myn bloote borst
 Licht in de punt van zwaert en speeren.
 Dit maekt my spoedigh mat en out.
 Ik kan my nergens heene wenden;
 Zoo lastigh valt het kroonegout.
 Zoo klemt het purper om de lenden.
 Wat heb ik moeite en stryt bezuurt
 Terwyl ik d' onschult dacht te redden!
 Hoe lang heeft my dees nacht geduurt!
 Noch snarenspeel noch tafelbedden
 Behaegden my in dit verdriet.
 Wat weelde kan een' mensch behagen
 Die heiligh bloet in lyden liet,
 En 't hart van naberou voelt knagen?
 Nu gae ik naer den woesten kuil
 Daer Daniël, in 't angstigh midden
 Der wrede leeuwen, hol van muil,
 (Omdat hy my niet aen wou bidden
 Naer die verwaete gruwelwet,
 Van my te reukloos onderschreven)
 Nogh gistren avont wert gezet.
 Zoo viert men hier 't onnozel leven

Van een' doorluchtigen Profheet
 Dien geen Kaldeeusche wetenschappen,
 Noch wysheit die 't verborgen weet,
 Noch vorstlyk bloet, noch heldestappen
 Iet baten tegens 't bitter woên
 Der boozen, op zyn deugt gebeten.
 Wat is de nyt? een moortgriffoen,
 Van helsche razerny bezeten.
 De staetzucht woelt en woet, en oogt
 Op eer, tot schaê van lant volken.
 Wort iemant buiten haer verhoogt;
 Sta vast: daer groeien onweerwolken.
 Zoo wilt en hachlyk draeit het hier.
 'k Bevind nu in myne oude dagen
 Wat zorg 'er steekt in 't ryksbestier
 Daer haet en nyt de vroomheit plagen.
 Wat magh 't my baten, dat d' Eufraet
 Zyn horens boog voor mynen sabel?
 De voorspoet heeft al meê haer quaet.
 Helaes! 'k vond bly een' buit in Babel
 Waerom ik nu myn handen wring.
 Maer stil. hier duikt in 't naere donker
 Het hol daer 't licht in onder ging
 Dat door zyn stralen en geflonker
 Een' glans gaf aen myn ryksvoogdy.
 Och! Daniël, pilaer der staten,

U zoeken u betreuren wy.
 Uw lyden doet ons 't leven haten.
 Och! wierd myn klagt van u gehoord,
 Zoo bleef ik in geen wanhoop steken.
 Rys, Daniël, op 's konings woort.
 Lofwaertste Godtheit! 'k hoor hem spreken.
 Noit aengenaemer morgengroet.
 Den vroomen schaet geen tegenspoet.

Manasse, Koning van Juda, gevangen en herstelt.

Die deugt en eer en plicht heilichendigh heeft vergeten
 Vervalt, hoe hoog gezeten,
 In 't uiterste bederf,
 Ten zy oprecht berou hem beter lot verwerf.
 Manasse, die zoo prat met Judaes tulbant praelde,
 Eer zyn vermogen daelde,
 Versmeet, berooit van reên,
 Godts donderende wet en Mozes reine zeên.
 Hy plant den afgodtsdienst, en offert op de bergen
 Om 's Hemels wraek te tergen.
 De blintheit maekt hem stout:
 Hy geest des Hoogsten eer den ongoôn in het wout.

Ook dient hy zon en maen, en knielt voor 't heir der starren
 Die stil staen of verwarren.
 Dees dwaesheit (schrik, Natuur)
 Jaegt zyn onnozel kroost deur Molochs gruwelvuur.
 't Godtvruchtigh voorbeelt van den koning zynen vader,
 Dat zeker niemant nader
 Verplichtte, trekt hem niet.
 Zaeg nu die helt eens op hy smolt van zielverdriet.
 Hiskias deugt en trou had Judaes erf geveilig;
 Godts kerk en stadt geheilig.
 Manasse, los van zin,
 Haelt Baäl, Astaroth en Dagon heilloos in.
 Hy voert der goden beelt flux over Levys drempel
 In Godts gewyden tempel.
 Jeruzalem, zie toe;
 Hou 's Hemels haertsteê rein, of wacht zyn strenge roê.
 Godt wees hem zynen plicht door heilige profeeten
 Die yveren en zweeten:
 Hy doopt en verft verwoet
 Zyn godtvergete hant in hun onschuldigh bloet.
 En wie 'er vlytigh treet op 't wandelpad der vroomen
 Moet voor zyn wreetheit schroomen,
 En knielen voor zyn zwaert.
 Is zulk een aertstiran den naem van koning waert?
 Thans volgden d' achtelooze en weiflende onderdaenen
 Hem blintling op zyn baenen.

Zoo steekt een vonk den brant
 In een geweldigh bosch, dicht van Natuur geplant.
 Men kon den Bastertjood en onverlichten Heiden
 Niet langer onderscheiden
 Ten zy aen d' euveldaên
 Waerin de Vorst en 't volk het al te boven gaen.
 Toen zaghe de Godtheit met een oog van gramschap neder,
 En zei: 'k heb David teder
 En hartelyk bemint.
 Ik zette zyn geslacht in 't magtigh ryxbewint.
 Nu durft Manasse zelf met al myne uitverkoornen
 My hoonen en vertoornen.
 Boos zaet van Abraham!
 Hoe jammerlyk veraert de telg van haeren stam!
 Ik wil de dwaezen die my geen ontzagh meer dragen
 Voor mynen geessel jagen
 Uit Salems lucht zoo veer,
 Totdat de hoogmoet zich in zak en asch verneêr.
 D' Eufraet had middlerwyl den oorlogsdolk geslepen
 En grimmigh aengegrepen.
 De magt van Assur spant
 Den staelen moortboog streng, en rukt in Judaes lant:
 Dat grimmelde terstont van ruiters en soldaeten,
 Gegespt in harnasplaeten.
 De Joodsche mogentheit
 Quynde aen eene oorlogskoorts, te vier en zwaert ontzeit.

O lustige landou, doorvloeit van klaere stroomen,
Zoo groen en ryk van zoomen,
Uw noodtlot dient beklaegt;
Godt maekt den vyant sterk, uw' voesterling versaegt.
De harde paerdehoef vertreet de welige oesten.
De sikkel moet verroesten.
De wynpers mist haer druif.
Het legerrytuig host en rammelt dat het stuif.
De roode haen begint, terwyl de vonken waeien,
Vervaerlyk moort te kraeien
Uit dorp en schoon gehugt.
De manschap wort gevat, of bergt zich met de vlucht,
Judea treurt en kermt, in ramp en rou gedompelt,
Getrapt en overrompelt.
De weêrstant was onnut.
Wie niet ontweek wert strax vermoort en uitgeschudt.
Manasse dook en school. hy zagh zyn hooge wallen
En lossen zetel vallen;
Nochtans hy kreeg zyn deel;
Men boeit hem met de punt des degens op de keel.
Wat baet een purpre rok, gevoedert met armynen,
Als eer en magt verdwynen?
Wat baet een wyt gebied?
Al 's werelts heerschappy is leengoet, anders niet.
D' ontkroonde ryxmonarch wort Babels krygsgevangen.
Twee kopre ketens prangen

De koningklyke leên.
Zoo sleept men in triomf 't gezagh van Juda heen.
Dat is de loon in 't endt der onbezonne boosheit
En razende godtloosheit.
Men leer hier hoe 't hem gaet
Die 's Hemels kroon beschimpt, en 's levens baen verlaet.
Als nu Manasse kromp in een' Assyrschen kerker
Wert zyne ziel veel sterker.
Hy viel zyn' Godt te voet,
En badt hem vierigh aen in zulk een tegenspoet.
Zyn wyze keur verfoeit den dienst der vreemde goden,
Zoo hoog en dier verboden.
Het vorstelyke hart
Gaet open voor berou, dus treurigh en benart.
De Hemel merkte dit en liet hem niet verlegen.
De drukkende yzers wegen
Nu lichter daer hy leit.
Men zagh in zyn gelaet een nieuwe majesteit.
Des vyants wrevelmoet wert door Godts kracht gebogen
Tot gunst en mededogen.
De vryheit quam daer aen.
Men liet den Joodschen Vorst uit zyne boeien gaen.
Zie daer een heidensch hof groothartigh, edelmoedigh,
En heusch en mildt en goedigh.
Dus spaert een leeu het lyf
Des neêrgevallen mans, van kouden schrik half styf.

Godts goetheit voerde voorts den eertyts laffen koning
 Te Salem in zyn woning.
 Zyn godtsvrucht trok haer' loon.
 Hy steeg ten tweedenmael op Judaes hoogen troon.
 O wonderlyk tooneel van 's werelts wisselingen
 En staetveranderingen!
 Het wankelbaer geluk
 Greep nu een' vasten stant, en troostte 's lyders druk.
 Men zagh uit dankbaerheit de vorstlyke offerhanden
 Op Godts altaeren branden.
 Manasse zwom in vreugt,
 En Juda vondt in hem 't verloren beelt der deugt.

Brief van Vasthi aen Ahasuerus.

INHOUDT.

Koning Ahasuerus, dien sommigen voor Xerxes, anderen voor Artaxerxes houden, zyne Stadthouders en onderdanen te Suzan, hoofdstadt van Persië, prachtigh ten bankette onthalende, deed, door dronkenschap vervoert, en om de oogen der feestgenoten te strelen met zoo schoon een vrouwebeelt, zyner gemalinne Vasthi (die met de genoode vrouwen, naer lantswyze van de gastmaelen der mannen afgezondert, de Ryksfeest vierde) aenzeggen, dat zy voor hem, en in de tegenwoordigheid der banketterende mannen te verschynen hadde: het welk als zy uit zedigheid weigerde, en naer de Persiaensche feestmanieren by de vrouwen bleef, is de Vorst zodanigh vergramt geworden dat hy haer, meest naer den raedt van Menuchan, eenen der zeven Ryksvorsten, verstiet, en volgens eene nieuontworpe wet van haere Koningklyke waerdigheid ontblootte. Weinigh jaren daerna veele schoone jongkvrouwen tot zich doende brengen, om daeruit ten huwlyk te kiezen die

hem best geviel; zoo ontroeren en bewegen terstont stantvaste trou en minnenyt zulks het gemoet der uitgestoote Koninginne dat zy hem met dezen brief tot zynen vergeten plicht en heeling der echtbreuke tracht te dringen en op te wekken. Het voornaemste der stoffe is genomen uit de twee eerste hoofdstukken der historie van Esther, en Jozefus elfde boek der Joodsche aeloutheden.

ONtfang, geduchte Vorst, die wankelt in uw trouwe,
 Dit weduwlyk geschrift van uw verstoote vrouwe,
 En lees en oordeel recht; of holt uw losse zin
 Van 't billyk redenspoor met uw verdwaelde min?
 Ik weet wel dat de dwang der nieugesmede wetten
 My streng ontzegt den voet in uw paleis te zetten
 Maer 't schryven bleef tot nogh vrou Vasthi onverboôn.
 O! zaeg ter goeder uur Histaspes wufte zoon
 Den druk van Cyrus spruit* en haer getrouwe tranen
 Zoo hoefde hem geen brief om plicht en trou te manen;
 Doch nu hy my quansuis naer 't Perzisch recht verlaet
 Is 't een gering verlies te klagen zonder baet.

Durft ge, o Assuerus† dan, die tweemaal vyftigh landen
 En driemaal tien min drie beheerscht en houdt aen banden,
 Den vasten huwlyxbant verbreken als ontzint,
 En smyten eer en eedt baldadigh in den wint?
 Zyn dan myn roode mont en lieffelyke wangen
 Van u gekust alleen met een geveinst verlangen?
 Helaes! dat waerheit en bedriegelyke schyn
 Zoo moeilyk gaê te slaen en t' onderscheiden zyn.

* Men houdt dat Vasthi koning Cyrus dochter zy geweest.

† Zyn ryksgebiet strekte zich uit van Indië af tot aen Ethiopië toe, begrypende in zich hondert en zevenentwintigh lantschappen.

Hebt gy voor 't echtaltaer niet hoog en dier gezworen,
 Daer 't Zon* en Vier en Vloet en alle Goden horen,
 Dat eer Choaspis† stroom te rugge keren zou
 Dan dat ge uw Koninginn' zoudt wezen ongetrou?
 Choaspis, loop te rug; want Vasthi wert verdreven,
 En slyt met droef geklagh haer ongelukkig leven
 In een' vergeten hoek. o koningklyke feest!
 Uw blyschap is de bron van myn verdriet geweest.
 Vervloekte Menuchan, die met uw' raedt en lessen
 Den teëren boezem grieft van heilige Prinsessen,
 Och of de Godt der min u eenmael lyden deed
 Eene onbekende straf zoo wichtigh als myn leet:
 Och of myn echtgenoot uw' nyt en felle woorden
 Aen u vergolden had met pael en vlam en koorden,
 Of dat ge aen eene galg waert in den strop gestikt
 Eer gy den huwlyxknoop van Vorsten had ontstrikt.
 Maer gy, die my voorheene uw' lust en leven noemde,
 Om welke reden of 't eenzydigh recht my doemde?
 Wat 's d'oorzaak van uw' haet en bittere grimmigheit?
 Myn schult verklaert me vry voor uwe Majesteit.
 De misdaên die my dus van eer en staet ontkleden
 Zyn och! myne eerbaerheit en ingetoge zeden.
 De deugt is myn vergryp. het lust me, schoon ik ly',
 Myn misdryf voor uw oog t' ontvouwen, ront en vry.

* By de Persianen Mithras genoemd. Herodoot telt in zyn eerste boek, gezegt Klio, deze Perzische Goden op: Jupiter of Bel, de Zon, de Maen, Venus, de Aerde, het Vier, het Water en de Winden.

† Eene hooftrivier in Persië, vloeiende nier verre van de stadt Suzan.

Toen gy, na Schoonvaêrs doot ten ryxtroon opgeklommen,
Den erfelyken toom der brede vorstendommen
In handen hield, en voorts Lantvoogden had gezet,
Bereidde gy den volke een prachtigh hofbanket.
Men rechte tenten op, wier uitgespanne daken
Van gout en hemelsblaeu en gloeient purper blaken.
't Geslepen marmer droeg dien kostelyken last
Waeronder u 't gedrang des onderdaens vergast
En ryken zegen wenscht van 't zachte tafelbedde
Totdat de morgenstar in 't oosten uit het wedde
Der woeste golven klom, en al de vreugdeplaets
Vergult wiert van den glans des rooden dageraets.
Het hooge Suzan zagh zyn vorstelyke vesten
Gepropt van blyde liên uit allerlei gewesten.
De grensgebuuren van den Moor en Indiaen
Met Pers en Meed, alhier ter feest gebeden, baên
Zich in een zee van lust en onbekrompe weelde.
De koningsbeker schuimt. 't geluit der citer streelede
't Zangminnende gehoor. de gasten zyn verheugt;
En wat ontbrak 'er toch aen deze gulle vreugt?
Ik, naer der Persen wys, hield d' edele Vorstinnen
En Joffers aen myn' disch, in 't vrouwenhof, waerbinnen
De korte vrolykheit een treurigh einde nam
Zoodra de hofgezant met uw bevelen quam.
De wyn, te valsch in 't raên, had u zoo ver bewogen
Dat gy uw gemalin den mannen wilde togen,

Recht tegens 't overout gebruik der Persen aen
 En onzer vaders zeën. de groote Vrouwen staen
 Verwondert en verbaest; maer ik verwerp stantvastigh
 Uw redenloos gebodt, voor myn gemoet te lastigh.
 Ik zondt uw' zotten eisch uit kuische schaemt te rug.
 Zie daer myn schult, acht gy de deugt verwaent en stug.

Dit dorst de slangetong van Menuchan misduien
 Alsof ik, trots en stout, de vrouwen op wou ruien
 Om haerer mannen eer en achtbaerheit, met glimp
 Van voordaën, in het stof te trappen, hun ten schimp.
 Hy dreef (opdat geen liefde uw' heeten toren stille)
 Dat haest het moedigh zwaert zou zwichten voor de spille
 Ten zy ik, met verlof van uwe Majesteit,
 Als een schandael van 't ryk mogt worden uitgeleit
 En smadelyk verjaegt. zyn raedt geviel uw' ooren,
 En myne oprechte zaek liep jammerlyk verloren.
 De booswicht stiet myn heil en hoog geluk omveer.
 Zoo smyt de dolle wint een' steilen bergeik neêr.
 Hoe klaer en zuiver waer myne onschult u gebleken
 Had hy voor myn belang rechtvaerdig willen spreken!
 Had hy 't gevaer getoont het geen de kuischeit loopt
 Der vrouwen, zoo ze koom' daer wyn den wellust noopt!
 Waer weelde en jonge mans en zorgelyke wynen
 Te zamen spannen moet geen schoone vrou verschynen
 Ten zy ze, los van hoofd, haere eere veilen wil
 En aen de gasten biën. nu koomt 'er in geschil,

Of een bescheide vrou haers dronken mans bevelen
 Gehoorzaam heeft te zyn: hoe verre, en in wat deelen.
 Daer was gerechte stof tot myn verdediging,
 Maer uwe gramschap wist van geen verandering.
 Men maekte u diets dat ik de heiligheit der kroonen
 Versmaedde en 't aertsgezach der aengebete troonen:
 Zoo wert ik droef verschupt naer eene wrede keur,
 En 't gaet in 't vierde jaer dat ik myn' ramp betreur,
 Dat ik, tot over 't hoofd gedompelt in den rouwe,
 Het deerlyk lot beklæg der onderdrukte trouwe
 En zilverblanke deugt. voorwaer hy doolt te grof
 Die op beloften bouwt van 't wispelturigh hof.
 Ik, die wert aengebeên van 't Zuiden en van 't Oosten,
 Moet tot myne onschult my de ballingschap getroosten.
 Het wereltlyk geluk is bros en kort van duur.
 Men spiegle zich aen myn getulbant avontuur.

Maer leet en smaet en hoon en droeve ballingschappen
 Zyn rampen daer myn moedt nogh overheen kan stappen:
 Eene andre zwaarigheit legt my als loot op 't hart,
 En voedt myn wanhoop aen met nieuwe boezemsmart.
 'k Verneeme (want myn min let scherp op uw bedryven,
 En 'k moet met bitter leet dees zotterny beschryven)
 Hoe u een groot getal van maegden, zoo men acht,
 Maer hoeren inderdaet, ter keure wort gebragt.
 Die hebben 't overdruk met tooien en blanketten,
 Versieren, kleên en reên en hullen en verzetten;

Ten einde 't valsch vernis van dat onaerdigh schoon
Uw hart vervoer', ten smaet der Persiaensche kroon.
Aen welk een' dunnen draet hangt nu myn heil gebonden!
Hoe wydt verdwaelt myn lot! en op hoe losse gronden
Steunt nu myn kranke hoop! dan 'k acht niet dat een hoer
Zal pronken met myn kroon, alleen Prinsessenvoer.
Zoudt gy het echte bed van d' eer der Koninginnen
Versmaên om 't vuil genot van slonssen en slavinnen?
Zulx keer de wacht der Goôn. men lokt u met bedrogh.
Indien ge op schoonheit vlamt zoo denk op Vasthi toch.
Natuur heeft my versiert met gunst en schoone leden.
Gy boogde (wacht u dit t' ontkennen tegens reden)
Voorheene op myn gelaet en deftige gestalt'.
Of zoo u d' adel meer dan schoone verf gevalt;
Ik ben een Koningstelg, tot staf en kroon geboren.
Welaen dan, 't slinks bejagh voor eeuwich afgezworen.
Hael Vasthi weder in, het welk indien gy doet
Zoo blyft uw groote naem voor smet en smaet behoet.

De Verloren Zoon, zich wendende ter bekeering.

HY SPREEKT:

IN welk een' jammerkuil legt myn geluk verzonken!
 Hoe treurigh zien my hier de dootsche weiden aen!
 Fy, onberade jeugt. fy, valsche hoerelonken.
 Ik ben ter quader uure uit vaders huis gegaen.
 Gy gulzige Overdaet, die toelegt op vernielen,
 Bedriegelyke pest van eereyke zeên,
 Gy geile wellust ook, met wieken aen uw hielen,
 Waer vliedt ge met myn vreugt en kostlyk erfgoed heen?
 'k Verkeerde, aen u verslaeft, geduurigh in bordeelen.
 Onnut verquisten was myn dagelyx bedryf.
 Myn wil liep zonder toom. myn zinnen voeren speelen.
 Dus smoort men d' eedle ziel ter liefde van het lyf.
 Nu moet ik, arm en naekt, de vuile zwynen hoeden,
 Die als een zwyn voorheen myn leven heb geleit.
 Dees vreemde hemel druipt van bittere tegenspoeden.
 Hoe wort een mensch vervoert door losse dartelheit!

Ik tradt op een tapyt van bloemen, nergens zachter,
 Nogh onlangs herwaert aen met wulpsch en wilt gebaer
 Doch liet de reine Tucht en alle deugden achter.
 Wie boodt zich oit zoo mildt aen 't gapend zielgevaer?
 De Weelde trok my voort, met haer fluweele handen,
 Langs eenen krommen wegh die naer beneden snelt.
 Ai my! wat kouder schrik beroert myne ingewanden!
 Ik stae als radeloos in dit verdrietigh velt.
 Myn flaeuwe hoop verwart in droeve nagedachten.
 Och! wou my iemant nu getrouwe noodthulp biën.
 Zoo staekte ik myn gezocht en spade jammerklagten.
 Och, kost ik van een' berg myn leet ten einde zien!
 't Is d' Armoê die ik myne onscheidbre schaduw reken.
 Myn mager ligchaem draegt geen kleet op d' eerste wys.
 De holle Honger spookt in deze barre streken
 En die ontzegt my zelf verachte zwynespys.
 Helaes! wat raezerny, wat trotsheit ging my over
 Dat ik myn' vader, broêr, en vaderlant verliet?
 O mensch, zie toe dat u geen snode lust betover',
 En zet uw zoolen toch in mynen voetstap niet.
 Wat mogt ik, reukeloos door dwaesheit aangedreven,
 Om rykdom spreken met een' onbeschaemden mont?
 Och, hadde ik noit geëischt en waer' my noit gegeven!
 Een overladen schip zinkt allerlichtst ten gront.
 O schatten, of ge u thans met my te rugge wendde;
 Met my die u zoo blind ten dienst der werelt sleet!

'k Vergae hier van gebrek en kommer en elende.
 Daer waert geen ongeval dat my niet tegentreet.
 Het knagende Berou houdt my gestadigh wakker.
 O broeder! die misschien u beter draegt dan ik,
 O dienaers! die u voedt van vaders ryken akker,
 Hoe wensche ik dat ook zulx myn quynent hart verquik!
 Maer stil. wat vul ik bosch en wout met ydel klagen?
 Ik, die gevallen leg, hebbe eenmael op te staen.
 Dit vruchteloos geschrei verzwaert de felle plagen.
 Ik zal in nedrigheit tot mynen vader gaen.
 Dien wil ik myn vergryp en misdryf klaer ontdekken,
 En hoe 'k zyn liefde en zorg vergolt met smaet en hoon.
 Hy zal zyne ope gunst en armen t' mywaert strekken,
 En juichen op de komst van zyn' verloren zoon.

Het Evangeli.

NA dit bang en droevigh zuchten
 En misbaer
 Zocht de zoon gezonder luchten,
 Om de wreede Doot t' ontvluchten
 En 't gevaer.
 Hy ontwykt de slagen spoedigh
 Des gevals,
 Naderende 't huis ootmoedigh,
 En de vader viel hem goedigh
 Om den hals.

Hy deed nieuwe kleders geven;
Want myn zoon,
Zegt hy, treet op nieu in 't leven,
Door een' beter geest gedreven,
Rein en schoon.
't Vette kalf wert flux geslagen
Op dien dagh,
Naer des vaders welbehagen.
't Was hem een der blyste dagen
Die hy zagh.
Keel en veêl en reien wekken
Vreugt en lust.
Gy die doolt in 's werelts plekken,
Laet u door dit voorbeelt trekken
In Godts rust.

**Herodes Antipas Geboortefeest,
Den heere M^r. Adriaen Swalmius toegezongen.**

*GEleerde en brave SWALMIUS,
Laet u verveelen noch mishagen,
Dat myn geringe dichtgeest dus
U zynen arbeit op koom' dragen.
Gy kost voorheene, vränk en vry
Van eedle zorgen die u persen,
In 't roozendal der Poëzy
Uw moede zinnen stil ververschen;
Ook laest gy dikwyls myn gedicht,
En hebt my vriendelyk geprezen.
Zou ik nu vadzigh in myn' plicht
Bezwyken, en ondankbaer wezen?
O neen: ik wensch uw' waerden naem
In myn gezangen om te voeren,
En aen de vleugels van de Faem
Uw' welverdienden lof te snoeren:
Maer gun my nogh een luttel tyt,
En hoor nu hoe de vroomheit lyt.*

Wie feestbanket en koningklyke wynen
 Met heiligh bloet, ten smaet der Cherubynen,
 Gemengt wil zien sla 't oog op dit tafreel.
 Hoe vergt een worm Godts taei gedult zoo veel!
 't Verjaergety van 't hooft der Galileeuwen
 Verscheen nu weêr en holp de Faem aen 't schreeuwen.
 Herodes wacht, met eenen milden geest,
 's Ryks Edeldom op zyn Geboortefeest.
 Het gansch gebiet ontspant den boog der zorgen.
 De blyschap knoopt den avont aen den morgen.
 Te Macherunte ontbrak geen weeldestof.
 Hoe juichte het viervorstelyke hof!
 Men hoorde alom de toegvloeyde troepen,
 In zael en wyk, met blyde stemme roepen:
 De koning leev', met zyne koningin,
 En bloeie in eer, gestreelt van 's Hemels min.
 Dat hy ons lang in stillen vreê regeere;
 Dat onder hem gestadigh 't ryk vermeere;
 Dat toch de zon zyns levens spade zink',
 En hy gansch out in 't heir der starren blink'.
 Na dit geroep most elk ter tafel komen,
 Daer niets ontbrak. de plaets scheen ingenomen
 Van gul vermaek en dartlen overvloet.
 Hoe mildt is 't hof van 's armen zweet en bloet!
 De fiere jagt, die snel door wildernissen
 En velden draeft, schaft wiltbraet op de disschen:

De wyngaertvrucht vervult den gouden kop.
 Men banketteert, en wekt de feestvreugt op.
 Herodes liet in allen deele blyken,
 Dat zyne spys en wynen node wyken
 Voor 't grootsch banket des oosterschen Monarchs
 Die Vasthys trou misbruikt door veel gevergs.
 Maer elk zie toe. van drieërleie druiven
 Brengt d' eerste vreugt, en doet den druk verstuiven,
 De tweede maekt den drinker laf of wreet,
 De derde baert berou en harteleet.
 Lykurgus laet den wynstok nederhakken
 Als oorzaak van verdriet en ongemakken,
 Zoo menigmael bezuurt in 's werelts kring.
 Wat is de wyn een byster zorglyk ding!
 Kambyzes, van een' dronken geest gedreven,
 Berooft te droef Prexaspes zoon het leven,
 En Klitus smoort en wentelt in zyn bloet
 Terwyl de wyn in Alexander woet.
 Wat doller damp wil hier het brein beklimmen!
 Ik zie alrede Antipas aenschyn glimmen
 En gloeien door de kracht der muskadel.
 Men danke Godt beslaegt dit jaerfeest wel.
 Maer schoon al 't hof in blyschap is gezeten
 D' oprechte Deugt lagh jammerlyk vergeten
 In 's kerkers stank. de Dooper, wydt vermaert
 En elk bekent, scheen zulk een vreugt niet waert.

Wat zou hy ook in deze feestzael maken,
 Die kemelshair zich strekken laet voor laken,
 Den springkhaen eet, en honigh zoekt, of vast?
 Nu laet hem slechts met bant en boei belast.
 Zoo zat weleer de felgehoonde Kuischeit,
 Die wonderlyk by Jozefs schoonheit thuis leit,
 Verlaten in des kerkers streng gewout,
 Daer Farao zyn vrolyk jaerfeest houdt.
 De Schenker, dien de vrees der doot beknelde,
 Vergat den helt die hem zyn voerspoot spelde,
 En opensloot 't geheim van Godts bestier.
 Zoo lyt de deugt: zoo vaert Joannes hier.
 Hem hinderde, dat hy 't bloetschendigh huwlyk
 Des konings dorst bestraffen, en te gruwlyk
 Den bittren haet der geile viervorstin
 Hierdoor verworf in plaets van dank en min.
 Hoe hachlyk is 't een' prins zyn' plicht te wyzen!
 Een minder moet voor zyne gramschap yzen
 Als voor 't gebrul van een' getergden leeu
 Die 't wilde wout verschrikt met naer geschreeu.
 Herodes hadde Aretas spruit verlaten,
 Die heldere eer van Petraes kroon en staten.
 De gade van den viervorst, zyn' heer broêr,
 Bezit zyn hart, en krygt hem aen haer snoer.
 't Verveelt hem niet, zelf in Filippus dagen,
 Zyn liefde en trou haer vrolyk op te dragen.

Aldus begaf Antoon Oktavia
 Om 't kort genot van een Kleopatra.
 Herodias, dus tot haer wit gekomen,
 Was lang van spyt en gramschap ingenomen.
 Den Woestynier belaegt ze, die de smet
 Niet heelen wil van 't overspeligh bedt.
 De snode kan noch wil niet langer lyden
 Dat kuische reën haer' vuilen lust besnyden.
 Ter goeder uur, dacht ze, is hy eens gevat
 Die op haer' prys geen Majesteiten schat.
 Al biet de disch ons spys, van elk geprezen,
 Daer hapert wat: hier moet een dootshoofd wezen,
 Een bleeke kop die leelyk gaept en bloet.
 Dus redeneert het wyf in 't boos gemoet.
 Maer zie eens op. wie treet hier dartel binnen,
 Zoo ryk gesiert om ieders gunst te winnen?
 O 't is Salome, alreê ten dans bereit:
 Ik ken haer wel aen die lichtvaerdigheid.
 Herodias, nu laet uw dochter dansen,
 Zoo wint gy velt, zoo keeren uwe kansen;
 De koning is met zang en spel vermaekt.
 O Boetprofeet, uw droevigh endt genaekt.
 Toen nu Salome al dieper in de kamer
 Getreden was scheen ze elk nogh aengener:
 Zy eert den vorst met een' beleefden groet,
 En roert in 't endt haer' afgerechten voet.

Wat dans is dit? o wonder! gy zoudt meenen
 Dat zy gansch vlug, met wieken aen de beenen,
 Geen marmer raekt. ai zie, wat lossen zwier!
 Hoe aerdigh past die maetdans op de lier!
 Gelyk in Mai de vogels, schel in 't zingen,
 Van tak op tak door groene bladers springen
 Als 't lieflyk weer en 't schoone morgenroot
 Hen tot vermaek en zoete weelde noodt:
 Of juist gelyk op ongebaende bergen
 De wilde geit, als haer de jagers tergen,
 Ras heenespringt, en korte paden maekt,
 Zoo valt dees dans dien geen beminner wraekt.
 Herodes, van verwondering verwonnen,
 Vergelt hierop, te dwaes en onbezonnen,
 Met lof en dank zyn dochter de prinses,
 Dies rees de moedt der wufte danseres.
 Ook luidt zyn eedt voor 't oor van al de heeren
 Dat hy haer schenkt al wat ze kan begeeren.
 De wyn had schier zyn halve kroon gespilt.
 Een dronken hoofd is altyt ryk en mildt.
 Foei dat een vorst, een herder van de volken
 Zich dus vergeet, en smoort in modderkolken.
 Hoe verre wykt een eerelooze dans
 Voor kroonegout en diamanteglans!
 Zaeg Solon dit, wiens nuchtere geboden
 Tot heil van 't ryk den dronken koning doden,

Hy stont verbaest, en zei met droef geweën,
 Helaes, hoe legt myn oude wet vertreên!
 Hoe reukeloos ontwyden thans de vorsten
 Hun kroon en staf! uit welke poelen borsten
 Dees vuiligheen, dit haetlyk wanbedryf?
 Hoe mager wort de deugt aen al haer lyf!
 Maer laet ons van den Griek te rugge treden.
 Een snoder tyt had nu de goede zeden
 Al lang verkeert. my lust in 't kort te zien,
 Hoe zich de haet van 's vorsten eedt bedien'.
 Salome wenkt haer moeder wat ter zyde,
 En spreekt haer aen: dat vaders Jaergetyde
 Ons heil beschikk', wat kies, wat eisch ik best?
 Ik denk al vast, maer twyfel op het lest.
 Zou ik niet wel aen heerschappy ontginnen,
 Opdat my eens een jonge prins mogt minnen?
 Of eisch ik liefst kleinoodjen, dier van prys?
 Uw goede raedt verstrekk' myn onderwys.
 Hierop heeft zy dit antwoord ras gekregen:
 'k Ben thans tot bloet en felle wraek geneegen.
 Zeg dat men u vereere voor uw' dans
 Het korzal hoeft des woesten wildemans:
 Zoo zal hy noit de Majesteit meer hoonen;
 Zoo sluiten myne en uw heer vaders kroonen
 Gerust om 't hoeft. hy heeft ons lang getergt.
 Wat ruwer aert gaf hem het stug gebergt!

De dochter, dus van moeder onderweezen,
 Ging by den vorst. help Godt, wiens hairen reezen,
 Niet overent op 't hooren van haer' eisch!
 O gruwzaam feest! o yslyk moortpaleis!
 Dat vader nu my geenen wensch ontzegge,
 Maer dat men my in eene schotel legge,
 Joannes hoofd, die in den kerker zit:
 Van 's konings eedt verwacht de dochter dit.
 Dit was den vorste een donderslagh in d'ooren.
 Nu vreesde hy 's volks muitery en toren.
 Hy wist wel dat Joannes heiligheit
 Niet lichter woeg dan zyne majesteit.
 Eerst schroomde hy onschuldigh bloet te plengen,
 Nu stemt hy 't weêr, en wil 't met lust gehengen;
 Zoo schud een eik die fel bestreden wort
 Van eenen storm totdat hy nederstort.
 Voorts stont in 't endt d' ontzinde wreetheit boven,
 Die reket een' gevangen en verschoven,
 Ja al het bloet der vroomen zeer gering.
 My deert uw kans, godtyvrigh Jongeling.
 Gy naemt met lust den preeklast op uw schouders,
 En neigde 't hart der kindren tot zyne ouders,
 Leerde elk zyn' plicht, en baende Kristus padt;
 Maer al uw doen wort hier voor quaet geschat.
 Al smoorde gy d' onreinheit in de beeken,
 Al hebt gy trou de boettrompet gesteken,

Al strekte gy Godts klare morgenstar;
 Dit bloedigh hof stoot trou en deugt omver.
 En gy, o vorst, die wreeder dan de dieren
 Zoo gretigh vlamt op dierbre menschespiere,
 Zie toe, zie toe. beraed u voor de daet.
 De wreetheit maekt een' koning meest gehaet.
 De schelle stem der eeuwige kronyken
 Zal u eerlang by Achab vergelyken,
 Herodias by zyne Jezebel;
 Spaer heiligh bloet: beraed u eenmael wel.
 Maer 'k zie het hoofd, dat d' Englen kost ontvonken,
 Door 's Tygers last van zynen hals geklonken,
 Daer wort het op den brede disch gezet.
 Voorwaer, dit is een schriklyk nabanket.
 Hier blykt nu dat de zoon zyn' boozen vader
 Zeer wel gelykt, en mooglyk niemant nader.
 Hoe boette die zyn' moortlust al verwoet
 Aen Mariamne, en aen zyn eigen Bloet!
 Zyn tieranny wou zelf geen kinders sparen;
 Zy help den geest van Rachel aen het waeren
 Te Bethlehem. hy moordde waer hy kon,
 Waerdoor hy licht den naem van Grooten won.
 Doch deze stof heeft my al lang verdrotten.
 Nu tast vry toe, bloetschendige echtgenoten.
 Ziet gy niet hoe dat aengenaem gerecht
 U toelacht, daer 't zoo smaeklyk voor u legt?

Maer denkt ook hoe dit 's Hemels wraek kan lyden.
Ik zie de zon gezwint te rugge ryden,
Vol angst en schrik, en met een' dootschen glans,
Nu slorpt het bloet des allerbesten mans.
Gy zult u tot aen 't einde van uw dagen
Dit heilloos feest en gruwelstuk beklagen
Als Cezar u in ballingschap verdryft,
En gy van kroon en troon versteken blyft.

Grafschrift voor Joannes den Dooper.

Hier rust by 't koningklyk Sebaste
Des Doopers vroeg gemartelt lyk,
Die Kristus naem en koningkryk
Verbreiden help, en altyt paste
Op zynen plicht, in wout en hof,
Totdat Herodes zwaert hem trof.

Heilwensch aen mynen vader Kornelis Poot, op zyn verjaergetyde.

OP uw' geboortedagh, die weêr verscheenen is,
Wensch ik, o Vader, u dat nimmer droefenis
Uw' ouderdom genaeke, alrede graeu van hairen.
De Hemel zegene u voor uwe zorge en troost,
Zoo vriendelyk besteet ten beste van uw kroost.
Hoe wel voegt u de krans van vierensestigh jaren!

Den veertienden in Grasmaent MDCCXXI.

Op mynen Geboortedagh.

HOe laet ik best een' lofzang hooren,
Den Hemel waerdigh toegewydt,
Nu ik myn' jaerdagh zie herboren
In 't guurste van den wintertyt?

Wat offergift van dankbaerheden
Breng ik nu eerst op Godts altaer,
Die zyn genade wou besteden
Aen my al meer dan dertigh jaer?
Ik zal myn cytersnaeren spannen,
En huwen aen 't ootmoedigh hart.
Aertsgoetheit, wil de schult verbannen
Die uw' gestrengen toren sart,
En ons in uwen lof doet hinken.
Maek elk deelachtigh aen den Zoon,
En laet myn blyde vaerzen klinken
Voor uwen starrelichten troon.
Gy hebt, o schepper en behoeder
Van al wat zichtbaer is of niet,
In 't ingewant van myne moeder,
Die zich op uwe hulp verliet,
Myn teêr beginsel gâgeslagen,
Bewaert, gevoedt, gefatsoeneert,
En in 't blygeestigh licht der dagen
Met geest en reden eens vereert
En wat wy voort van u ontvingen.
Gy plaetste 't aengezicht om hoog,
En naest aen 't ruim der hemelkringen,
Opdat het uwen stoel beoog'
En kennis draeg' van uwen luister.
Zoo leven d'andre dieren niet.

Geen mol of worm verlaet het duster:
Ja al het veltgedierte ziet
Naer d' aerde, voorwaert neêrgebogen,
En als aen 't aertryk vastgehecht;
Zoo hebt ge my dan in den hoogen
Een menschlyk wezen toegelegd.
Gy gaeft my ouders, laeg van naemen,
Maer die 'k my echter om hun deugt
En vroomheit by geen' vorst zou schamen.
Zie daer een' spiegel voor myn jeugt,
Een voordeel dat veel kinders missen,
Die, daer de godtsvrucht wyken moet,
Gelyk in naere wildernissen
En hollen worden opgevoedt,
En eindlyk diep in 't onheil glippen,
Wanneer hun roereloze boot
In 's levens zee op blinde klippen
Vervalt en vroeg te berste stoot.
Ook schonk uw wysheit na die dagen
My een vernust dat iet beseft,
En zonder dwazen roem te dragen
Zich eenigszins naer boven heft
Om uwen grooten naem te danken.
Hoe trou heeft my uw zorg bewaert!
Ik heb uw taeie roê zien wanken,
Die nogh voor andren was gespaert.

Van ver hoorde ik den oorlogh donderen,
En 't bang gezocht der yzere eeu,
En 's afgronts hol geloei van onderen,
Vermengt met gruwzaam moortgeschreeu,
Daer rist by rist van legertenten
Het stoutste hart verschrikken zou.
O vreeselyke dreigementen
Voor onzen stillen akkerbou!
Het pestvier plaegt myn lantgenooten
Noch my, met doodelyk verdriet,
Schoon 't elders weidt door steên en vlooten.
De watervloeden schaên my niet,
Hoewel ze streeken lants verdrenken
En domplen onder 't schuimend nat.
O Schepper, leer my recht bedenken,
Wat heil uw ryke gunst bevat.
Gy laet myn ziel niet ongezegent,
Maer wenkt ze trou naer 't hoogste goet,
Zoo dikwyls smadelyk bejgent.
Zy weet dat 's Heilants dierbaer bloet
De schultvlek reinigt onder 't wasschen,
En verst de rootste zonden wit.
O wonderbaere purperplassen!
O onvolprezen gunstbezit!
Uw naem zy eindeloos geprezen,
'k Erken u voor elx zegenbron,

En d' opperoirzaek van myn wezen,
O Licht! o ongeschape Zon!
Laet u myn arm geschenk behagen;
Ja laet uw hemelsch ryxgezagh
't Gebrekkigh offer hier verdragen;
En past het my op dezen dagh
Een' wensch by uwen prys te voegen,
Zoo wisch myne oude schulden uit,
En laet my noit uw ongenoegen
Meer tergen door verkeert besluit.
Als dan myn ziel geen smarten drukken,
Het lichaem spys ontbeert noch kleet,
En my geen ouderdom koom' rukken
In armoede en verdrietigh leet,
Zoo zal ik u niet lastigh vallen,
Noch my bekommren om iet meer.
Zend slechts uw gunst op velt en stallen
En alle uw lievelingen neêr.
Hier groeien lof- en lastervruchten;
Maer stier myn lot en slecht myn baen.
Men moet door goê en quâ geruchten
Het levenspadt ten einde gaen.

Den XXIX van Loumaent MDCCXXI.

Ten Geboortedage van Joffrou Katharina Treffier, Messchaerts.

KATRYNE met een' krans van bloemen te versieren
 Op haer' geboortedagh waer loutere ydelheit:
 Haer deugden hebben haer een glorikroon gebreit
 Van altytbloeiend loof, veel frisser dan laurieren.
 Zy voegt liefalligheên en zedige manieren
 By Godtsdienst, reine trou, en wakker huisbeleit.
 Haer Echtgenoot en Kroost zyn dies tot vreugt bereit.
 Kintskinders komen zelfs Grootmoeders jaerdagh vieren.
 Haer vluchtigh leven telt nu sestigh jaer min twee;
 Zoo klimt ze, trap voor trap, naer 't eeuwich ryk van vrêe.
 D' Alzegenaeer will' heure oprechtheit mildt beloonen.
 KATRYNE blyf nogh lang een Lydie in 't geloof,
 Een Mirjam voor Godts eer, een Dorkas, nimmer doof
 Voor d'armen, en een baek voor Dochteren en Zoonen.

Den XVII van Herfstmaent, MDCCXVIII.

**VerJaergroet aen Joffrouwe Maria Bredenburg, gemaeline van
den Heere Jan Oudaen.**

MARIA, heldere eer der Kriste vrouwescharen,
Bevalligh zedestael en levent beelt der deugt,
Aenvaert myn bly gedicht dat uw getroude jeugt
Met boersche lettren kroont op dit gewenscht verjaren:

Laet voor een korte wyl uw nyvre huiszorg varen,
En vier met uw' Gemael en ons, vol boezemvreugt,
Uw' jaerdagh dien van vierentwintigh keeren heugt;
Zoo moet de Hemel u nogh lang gezont bewaren.

Nu gunne ik u meer heils dan immer sterfelyk mensch
Genoot; en stont myn magt gelyk met mynen wensch
'k Zou niet ontbreken u dit mildelyk te geven.

Zoo waerlyk zy het deel dat Marthaes zuster koos
En noit verliezen zal, het uwe voor altoos.
Godts juichent paradys ontfange u na dit leven.

Den XXVI van Oogstmaent MDCCXVII.

**Geboortezang ter eerste Verjaeringe van Joffrou Sara Oudaen,
dochter van den Heer Jan Oudaen en Joffrou Maria Bredenburg.**

EEnjaerigh kintje, zie, ai zie;
Uw jaerzon ryst in 't oosten,
En eischt dat elk u zegen biê,
Dies laet uw jongkheit troosten.
Wy, die slechts ouder kinders zyn,
Zyn bly indien van leet noch pyn
Uw teder hartje quyn'.

De Hemel kroone u, al uw' tyt,
Met voorspoet en genade.
Uw leven, Gode toegewydt,
Zy recht, en buiten schade.
Gy wort, zoo verre van bedrogh,
Gevoedt met kuisch en eerlyk zogh;
Gedenk die weldaet toch.

Zoo zult gy uwen vasten stap
 Bestieren naer de reden,
 Versiert met Vaders wetenschap,
 En Moeders heusche zeden.
 Uw Vader pryst de reine deugt.
 't Gaet wenschlyk als de zoete jeugt
 Der oudren hart verheugt.

Wat ryker heil is hem bereit
 Die dan uw hant zal trouwen,
 En dus geniet in veiligheid
 De glori der jongkvrouwen!
 Schoon Maegdeke, dat kintsch gelaet
 En wezen, 't geen zoo vrolyk staet,
 Leert minnen, vry van quaet.

Maer 'k sluit myn kort geboorteliedt,
 Men mogt u wieg ontrusten,
 En gy verstaet myn klanken niet:
 Doch streelt gezang uw lusten;
 Zoo keer, o SARA, bly te moê,
 My een onnozel lachje toe,
 En houd myn doen ten goê.

Den VII in Wynmaent, MDCCXVIII.

Zomersche Avont.

DE moede zonnwagen
 Staet vrachtloos. d'avontzon
 Zinkt in de westerpekelbron.
 Aldus ontglippen ons de wentelende dagen.
 De star der Mingodin
 Ziet d' eerste op 't aerdtryk neder.
 Mineias dochters vliegen weder:
 Ook spant de stille Nacht zyn zwarte paerden in.
 Wy zien de schemeringen
 Verdikken, daer we staen.
 Alrede heft de gulde maen
 Haer horens op, en rukt ter baene in haerer kringen.
 Hoe rust het hangend loof
 Der luisterende boomen!
 Geen wint beroert de vlakke stroomen.
 Het slaeperige velt wort blind en stom en doof.
 Thans telt de herder blyer
 't Gestalde vee, half vet.
 De melkmeit schikt haer' hooftdoek net,
 En wacht met ongedult de komst van haeren vryer.
 De stadt, het woelen moê,
 Sluit, angstigh voor gevaeren

Die in 't bedrieglyk duister waeren,
 Haer logge poorten, en elk huis zyn deuren toe.
 Voort biên de heusche bedden
 Den matten werkliên rust.
 De halve werelt voelt met lust
 Zich uit den dichten drom der daegsche zorgen redden.
 Waere Amaril nu myn,
 Wy zouden onder 't schuilen
 Voorwaer geen drooge kusjes ruilen;
 Maer och! zal my 't geluk wel oit zoo gunstigh zyn?

Talassius, of Maegdenroof der Romeinen.

NA 't vlytigh stichten zyner stadt
 Klom Romulus, al woelens zat,
 Op een' van 't zevental der Roomsche heuveltoppen.
 Vandaer beschoude hy in 't ront
 Het groote werk gelyk het stont
 En moedt droeg op de wacht van zoo veel strybre koppen.

Hy zagh 'er graft en wal en poort
 En straet en plein en wat men voort
 Tot dienst en heerlykheit van eene stadt zou wenschen:
 Maer, dacht hy, wat zyn zorg en vlyt,
 Indien men dus het leven slyt?
 Hoe haestigh kan de jeugt verwelken en verslensen!
 Wat is het, schoon myn heerschappy
 Dus toeneemt met de burgery?
 Hier is een vreemt gebrek; het mangelt ons aen vrouwen.
 Ai my! ik zie, verbaest en bang,
 Den naderenden ondergang
 Der nieuwe Tiberstadt. hoe raekt men aen het trouwen?
 Dit overweegt hy in 't gemoet,
 En zent hierop zyn heusche groet
 En vriendelyke bede aen d' omgelege volken.
 Men zocht, tot troost en kuische vreugt,
 Hun dochters voor de Roomsche jeugt,
 Maer al vergeefsch; de nyt, de nyt steeg uit zyn kolken.
 't Gevreesde Rome wies te zeer.
 De mingezanten keeren weêr
 Met een verdrietigh neen, hun schamper toegebeten.
 Toen zocht de Koning andren raedt:
 Hy riep geweld en list te baet.
 Hoe kan een minziek hart zyn' lieven wensch vergeten?
 Te Rome wert in dezen tyt
 Een spel beraemt waerin men stryt

En loopt en paerdenment, om palm- en popelkransen:
 Dit hoorden d'afgelege liên,
 Die quamen om den zwier te zien
 En Remus schoone stadt, zoo hoog van spits en transsen.
 Ook lokt deeze aengenaeme Maer
 De dochters der Sabynen daer;
 Dees jofferschap vervult de markt en ruime wyken.
 Het spel begon, de Goôn tot eer;
 De Ridders reden heen en weêr:
 Men liet in 't Roomsche feest Trojaensche vroomheit blyken.
 Dees zit als Kastor trots te paert,
 Die schynt een Herkles, sterk van aert.
 Hoe nô wil Hippomeen gins iemand voor zich lyen!
 Maer 'k zie zyn' snellen loop gestuit:
 De Vorst verklaert de maegden buit.
 Cupido grypt een' dolk, en Mars helpt Rome vryen.
 Daer lagh het weitsche Ridderspel,
 Besteken om het zielgequel
 In 't end te lenigen door 't zoet genot der vrouwen.
 Men mogt nooit vreemder vryen zien;
 De minnaer volgt: de maegden vliên:
 Geen duiven zyn zoo schuw voor havikken en wouwen.
 Nu zeg me, o Erato, hoe radt
 Die schoone roof wiert opgevat
 Tot schrik der ouderen, onkundigh van die treken.
 Elk greep een' prooi daer 't hart naer haekt.

Zoo wert Agenors bloet geschaekt,
 En Ceres weeldigh kint in lieffelyke streken.
 De doeken waeren zeer gewilt:
 Daer wert veel arbeids om gespilt.
 Men zagh aen allen kant vervoeren, loopen, jagen;
 Ook hoorde men een bang gekryt,
 Doormengt met vloeken en verwynt.
 De joffers boden weer: het wilde 'er euvel dagen.
 Maer zie, hoe zoet de Min hier lacht:
 Een jongeling, niet zeer geacht,
 Gaet vrolyk met de kroon der maegden heenestryken:
 Zyn heusch gemoet en kuische reên,
 Bescheiden dienst en frisse leên
 Deên haere ontsteltenis voor zyne liefde wyken.
 Helpt Goôn! hoe zal de brave Helt
 Zich zuivren van dit noodgewelt?
 Ai, Venus, leer hem toch zyn tael in nektar doopen.
 Klorinde, sprak hy, belg u niet:
 Ik volgde 't geen de min gebiet.
 Laet ons slechts eensgezint op heil en zegen hoopen.
 Ziet gy daer, langs die boomenry,
 Dat poortje wel aen d' overzy
 Des blonden Tiberstreams? daer zal uw woning wezen.
 Al heb ik juist geen magtigh goet,
 Jupyn bemint myn vroom gemoet.
 U staet, o schoone Nimf, geen ongeval te vrezen.

Maer och! die Schoonheit wort belaegt:
 Een minnaersdrom bezet de maegt:
 Men wil helt Martiaen dit zaligh lot betwisten:
 Doch endlyk help hem Juno nogh;
 Zy leerde hem een zoet bedrogh.
 Het onberaên gewelt zwicht voor verstant en listen.
 Hy sprak: verdwaalde jeugt, hoe dus?
 Den magtigen TALASSIUS
 Komt deeze Joffer toe. dat elk zich elders wende.
 Dees vindt beschermdde zyne Bruit:
 De minnaers zochten andren buit.
 Zoo liep dit Ridderspel en Roomsche gevry ten ende.

De Bruiloft van den Heere Mr Jakob van der Lely en de weledele Jongvrouwe Maria Magdalena van Assendelft.

VAN DER LELY ziet ten lesten
 Al zyn quellend minverdriet
 Heenedeizen in 't verschiet:
 MAGDALEEN geeft zich ten besten

Aen zyne ongeveinsde min.
 'k Zagh noit zoeter echtbegin.
 Wou myn poëzy nu vloeien
 Als een levendige stroom
 Die, langs zyn' begraesden zoom,
 Kruit en klaver aen doet groeien,
 In de blyde jeugt van 't jaer,
 'k Bond elx ooren aen myn snaer.
 Deze feest eischt gulde rymen:
 'k Zie vrou Venus, malsch van leên,
 Met de drie Bevalligheên
 En den overschoonen Hymen,
 Van zyn' kleenen broêr verzelt,
 Daelen uit het starrenvelt.
 Juno kroont deez' echt met zegen;
 Maer wie streelt die goude luit?
 Heeft de rykbegaefde Bruit
 Dus Apolloos gunst verkregen?
 Deze schoonheit, deze leest
 Brengt verwarring in myn' geest.
 Neen: 't is Erato wiens leden
 Als MARIAES leden zyn,
 Kuisch van binnen, schoon van schyn;
 Even mild van aerdigheden,
 Even rustigh, vroeg en laet.
 Hoor wat toon de Zangster slaet.

LELY, zeggen haer gezangen,
 Laet de rechtsgeleerde blaên
 Nu een wyl met vrede staen.
 Hoe heeft u de Min gevangen!
 Wech nu met die strenge vlyt:
 Venus heeft al meê haer' tyt.
 Hoort gy wel, hoe beide uwe Ouders
 Wenschen, dat uw lachend kroost
 Hen verheug' door zoeten troost?
 't Gulden echtjuk past uw schouders.
 Kus dan vry uw wederhelft,
 D' altyzedige ASSENDELFT:
 'k Zie 't haer' Vader wel behagen,
 Die door deugt en kloek verstant,
 Met de Katoos van het lant,
 Stadt en Staet helpt onderschragen;
 'k Merk ook, hoe Cupido lacht
 Daer de ledikant u wacht.
 Laet de zorgen slechts verstuiven.
 Vest en bou uw loflyk huis,
 Onbelaên van druk of kruis.
 D' eendragt van de tortelduiven
 Hou hier stant, van jaer tot jaer.
 Nimmer treur' dit vrolyk paer.
 Dat de Bruigom in zyn trouwe
 Geen' befaemden Gracchus wyk':

Ook stae d' eerbare Bruit gelyk
Met Admetus brave vrouwe;
Doch een veel gewenschter kans
Vall' hun toe uit 's hemels trans.
O wat hoor, wat zie ik garen
Dat een manshoofd Nazika,
Dat een vrou Sulpitia
Altyt trachte t' evenaren!
Nieugetrouden, leert met vreugt
Elk verplichten aen uw deugt.
Zoo de geest der profecyen
My dan heden niet begeeft
Zult gy out en afgeleeft
U nogh in dees trou verblyen.
Dus zong 't bloet van Mnemozyn.
Neemt dat echtliedt aen als 't myn.

MDCCXX.

**Ten Huwlyke van den Heere Petrus Nahuis, leeraer van Godts
gemeente te Waerder, en Mejoffrouwe Kornelia van Haring.**

Aen den Bruidegom.

UW heil beklimt een' hemeltrap,
O NAHUIS, nu de Min, geviert in alle ryken,
't Sieraet der Delfsche jofferschap
Voor uw oprecht verzoek doet nygen en bezwyken;
Ja eene Armyde, rein van hart,
En wiens bevalligheid een snoer van violetten
Verstrekt, daer ieder in verwacht,
Beweegt om u een' krans van mirten op te zetten.
Hoe treurde gy in druk en rou
Toen, op den groenen rant des klaeren Ryns gezeten,
U 't lot begaf der eerste trou!
Hoe liet uw predikstoel dat scheiden ieder weeten!

De huwlyxmin verzuchtte toen
En voelde een hemelsch zwaert den naeusten knoop ontbinden,
Wat most uw liefde al moeite doen
Om weder vreugt en troost voor 't eenzaam bedt te vinden!
Uw teêre spruit leed droeve schâ
En kreet om 't onbekent verlies der trouwe moeder.
Uw droomen greepen naer uw gâ.
Noit korf de kille doot een' levensdraet verwoeder.
Maer tyt en lot verkeeren 't al.
De zon breekt helder door, na storm en onweervlagen.
Hoe juichen bosch en berg en dal
Als 't guur saizoen vertrekt voor 't zoet der lentedagen!
Uw goet geluk zocht nieuwe kans;
Doch smeedde zonder vrucht de gulde huwlyxbanden,
Totdat het aen den hemeltrans
Voor u een tweede star zagh tintelen en branden.
Het wees u naer de schoone stadt
Daer Korbulo zyn volk een brede graft liet delven:
Dit Sestos sloot uw' waerden schat,
Uw Hero in zyn' kreits en hooge praelgewelven.
Men denk' hoe ge u vindt afgeslooft
Eer gy die schoone bloem in uw priëel verplante.
Wat stroide uw tong al gouden ooft
Tot stuiting van den loop dier zedige Atalante!
Uw zacht gevele won endtlyk velt:
Zoo weekt een staêge drop de noitvermurwde keien:

Zoo kan de byl door lang geweld
Een' schaduwilden eik van zynen wortel scheien.
Wie zou ook, straf en zonder vuur,
Den redelyken eisch van zulk een liefde weigeren,
En spotten met de minquetsuur
Van een' wiens wetenschap en deugt zoo heerlyk steigeren?
Mogt dit KORNELIA van 't hart?
O neen: zy laet gedwee het trage jawoort glippen.
Nu, Bruïgom, denk om leet noch smart.
Hoe vloeit uw zaligheid uit die koraele lippen!
Al 't koele nat der blanke Schie
Zou nu den zuivren gloet der schoone Bruit niet blusschen.
't Zweemt al naer liefde wat ik zie.
Van liefde kleeven nu haere ongeveinsde kussen.
Zoo dit haer brave vader zagh,
Die trou ten dienst der stadt zyne ampten hier bekleedde,
Hy zegende deez' bruiloftsdagh,
En schepte nogh meer vreugt in 't eeuwich ryk van vrede.
Wat blyder feest! wat ryker lot!
'k Hoor Ryn en Maes en Schie, o NAHUIS, vrolyk zingen,
Terwyl der waere Huwlyxgodt
Uw' stam een kroon bereit van erfnaomelingen.
My jammert slechts dat deze tyt
Geen frisse roozen teelt om in uw zael te stroien.
De roos is 't huwen toegewydt,
Of haer die 't yzigh hart door liefde doet ontdoien.

Doch, stil: dit 's een poëtenvondt.
Men moet in dees muzyk geen bastertklanken mengen.
Een liefde, rein van aert en gront,
Kon met haer klaere vlam dees kuische harten zengen.
Maer 'k rek myn bruiloftswys te lang.
Heer Bruïgom, zie, ai zie uw lieve Bruit eens lonken.
De tulpen gloeien op de wang.
Ga heen. de flaeuwe maen is al in 't gras gezonken.
Het bruitsbedt wacht u met verdriet.
Omhels uw Lief; zoo moet' geen druk uw heil beletten,
Dat volge u waer gy balsem giet
In Sions hartquetsuur, of dondert met Godts wetten.

Verzaemt den XVIII van Sprokkelmaent MDCCXXI.

Ter Bruilofte van den eerwaardigen Heere Gualterus Joannes van Eenhoorn, bedienaer des godlyken woorts te Aelsmeer, en mejoffrou Geertruit van der Aer; *zullende trouwen den XXIV van wynmaent MDCCXIX.*

NU krygt de zoete Min op nyvre zinnen vat.
 EENHOREN buigt met lust zich voor haer groot vermogen,
 Ontsteken van den gloet dien zy verschoolen had
 In 't helder diamant van GEERTRUITS lonkende oogen:
 Die Schoone ontstal hem 't hart door haere frissche jeugt
 En vriendelyk gelaet, dat elk tot min zou dwingen;
 Maer heur bescheiden aert en uitgeleeze deugt
 Deên diepst den minneschicht in zynen boezem dringen.

Hy klaegt hierop zyn Lief het lyden dat hem drukt,
En smeekt om hulp en troost, maer klagen golt noch smeeken:

Totdat zyn gladde tong haer eindelyk verrukt
Door eenen gulden vloed van 't keurigste welspreken.

De Godtgeleertheit bleef hem trou ten dienste staen.
Leert, jongelingen, leert de nutste wetenschappen:

Zy brengen stille vreugt en dierbaer voordeel aen,
En voeren ons ten top der steile gloritrappen.

EENHOREN quam en zag en won ter goeder uur.
Wie trok oit ryker loon voor edelaerdigh minnen?

O heugelyk geluk! het zoetste zoet is zuur
By 't zaligh minverbont van tien verliefde zinnen.

Toen GEERTRUIT stil den schat der kennisse overdacht
Van haer verkooren Lief, en hoe hy onder 't preeken

De kilste ziel ontvonkt, terwyl zyn stem met kracht
Metaele harten buigt en rotsen weet te breken;

Ook hoe hy manna stroit, en zielquetsuuren heelt,
Verliet ze welgetroost de woonplaets van haer' vader,

Haer moeder, zusters, en wat daer de zinnen streelt.
Hoe 't maegschap ook verbint, de trou verbint nogh nader.

Zy gaf zich zelf geheel haer' Bruigom tot een pant,
En hy geleit zyn Bruit, van 's hemels gunst verkregen,

Met zielgenoegen naer de bruiloftsledekant.
Godt kroon' hun kuisch verbont met wenschelyken zegen.

Zang.
Op de wys van Toen Alexander Griekenlant.

I.

*WY zingen met verheugden zin
 Ter eere van dit Paer,
 EENHOREN en zyn zielvriendin
 De schoone VAN DER AER:
 Terwyl de herfst langs 't Haerlemsch meer
 En onzen ouden Ryn
 Verschaft het zoetste lenteweer
 En blyer zonneshyn.*

II.

*'t Eerwaert verstant, met min belaên,
 Paert met der zeden zwier.
 Breng maegdepalm en rozeblaên
 En kransen van laurier.
 Zoo huwt men daer 't zich niemant kreunt.
 Dat 's wellust zonder schult.
 De zuilen daer de trou op steunt
 Zyn wysheit en gedult.*

III.

*Hoe wil, met dubblen hartelust,
 De Helt nu, ruim zoo sterk
 Na 't zacht genot van zoete rust,
 Godts oogst en akkerwerk*

*Bevorderen en gadeslaen,
Of, heet van pinxtervier,
In 't geestelyke harnas staen
Voor Kristus kruisbanier!*

IV.

*Koom in, gy wort met hoop verbeit,
O Zegenær der trou,
Die met uw tegenwoordigheid
Te Kana ramp en rou
Verjoegt ter bruiloftskamer uit,
Koom met uw' zegen in,
En zalig Bruidegom en Bruit,
Verknocht door reine min.*

V.

*En gy die toetreet op dit pas
Ten huwlyk, welgemoet,
Ziet toe: daer schuilt een slang in 't gras:
Godt mengelt zuur met zoet.
Welzaligh 't hart dat, als 't in druk
En zorg en kommer leeft,
Een star van blyschap en geluk
Aen 's hemels transsen heeft.*

**Trouzang voor den E. Bruidegom Andries Oudaen, en de E. Bruid
Kornelia Messchaert.**

Schoone parel, laet ons minnen
 Uit een' ongeveinsden gront.
 Wend uw fiere maegdezinnen
 Naer het kuische trouverbont.
 Laet den minnaer niet verlegen,
 Die om uw genade bidt.
 Spreek hem niet geduurigh tegen,
 Maer bestem zyn eerbaer wit.
 'k Heb uw deugden lang geprezen
 En geviert in myn gemoet.
 Hoe gelukkigh zal ik wezen,
 Zoo de loon myn' dienst verzoet!
 Zoo ik eenmael magh genieten
 Uwen bystant, daer ik kerm!
 't Slooven zou my niet verdrieten
 Mogt ik rusten in uw' arm.

Uw bekoorelyke lonken,
 Quekers van een zoete smart,
Schieten duizent minnevonken
 In myn overwonnen hart.
Denk nu, hoe de vlammen ryzen:
 Denk, hoe ik te moede ben.
Och, gy zult me gunst bewyzen,
 Zoo ik uwe heusheit ken.
Zou ik geenen troost verwerven
 Tot verzachting dezer pyn?
Zou ik dus van liefde sterven,
 Zonder eens beklaegt te zyn?
Neen, myn lief, myn uitverkoren,
 Keer die rampen. breng geluk.
Niemant is voor zich geboren.
 Red uw' naesten uit den druk.
Weet gy 't niet? uw waerde moeder
 Troostte dus myns vaders rou;
En dus wyst myn outste broeder
 Ons het rechte spoor der trou.
't Huwen voegt den jonge jaren.
 't Minnen hou ik voor een deugt.
Laet ons dan te zamen paren,
 In het bloeien onzer jeugt:
Dat 's de wensch in deze tyden,
 Onze oudren, kuisch en vroom:

Dat zal 't wys gebeent verblyden
 Van Joachim onzen oom.
 Dus sprak ANDRIES, trou van woorden,
 Tot zyn lief KORNELIA.
 Dit was een der liefdekoorden,
 Vast te snoeren om zyn gaê.
 Maer de schoone, vry en moedigh,
 Bragt haer tegenreden in:
 Zou een teêre maegt zoo spoedigh
 Strecken tot een' buit der min?
 Zou ik in myn jonge dagen,
 Door een stoute minnaershant,
 My de vryheit zien ontdragen?
 Neen: men biede wederstant.
 Die ze oit allerdierst verkoopen
 Ondervinden met verdriet,
 Dat haer prys most hooger loopen.
 Raed my tot het trouwen niet.
 't Zoetste zoet kan dikwyls deren.
 't Bruiloftsbedt, hoe zacht gespreit,
 Is doormengt met harde veêren.
 D' echt besnoeit de vrolykheit.
 D' aengename huwlyxjukken
 Geven hinder en gequel.
 Zelden kan men rozen plukken,
 Of men voelt de dorens wel.

Laet my min en liefde schuwen;
 Dus te leven is myn lust.
 Brave jongkman, wilt gy huwen;
 Min vry elders. gun me rust.
 Hier scheen 't vryen afgebroken:
 Dan omtrent haer leste reën,
 Niet te helder uitgesproken,
 Quam een lachje zoo ik meen.
 Toen was 't vrede, en ondertusschen,
 Na veel smeekens en bescheit,
 Menigmael gestoort door kussen,
 Wert de knoop der trou geleit.
 MESSCHAERTS dochter koos geruster
 Haeren broeder tot haer' man:
 En OUDAEN ontving zyn zuster,
 Onverschrikt voor smaet of ban.
 Leeft gelukkigh, Nieugetrouden,
 Blyde jaren uit en in.
 Nimmer moet' het vier verkouden
 Van uw eereyke min.
 Nimmer moet' het u verveelen,
 Als de voorspoet krimpt of wast,
 Onderling uw lot te deelen,
 Eensgezint in lust of last.
 Leert uw heil van boven wachten.
 Volgt de braven op hun baen.

Bout uw huizen en geslachten,
Die door 't huwen best bestaen.
Zoo wy ons nu niet bedriegen
Zult gy, Bruidegom en Bruit,
Eenen zoon of dochter wiegen,
Eer het jaer zyn ronde sluit.

MDCCXIX.

**Echtkrans voor den Heere Jan Messchert Pieterszoon en Joffrouwe
Maria van Ingen.**

OP de winst die aen de winden
Zich laet binden,
Als ze ons nadert over 't zout,
Zynen zin alleen te vesten
Brenge ten lesten
Ongenoegen by het gout.

Zou men dus zyn jonge jaren
 Heen zien varen
 Zonder liefde? zonder gaê?
 Zou men zonder bloet en erven
 Heenesterven?
 Dat waere eene onboetbre schaê.
 Dit dacht MESSCHERT, dus bekommert
 En beslommert
 In zyn bezigh koopkantoor.
 Hierop stelde hy zyn zinnen
 Tot het minnen.
 Ai MARIA, leen uw oor.
 Hoor zyn klagten, zie hem quynen
 En verdwynen;
 Zie hem smelten in den gloet
 Van een welberaede liefde.
 Och gy griede
 Door uw schoonheit zyn gemoet.
 Uwe aenminnelyke zeden,
 Frisse leden,
 Kuische schaemte en fiere deugt
 Hebben hem tot min bewoogen.
 Wend uwe oogen
 Naer zyn lyden, in uw jeugt.
 't Scheen of INGEN zyne elende
 Eerst niet kende,

Onbelaën van minnewee:
 Maer 't was ziekte die besmette,
 En wiens hette
 Haest haer' boezem branden deê.
 Toen begosten d' eedle rozen
 Eerst te blozen
 Op haer kaeken, fris en wit.
 Zie een schoone maegt eens pronken
 Met haer lonken
 Als de min haer hart bezit.
 MESSCHERT zagh zyn deugt beloonen
 En bekroonen
 Door MARIAES schoone hant.
 Zoo weet heusch en eerbaer minnen
 T' overwinnen
 Daer men stryt om 't liefdepant.
 Dat heet eerst een' prys te stryken:
 Hiervoor wyken
 Beursfortuin en handellot.
 D' aardsche rykdom groeit met hinder,
 Geldt ook minder.
 Deze winst daelt recht van Godt.
 Zeker dit 's een andre zegen
 Dan die tegen
 Zilvre munt verwisselt wort.
 By 't genoeg dat het paren

Ons kan baren
Schiets het roode goud te kort.
Zaligh Paer, uw heil weegt over.
Welk een lover
Siert uw kruinen, vry van rou!
Buig, naer 't voorbeeld van uwe ouders,
Uwe schouders
Onder 't gulden juk der trou.
Klaegde gy voorheen van smarte
In het harte;
Voelt ge u onderling gewont;
Schept slechts moed: de tyt bragt rozen,
Schoon in 't blozen.
Kus malkander nu gezont.

MDCCXX.

**Mintriomf over het huwlyk van den Heere Abraham des Amorie en
Jongkvrouwe Angelika Hugaert.**

LAngs d'oevers van het Sparen
 Staen oude minaltaeren
 Waerop de jeugt, in 't hart gezengt,
 Geduurigh offer brengt.
 Men wort op Cypris drempel
 Verdrongen voor den tempel,
 Byzonder als de lentetyt
 Het aerdryk weêr verblyt:
 Dan zwaeit men wierookgeuren;
 Dan sieren d' eerste kleuren
 Der nieuwe bloemen Venus beelt
 Dat Mavors zinnen streelt.
 D' een biedt haer godtheit musschen
 Wier gloet geen winters blusschen:
 Een ander offert duif en zwaen,
 Een ander mirteblaên.

Vrou Venus ziet beneden,
 En loont de trougebeden:
 Dit moedigt Haerlem, van wiens deugt
 't Stout Damiate heugt.
 Dus tart men door het paren
 Den kanker van de jaren.
 De werelt miste vaeg en ziel
 Zoo Venus ryk verviel.
 Maer schoon de jongelingen
 Het outer dicht omringen,
 Met maegden aen hun groene zy,
 Een joffer hielt zich vry.
 ANGELIKA weêrstreefde
 't Vlug Kint, waervoor zy beefde:
 Zyn wetten scheenen haer te streng;
 Zyn gulde boeien t' eng.
 Dit speet den kleinen vlieger,
 En aerdigen bedrieger,
 Dies zocht hy, naer Diones last,
 Zyn dunste pylen vast.
 Hy dekte zyne leden,
 En quam op 't ys getreden
 Dat heden in de Lentemaent
 De waterwegen baent.
 Daer zagh hy in de reien
 ANGELIKA geleien

Van haer gespeelen, onverdacht
 Op 't Jongske dat haer wacht.
 O Schoone, laet uw zinnen
 Door geen bedrogh verwinnen.
 De koude dooft geen' minnegloet.
 Denk wien gy hier ontmoet.
 'k Heb wel bevrooze stammen
 Zien vatten van de vlammen.
 Waer oit Cupido pylon slaekt
 Wort alles heet gemaekt.
 De Dwerg die 't al doet zwichten
 Greep zynen boog en schichten,
 En zondt eene aengenaeme smart
 In 't jofferlyke hart.
 Daer vloot de fierheit heenen:
 De strengheit is verdweenen.
 Hier bukt eene Amazoon, gezwint
 Verwonnen van een kint.
 Zoo wort een hart gevangen
 Waerop met groot verlangen
 De jager zyne zinnen stelt
 Terwyl het vlucht in 't velt.
 Zoo stort somtyts gereder
 Een worstelaer ter neder,
 By 't stuiven van 't Olimpisch zant,
 Door sterker overmant.

Wie zal nu minärts wezen,
 En deze maegt geneezen?
 Hier is Machaons kunst onnut,
 Die 't gypend leven stut.
 Daer groeien ook geen kruiden
 In 't altytbrandend zuiden
 Noch oost noch west noch noord, wier kracht
 Die vreemde pyn verzacht.
 De maegt dacht om haer' minner,
 En noemde hem verwinner.
 Hoe onzacht schynt het eenzaam bedt
 Als ons de liefde let!
 DES AMORIE quam vaerdigh,
 En troostte haer mêwaardigh,
 Terwyl zyn min het woort ontging
 Daer al zyn vreugt aen hing.
 Verheugde Trougenooten,
 Nu is de bant gesloten,
 Alleen te breken door 't geweld
 Der doot die 't alles velt.
 Gezegt zy 't beginnen
 En voortgaen van uw minnen.
 De Rynsche nektar toon' zyn deugt
 In deze bruiloftsvreugt.
 Laet voor uw liefdeblyken
 Den olm en wyngaert wyken;

Zoo lache een jonge zoon u aen
Voor 't licht der tiende maen.

Gehuwlykt den XVI der Lentemaent MDCCXXI.

**Ter zilvere Bruilofte van den Heere Robert Vlaerdingerwout, en
Joffrou Adriana van Edenburg.**

HEt strekk' ter eere van uw zilvre bruiloftsfeest
Dat we, o gezegent paer, met een' verheugden geest,
Dit zilvren bruiloftsliedt uit onze snaren stryken,
Nu ge in gewenscht geluk voor weinigen moet wyken,
En veelen overtreft, dien 't lot ongunstigh is.
Want schoon het dik den knoop der trouverbintenis
Van andren vroeger slaekt; wy tellen na uw paren
Een ry van tweemael tien en vyf gezwinde jaren.

Zoo deist de prille jeugt met 's levens lent te rug:
En waer de tyt oit kroop, hier was hy zeker vlug.

Nu moogt gy in den rei der blyde feestelingen,
Die u begroeten ('k zal van eerbren wellust zingen)
Herdenken hoe de min u beide ontsteken hadt
Toen gy voor d' eerstemael de huwlyxkoets betradt,
En, wentelende in weelde, elkander zacht omarmde,
Daer ADRIANES zorg den maegdom schaers beschermdde,
En ROBERT in den schoot van zyn beminde smolt,
Die al zyn minverdriet met eenen kus vergoldt;
Terwyl ze, met den Mai op haere schoone wangen,
By 't licht der bruiloftstoortse, een' bruijom dorst ontfangen,
Ja zaligen op 't bed dat hem vernoeegen kon,
Wiens welbescheide deugt de fierste maegt verwon.
Dat is zich reglen naer den draet der liefdewetten
En huwlyxmin. dat hiet zyn schreën in boter zetten.
Aldus voltrekt de trou haer werk op d' oude wys.
Een wenschlyk huwlyk is een lustigh paradys.

De blyschap spande noit de bruiloftsnaren strakker
Dan toen. toen hielt de zang den stommen midnacht wakker.
Men hoorde een klinkent koor van stemmen onderëen:
Ook deelde in zulk een' lust de trouzael niet alleen;
Het scheen dat deze vreugt de gansche hoofstadt raekte,
(Waervan De Groots geboorte een waerder Delfos maekte)
Zoo was ze in haren schik, als hoopende op het zaet
Dat door deez' echt geteelt zich thans in blyschap baedt,

En brave blyken toont uit wie het is gesproten.
Dus kent men best den stam aen zyne vrucht en loten.
O zweetende Oogstmaent, die den bouman wel behaegt,
De ruischende airen in de schuuren voert en draegt,
En aen dit echtverbont uw heiligh zegel drukte,
Wy groeten u, dewyl ons wenschen ons gelukte.
Wy groeten u, dewyl uw zon, die d' aerde braet,
Voor ROBERT en zyn lief zoo zacht een schaduw laet,
En met een' zoeten lonk uit haere goude transsen
Het zilver hier vereert met schitterender glanssen.
En gy, Vereenden, die uw groene bruiloftskroon
In zilvre loveren ziet verandert, ruim zoo schoon,
Laet schael en roemer nu vry omgaen, rustigh schuimen,
En kommerlyke zorg de bruiloftskamer ruimen.
De milde wyngaert schenke u eene nieuwe jeugt,
En huw' de vrolykheit aen d' eerentfeste deugt.
Zoo moet' geen ongeval uw' ryken voorspoet keeren.
Zoo vulle het geluk uw redelyk begeeren,
Totdat dees zilvre feest verkeere in louter gout,
En gy in 't hemelryk voor eeuwigh bruiloft houdt.

In den echt vereenigt den XXVII der Oogstmaent MDCXCI.

De Vrede in den Jaere MDCCXIII.

HEt Oorlogh, uit den afgront opgedondert,
 Bestuwt van Stix en 't yslyke Ikkerdom,
 Een' helschen en pekzwarten gruweldrom,
 Had driest en dol Euroop van rust geplondert,
 Op 't hart getrapt, gefoltert, leên by leên
 Doorkankert, en haere afgepynde longen
 Voor allen aêm gestopt en toegewrongen,
 Behalven voor het zuchten, in dees ween.
 De zon bezweem van angst: haer rossen wenden
 Zich ruggewaerts, op zulk een naer gezicht:
 Zy zelve weet haer doots en deeluw licht,
 Door 't dikke zwerk, thans giftigh, niet te zenden.
 Dies viel een nacht vol rampen op het lant.
 Doch 't yslyk spook, te stuiten noch weêrhouden,
 Herschept den dagh uit 't weêrlicht der kortouwen,
 En zon en maen uit dorp- en stedebrant.
 't Rammeide en sloopte en taisterde en schoffeerde,
 Door dommekracht van stormtuig, zwaert en vuur
 En dag en speer, in een onzaligh uur,
 Wat eeuwen lang den tant des tyts braveerde.

De hemel schokt schier uit zyn middelspil,
 Zoo braekte myn op myn een' vloet van zwavel
 En vlam en puin en stof, uit 's aertryx navel;
 Geen Tifon bet die Etne ontspartlen wil.
 Nu staken al de worstlende oorlogsstormen
 De vinnen uit, zoo gansch verbolgen, dat
 Hun opzet scheen, de werelt, afgemat
 Van plaegen, in een baijert te hervormen.
 Geen zeekust bleef gevaereeloos van 't vier;
 Geen stroomgevaert, noch vlotte zeekasteelen,
 Van 't dootlyk gift der kopre donderkeelen.
 Zoo waert alsins het Oorlogsmonsterdier.
 Niets keert zyn woên: dit tuigden Trojes asschen,
 Toen Argos wraek vorst Menelaüs bed,
 Door Paris min echtschendiglyk besmet,
 In eene zee van vlammen af ging wasschen.
 De Sein, de Teems en d'Iber, 't Schelt, de Ryn,
 De Maes, de Po, de Donau, en meer vloeden,
 Gevoelden op hun ruggen d' oorlogsroeden,
 Of zaegen haer gewank in droeven schyn.
 't Verdroot in 't endt der Godtheit, die, bewoogen
 Door 's volks gekarm en wierook der gebeên,
 Haer toegezwaeit van 't hartoutaer beneên,
 Het schreien ziet en aenhoort, uit den hoogen.
 Weshalve schiktze een hemeltelge neêr;
 Een maegt, bekranst met vaele olyfboombladen,

Die geenen toy behoeft, noch leensieraden;
 Een schoonheit, onafschetsbaer voor myn veêr.
 Dit was de Vree, die Janus Kerk quam grendelen,
 Terwylze op 't snelste een nieuwe goutëeu schiep,
 De nering en de welvaert wakker riep,
 En 't oude spoor deedt gaen, langs witte vendelen.
 Het Oorlogsspook, hoe bitter en verwoedt
 Op 't Kristendom gebeeten, en zyn staeten,
 Weêrstont met schilt noch staele harnasplaeten,
 Den harden schop van Vredes zachten voet;
 Maer vloodt, terwyl het stan en zuchten loosde.
 Zoo komt een kalmt' de wilde baeren gladt,
 Wanneer de zee het ziedend pekelnat,
 In arren moede, aen 't stargewelfsel oosde.
 De vredezon verdryft de duisternis.
 De krygsklaroen, die bergen, rotsen, duinen,
 Deedt davren, zwicht de zilvre vreebazuinen,
 Wier zachte klank vry aengenaemer is.
 De teerton brant. wat voegt den Vredevaderen
 Van Nederlant d' olyf thans beter, dan
 Voorheen triomflaurier, bepurpert van
 Geplengt korael, uit 's vyants lekende aderen!
 Nu weidt het lam weêr vry en vrank by wolf
 En leeu, welëer zyn dootlyke errefhaeteren.
 D' ysvogel bouwt zyn nest op stille wateren,
 Bezadigt van hun barning en gegolf.

'k Zie Melkerbuur met volle mellekstoppen
 Ter stulpewaerts aenstappen, daer hy room
 Tot boter karnt, al boter tot den boôm,
 Terwyl de visch zyn fuiken op komt proppen.
 Bedrieg ik my? of komt vrou Overvloet
 Haer' horenschat en gout- en zilverkofferen
 Aen 's werelts pak- en koophuis Hollant offeren;
 Aen Hollant, bly beschaëut van Vryheits hoedt?
 Ik zie 't gewis. ô wellekooome tyen!
 Dank, Hemel, die na zoo veel ongevals,
 Myn vaderlant begunstigt, en zyn' hals
 Ontslaet van 't juk der oorlogsdwinglandyen.

Rampen van het Vredejaer.

DE Krygh, met kracht in 't endt ontharnast, was
 Door Utrechts recht nogh naeu geboeit, verschooven;
 D' olyf begon in Hollants leeustuin pas
 Een vette vrucht na lachent loof te looven;
 Voor 't dolle Zwyn dat alles ommewroet,
 Wiens wreede beet zoo yslyk zweert en ettert
 Waerze immer treft, zat Bato pas behoedt
 En veiligh, mits 't getrapt lagh en verplettert,

Of Godt grypt voor die yzre een waterroê:
 En vaert zyn volk, beslykt van zonde en schennis,
 Zyn Israël in grammen moede toe,
 Opdat hy 't wiesch, tot boete bragt en kennis.
 Hy propt de lucht vol zwanger nevelzwerk.
 De regenboog wort t' elkemael herspannen,
 En stoort en schent, door natschut, streng en sterk,
 Den nyvren bou van vee- en akkermannen.
 Slagregen klapte en bruisde en zette rasch,
 In 't hartje van den oogst en zoeten zomer,
 Beî, koorevelt en boterweien, dras;
 Maer onaerdy wort traeg door slagen vroomer.
 De Hemel ging den lande zelve voor,
 En stortte, dagh op dagh, een zee van traenen:
 Gewis om ons op 't doolend zondespoor
 Tot wederkeer en traenen te vermaenen.
 Doch ongevoel zat al te diep in 't merg,
 In 't stug gebeent. de harten blyven steenen
 En d' oogen glas, wat hen tot weenen verg!
 O weenloosheit, wie zou u niet beweenen!
 Och, zonden! och, wat haelt ge al plaegen in!
 O⁺ Mellekkoe, wat staet u niet beschooren!
 't Is slagh op slagh: geen ende maer begin:
 Als of ons Godt den oorlogh hadt gezworen.

+ Nederlant.

Een geesselzweep, hoogroot van bloet en vier,
 Komt middlerwyl op Neêrlants rugge daelen;
 Een veepest, die 't onnozel vee zoo dier,
 En maer alleen met schrik staet af te maelen.
 Een bloetharpy van overfellen aert,
 Wiens gift en stank, oordt in oordt uit gevloogen,
 Een bange doot voor wei en stallen baert,
 En duuren blyft tot dat het in den hoogen
 Den Vader der barmhartigheid verdriet.
 O Vredejaer, waer wil, waer wil dit heenen?
 O Vredeson, een staertstar anders niet,
 Hoe schynt ge tot rampspelingen verscheenen!
 Gestoorde Godt, wat hebt ge met ons voor?
 Waer zal ten leste uw droevigh straffen enden?
 Waer toeft die dagh, die ons al stil in 't oor
 Zal luistren: daer is 't endt van uwe elenden?
 Is Nederlant zoo gansch by u gehaet?
 Waerom het dan verlost van 't heerschent Spanje?
 Waerom het dan gemaekt een' vryen Staet;
 Dank hebbe uw gunste en 't stamhuis van Oranje?
 Waerom het der geweensdwinglandy
 Met kracht ontrukt, en Alvaes moorden, branden?
 Wat naemt gy dan de Fransche tieranny
 Zoo zegenryk op uw gevreesde tanden?
 Waerom het dan in zyn' geboortestont
 En uchtenttyt niet liever voorgenomen?

Of is 't dus hoog verheven van den gront
 Om t' zyner tyt wat harder neêr te komen?
 't Is waer de straf raekt nogh niet aen ons bloet,
 Daer wy u ook ootmoedigh tegens bidden;
 Maer armoê meest veel ander onheil broedt.
 Schut dan het quaet in d' opkomst of in 't midden.
 Hoe! zou uw min tot Hollant zoo gaer uit
 En over zyn? zoudt gy uw volk bezwyken?
 Neen, Heere, neen: uw donker raedtbesluit
 Staet nimmermeer, hoe 't gaen magh, te bekyken.
 Men denk te rug van 's werelts oorspronk af:
 Gy schaft na 't slaen vaek heelzalf; zoet na bitter.
 De vroomme Job, van u beproeft by 't graf
 Zyns goets en bloets, wert dubble goetbezitter.
 Zou 't u, die uw' geduchten naem in Duitsch
 Van goet ontleent, wel mogen van het harte
 Dat Babilon, uw vyandin, heelshuits
 En zonder smart zou lachen om ons smarte?
 Hier houdt men toch uw' waerheitstempel op,
 Naer 't juist bestek van Zoone en Kruisgezanten.
 Hier quam uw licht op 's kandlaers hoogsten top,
 Sint ons Kalvyn uw meening in quam planten.
 Hier geeft men 't geen u toekomt aen geen' Sint:
 Zulx zou ons uw nayver nô vergeven.
 Geen sterver hier het eeuwich leven vindt
 Dan langs het padt van Waerheit, Wegh en Leven.

Hier schat men uw bondtzeeglen min noch meer
 Als zy diese uit 's Bondtsengels hant ontvingen.

Hier doemt men 't pleit van Lateraen, dat d' eer
 Van Nazo schoort door vormverwisselingen.

Hier steunt men op geen' laffen kinderpraet,
 En reveltael van valsche wonderwerken.

Hier geldt geen mist van Mis, of misgewaedt,
 Of Roomsche stoel, of Regelen van kerken.

Hier maent men u om geen' gewaenden loon
 Na goedt bedryf, maer blyft men sloffe knechten.

Hier wacht men noit een onverwelkbre kroon
 't Zy zich geloof alleen aen 't Kruis laet hechten.

En schoon ons doen niet naer ons weeten is,
 Zoo durf ik doch op uwe goetheit hoopen:

Niet twyflende of gy zult aen droefenis
 En ongeval, een reex van zegens knoopen.

En gy, ô Lant! bezocht van ramp en wee,
 Val Godt te voet, zwaei 't wierook der gebeden

Van 't hartaltaer hem vlytigh toe, en tre
 In 't spoor der wet vol onderdaenigheden:

Zoo zal hy u met sterke regenvlaeg
 Noch booze lucht, maer met zyn gunst bedouwen;

En Salems muur, ten teken dat hy graeg
 Uw offer riekt, in spyt uws vyants bouwen.

Zoo zal eerlang een overgunstigh lot
 Geleede leet en onweer weër verzoeten.

Men loop dan steeds en zonder omzien tot
De heilfontein waartoe wy loopen moeten.
Waerom dus droef om aerdsch verlies geweent?
Beschrei geen schae maer d' oorzaak van de schaede.
Het tytlyke is ons alles toch geleent.
Wie strafloos leeft leeft buiten Godts genade.

H.K. Poots Mengedichten.
Derde deel.

H.K. Poots Mengeldichten

Het derde boek.

**Ter Gedachtenisse van den weledelen en hoogachtbaeren Heere
Adriaen van der Goes, heere van Naters, Burgermeester en raedt
der stadt Delf, gedeputeerde ter vergaderinge van de hoogmog.
heeren staten generael, meestersknaep der houtvesterye van Hollant,
hoogheemraedt van Delflant, bewinthebber der Oost-Indische
Maetschappye, enz. enz.**

NU komt de doot om 't Raethuis waren,
En treft de trouste hooftpilaeren
Van Neêrlants vrygevochten Staet.
D' oprechte NATERS is verscheien.
Men ziet d'ontroerde burgers schreien,
Verlaten van dien toeverlaet.

't Hoogmogend hof der zeven landen,
 Aeneen verknocht met vaste banden,
 Voelt dit verlies in zyne ziel,
 En zucht van weedom en bezwaring
 Omdat den ring der Staetvergâring
 Zoo schoon een diamant ontviel.
 De Leeu van Hollant magh wel quynen;
 Hy zagh een klare star verdwynen,
 Die hem verquikte met haer licht.
 Een' Kato heeft de Staet verloren,
 Een' Atlas, tegens last geboren,
 Een' Nestor die al 't lant verplicht.
 Och, most de doot dat hoeft genaken,
 Zoo grys geworden onder 't waken
 Voor 't nut van 't algemeenebest!
 Och, most ze met haer kille handen
 Den mont en 't oog der vrye landen
 Zoo driftigh sluiten op het lest!
 Haer' onverzoenbren wrevel stilden
 Noch edel bloet, noch gryze schilden,
 Noch trou, die niemant twyflen liet.
 Kost deugt of stam haer gramschap blusschen
 Wy misten op 't gestreepte kussen
 Den braven Burgermeester niet.
 Nu heeft die stierman 't roer begeben.
 Nu zwygt de tong die al haer leven

Voor Godtsdienst, Recht en Vryheit sprak,
 De weezen derven hunnen vader:
 De weduwen haer' troost en rader:
 Ook groeit der armen ongemak.
 Hoe heusch en minzaem en goetdadigh
 Vondt groot en kleen den Helt gestadigh!
 Hoe ging zyn zorg langs velt en stroom!
 Och buiten 't spoor der billykheden
 En eer en achtbaerheit te treden
 Daertoe was ADRIAEN te vroom.
 Maer laet ons 't groote lyk verlaten
 Naerdien ons hier geen klagten baten.
 Men zoeke heul en nieuwen troost.
 Al vaert de Burgervader heenen,
 De hoop is niet geheel verdweenen:
 Wy zien hem leven in zyn kroost.

Grafschrift.

*Hier sluimert NATERS, out gestorven,
 Maer voor het Vaderlant te vroeg.
 Noit Staetheer die den tabbert droeg
 Had ieders liefde meer verworven.
 In 't hart der lantgenooten ryst
 Een tombe, die 's mans deugden pryst.*

**Uitvaart van den eerwaardigen, godzaligen en geleerden heere
Gualterus Joannes van Eenhoorn, bedienaer des H. Evangeliums te
Aelsmeer, overleden pas voor zynen gestelden troudagh.**

Met welke dikke nevelwolken
 Beschaduw't en verduistert Godt
 Het aenschyn van 't genakend lot
 Voor 't oog der sterfelyke volken!
 Wie kent ter werelt goet of quaet
 Waervan de tyt nogh zwanger gaet?
 Myn Zangheldin, met feestgewaden
 Bekleet, ging zich ter bruiloft spoên;
 Maer moet, och arm! met donker groen
 Van droevige cipressebladen
 De dootbaer volgen van den Helt
 Wiens trougeluk zy had voorspelt.
 EENHOREN zag den dag verschynen
 Die hem voor 't heiligh echtaltaer
 Zou huwen aen zyn VAN DER AER:
 Maer och, hoe kan de hoop verdwynen!

Daer viel een dootschicht die het hart
Des Bruigoms trof met bange smart.
Een yzre slaep bekruipt zyn leden.
Een eeuwige en stikdonkre nacht
Luikt 's kranken oogen onverwacht.
De ziel vaert schichtigh van beneden,
Uit 's werelts dampen in Godts vreugt,
Den loon der onbesmette deugt.
Toen wert het sneeu der kaeken witter
Van d' eerbre Bruit, die nederstort
Op 't lyk, wiens mirtekrans verdort.
Waer smaekte oit bruiloftswyn zoo bitter?
De trouzael, pas tot vreugt bereit,
Verzuchtte nu van treurigheid.
En zeker 't was een tyt van treuren.
De liefde wert hier fel gedrukt,
En jammerlyk vaneen gerukt.
Men ziet wat droefs en vreemts gebeuren
Als twee gelieven, eens van aert,
Dus scheiden eer ze zyn vergaert.
Helaes! my deeren GEERTRUIJS rampen.
Die schoone bloem, beangst van geest,
Verliest voorwaer hier allermeest.
Hier most haer levenshulk aen 't kampen
Met woeste golven, zuur van nat.
Men zegt dat ze eerst lang spraekloos zat.

Doch na gezucht en deerlyk weenen
 Liet ze eindlyk dees benaeude tael
 Uit haere lippen, wier korael
 Te dootsch verbleekt was onder 't steenen,
 Erbarmlyk vloeien: Goede Godt,
 Vertrouost ons. och, hoe zinkt myn lot!
 Och, Bruidegom, myn uitverkooren,
 Myn waertste pant in 's werelts ront,
 Hoe breekt de knoop van ons verbont!
 Hoe loopt myn vaste min verloren!
 Gy laet my weduw voor de trou.
 Uw droeve vader smelt van rou.
 Maer zaegt gy met wat leet uw moeder
 Het ys van uwe wangen kust,
 Dat zou u stooren in uw rust.
 Och! waerom quam uw waerde Broeder
 Zoo veer gereist uit Gelderlant
 Om ons te paeren, hant aen hant?
 Het lust my eindeloos te klagen
 Als eene ontpaerde tortelduif,
 Die, ongesiart aen pluim of kuif,
 Op dorre takken alle dagen,
 't Verlies van haeren gaê beschreit.
 Die lykplicht schynt my opgeleit.
 Kan 't sterflot dan geen' bruingom sparen,
 Zyn lief tot vreugt? o neen: 't is blint.

't Is blind en t'eenemael ontzint.
 Ga heen. betrou op jonge jaren,
 Of kloek verstant, of frissche leên.
 De pyl der doot treft iedereen.
 Hoe drukt dit sterven Godts gemeente,
 Die een' getrouwen herder mist,
 Een' wachter tegen 's afgronts list!
 Rust zacht, myn Lief, in 't grafgesteente.
 Zoo sprak ze, en scheidde traeg van 't lyk.
 Godt kroon' de ziel in 't hemelryk.

Grafschrift.

*EENHORENS sterfelyk deel slaept onder dezen steen.
 Hem mogt noch jeugt noch deugt noch godgeleertheit baten
 In 't nypen van den noodt. hy scheidde wel te vreên,
 Maer 't viel hem pynelyk zyn bruit in rou te laten.
 De reine Liefde quam nogh onlangs by dit graf,
 Maer gingk'er zonder zucht noch bitter schreien af.*

CI**o**l**o**CCXIX.

**Troost, aen den Heere Lambert van Eenhoorn en Joffrou Margarita
Tekman, *Ouders des Overledenen.***

O Gy, die met bedrukte klagten
Nogh treurt om 't missen van uw' Zoon,
Leert eenmael, leert den rou verzachten.
Godts knecht ontfangt omhoog zyn' loon:
Daer treet hy, langs de klare stroomen
Van 't eeuwigbloeiend Paradys,
In 't bly gezelschap aller vroomen,
En zingt de Godtheit eer en prys.
Al is hy vroeg vanhier gevaren,
Dat maeke uw' moedt noch harten slap.
Hy was wel jong en fris van jaren,
Maer out en grys van wetenschap.
't Waer dwaesheit zoo we op jeugt vertrouden,
Wiens uurglas dikwyls ras verloopt.
Het witte dootsgebeent van ouden
En jongen legt opëen gehoopt.

De zwarte Doot ziet graeuwe hoofden
Noch jeugdelyke krachten aen.
Haer gramschap, die noit tranen doofden,
Blyft voor geen kopre muuren staen.
Men zagh uwe ouderlyke tranen
Toen bleeke Rou en Treurighêen
Den doden Jongling, op 't vermanen
Des snellen tyts, ter aerde deên.
Doch schept, al loopt het u dus tegen,
Nu moedt, en matigt uw verdriet.
Het noodlot laet zich noit bewegen.
De grafsteen hoort uw klagten niet.
Bedenkt, hoe 't leven allen menschen
Van Godt te leen gegeven is.
Wie zou om hooge jaren wenschen
In 's werelts woeste wildernis?
Ik weet wel dat hy Godts gemeente
En u ten hoogsten dierbaer was.
Maer gunt eens rust aen 't kout gebeente.
Ons leven is zoo bros als glas.
Gy hebt niet kinderloos te klagen;
Dewyl u Godt nogh eenen zoon
Ten troost laet in uwe oude dagen.
Hoe siert die tak uw huwlyxkroon!
Hy wyst u 't hemelpadt beneden,
En d' andere is u voorgetreden.

Zoethart.
Herdersklagt over de doot van

VELDENAER. HEIMAN.

DE morgenzon begost, uit 's hemels oosterkimmen,
 Met heeter fakkelvlam, ten zuidäs op te klimmen;
 De heuvelschaduw kromp; de paerlen van den dou
 Versmolten rede op gras en boschloof; Heiman wou
 Zyn zoete veltvriendin van ver met zangen eeren;
 Hy prees haer goelykheit: 't gebloemt magh 't woutschakeeren,
 De tulp en matelief myn liefstes vlechten; maer
 Geen keurelyk festoen, van eenen roozelaer
 Geplukt, kan by den blos van heure kaeken halen:
 Dus hief hy naeulyx aen, in 't vrolyk groen der dalen
 Gezeten, op een zô; wanneer hem Veldenaer,
 Wel deerlyk root beschreit en treurigh van gebaer
 Met deze tydingen ter quader uure ontstelde:

VELDENAER

Och, Heiman Heiman, och. noit leet dus 't hart beknelde.
 De trouwe herdersknaep, och ZOETHART is niet meer.
 Ik hebbe, ben ik 't waert, de dootbaer (dit 's me eene eer)

Al nokkende gevolgt en 't koude lyk bekreten;
 Ja thans door ongedult myn' teenen korf vergeten,
 En zoek by u, eilaes! verlichting in myn' druk.

HEIMAN.

Hoe! storf myn ZOETHART dan? 't balstuurigh ongeluk
 Wil my armzaligh knecht ook steeds op 't voorhoofd treffen.
 'k Begon myn' drinknap kortse wel zachtlyk op te heffen,
 Maer eer ik drinken kon ontviel hy my en brak.
 Myn vee, voorheen zoo frisch, sloeg mē van ongemak
 Aen 't quynen, klagende op zyn wys in velt en weide:
 Dies my myn angstigh hart groot ongeval voorzeide,
 Maer nimmer vreesde ik voor zoo zwaer een' wederspoet.
 Verbolge Hemel, och! wat schiet uw wrevelmoedt
 Op onze eenvoudigheid verwoede donderklooten!
 Dus leven heet ik recht in ballingschap verstooten
 Droef ommedoolen in een woeste wildernis
 Daer 't sneeugebergte ryst, daer 't eeuwigh winter is.

Hoe weidde ZOETHART hier, langs deze versche stroomen
 Zyn tierigh vee, terwyl de schors der popelboomen
 Wel blydtlyk, 't bleek aen 't loof, zyn vrysters naem ontfong!
 Hoe dikwyls zong ik hier met ZOETHART, even jong
 En glat van kin! ik hadde een fluit met zeven monden
 Van riet, door Veenryx hant met wasch aeneen gebonden,
 Die me op zyn sterfbed ook dat herdersspeeltuig gaf,
 En zeide nogh: ik maeke u eigenaer hieraf,

O jonge knaep, gy zult dees fluit licht best hanteeren.
 'k Ging ZOETHART voort hiermê den ruispyphandel leeren.
 Toen strekte ik ('t heugt my nogh, of hebbe ik my vergist?
 Dat weet gy, Veldenaer) een meesterfluitenist.

VELDENAER.

Hierna liet ons de knaep zyn blyde zangen hooren;
 Dan kregen ryzige eik en hooge woutesch ooren.
 De dartle geit sprong op. het schaep droeg, wel te pas,
 Den uier, styf van room, door 't malsche klavergras.
 De vischfuik was vol visch, de korf vol honigraten.
 Maer nu, nu heeft ons al dat wenschlyk heil verlaten.
 Nu plaegt voetëuvel 't vee, al styf van schurfdigheid.
 De blixem zengt de tarw; de traege boomrups weidt
 De jonge vruchten van myn groene peerelaeren.
 Och, ZOETHART, och, gy zyt t' ontydigh heen gevaeren.

HEIMAN.

Nu draege een dorre tak van dezen olleboom
 Myne uitgediende fluit, thans nergens wellekoom.
 En gy, myn vee, scheur vry de telgen van myn' wingert:
 Vertre myn' tylooshof, van veil alom doorslingert,
 Als maer de lykicipres, aen ZOETHARTS graf gewydt,
 Blyft groeien. Veldenaer, wat is 't een droeve tyt!

Al drukt zyn zuivre voet turkoise starretranssen,
 Al ziet hy onder zich de maene- en zonneglanssen.

Myn rou grypt stant. ik staek myn jammerklagten niet
 Voor 't uitgeweent gezicht myn' ZOETHART weder ziet.

VELDENAER.

Kon Kruitman door de kracht der artsenygewassen
 De doot niet keeren en heur raezende grimmassen?
 Kon hy den kranken dan, in dien benaerden staet,
 Bevryden met zyn vlyt, noch redden door zyn' raedt?
 Dat jammert ons aen 't hart: dat 's waerlyk te beklagen.
 O ZOETHART, 'k meene om u geduurigh rou te dragen.
 Ik zal uw vroege doot beschreien, dagh op dagh.
 Te meer omdat ons hier geen schreien baten magh.
 'k Zal heete traenen in uw droeve lykasch gieten
 Zoo lang me in dezen stant nogh traenen overschieten.
 Wat is het leven zelf der sterken kort van duur!
 Hoe vaerdigh vloeit het heen! het valt ons zeker zuur
 Dat we aen deez' jongling meer geen' vriend en makker hebben.
 Helaes, hoe schichtigh slaet bywyl 't geluk aen 't ebben!
 Zal ik nu eenzaam aen den al te dootschen haert
 Kastanje en appels, voor myn ZOETHART lang gespaert,
 By 't greenen spaendervier gezeten, 's avonts braden!
 O dagh, bezwalk uw' glans: en gy, o lindebladen,
 Schudt vry een' traenendau op klont en wortel neêr.

HEIMAN.

Het lust me, o Veldenaer, tot 's braven herders eer,

Dit graf dicht met root kryt op zynen zerk te schryven:
Hier sluimert ZOETHART, d' eer van al die geiten dryven.
 Wat dunkt u, waerde vrient, gevalt u 't grafgedicht?

VELDENAER.

Gewisselyk. gy hebt me, o Heiman, dier verplicht,
 En ZOETHART is het waert; maer laet ons eenmael scheiden.
 De dorp klok klooft den dagh. men moet het vee verweiden
 En drenken aen de bron; dies staken we ons geweene.
 De grafzerk luistert toch naer klagten noch gebeên.

CI I CCXI.

**Nagedachten over het afsterven myner moeder Katharina
 Groenheide, voorgevallen den XX der herfstmaent CI I CCIX.**

Schoon troost en tyt den rou verzoetten
 Waermê wy eertyts Moeders lyk
 Geleidden naer het stille ryk
 Daer alle menschen komen moeten,

Nogh denk ik om die vroomen weêr,
 En zou ik niet van haer gewagen
 Die my heeft onder 't hart gedragen?
 Dat waer my al te luttel eer.
 Zou met de zwarte treurgewaden
 Haer achting en gedachtenis
 Versleten zyn? o neen. my is
 D' ondankbaerheit noit aengeraden
 Van die rechtmoederlyke tong.
 O zerk! o zant! o dor geraemte!
 Ik draeg de lieverei der schaemte
 Omdat ik, toen de noodt my drong
 Tot klagen, geenen lykzang queelde.
 Myn Moeder, heusch en braef van aert,
 Was d' eêlste rougedichten waert.
 Och of myn kunst haer ziel verbeeldde.
 Hoe stierde zy langs 't padt der deugt
 Haer' onbesproken levenswandel!
 Zy was getrou van woort en handel,
 Ook in het opgaen haerer jeugt.
 De Kriste tempel kan getuigen
 Hoe vlytigh zy haer' Schepper zocht,
 En zonder prys de schatten kocht*
 Waeruit de zielen voedsel zuigen.
 Zy schepte in 't heiligh bladt haer' lust.
 Hoe dikwyls heeft de geur der leli

* Ezai. LV. 1.

Van 't eeuwigbloeiend Evangeli
Haer hart verquikt, haer zorg gesust!
Haer yverigh gebedt schoot bressen
In 's hemels diamante vest.*
Ook heugt my hoe zy tot op 't lest
Ons wees naer 't licht van 's Heilants lessen.
De werelt achtte zy gering,
En dacht om prael noch hooge staten,
Zeer wel te vreên en godtgelaten.
Och, waerom slooft de sterveling?
Een weinigh eigen lants te ploegen,
En zoo veel vee als dagh aen dagh
Zyn' nyvren meester voeden magh,
En 't altytryke vergenoegen,
Het hoofd der schatten, kent hy niet
Die overal van rust versteken
De dartele Fortuin blyft smeken,
En nimmermeer te rugge ziet.
't Genoegen laet ons zachter sterven
Dan of men 't Fransche aen 't Spaensche lant
Gehecht had door een' koningsbant.
De hoogheit doet gerustheit derven.
Myn Moeder hield den laegen voet
Van haer' Gemael, die haer geleidde.
't Genoegelyk gelaet van weide
En akker streelede 't stil gemoet.

* Matth. XI. 12.

Wat Vaders arbeitzaeme handen
Verworven door gestaêge vlyt,
Daer 't lant van gloênde hitte splyt
Wanneer de zomerstralen branden,
Of daer men melkt in 't weligh groen,
Hield zy te rade en liet het strekken
Om haere kinders op te trekken,
En armen menschen goet te doen,
Te troosten naer 't gering vermogen.
Hoe wel geleek ze, trou en kloek,
De vrou wiens lof in 't heiligh boek
Zoo heerlyk wort in top getogen!*
Hoe bondt ze aen haer den reinen zin
Myns vroomen Vaders, die na 't paren
Geheele vierentwintigh jaren
Haer trou bezat en kuische min!
Hoe streeelde zy zyn moede leden,
Wanneer hy, nat van eerlyk zweet,
Ten dienst van 't huisgezin besteet,
Des avonts t' huiswaert was getreden!
O ongeschonde huwlyxtrou!
O vrou! wel waerdigh dat uw liefde
Het hart van zulk een' man doorgriefde.
O man! wel waerdigh zulk een vrou.
Tot dus ver leefde men voorspoedigh:
Maer daetlyk ryst 'er voor ons oog

* Spreuk. XXXI

Een donkre stormbui recht om hoog.
Ik schrik en word op nieu weemoedigh.
Mistrou 't geluk als 't vleit en lacht.
Een dootsche Teering, moê van waeren,
Vaert u, o Moeder, fel in d'aëren,
En vult het huis met klagt op klagt.
Die eertyts frisse leden slinken
Gelyk de sneeu die aen den voet
Van 't steil gebergt versmelten moet
Als wy de lentezon zien blinken.
Dat wezen, onlangs nogh zoo bly,
Staet treurigh: 't oog schiet flaeuwer stralen.
Toen liet men eenen lyfarts haelen,
Of licht zyn kunst en artseny
De kranke dienstigh kosten wezen;
En of men mooglyk, of men haer
Mogt redden uit het dootsgevaer
't Geen Echtgenoot en kroost doet vrezen.
Doch kunst noch kruiden baten iet.
Helaes! 't is een elendigh stryden
Daer sterker magt van alle zyden
U aenvalt en het lemmer biedt.
De ziel quam op die bleeke lippen.
Ik zelf heb eindlyk 't jongste woort
Uit dien oprechten mont gehoort
Toen 't veege leven heen wou glippen.

O Heilant, sprak ze, ik geef myn' geest
Aen u zyn' Schepper gaerne weder.
Hierop vaert snel een Engel neder.
En voert de ziel in 's hemels feest.
Het mager lyk wort uitgedragen.
Een enge bus, een linnen kleet
Betaelt in 't end haer zorg en zweet.
Wat is de werelt? magh men vragen.
Zoo wert my dat liefalligh woort
Van moeder, 't geen den droeven kinderen
Een toevlucht strekt om 't leet te minderen,
Voor eeuwich in den mont gesmoort.
Het mannelyk gemoet myns Vaders
Wert week gelyk het smeltend wasch.
Men zwom in eenen tranepas:
Totdat de zon met haere raders
Veel dagen zeewaert had gebragt.
O Moeder, magh men nu geloven
Dat gy in 't eeuwich hof der hoven
Nogh denkt om 't sterfelyk geslacht,
Zoo sla uwe oogen naer beneden,
En zie wat rampen en verdriet
Gy met uw leven hier verliet.
Hoe wort des huismans hoop bestreden!
Die roeit nu tegens stroom en wint,
Uw lichaem, dat vyf kinders baerde.

Slaept in den zachten schoot der aerde
 Daer 't veepest ziet noch jammer vint.
 Rust voort: het leven hangt aen 't lyden.
 Gy hebt kloekmoedigh doorgestreên.
 Och waerom zou men tegens reên
 Een reine ziel haer' loon benyden?

Grafschrift.

*DEes zerk bedekt het kout gebeent
 Van KATHARYN, die eël gesteent
 Noch gout noch ryk gewaet
 Maer deugt droeg voor sieraet.
 Zy wert van vrient en maeg beschreit
 Om dat d'oprechtheit by haer leit
 En zedigheit en trou.
 Men eer de waerde vrou.*

MDCCXXI.

**Eerkroon voor den Heere Antoni van Leeuwenhoek, doorluchtigh
filozoof en lidt der koningklyke societeit te Londen.**

Wie zal my 't levend gout der fynste zonnestrallen
 En 't vier der starren halen?
 Opdat ik 't edel brein eens overgrooten mans
 Bedekke met een' krans;
 Opdat ik LEEUWENHOEK, de glori aller tyden,
 Een glorikroon magh wyden,
 Die hem vereere en zyn' onsterffelyken naem,
 Zoe ruchtbaer door de Faem.
 Hy is het, hy, die met zyn' geest het hart der dingen,
 Van 's hemels opperkringen
 Tot 's aertryks navel toe, doorkruipt, en, uur op uur,
 D' alqueekende natuur
 Bespiegelt en doorziet. op zyn believen moeten
 De starren voor zyn voeten

Neêrstygen uit de lucht. op zyn believe klimt
 Zelf d' afgront, hoe hy grimt.
 Hy opent het tooneel der aertsverborgentheden
 Met deelen en ontleden,
 En meet der schepselen hoedanigheid en aert,
 Voor zyne vlyt gespaert.
 Het zy hy 't kunstigh glas, 't geen koningen waerdeeren,
 In oogen doet verkeeren,
 En worm en mugge en vlieg en myt en zant en hout
 En gras en graen beschout;
 Het zy zyn nyverheit, vergeefs van vaek bestorremt;
 Een' kai in gout hervorremt,
 Of 't blinkend zilverwerk, dat op zyn tafel praelt,
 Uit donkere adren haelt.
 Zyn ryk vernuft doorwroet de stugge berregstoffen.
 D' aeloude wyzen troffen,
 Na endtloos onderzoek, 't beoogde doelwit niet
 Dat zyn verstant beschiet.
 Zy toonden ook met los en twyfelachtigh gissen
 Zoo veel geheimenissen
 En vreemdigheden niet. onze eeu is haer gezicht
 Wel dier aen hem verplicht.
 O onvermoeide vlyt in afgeleefde jaren!
 O luister van myn snaren!
 'k Zie fiere harssens in een' gryzen Fenixhelt
 Die dryëntachtig telt.

Ja 't viel my lichter het getal der oeverzanden,
 Aen d' ongemete stranden
 Der wonderige zee, te raên, dan zyn vernuft
 Te schildren dat noit suft.
 Hy graeft en delft en spit met spaden van gedachten
 En wakkre zinnekrachten
 Naer d'eigenschap der leên van dit geweldigh Al,
 Voor zulk een' man te smal.
 In duizent zaeken blinkt zyn wysheit met geflonker
 Gelyk een star by donker.
 De Wiskunst ook, die op metaele voeten gaet,
 Verschynt by hem om raedt.
 Wie heeft den ommeloop des bloets als hy gevonden?
 Wie weegt in hooger ronden
 Den aert van donder, mist en sneeu, als hy met reên?
 Dat hiet op wolken treên.
 Dat hiet door naerstigheid en hooge wetenschappen
 Op starrekreitsen stappen.
 Zoo baent men zich een' wegh ter waere onsterflykheit
 Eer 't lieve leven scheidt.
 Aldus zal LEEUWENHOEK door 't sterflot niet verslenssen
 Gelyk veele andre menschen;
 Ook als de koude doot zyn lyk met stof bestrooit.
 De wyzen sterven noit.

**Op den tweeden druk van den lydenden Kristus, beschreven door
wylen den Heer Arnold Moonen, leeraer der kerke te Deventer.**

MEn moet voorwaer den kerktrumpetter MOONEN
 Met dubble glori kroonen;
 Dewyl zyn vlyt, die d'ooren heeft gesticht,
 Nogh predikt voor 't gezicht:
 Dat magh hem in dees zuivre schriften hooren,
 Nu andermael herboren,
 Nu andermael verscheenen in den dagh,
 Die minst iet beters zagh.
 Wy zien alhier Godts eenigh Kint in lyden:
 In lyden dat verblyden
 Voor 't menschdom baert. het al t' onnozel Lam
 Bluscht 's Hemels toornevlam.
 D' aertswreetheit vangt en spant het Heil der vromen,
 Met zegen neêrgekomen.

Zy kerkert hem die 't paradys ontfluit,
 En schelt hem voor een' guit.
 Hoe luttel magh Pilatus vryspræk baeten
 Die, Jezus los wil laeten!
 's Volx opgehitste en helsche lasterstem
 Klinkt: Kruis hem. wech met hem.
 Zoo wort in 't ende Emanuël verweezen.
 Wiens wonden ons geneezen.
 Hy sterft die ons 't verbeurde leven schenkt
 En gunstelyk gedenkt.
 't Geloovigh hart vindt dus, langs dootsche baenen,
 Een' parelschat in traenen,
 Een' roozengaert in bloet, onschuldigh bloet
 Dat 's werelts schulden boet.
 Hier kan de ziel rechtvoedtzaem manna gaëren,
 Uit netbeschreve blaëren.
 De waere rots, geslagen van den staf,
 Giet dierbren laefdrank af.
 Men moet voorwaer den kerktrompetter MOONEN
 Met dubble glori kroonen;
 Dewyl zyn vlyt, die d'ooren heeft gesticht,
 Nogh predikt voor 't gezicht.

Op het uitkomen der poezye van den Heere *Joan de Haes*.

Zie hier het einde van ons hopen.
 Hier gaet een ryke dichthof open
 Vol keurigh ooft naer ieders zin:
 Een hof, doorstroomt van kunstrivieren
 Die 't hart verrukken onder 't zwieren:
 Men vint 'er gout en parels in.
 DE HAES, een telg van Lettergroten,
 DE HAES, een vorst der kunstgenoten,
 DE HAES, op Pindus lang gekent,
 Geeft ons zyn Poëzy ten besten,
 Tot roem der Rotterdamsche vesten
 Die met hem duuren zonder endt.
 Hy schaft verschot van dichtbanketten
 Om dunne tongen voor te zetten.
 De kenners pryzen dit onthael.
 Waer zagh men met bevalligheden

Oit netter Hollants pen versneden?
 Wie las oit sierelyker tael?
 Maer nevens kunst en taelgeleertheit
 Sticht hier in 't aenzien der verkeertheit
 Het gladde vaers met kuische vreugt.
 Roemt iemant Mevius gezangen,
 Of strekt naer Bavius 't verlangen;
 Wy pryzen d'eedle letterdeugt.
 Wat klinken hier al gulde spreuken
 En lessen, van geen' tyt te kreuken!
 Dus boude Amfion muur en stadt:
 Dus doen weêr Orfeus citersnaren
 Het ongebreidelt wout bedaren.
 Hier zingt Arion 't pekel glat.
 DE HAES heeft langs de zilvre stroomen
 Der Maeze en haere groene zoomen
 Apolloos tempel hoog gebout:
 Dies hem voor zyne vlyt bedanken
 Der brave Dichtren schelle klanken
 En 't Burgermeesterlyke gout.
 Voorwaer dit dichtwerk dient gekozen.
 Gy moogt het niet verachtelozen,
 Die kunst bemint en wetenschap.
 Ik zie Antonides herleven,
 En Hooft en Vondel t' onswaert streven;
 Of treet men in hunn' heldenstap?

En gy die Neêrlant kost verplichten
 Aen uw doorluchtige gedichten,
 O onvermoeide Maespoëet,
 Ontfang de frisse lauwerbladen
 Daer wy uw hairen meê beladen:
 Zy zyn met recht aen u besteet.

**Op de Brieven van den Heere Antoni van Leeuwenhoek, lidt der
 koningklyke societeit te Londen.**

VAn welke wondren hangt de werelt aen malkander!
 Sprak LEEUWENHOEK, daer hy door 't heldre kykglas zagh,
 En met een Linceus oog ontdekte, klaer en schrande,
 Wat in de duisternis tot nogh begraven lagh.
 Voort moest de pen te werk: 't geen hy heeft uitgevonden
 Beveelt hy d'eeuwigheid, ten trots van zwaert en vier.
 Zoekt Alexander nu nogh andre wereltronden;
 Hier schuilt 'er zeker een in 't allerkleinste dier.
 Dees brieven kunnen vreemt van menigh schepsel spreken
 Dat zich met hair of pluim of schulp of schubbe kleet.

Hier wort de walvisch, die in Noortsche waterstreken
 Een dryvent eilant schynt, alsook de kreeft, ontleet.
 En van den gaenden berg der heete Middaglanden,
 Den grooten olifant, waervoor helt Hannibal
 Den Tiber duiken zagh en krimpen in zyn randen,
 Tot aen het mierenest doorzoekt hier 't scheimes 't al.
 De scherptziende adelaer, wiens overvlugge pennen
 Den steilen hemel slaen, vliegt nimmermeer zoo hoog
 Of LEEUWENHOEKS vernuft kan hem te boven rennen:
 Hy stelt ons het gestel der voglen voor het oog.
 Of zinkt zyn groote geest in d'engste kleinigheden
 Die 't snelst gezicht zoo wyt ontwyken in haer' loop;
 Hy volgt vorst Salomons natuurbegrip met reden,
 Ontwarrende ieder keer een' Gordiaenschen knoop.
 Dus toont hy d'eigenschap van kruiden, planten, zaden,
 Pythagors dischgerecht, en vint een' ganschen boom,
 Met wortelen verzien, met bladeren geladen,
 In eene korl; of schept uit graft en vyverstroom
 Een talloos dierenheir. hoe smaken u dees klanken?
 Wie hadt dit oit geloofd eer 't in 't gezicht verscheen?
 En wie zal naer den eisch 's mans kunst en vlyt bedanken
 Die Rome zeilt voorby en Memfis en Atheen?
 O Delfsche burgers, pryst uw' waerden ingeboren.
 Pryst, nevens uw' De Groot, deez' helt zoo lang gy leeft.
 Ja pryst dit boek dat meest Godts schepsels na kan sporen:
 Maer pryst hem boven al die 't al geschapen heeft.

**Op P. Ovidius Nazoos Romeinsche Feestdagen, in Hollantsch dicht
vertaelt door *Arnold Hoogvliet*.**

Ging 't oit naer Nazoos wensch en zin
Als zyn Latynsche Zanggodin,
Mee korte toonen of gerekte,
't Gejuich der blyde Romers wekte;
Nu zou hy, zoo 't barbarisch graf
't Gelauwert hoofd een open gaf,
Met blyschap zien, hoe vreemde volken
Zyn kunst verheffen en zyn Tolken:
Terwyl dees stof, bevryt voor leet,
Door HOOGVLIETS yver is verkleet
In Nederduitsche dichtgewaden
En welgevoegde praelsieraden.
Nu kent men door Bataefsch gezang
Der starren Op- en Ondergang,

En veeler Goden Feestgetyden,
Wel waert Germanikus te wyden,
In Romes goude lettereu.
O Dichtjuweel, dat krygsgeschreeu
En roest van jaren kost braveeren,
Wien moet het niet in 't harte deeren
Dat gy, gedrukt van strengen noodt,
Toen eene uitheemsche ballingsdoot
Uws Meesters oogen had geloken,
Dus wiert ten halven afgebroken,
En meê de rampen uit most staen
Der Sulmoaensche Tiberzwaen?
Maer gy, o HOOGVLIET, die by 't vloeien
Van Nazoos wys uw' lof ziet groeien,
Volhard in uwen braven loop:
De glori is voor zweet te koop.

**Aen den weledelen Heer Gerard van Alfen, toen hy na zyne
redenkaveling over de borgtogt, in de hooge schoole van Leiden, tot
dokter der beide rechten, wiert ingewydt.**

ZOo 't recht verviel dat staeten stiert
 Wat zou de werelt worden?
 Een woesteny vol ongediert,
 Een Baiert zonder orden.
 De deugt zou stranden met haar kiel.
 't Viel alles, zoo het recht verviel.

Het onrecht scheurt, ontzint en straf,
 Geheele koningkryken
 Van hunn' aelouden wortel af
 Daer recht en reden wyken.
 Al wat een' vasten stant behoudt
 Staet op rechtvaerdigheid gebout.

Dit zagh VAN ALFEN door 't verstant,
 En wenschte dies, ten lesten,
 Op een' pilaer van diamant
 Het heiligh recht te vesten,
 En d'onderdrukte onnozelheit
 Een schilt te strekken, daer hy pleit.

Toen overschreet zyn vlyt haer' pael.
 Toen kreeg zyn yver wieken,
 En schepte nektar uit de tael
 Van Latium en Grieken.
 Zoo vliegt een by om honigh uit
 Op Hybla, ryk van geur en kruut.

Hoe sleep de Jongling zynen zin!
 Hoe blaekte hy in 't harte
 Van ongeveinsde lettermin
 Die moeite en kommer tartte!
 Zyn wysheit wies, daer d'oli sleet.
 Zoek hier de lamp van Epikteet.

Dus is VAN ALFEN voortgegaen
 Om in de diepe hoeken
 Der rechtzee van Justiniaen
 Een' parelschat te zoeken;
 Dien vondt hy ras, en keerde bly,
 Met eer en luister aen zyn zy.

Ai hoor hem nu, geleert en wis,
 Van 't hoog gestoelte melden,
 Wat Borgen raekt, wat Borgtogt is;
 En denk wat lettervelden
 Hy al doorwandelt hebben moet
 Die 't oor met zulke lessen voedt.

De School vereert zyn vlyt met palm
 En groene lauwerkroonen.
 's Volx stem verdooft myn' glorigalm
 En laege citertoonen.
 't Bataefsch Athene juicht van vreugt,
 Eu d'oude Ryn herneemt zyn jeugt.

Geluk, begaefde Jongeling!
 Uw lof moete eeuwigh bloeien.
 Help d'onschult, door verdediging,
 Bevryden en ontboeien.
 De vierschaer zal, met angst belaên,
 Voor u blymoedigh open gaen.

Toon, daer uw vlyt den twist verplet,
 Of toomt met bant en kluister,
 Waer Drakoos of Likurgus wet
 Te streng zy of te duister;
 En hoe het Byl- en Bondelrecht
 's Lants ongelyken juist beslecht.

Als ge u dan eindlyk in uw' plicht
 Volstandigh hebt gequeeten
 Zult gy in 't eeuwigblinkend licht
 Uw moeite en zorg vergeten,
 Wanneer gy uw belooning vint
 By Godt, die 't billyk recht bemint.

MDCCXX.

**Lofkrans voor den Heer Wilhelmus van Loo, na zynen redenstryt
over het eischen in 't gerecht, der beide rechten dokter verklaert.**

VRou Themis zagh VAN LOO naer prys en glori dingen
 In 't ruime lettervelt met onbezweeken moedt,
 Dies eert ze in hem de bloem van haere lievelingen
 En dekt zyn schrander hoofd met eenen lauwerhoet.
 Hoe wakker zal die gunst den braven yver queken
 Die in zyn' boezem brant ter liefde van het Recht!
 Astrea lonkt hem toe uit 's hemels klaere streken,
 En wenscht zyn jeugt geluk die zulk een eer inlegt,
 De wangunst moet met smart zyn' rassen opgang lyden.
 Hem voegen tabbert en bonnet en gouden ring.
 Ai, Schikgodinnen, spint, ai spint ons gulde tyden,
 En rekt den levensdraet van dezen Jongeling.
 My dunkt ik zie alreê het barnen der krakkeelen
 Door zyne tong gestilt, en d' onschult vrygepleit.
 Wat wil zyn fiere stem de List en Twist verveelen,
 Als zy hem tegenklinkt met kracht en majesteit!

Hoe vlytigh wil hy ook de kunst van Rome en Grieken
 Nasporen eer hy koomt daer 't Recht de woorden wikt!
 Voorsprekers, laet uw tael naer zweet en oli rieken:
 Een reden van belang moet pal staen en geschikt.
 VAN LOO wist ons het recht van Eischen bloot te leggen;
 De vierschaer zal den eisch een dwaenze tong ontzeggen.

MDCCXX.

**Kunstkroon voor den edelen Heere Adriaen vander Werf, ridder,
 enz. Fenix der Schilders.**

GY Zanggodinnen, daelt beneên
 Van uw genoegelyke bergen
 Ik moet u dubblen bystant vergen:
 De zangstof is hier ongemeen.

Hier staet, met welgepaste toonen,
 Met vedelgalmen, nimmer dof,
 En onverwelkbaer lauwerlof,
 Een Ridderlyk penseel te kroonen.
 O spraekelooze Poëzy,
 O Schilderkunst, zoo hoog gereezen,
 Hoe glinstert uw bevalligh wezen!
 Wat zet men u al luisters by!
 Gy gingt in slordige gewaden
 Van outs, en schoolt in Gyges verf:
 Nu kleet en dost u VANDER WERF
 Met goude en purpre praelsieraden.
 Wie of het oit gelooven kon?
 Gy hebt (thans pronkt ge dus uitstekent)
 Eerst schaduwen in 't zant getekent
 By 't fakkellicht der heete zon.
 Nu kan 't penseel aertswondren werken;
 De vondt van een' Apollodoor.
 Hoe hoog waerdeert men 't, na en voor,
 In Cezars hof en Jovis kerken!
 Natuur zagh lang nieuwsgierigh toe
 Of niemant haer, in alle deelen,
 Naerbootsen zou op verfpanneelen
 Maer wert het lang verbeiden moê.
 In 't endt tradt VANDER WERF te voorschyn,
 Omtrent den oever van de Maes;

Die staekt heur schuiment stroomgeraes
 En wil slechts dat zyn glori doorschyn'.
 't Stont toen weêr aen een' ieder niet:
 Hy mogt vorst Alexander malen.
 Zyne orde doet de zinnen dwalen.
 't Is godtlyk wat zyn geest ons biedt.
 Prometeus magh zyn vingers zengen.
 De diefsche kunstgreep stae hem dier.
 Dees Helt behoeft geen hemelsch vier
 Om leven in een beelt te brengen.
 Hy hoogt en diept en mengt en strykt,
 Totdat zyn toonstuk, schoon van leden,
 In stant de drie Bevalligheden,
 Of een' der groote Goôn gelykt.
 Wil iemant my te traeg gelooven;
 Hy vraeg de kenners van de kunst
 Of ik hier zinge uit zucht of gunst:
 Hy vraeg het hoogen Vorstenhoven.
 Die bidden zyn kunstdaden aen,
 En pryken met zyn schilderyen
 Die 't onverzaedlyk oog verblyen
 Gelyk de glans der zonneraên.
 Waer zal ik verder af gewagen?
 Zyn doek en hout, met lyst, met rant,
 Men weegt ze tegens diamant
 Omdat ze fyne verwen dragen.

Het los gerucht was lang gewoon,
Eer 't op de waerheit wilde letten,
Met styve kaeken uit te zetten:
Toskane spant de schilderkrone.
Nu toont dees zon der schilderlichten
Dat Hollant, nergens in misdeelt,
Ook schrandre schilderhelden teelt
Die voor geene Italjaenen zwichten.
Wat zyn 's mans geest en oordeel vlug!
Hoe weiden ze in aeloude boeken!
Zyn maelkunst trekt, na 't onderzoeken,
Den langervlogen tyt te rug.
Zoo moet men wilde woestheit stuiten.
Aldus verkloekt men mensch en dier
Door onavolgbren schilderzwier.
Zoo kan men hart en ziel vrybuiten.
O kleuren, schooner dan een bloem,
O spiegelgladde tafereelen,
Wy staeken ons eenvoudigh queelen.
De kunst verstrekt haer eigen roem.
Kunstminners, laet 's mans faem noit quynen.
Bekranst den Helt met eeuwigh groen.
Wat zou men zulken anders doen
Die eens in duizent jaer verschynen?

**Op het papieren Snywerk van Joanna Koerte wylen huisvrouw van
Adriaen Blok.**

APel besteet zyn kunst aen doeken en panneelen;
Lyzippus aen metael; helt Fidias aen hout
En Indiaensch ivoor; Praxiteles ontvout
In Paris marmer zyn vernuft dat Goôn kan teelen:
JOANNA nam papier en schaer, gering van stof,
En won met Pallas geest Apolloos lauwerlof.

Op de edele Schryfkunst van meester N. Treker.

TREKER trekt een schoone letter
Schilderkunstigh op 't papier.
Niemants veêren schryven netter,
Of met levendiger zwier:
Dat moet zelfs de Nyt bekennen.
Kroont den Helt met fenixpennen.

Op de Speelkunst van den Heere J.F. van Quikklenberg.

Al hoor de Haegsche vedelsnaren
Van QUIKKLENBERG, noit spelens moê.
Zy klinken over lant en baren
Tot Oostenryk en Rome toe.
De Seine is dier aen haer verbonden
Met Ryn en Iber, dus verblyt;
Maer licht niet al te rein bevonden
Van eenen heimelyken nyt:
Doch d'afgunst leert hier plicht en reden.
Dit onverkunstigh snarenspeel
Zou Plutoos yzren boezem kneden,
In 't grimmigh aenzien van de hel.
Wie hoorde oit liefelyker vedel?
Zy trekt tot zich der Goden min,

En spreekt en tovert, klaer en edel:
 Daer schuilt een hemelsch orgel in.
 Haer galm vervrolykt kroon en myter.
 Zoo streefde al vroeg Demodokus,
 Met zyn welaengename cyter,
 Het hart van vorst Alcinoüs.
 Achilles slae, naer Chirons lessen,
 De stryfbre handen aen de lier;
 Zyn spelen stopt geen minnebressen,
 Noch dooft de gramschap en haer vier.
 Had QUIKKLENBERG hem, dus gezeten,
 De hulp der snaren bygezet,
 Hy had zyn bitter lot vergeten,
 En 't Grieksche leger eer geredt.
 Wat zingen hier al Filomeelen!
 'k Hoor zwanen met bevalligheid
 Omtrent Meanders oever queelen;
 Of word ik door de kunst misleit?
 Mogt Sokrates in 't leven keeren
 Hy zou, hoe hoog zyn wysheit klom,
 Weêr trachten zulk een kunst te leeren,
 In zynen gryzen ouderdom.
 Dat QUIKKLENBERG, door lant en steden,
 Zyn' lof zie bloeien menigh jaer.
 Men voer met tempelplechtigheden
 Dien Fenix op 't muzykaltaer.

Op het kunstigh Snarespel van Mejoffer Regnera vander Heide.

IN wat zaliger priëlen
Wandelt myn verheugde geest!
'k Hoor de schelle maegdekeelen
Der geruste zielen quelen,
In Godts blyde bruiloftsfeest.
't Hemelsch Sion, zoet van galmen,
Zingt hier op een hooge wys,
Overlaên van zegepalmen,
Nieugedichte vreugdepsalmen,
's Allerhoogsten naem ten prys.
Neen: de kunst verrukt myn zinnen;
't Is REGNERAES snaergeluit,
Die als 't puik der Zangheldinnen
D'eerste kransen weet te winnen,
Daer de kunst het hart vrybuit.

Haere liefelyke toonen
 Buigen diamant en stael.
 In haer klavecimbel woonen
 Wondren, van geen' nyt te hoonen:
 Hier verstomt de logentael.

Laet ons zwier en maet beseffen;
 Dees verdienen Vorstengunst.
 'k Hoor de klanken zich verheffen,
 Oorlogh voeren, vrede treffen.
 Dat hiet spelen naer de kunst.
 By dees kunst, dit zielenvangen,
 Leeft de Weelde, rein van zin,
 En de Blydschap, fris van wangen.
 In het ryk der snaergezangen
 Blyft REGNERA Koningin.

Mannen, duikt: het is verloren.
 Onze roem verdwynt te snel.
 Maegden treên in heldespooren.
 Hoe verlangen ieders ooren
 Naer dit Jofferlyke spel!

Zie, ai zie de Maes eens luistren,
 Kort gestuit in heure vaert,
 En geboeit met vaste kluistren,
 Die haer glori niet verduistren;
 Zulk een kunst is achting waert.

Toen een snaer brak onder 't spelen
Daelden uit het lindelof
Nachtegaelen, schel van keelen,
Om met zang die breuk te heelen,
Dan hun orgel klonk te dof.

Nachtegaelen, roem der wouden,
Leert van dezen cimbelklank.
Die de fabels der aelouden
Voor verbloemde waerheit houden
Hooren hier Sireenezangk.

Maer men hoeft geen wasch te vinden,
Daer men 't gretigh oor mê stopt,
Of zich aen den mast te binden,
Neen: wel verre van verslinden
Wort hier 't hart met vreugt gepropt.

Die REGNERA tegens reden
Lof en eer ontzeit, misdoet.
Jeugt en vreugt en aerdigheden
Sieren haere schoone leden,
Geest en kunst haer êel gemoet.

Op het Zingen der kunstryke Joffer Jakoba van der Wallen.

ZOu de werelt eeuwich klagen,
 Troosteloos en zonder raedt,
 Daer ze neêrgebogen staet
 Onder 't pak der oude dagen,
 Die haer plagen met verdriet?
 Neen, dat lyt JAKOBA niet.
 Zy, tot rein vermaek geboren,
 En met eene stem verrykt
 Die de hoogste pryzen strykt,
 Smoort de zorgen, stilt den toren,
 Dies de horen van de Faem
 't Lant vervult met haeren naem.
 Als haer zyde toonen klinken
 Vlucht de doffe treurigheid,
 Alles wort tot vreugt bereit,
 D'aerdtbol schynt ons steil t' ontzinken,
 D'ooren drinken Godendrank,
 't Brein verdwaelt in maet en klank.
 Rotterdam verheft zyn muuren
 Op het aengenaem gequeel
 Dezer maegdelyke keel.

Kan dit hemelsch zingen duuren,
Zyn gebuuren zullen zien
Hoe 't geluk zyn' handel dien'.
Fiere Maesstadt, pronk der steden,
Bou een' tempel voor de Kunst:
Eer dees Zangheldin uit gunst;
D'Ootmoet zal 't outaer bekleeden,
Naer de reden, met gebloemt,
Op geen' lentedagh genoemd.
Zoo u boustof magh ontbreken,
Buig JAKOBA, met verstant,
Dat ze eens gae naer 't klippigh lant:
't Marmer zal, zyn plaets ontweken,
Naer dees streken met haer gaen.
Laet de Kunst verheven staen.

's Werelts Stantwissel.

TOen 't nieu gebou van 't schoone wereltront,
 Dat wonderwerk en proefstuk van Godts handen,
 Zyn wezen kreeg en juist voltrokken stont
 Stont alles vol en in gepaste standen.
 Elk schepsel strekte een pronkbeelt voort 't gezicht
 Waerdoor Godts magt en wysheit 't hart mogt roeren.
 De Waerheit ging nogh naekt in 't open licht:
 De roode Kryg dorst nogh geen wapens voeren.
 Het lant voedde, ongeploegt, den graegen mont.
 Men wist nogh van geen ziekte of pyn te spreken.
 De honigh droop van d'eiken, in het ront.
 Wat eedler wyn schonk 't klaere diep der beeken!
 Hier steigerden de groene bergen steil:
 Daer zonk het vlak der leliryke dalen.
 De blaeuwe zee bleef tam beneên haer peil.
 Noit schoot de zon aenminnellyker stralen.
 Al 't aerdtryk was een zaligh paradys
 Vol wellust en welaengenaeme weelde.
 Het schelle wout zong eeuwich, Godt ten prys,
 Terwyl de wint in 't beevend boschloof speelde.
 't Was altyt lente en bruiloft. bloem en blaên
 Versierden 't ruim der luchtige waeranden.

De kintsche Tyt loeg ieder vrolyk aen,
 En zwaiede nogh geen zeissen met zyn handen.
 Men vreesde hol noch brullende woestyn,
 En mogt gerust de blyde dagen slyten.
 De looze slang zwol van geen paers venyn,
 Maer zoog het rasch en leerde vinnigh byten.
 Hoe ryk schiep Godt onze ouders, recht en goet!
 Een hof ontving ze in Edens zoete luchten.
 Maer och! zy smaên gezonden overvloet.
 Verboden lust grypt naer verbode vruchten.
 Hoe hongrigh gaept de snô begeerlykheit!
 Hoe rukt ze een' mensch ter zy van 's levens paden!
 Wat baet een disch vol spyzen, hoe bereit?
 Men kan den buik maer d'oogen niet verzaden.
 Daer stont een boom met lachent ooft gelaên,
 (Myn citer zal wat outs en droefs doen hooren)
 Den mont ontzeit; dat tast Grootmoeder aen;
 Ook treet haer Man in d'eige gruwelspooren.
 Zy eeten en vergrammen Godt dus fel:
 Hier help geen wet die ze uit zyn' mont ontvingen.
 Natuur verschrikte en hielt een krank gestel.
 De zaligheid voer naer de hemelkringen.
 Het wit gewaet der erfrechtvaerdigheid
 Verruilen ze aen geleende dierevellen,
 Een dierekleet, hun van Godts hant bereit,
 Omdat ze dus tot dieren overhellen.

Rampzaligh paer, wat maelt ge met den tant?
 Helaes! ik zie een gruwzaam spook opborlen.
 Gy vat de doot met uw verwaete hant.
 Die gulde schil dekt al te bittere korlen.
 Daer vloodt de rust. de lantbou zwoegt en zweet.
 Al d'aerde zonk in eene zee van traenen.
 Het kraembedt kermt en krimpt van angstigh leet.
 O menschen leert u van 't verboden spaenen.
 Geen blyschap meer. een stille treurigheid
 Wert nu gezien van 't westen tot het oosten:
 En al heeft Godt ons uitkomst toegezeit;
 Vry traag laet zich de bange droefheit troosten.
 Voorts hebben sint, tot 's levens achterdeel,
 De zonden en de straffen toegenomen,
 Gelyk een vloet die uit een enge keel
 Ten berg af stort en aengroeit onder 't stromen.
 De lucht betrok van hagel sneeu en damp.
 De dolle wint voer uit zyn stormrioolen.
 Het aerdtryk gloeit van 's hemels heete lamp.
 Waer legt het gout des eersten tyts verschoolen?
 De donder wert geslaekt: men voelde dik
 Aerdbeevingen en vier- en waterplagen.
 De holle Doot en sidderende Schrik
 Rinkinkten hant aen hant als naeste magen.
 Nu joeg de kou de luiden naer het dak.
 Het harde stael klonk vier uit keizelseenen:

De kunst verholp wat aen natuur ontbrak,
 Dan 't was voorwaer niet als het was voorheenen.
 Men ploegt en spit en delft schier vruchteloos.
 't Gevloekte lant kan schuur noch kelder zegenen
 Dan schaers en schrael. de voorspoet was te broos.
 't Scheen jammeren en zwaerigheên te regenen.
 En waer men zich voortaan te wenden wist
 Was 't wilt van togt, en warrigh van krakkeelen.
 In d'achtbre plaets der wysheit drong de list:
 De scheurzucht dorst de harten haest verdeelen.
 Strax quam daer aen 't geharnast Krysgewelt;
 Dat trok zyn zwaert en liet geene oorden rusten.
 De liefde week. de dootsche nyt won velt.
 De heblust zeilde om buit naer vreemde kusten.
 Wat borst 'er uit den donkren afgront op?
 Een kronkeldrom van zwarte Razernyen.
 De veege Pest verhief haer' vaelen kop,
 Ook brogt de Koorts ons met haer vlam in lyen.
 Nu zweefde 'er om elx hoeft een dichte vlugt
 Van gansch mismaeke en rustelooze Zorgen,
 Die dryven stil door d'ydle en dunne lucht,
 En wekken ons voor 't ryzen van den morgen.
 Zoo gaet het als men Godts geboôn veracht.
 Zoo most zyn wraek den trotsen hoogmoet toomen.
 O droeve staet! o menschelyk geslacht!
 Waer zyt ge, och arm! waer zyt ge toe gekomen?

D'elende klampt u straf en streng aen boort.
 Geen schepsel magh op d'oude schoonheit roemen:
 De zonde heeft den eersten staet verstoort.
 Wat valt'er meer volmaekt of goet te noemen?
 Gy, gy alleen staet vast, o Hemelheer.
 Uw wezen weet van geen veranderingen.
 Ai berg ons toch, uit liefde t'uwer eer,
 En stier ons lot, in 's werelts wisselingen.

Klio. Of glori der Deugt.

BElust op zang en nimmer moê gezongen,
 Heeft Klio dezen toon
 Door 't bogtigh gout van haer trompet gewrongen,
 D'alwaerde Deugt ten loon:
 Wie redenloos, als ongetemde dieren,
 De nutte deugt versmyt
 En haeren toom, die hem te recht zou stieren,
 Verdooft en holt te wyt.

Ik zag voorheen de menschen met elkanderen,
Ontaert van eer en plicht,
In leeu en beer en wolf en zwyn veranderen,
Te gruwzaam voor 't gezicht.
Wat waent gy of Ulisses reisgezellen
Met borstlen heb gedekt?
Niets anders dan het trots ter zyde stellen
Der deugt, van hun bevekt.
Had Herkules niet stout ter deugt gestreden
En onder haer banier
Hy praelde met geen leeusvel om de leden,
Noch groenen populier.
Geen Hydra zou voor zyne knods bezwyken,
Door heldenaert vernielt;
Noch Kakus ook die d' Aventynsche wyken
In schrik en onrust hielt.
Zyn deugt alleen kon menigh monster doden
Als hy ten stryde toog:
Die voerde hem in 't midden van de Goden,
Zoo verre en overhoog.
En Palameed, de fenix aller Grieken,
Blyft door de deugt vermaert
Met Sokrates, zoo lang de dagh zal krieken
En om den aerdtbol vaert.
Zy, zy houdt aen een diamante keten
Den woesten helhont vast,

Hoe grimmigh hy, van razerny bezeten,
Driestemmigh huilt en bast.
Het tafereel van Cebes kan bewyzen,
In Godt Saturnus kerk,
Dat wy haer met gewigt van reden pryzen
En heffen boven 't zwerk.
O goude Deugt, men moet u lof toezingen
En voegen by Jupyn.
Laet Bacchus spiets het geurigh Oosten dwingen;
Uw luister dooft den zyn'.
Gy wist weleer het bekkeneel der Reuzen,
Te fel in hun bestaen,
Rechtvaardigh in te klinken en te kneuzen
En met gebergt te laên.
Die u verkiest wort van verachtlyk edel.
Gy schenkt hem eenen naem.
Uw glori past op broeder Febus vedel,
Tot zulk een stof bequaem.
De lauwerboom is slechts voor u geschapen.
De palm groeit u ter eer.
Uw glans vergult het adelyke wapen
Van een trouhartigh heer.
O mensch, wat stoft ge op d' al te losse gaven
Der wankle Natuur?
Storf Milo niet? legt niet Heleen begraven,
Na eenen korten duur?

Hoe smolt het gout der Frygiaensche kroonen
 In vier en bloet en druk!
 Het gras bedekt nu Trojes muur en troonen,
 Al schatten van 't geluk.
 Ter werelt is al wat men ziet bederfelyk
 Behalve d'eedle Deugt:
 Die groeit en bloeit, stanthaftigh en onsterfelyk,
 En houdt een frissche jeugt.
 Die schoone kan verzierden roem ontbeeren;
 Haer lof is erfelyk goet:
 Dien draegt de Faem op hagelwitte veeren,
 Vier winden te gemoet.
 Al wort de Deugt van ramp op ramp bedolven
 Zy staet in haere kracht:
 Gelyk een rots die tuimelende golven
 Noch zeeorkaenen acht.
 Een dadelboom kan zynen top verheffen,
 En stygen tegens last;
 De fiere Deugt als haer de rampen treffen
 Staet dan ook eens zoo vast.
 Een Nero magh de harde stooten vreezen
 Der vallende Fortuin;
 De waere Deugt zal steeds dezelve wezen,
 Omlaeg of op een' duin.
 Haer kleding is gering en echter deftigh:
 Haer wooning zonder pracht:

Haer tafel heusch: haer rede nimmer heftigh:
Haer leger niet te zacht.
Het lust den Nyt haer eeuwigh aen te bassen,
Te domplen in verdriet:
Maer zy, voorwaer, zy is der doot ontwassen,
En schroomt den laster niet.
Wie haer zyn trou en liefde heeft geschonken
En dient ten allen stont
Zal in het heir der schoone starren pronken
Aen 't ruime hemelront.
Hier zweeg de Maegt en hukte met haer leden
In 't groen van Pindus neêr.
Laet ons dan door den Deugdetempel treden
Naer 't heiligh koor der Eer.

Luister der Geleertheit. Aen den heere D^r. David van Hoogstraten.

*FEbus waertste zoon HOOGSTRATEN,
 Eer en steun van Helikon,
 Zoo de kunst oit glori won,
 Hier kan my de dichtstof baten.
 'k Prys de wetenschappen nu.
 Neem die kroon, zy past ook u.*

HEt lust my thans den schedel der Geleertheit
 Met heiligh loof te kranssen naer myn magt.
 Die vyandin der hollende verkeertheit
 Daelt glansryk van der Goden hoog geslacht.
 Men moet ze by den lichten dagh gelyken:
 Heur klaerheit dryft ook blinde nachten heen.
 Zy schoort en stut den stant der koningkryken,
 En bleef tot nogh 't Palladium der steên.
 Het zonnebeelt waermê de Rhoders praelden
 Rees in zyn' tyt zoo heerlyk niet als zy.

Zy beurt haer hoofd ver boven Memfis naelden.
 De grootheit zet haer eer en luister by.
 Zy sleep 't vernuft der zeven Grieksche Wyzen,
 En streek de snaer die Thebes muuren boude.
 Natuur alleen is wilt en schaers te pryzen.
 Geleertheit temt woestyn en huilent wout.
 Haer heugt van meer dan vyftigh deizende eeuwen.
 Zy ziet te rug in 's werelts oude wieg,
 Verlichtte al vroeg Egipters en Chaldeeuen,
 En zucht wanneer de waen 't verstant bedrieg'.
 Voort quam ze rasch by Grieken en Romeinen.
 De Brachman holp ze aen Ganges kust in zwang.
 Dus bloeit haer ryk, dat nimmer moet' verkleinen,
 Van 't oosten tot den spaden ondergang.
 Haer wyze hant schryft wetten voor het leven.
 Zy zegt ons aen: Koopt oli, luttel wyn.
 Zoo wy haer spiets en glazen beuklaer geven
 En gulden helm, zy zal Minerve zyn.
 Die kreeg geen recht voor Paris boersche vierschaer
 Toen 's lichaems schoont den gouden appel streek:
 De schoonheit die van binnen blinkt is dierbaer,
 't Momaenzicht derft zyn' lof zoo 't brein ontbreek'.
 Met beter recht wert Juno afgewezen,
 Die 't breet bezit van Azie en Euroop
 Den knaep liet zien, en schatten, hoog geprezen
 Van gierigaerts, spoorbyster in hunn' loop.

De rykdom der Geleertheit kan meer baten
Dan vluchtigh goet, gebonden aen 't geval.
'k Zie Bias stadt en schat en al verlaten
In oorlogsnoodt. hy mist en houdt het al.
Geen schipbreuk kon Simonides verarmen.
De breinschat hielt den haveloozen ryk,
Terwyl zyn reis- en lotgenoten kermen
En beedelen en dwalen langs den dyk.
Staet d'edele Geleertheit dan te minnen?
Of zal men haer beschimpen en versmaên?
Zy gaet verzelt van negen Zanggodinnen,
En lonkt ons toe gelyk de schoone maen.
Zy klimt op 't ront vanwaer de starren stralen,
En zet haer' voet op 't zinkende aerdtryk weêr,
Of wandelt bly door Plutoos ydle zaelen,
Of volgt een schip langs 't marmer in het meer.
Zy spreekt en sticht uitheemschen in hun spraken
Met destigheit. elx lanttael is de haer.
Men zou de tong van Mithridates wraken,
Hoe taelryk, want die sprak toch noit zoo klaer.
Doch zou ik naer den eisch de kunsten eeren
Zoo voegde my al vry geleerder styl,
Zoo most men in een' lauwerboom verkeeren.
Hier stamerde de zangnimf van Virgyl.
Het eng begrip der dommen kan niet vatten
Wat iemant al door onderzoeken leert,

Wat kennis zy, en welke dierbre schatten
Zy in zich sluite, en hoe ze triomfeert.
't Wellevens sproot me uit Aristotels lessen
Zei Flippus zoon de Groote jongeling.
't Woest onverstant loopt in de punt der messen.
Vorst Nestors raedt geldt meer dan Ajax kling.
Sprak Demostheen en Cicero, beï wyslyk,
Niet door den mont der achtbre Wetenschap?
Ja heft en zet de kerkstem, ruim zoo pryslyk,
De wysheit niet op haren hoogsten trap?
Men stichte dan de scholen by de tempels.
Al is het hart der schrandren veel vervult
Met roestigh quaet, te vuil voor Pallas drempels,
D' ootmoedige Geleertheit draegt geen schult.
Och kost myn zang haer' hoogen lof verryken!
Onsterflyke eer is haer verdiende loon.
Haer liefeling zal voor 't sterflot niet bezwyken;
Zy stelt hem braaf in hart metael ten toon:
Daer magh de Nyt op knagen met zyn tanden.
Der wyzen faem omwandelt 's werelts randen.

Het nut van den Vrede. Aen zyne excellentie Willem, Graeve van Kadogan, enz. enz. Gezant zyner majesteit van Groot Britanje, Vrankryk en Yrlant, by de hooge mogende staten der Vereenigde Nederlanden.

*MYn blyde kunst begroet met zachte toonen
 Den Ryxgezant, 't sieraet der Britsche kroonen
 En vorst Georgs gezalfde Majesteit.
 O KADOGAN, met hartelyk verlangen
 En blyschaf in ons Statenhof ontfangen,
 Ontfang myn dicht dat voor den Vrede pleit.
 Gy zaegt voorheen, gezwint te paert gestegen,
 Voor uw pistool en schitterenden degen*

*Des vyants magt wechsmelten, dootsch en bang;
 Maer voor trofeen en trotse zegebogen
 Kiest gy den vrede, en ziet met blyder oogen
 't Gemeene nut en 's vyants ondergang.
 Uw wysheit helpt den Vredetempel stutten,
 En kan myn dicht voor zwarten nyt beschutten.*

ZEgt me, o schoone Zanggodinnen,
 (Want uwe onvermoeide zinnen
 Wegen 't al en haten 't zwaert)
 Hoe veel heils de vrede baert.
 Leert me, in schaduw van olyven,
 Pallas frissen krans beschryven
 Daer de lauwer, root van bloet,
 Al beschaemt voor zwichten moet.
 In de Peruaensche mynen,
 Buiten onze zonneschynen,
 Schuilt geen gout dat in waerdy
 By den vrede haelt, die bly,
 Waer hy bloeit, de landen zegent
 En met overvloed beregent
 Uit den horen, 's Vlietgodts hoofd
 Door Alcides kracht ontroof.
 's Werelts kintscheit, vry van smetten,
 Hoorde trommels noch trompetten,

Vreesde kling noch taeie speer,
Zat gerust en vreedzaam neêr,
En wert dies by gout geleken.
Toen de zachte tyden weken
Schoot men 't blinkend harnas aen.
Pyl en werpschicht om te schaên
En te moorden uitgevonden,
Voerden doodelyke wonden
Over graft en hooge vest:
Zoo verdween de rust op 't lest.
't Aangeboren recht der volken
Wert met glinsterende dolken
Flux gemeten en bepleit
In verwoede grimmigheid.
Thebe zagh, door twist aen 't zinken,
Een bebloede Doot rinkinken
Om zyn muuren, root van moort.
Xantus en zyn kromme boort
Rookten nogh van 't bloet der Frygen
By de Dichters, die niet zwygen
Hoe Achilles Hektors lyk
Sleepe dorst door stof en slyk.
Zal men dus den oorlogh voeren,
En de werelt fel beroeren
Om een geile wulpsche vrou
Die men billyk haten zou?

Dat 's te hevigh opgenomen.
Men moet traeg ten stryde komen,
 Traeg vergieten 's naesten bloet.
 Dwazen, stilt uw' grammen moedt.
Maer gy, onverwonne Helden,
Die in Mavors dootsche velden
 Rukt den degen uit de schê
 Om den kostelyken vrê
Braef voor zweet en bloet te koopen,
Gy kunt mynen zanglust noopen:
 U komt prys en glori toe.
 Want de Vrede, nimmer moê
In 't vertrooste der verlostn,
Magh wel vlyt en wonden kosten.
 'k Weet geen hemelgaef zoo nut.
 't Menschdom kent geen' vaster stut.
Toen d' Atheensche muuren stegen
Zat men om een' naem verlegen
 Dien de stadt met haer gebou
 Op het voorhoofd dragen zou.
't Godendom, alhier gekomen,
Heeft dit vast besluit genomen:
 Die het nutste geven zal
 Schryf zyn' naem op dezen wal.
Godt Neptuin met zynen drytant
Boodt toen d'aerde luttel bystant;

Want op zyn believeen sprout
Strax een paert uit haeren schoot.
Maer Minerve queekte vaerdigh
Een' olyfboom, schoon en waerdigh,
Vet van vruchten, vael van bladt,
Dies versiert heur naem de stadt;
En dees boom, door haer geveiligt,
Is den Vrede toegeheiligt;
Die genoot dus lof en loon
Van d'onsterffelyke Goôn.
Hoe gelukkigh zyn de volken
Daer een zon van vrê de wolken
Van den kryg, die altyts woet,
Wechschiift en verdwynen doet!
Rome kromp van burgerkrygen,
En most bang om aêmtogt hygen,
Maer herleefde door de rust,
Als, ter goeder ure, August
Janus tempel had gesloten
En den fellen twist verstooten,
Lang gevoedt met d'winglandy,
Om de wereltheerschappy.
Als de teerton wort ontsteken
Magh men van de rampen spreken
Even als het vaerend volk
Dat, nogh onlangs op den kolk

Hardt geslingert van de baeren,
Koomt ter haven in gevaeren,
 En herdenkt met vreugt zyn wee
 Op den oever van de zee.
Doch in blyder zaligheden
Dartlen dorpen, vlekken, steden,
 Als de Vrede 't lant verheugt.
 Bacchus, eeuwigh groen van jeugt,
Reit dan hant aen hant gereeder
Met de geele Ceres weder
 Door de dalen, ongequelt
 Van 't gewapende geweld.
't Kouter dat voorheen most roesten
Blinkt dan weêr. dê welige oesten,
 Daer een milder vocht op droop,
 Vullen 's lantmans graege hoop.
Titirs kudde scheert de heiden,
En het groen der malsche weiden
 Huppelende door het kruit
 Op den toon der herdersfluit.
Zuivelman wiens gladde koeien
Mildt van room en boter vloeien,
 Valt aen 't karnen, al verblyt
 Door zoo zegenryk een' tyt.
Flora siert de lustprieelen
Daer de blyde vogels queelen,

En Pomoon belaedt den tak,
Nu gebogen en te zwak
Voor zyn' eigen last en vruchten,
Stil gegroeit in vrye luchten.
Melibé, nu poot en ent;
Hier is geen soldaet omtrent.
Maer wat schooner pronkgebouwen
Magh het vrolyk oog beschouwen!
Al wat d'oorlogh vallen deê
Klimt en praelt in tyt van vrê.
'k Zie aldus de nutte Nering,
Als ontslagen van een tering,
Weder bloeien, fris en bly.
's Koopmans zeilen schieten vry,
Met de winden, snel en vlugge,
Over Nereus groenen rugge
Naer den vroegen Morgenstont,
Of naer 't Zuiden, heet van gront,
Of naer 't schemervalligh Westen
Daer de goude Zon ten lesten
Steil voorover nedervalt
En haer moede paerden stalt.
Ziet dan al d'uitheemsche waeren,
En bedankt de zoute baeren.
O wat brengt de ryke vrê
Wenschelyke schatten mê!

Dat zyn zenuwen van staten.
Dat kan koningkryken baten.
Hermes roê, die slangen draegt,
Troost de landen daer men klaegt.
D'eedle Kunsten triomfeeren
En d'eerwaerde Deugden keeren,
Kuisch en schoon en leliwit,
In haer korts geruimt bezit.
Hemel, aerde, lucht en water
Juichen voort met bly geschater.
't Is 'er bruiloft. alles mint.
Maer Akteon, jagtgezint,
Rydt langs velt en dichte haegen
Door den koelen dau uit jagen
In het krieken van den dagh:
Dus bestryt hy, slagh op slagh,
Met vermaek de wilde dieren
Die door ruime bosschen zwieren;
Dat 's een oorlogh die den disch
Buit bestelt en dienstigh is.
Maer wat dool ik door de wouden?
Doch het is ten goê te houden
Dat men met gezang en tael
In den prys des vredes dwael'.
Gy geruste Nederlanders,
Die de dreigende oorlogsstanders,

Opgeheven tot bederf,
 Aen zaegt voeren menigwerf,
 't Zy al vroeg de trotse Tiber,
 't Zy de felgebeten Iber,
 't Zy de Seine, heet op twist,
 't Beelt der Vryheit, hier met list,
 Daer met dwang, u wilde ontvoeren,
 En den bondel droef ontsnoeren
 Uwer pylon, vast vereent;
 Hebt gy 't oorlogslot beweent;
 Dat is nu op nieu vergeten
 Sint men met een hechte keten
 Mars, den schrik van 's werelts ront,
 In 't gemytert Utrecht bondt
 En uit onze dagen bande.
 Wenscht met my den Kristenlande
 Dies een duurzaem heillot toe;
 En dat 's Oorlogs toorts en roê
 Liefst de wreê Barbaren plagen
 Die den zyden tulbant dragen.
 Ons beschaduw' Pallas bladt,
 Droefst gewonnen, hoogst geschat.

MDCCXVIII.

Epikurus Hoven, of reine Wellust; Aen den heere Jan Messchaert Dirkszoon.

INDien, o MESSCHAERT, thans geen strenger bezigheden

Uw edelmoedigh hart verletten langs uw' vliet,
Zoo laet ons zy aen zy naer 't wyze Athene treden,

Daer Epikurus tuin elk rust en luwte biet.

Men heeft voor ongeval noch tytverlies te schroomen;

Minerva zal ons winst verschaffen daer zy zit.

't Gaet wel. de geest is vlug. wy zy al aengekomen.

O gunstige Natuur! wat oeffenperk is dit!

Hier gaet de reuk te gast op geur van bloemprieelen.

Hier streelt de kleur ons oog, noit zoo vermaekt als nu.

Ook is 't gebloemt niet stom; het roept van zyne steelen

Den drang der zwynen toe: *Wy rieken niet voor u.*

Ai zie, daer staet alom op 't groeiend loof geschreven:

Silenus vuidigh beest genaekt ons nimmermeer.

Dus schynt dees hof geplant om ieder nut te geven
 Behalve die zich wyt vervreemt van deugt en eer.
 't Gevogelt quinkeleert in 't groen der balsemtakken,
 En noemt de reine vreugt het allerhoogste goet:
 Zoo deed de Tuinheer ook, die 's menschdoms ongemakken
 Verzachtte, en toonde 't heil van een gerust gemoet.
 Zyn lessen die in 't hart een' vryen wellust teelden
 Zyn altyt door de deugt met eer en lof gekroont:
 Dus heeft d'aeloude kunst met kopre staetsbeelden
 Zyn onvermoeide vlyt en wyzen geest beloont.
 O MESSCHAERT, Epikuur wort al te stout gelastert,
 En zyne zedenleer te redenloos bekladt.
 Men kryt hem uit voor een die, gansch van deugt verbastert,
 Den reiziger misleit op 's levens wandelpadt.
 Het losse lantgerucht, van ouden haet gesteken,
 Betwist den helderoem des uitgeleerden mans
 Die d'aerdige natuur zoo klaer had hooren spreken,
 En zyne schoolvlambou ontstak aen Febus glans.
 Maer laet ons eens bezien, hoe 't snoot gebroet der spinnen
 Venyn uit bloemen zuigt, en gal in honigh proeft.
 Verleent my uwe gunst, beminde Zanggodinnen,
 En stiert de zwaenepen die Pindus vocht bêhoeft.
 Noemt Epikurus leer den Wellust 't hoofd der schatten;
 De Reden stemt het toe, en d'edele Natuur,
 Die 't wit der Reden is, indien wy 't recht bevatten.
 Wat eischt dit vreedzaam paer? dat onze wellust duur'.

De goê Natuur weêrstaet en schuwt de lyfquellaedje,
 De Reden bouwt een vest, en weert het zielverdriet:
 Zy bezigt Pallas schilt en hooge helmpluimaedje.
 Wie 't kort vermaek bemint volgt Epikurus niet.
 Ik bid u, hoe kan 't vleesch oprechten wellust vinden
 Indien de geest bezwykt van angst en dootsche pyn?
 En zoo de vreugt zich voelt van naberou verslinden,
 Hoe kan zy aengenaem voor ziel of lichaem zyn?
 Geen nektar zal myn' lust en zinnen oit behagen
 Daer een vervloekte hant hem met vergif doormengt;
 Zoo ook geen zwoele lucht wanneer de donderslagen
 Ons schaên, en 't blixemvier 't gelaet der werelt zengt.
 Pan zagh een klaere vlam, en greep haer zonder gruwen,
 Maer brandde baert en hant, door glans en licht bekoort.
 Acht geen' Meerminnenzang, al gy die 't leet wilt schuwen.
 Hoe schoon de zonde vleit zy brout verraet en moort.
 De mensch zy overal zyn eige heilbehoeder:
 Hy spoei' de weelde na, maer langs het rechte spoor.
 De waere Wellust kent de Deugt voor zyne moeder,
 En groeit in haer gebiet en heiligh tempelkoor.
 Sardanapalus magh zyn vuile driften volgen
 Gelyk Apitius, Lukul en Filoxeen;
 't Boos leven wort in 't endt van 't onheil ingezwolgen.
 Hoe jagen d'euveldaên der menschen blyschap heen!
 O gy die u verliest by wyn en geile vrouwen,
 Of magt en rykdom als uw hoogste goden eert,

Of uwen wellust stelt in prachtige gebouwen,
 Of vorstelyken staet, of bloet en wraek begeert,
 Of u vergoden laet, door hovaerdy gedreven,
 Ai merkt ter goeder uur uw domme blintheit toch.
 Gy zoekt langs kromme paên 't gerust en zaligh leven.
 Die holle wellust lokt de zinnen met bedrogh.
 Dusanige ydelheên zou Epikuur verachten.
 De reden leidt u niet, noch 't rechtsnoer der natuur,
 Maer in 't verwart paleis der dwalende gedachten
 Bekleet de waen den troon. die wellust heeft geen' dnur.
 D'afgunstige Fortuin kan zulk een blyschap hinderen.
 De Tyt en 't Noodlot voên en stooren dezen lust.
 Doch 't bly geschenk der Deugt kan door geen leet verminderen:
 Zy maekt ons vry en ryk en edel en gerust.
 Wat mogt ge, o Krezus, op geluk en hoogheit stoffen?
 D'Atheensche Wyzeman verachtte u in dien stant;
 Gy wert naer zyn begrip van andren overtroffen
 In zaligheit en rust al ploegden zy het lant.
 De vrede des gemoets trotst allerhande schatten,
 En is voor purper, gout, noch diamanten veil.
 Geen hofstoet keert de zorg wiens klauwen 't alles vatten:
 Zy klimt op spits en trans, hoe heereylyk en steil.
 Geen schoonbeschildert jacht kan vrees of angst ontvaren.
 Geen prysbehalend ros voert ons in 't vrederyk;
 Daer zyn ze burgers van die deugt en kennis paren,
 En maken dat de magt der dwaze tochten wyk'.

O Jongkheit, laet u raên: bedwing uw' lossen handel.
 Hoe zelden wort uw staet met wysheit ondersteunt!
 't Herdenken aen haer deugt en eereyken wandel
 Is d'allerbeste staf waerop de grysheit leunt.
 De zuivre wellust schuilt in deugt en vergenoegen.
 Hoe schoon is 't kleet van hem die naer geen beter tracht!
 Hoe lekker is zyn broot, behaelt met vrolyk zwoegen!
 Wat valt een schamel bed den vromen warm en zacht!
 De werelt slaeft en zweet al meest om valsche weelde.
 Een heldeziel dankt Godt in voor- en tegenspoet.
 En schoon ons 't blint geluk al zyne gaven deelde;
 Genoeg is meer dan veel, en tart den overvloed.
 Het tydelyk gemak kan al te weinigh baten.
 De rykste wellust woont in 't hooge hemelslot.
 O MESSCHAERT, laet ons nu de Grieksche school verlaten:
 Ontfang myn dicht, en deel in 't heilzaam weedelot.

Ryke Armoede. Aen Saloninus.

TOt nogh heb ik u voor een groot Stoyk versleten,
 Maer nu, o Salonyn,
 Nu schynt ge uw eige les en regels te vergeten.
 Gy schreit om uwe schade, en klaegt uw' noodt met pyn.
 Is dat stantvastigheid? zyn dat gelyke zinnen,
 In voor- en tegenspoet?
 Hiet dat het tytlyk heil zoo onverschilligh minnen
 Dat ons 't verlies daervan noit leet of hinder doet?
 Vergeef my dit: gy zyt met al te snelle stappen
 Uit Zenoos school getreên.
 Gy kent het Wyf nogh niet dat, wuft van eigenschappen,
 Zoo los en wankel staet op eenen ronden steen.
 De droevige Armoê quam u onverwacht bezoeken,
 Maer drukt u zacht en licht:
 Nogh schynt ze u helscher dan d'afgrysselykste vloeken,
 En schrikkelyker dan Meduzaes aengezicht.
 Waertoe dees bittre klagt, dit ongeregelt schrikken?
 Alekto spookt hier niet.

Laet liever zachten troost uw angstigh hart verquikken.
 Een dwalend misverstant baert u dit zielverdriet.
 't Geen overtolligh was heeft u 't geval ontnomen:
 Gy vint uw nootdruft nogh;
 Die kan men zonder angst of lyfsgevaer bekomen.
 Men slaeft om overvloet. wat baet de rykdom toch?
 De matige natuur eischt weinigh voor het leven.
 Men hoort der voglen zang
 Die, ryk voor eenen dagh, door blaên en takken zweven.
 Met weinigh leeft men minst zyn' erfgenaem te lang.
 Al 't quaet 't geen d'armoê baert is dat ze, tegens reden,
 Den mensch verachtlyk maekt.
 Een vrolyke armoê brengt geluk en zaligheden;
 Maer ze is geen armoê nogh ten zy ze ons droef genaekt.
 Die niets verliezen kan magh onbekommert zingen
 By dieven, heet op buit.
 Hy wandelt onbelet door vyantlyke klingen,
 En slaept gerust, daer kram noch grendel hem besluit.
 Geloof my. onder 't riet der laeggeboude hutten
 Woont d'ongestoorde rust.
 Een marmeren paleis kan geene zorgen schutten;
 Men vint 'er vrees in vreugt, en teffens last in lust.
 Geen kroon, hoe trou gedient van stael en snelle paerden,
 Stilt hooftpyn, als men lyt.
 Daer schuilen menigmael verraderlyke zwaerden
 Ook achter 't veinzend gout van vorstlyk muurtapyt.

Laet, wie gy wezen moogt, laet eens den hoogmoet zakken:
 Vergaep u aen geen' schyn.
 Uit boersche kruiken, slechts van roode klei gebakken,
 Drinkt iemant zelden 't wee der doot in met venyn.
 Het kostelyk Genoeg weegt rykdom op en staten,
 En waer men los op bout.
 De werelt zwoegt en zweet om dingen die niet baten.
 't Begeeren houdt ons arm ook midden in het gout.
 Wien schat gy ryker toch, den Macedoonschen koning
 Die al de werelt won,
 Of hem die, welvernoegt in 't kleen, tot zyne woning
 Een ydel vat gebruikte, en vreedzaam rusten kon?
 Voorwaer, Saturnus eeu was zonder pracht behaeglyk,
 En zaligh zonder gelt.
 Toen 't gout te voorschyn quam wert 's menschen leet ondraeglyk.
 Een zelve myn gaf twist en nyt uit en geweld.
 Hy leeft dan veiligst, die met onbegeerlyke oogen
 Geltstapels kan zien staen:
 Aldus wert Kurius tot geen verraet bewogen,
 Naerdien hy om een raep geschenken dorst versmaên.
 Anakreon vint leet in koninglyke gaven,
 En zoekt zyn oude rust.
 De rykdom maekt al meest zyne eigenaers tot slaven.
 Waer slaet men munt die zorg of droeven kommer sust?
 Versmaed toch d'armoê niet, dat zou geen menschen voegen;

De goôn versmaên haer niet.
Filemons schamel huis kon Jupiter vernoegen.
Duik neêr: wy nadren ook met klimmen ons verdriet.
Een felle stormbui breekt de hemelhooge pynen,
In 't wout van Pelion,
Terwyl het kruipend veil, in hoven en woestynen,
Het ongeval ontschuilt langs laen en beek en bron.
De rustelooze nyt laet d'armoê veiligh glippen,
Maer volgt en plaegt het gelt.
Zoo wort ook d'armoê minst van d'afgesleete lippen
Der slaefsche vleiery bedrogen en gequelt.
Voorts, wat wy van 't geval te leen gekregen hebben
Moet op en onder gaen.
Al wat de maen beschynt zal altyt vloeien, ebben,
En wisselvalligh zyn gelyk het licht der maen.
Bid dan om rykdom dien geen laege zinnen vatten,
Te blind in hun bedryf.
Bedrukte Salonyn, de waerdigste aller schatten
Is een gezonde ziel in een welvarend lyf.

Snelheit en Woede des Tyts. Aen den heere Frans Greenwood.

AL spant Kopernikus, door wakkre kunstvertoogen
En vlytigh onderzoek, de zonnepaerden uit,
De Tyt rukt echter voort, en zweeft de steile boogen
Des ronden hemels door, verhindert noch gestuit.
Dat uurwerk kent geen rust. wy zien den uchtent klimmen
Als 't vrolyk oosten wort bepurpert en vergult:
Hierop volgt d'avont ras, die aen de westerkimmen
Zich met een' tulbant van gelooke rozen hult.
Wie keert den snellen loop van uren, dagen, weeken?
Zelfs 't ronde jaer draeft rad op zespaer voeten heen:
Ook laten d'eeuwen ons van haeren aftogt spreken,
En niemant brengt den tyt te rug die eens verdween.
Zoo vaert de Gryzaert wech op onvermoeide vlerken.
Voorts teelt en voedt hy 't al, maer stelt het perk en pael.

Hy spot slechts met den roem van 's werelts wonderwerken.
Zyn yzeren gebit knaegt marmer en metael.
Wat heeft zyn wreedaerdy al trotse koningshoven
In rookend bloet gesmoort! tot stuivend puin vergruist!
't Groot wereltront magh zelf geen vastheit zich beloven;
't Zal smelten, als het vier door d'elementen bruist.
O GREENWOOD, laet ons dan des levens duur mistrouwen.
D' onsterflykheit ontwykt de menscheit al te ver.
Vorst Nestor sluimert in de Pylische landouwen:
Ja Krete toont van outs het graf van Jupiter.
Wilt gy de doot ontvliên zoo schuil by Febus bronnen,
En handel uwe lier, gelyk gy hebt begonnen.

De tamme Leeu en het Hart. *Fabel.*

EEn quade naem maekt nogh den mensch verdacht,
Die, van den dienst der zonden en haer magt
Ontslagen, zich bekeert tot deugt en kennis.
De Leeu, getemt door vlyt en kunst en wennis,

Zagh 't Hart weleer vol vreeze omtrent hem staen,
En sprak het dus beleeft en minzaem aen:
Ontzet u niet; hier is geen quaet te vreezen.
Ik ben niet meer die 'k eertyts plagt te wezen.
'k Misdede u niet al waere ik los en vry
Van pael en bant en plicht en dienstvaerdy.
'k Laet nu de tucht, bescheiden van manieren,
Den loop van myn verandert leven stieren.
'k Volg stil en zacht aen 't leizeel mynen heer.
Zyn' wil en wenk weêrstreef ik nimmermeer
Door wrevelmoet, maer stelle my gelaten.
Myn magt zou nu geen dieren schaên maer baten.
Koom nader by: waerom dus lang gepeinst?
Zoo sprak de Leeu, bedaert en ongeveinst.
Maer 't Hart hierop, misleit door waen en gissen:
Gy waert voorheen de schrik der wildernissen.
't Versaegt gediert herdenkt met hartenleet
Uwe ondaên, daer 't van bangen dootschrik zweet,
Wat donker hol school veilig voor uw woede?
Gy leefde in moort; dies hou het my ten goede
Dat ik u schuwe al schynt gy dus bedaert.
De naem van Leeu maekt my met recht vervaert.

Aenmerking.

ONS is byna in alle gelegtheden niets nutter dan een voorzichtig wantrouwen. Die licht gelooft wort licht bedrogen, en 't Is niet al gout dat blinkt, zeggen de spreekwoorden, die dochters der ondervindinge zyn. Honigh op de lippen en vergif in 't hart te dragen is al eene oude maer vervloekte kunstgreep; en eene gladde tong misleit ons gemakkelyk, naerdien de welspreketheit doorgaens vryer ingang en meer spelens vergunt wort dan de waerheit. Helaes, hoe hebben bedrogh en valscheit velt gewonnen! Wat schuilen 'er somtyts al snode ondeugden onder het zedigh gewaet van eene geveinsde oprechtigheit! Verwonder u niet: de Duivel zelf speelt dikwyls, in de gedaente van eenen Engel des lichts, op het toneel der werelt zyne helsche rol. 't Is dan geene geringe kunst, geduurigh en overal wel op zyne hoede te zyn, en waerheit en schyn naeukeurigh te onderscheiden. Maer, gelyk men niet zelden met zyn schade leert, dat schyn bedriegt; zoo zal men ook gemeenlyk zulken, die van den breeden onwegh der godtloosheden tot de steile heirbaen der deugt zyn overgeslagen, nogh mistrouwen, en op hun doen en laten een wakend oog houden, gelyk onze Fabel leert. Men bewaere dies altyt den goeden naem, die beter is dan goede oli, en vliede de ondeugt als eene booze en ineetende quael die na haer vertrek nogh afzichtige litteekens in ons laet. Die eens steelt is altyt een dief, zegt men, en een leugenaer wort traeg gelooft al spreekt hy de waerheit. Wie zal ook een onbekommert betrouwen stellen op iemand die zich oit met verraet beholpen heeft? dit zy mede gezegt van andere euveldaden en haere bedryveren. Immers d' Apostel Pauwels, die van eenen wreeden wolf in een' getrouwen herder veranderde, wert na zyne bekeering gevrees, en zyn amptgenoot Peter schatte het gedierte, dat, voorheene onrein maer nu door Godt zelven gezuivert, hem in een gezicht vertoont wiert, nogh op zyne oude waerde.

Valsche Vrienschap. Aen Gratianus.

DAer is, indien 't u lust een' huichelaer te kennen,
Oprechte Gratiaen,
Daer is een snode guit die listigh weet te rennen
Op lasterlyke paên.
Hy zal u vriendschap biên, en overbodigh eeren;
Maer wacht u, wacht u wel.
't Blanketsel dekt de sproet gelyk spierwitte veêren
Het zwarte zwaenevel.
Gy weet hoe 't monster Sfinx liefalligheid vertoonde
In 't maegdelyk gelaet,
Maer met den leeuweklaeu 't elendigh Thebe loonde:
Zoo heelt dees boef zyn' haet.
Nu meent ge in myn gedicht zyn' naem licht op te speuren:
Maer neen; dien schaem ik my:
Dien haet ik als 't geknars van Plutoos yzre deuren
In 't ryk der razerny.
De verf waermede ik hem verbeelde is 't kenbaer teken
Van 't schrikdier, yders schaê.

Hy heeft den krokodil de veinskunst afgekeeken,
En bootst den luipert na,
Men verge my ook noit te denken of gelooven
Dat hy uit menschen sproot.
Een vinnigh boschgedrogt, verhit op schendigh rooven,
Ging van dien gruwel groot.
O Gratiaen myn vriend, die, heusch en braef van zeden,
De vrientschap heiligh schat,
Hy zwoer my trouwe gunst: maer maek eens staet op eden
Van zulk een pest der stadt.
Nu durft hy niet alleen my schuwen en verlaten,
Maer schent myn' naem meteen.
Zoo gaet het toch. de mensch heeft in den aert te haten
Dien hy misdeet voorheen.
Hiertoe spant hy gestaêg den lasterboog nogh styver,
En streelt zich met myn leet.
Zie daer een' schoonen loon voor myn' bezweeten yver,
Tot zynen dienst besteet.
Voorwaer toen zyn gevlei en treken my bekoorden
Scheen my die valscheit veer.
'k Beloofde my een' vriend; maer d'allerschoonste woorden
Zyn woorden en niet meer.
Helaes! waer schuilt de trou? (u will' de Hemel zegenen,
Myn halsvriend, vroom van hart)
Waer zou Orestes thans een' Pylades bejegenen
Tot troost van zyne smart?

'k Moet d'onderlinge trou van Nizus schier benyden
 En zynen Euriael:
 Wat stont hun vriendschap pal in die benaede tyden,
 Ten trots van vier en stael!
 De trouwe Thezeus en Pirithoüs bezoeken
 Den duistren jammerpoel.
 Hun vriendschap wandelt fier door duizent naere vloeken
 By 't lichaemloos gewoel.
 'k Zwyg van Achilles die dwars door den moort dorst draven
 Om 't missen van zyn' vriend.
 Die oude trou is met al zulken lang begraven.
 Zy had toen uitgedient.
 'k Zagh thans eer een' Buzier of Falaris te vinden
 Dan zulke vrienden meer:
 Ja 'k zagh een' aertstieran afschuwbre doden binden
 Aen levenden veeleer.
 Waer word ik van de spyt en gramschap heen gedreven?
 Dit is een woest gewest.
 Wie kan by 't nors gegrim van deeze beeren leven?
 Hier schuilt een draekenest.
 Gy bloethont, bast gy nogh, daer ge in myn gramme handen
 Die kromme speeren ziet?
 Dat 's 't wapen van Jupyn 't geen u licht aen kost randen.
 Kent gy de Dichters niet?

**Akkerleven. Aen den Heere Mr. Kornelis 's Graevezande,
rechtsgeleerden.**

Hoe genoeglyk rolt het leven
 Des gerusten Lantmans heen,
 Die zyn zaligh lot, hoe kleen,
 Om geen koningskroon zou geven!
 Laege rust braveert den lof
 Van het hoogste koningshof.
 Als een boer zyn hygende ossen
 't Glimpend kouter door de klont
 Van zyn' erffelyken gront,
 In de luwt der hooge bosschen,
 Voort ziet trekken; of zyn graen
 't Vet der klai met gout belaên;
 Of zyn gladde mellekkoeien,
 Even lustigh, even bly
 Onder 't grazen, van ter zy,
 In een bogtigh dal hoort loeien;

Toon my dan, o arme stadt,
Zulk een' wellust, zulk een' schat.
Welige akkers, groene boomen,
Malsche weiden, dartel vee,
Nieuwe boter, zoete meê,
Klaere bronnen, koele stroomen,
Frissche luchten: overvloet
Maekt het buitenleven zoet.
Laet een' koopman koopmanswaeren,
Huis en hof en kas en gout
Waegen op het schuimend zout
Daer de witte zeilen vaeren,
Vaeren, maer met groot gevaer;
Veemans rykdom blyft vandaer.
Laet de drokke pleitzael woelen,
Menigh vreezen dat de schael
Van de vierschaer ryze of dael'
Voor de strenge rechterstoelen?
Veeman houdt zich by zyn vee,
En daer blyft zyn zorreggh mê.
Zaeien, planten en verzetten
Geeft hem werk. hy vist en jaegt.
Dikwyls valt hem eer het daegt
Vliegert wilt in looze netten:
Dikwyls voert hy met zyn raên
Grazigh zuivel stêwaert aen.

Appels enten, peereplukken,
Maeien, hooien; schuur en tas
Stapelen vol veltgewas,
Schaepescheeren, uiers drukken;
Zeven kinders en een wyf
Zyn zyn daeglyx tytverdryf.
Vork en riek en schup en spade
Zetten zyne lusten pal,
't Zy de welgemeste stal,
't Zy de boomgaert hem verzaede,
't Zy de kruitben niet te loom
Op zyn leege tafel koom'.
Als de lente 't lant beschildert,
Als de zomer zweet en gloeit
Ploegt en spit hy onvermoeit.
Als de winter 't wout verwildert
Houdt hy den berookten haert
Met zyn vrienden, ront van aert.
't Herfstsizoen, vooral te danken,
Snyt hem druiven, perst hem most,
Most die slechts wat moeite kost:
Hemelwaerde wyngertranken
Vullen dan met wyn zyn ton;
Onlangs schutten ze ook de zon:
Want des zomers, na veel zwieren,
Neemt hy, om zich goet te doen,

Onder 't loof een slaepje in 't groen
Daer de vogels tierelieren,
Daer een levendige vliet
Van de steile rotsen schiet.
Els, zyn liefste door het trouwen,
Wiegt met zang hem daer hy slaept
Schoon ze vry al wyder gaept
Dan de hoofsche staetjongkvrouwen;
En hy kust 'er Elsje voor.
Dus brengt Melker 't leven door.
Zeg my nu, o 's GRAEVEZANDE,
Die behalve meer ook weet
Hoe een boer zyn' tyt besteet;
Toon me, o Rechtlicht in den lande,
(Zoo zy u myn zang gewydt)
Wie zyn leven zachter slyt.

De Geneeskunst. Aen den heere Kornelis van Gyzen, der medicynen dokter

I. Zang.

ZOo dra des menschen gruwelstukken
De Godtheit tergden, zonder maet,
Begroef zy hem in ongelukken:
De roeden wiessen nevens 't quaet.
Men most voortaan met duizent rampen,
't Zy zielverdriet, of lichaemspyn,
Elendigh worstelen en kampen,
In al te jammerlyk een' schyn.
Het leven hing aen leet gebonden.
De zorgen knaegden 't angstigh hart.
Toen wert de zangkunst uitgevonden,
Eene artseny voor boezemsmart.
't Veelmondigh orgel liet zich hooren.
Het allereerste snaerenspel

Schonk blyden wyn voor treurige ooren,
 En brogt den moedt op zynen stel,
 Voorheene aen 't flaeuwen en verslappen.
 De noodt baert kunst en wetenschappen.

I. Tegenzang.

Dus teelden ook d'aeloude tyden
 De kunst die 's lichaems noothulp strekt,
 En met voorzichtig medelyden
 De ziekten zalft en 't leven rekt.
 Men ondervondt de kracht der zaden
 En kruiden, in het wout gegaêrt.
 Dies viel het duister om te raden
 Of Godt den menschen, boos van aert,
 Meer leets bestelde en zwaerigheden
 Of tegenmiddlen. toen de Doot,
 Met haere rammelende leden,
 Het alles dreigde most ze uit noodt
 Voor d'edele Geneeskunst wyken.
 Die gaet, dus fier, zoo menigwerf
 Met groene zegepalmen stryken
 Als schutster van 't gemeen verderf;
 Terwyl de hoopelooze kranken
 Haer trouwe zorg en vlyt bedanken:

I. Toezang.

Laet Koorts en dorre Tering
 En bolle Waterzucht
 Den kop verheffen in de lucht
 En plaegen 't aerdsche ront
 Met andren van haer vloekverbont
 En helsche samenzweering;
 Ik weete hulp en baet.
 Men gae, als 't leven, eng van paelen,
 Becingelt zit van quaelen,
 By een' ervaren arts om raedt.
 Wie spade wenscht te sterven
 Magh zyne hulp niet derven.

II. Zang.

Verdiende oit kunst met glorikroonen
 Vereert te zyn en hoog gedacht;
 't Is dees, die heden mynen toonen
 Het leven schenkt en nieuwe kracht:
 't Is dees, die uit de steile poorte
 Van 't opperste paleis gedaelt,
 En dies van hemelsche geboorte,
 Gelyk de klaere middagh straelt
 Van majesteit voor 't oog der volken:
 't Is dees, die, 't menschelyk gestel

Doorkruipende, de dikke wolken
 Der ziekten wechveegt, en de wel
 Der quaelen stopt en uit doet droogen.
 De helden die haer bystant biên
 Verheft ze door haer groot vermogen
 Tot heiligen, in eere ontzien.
 Men pryz' hen die hunn' tyt en wennis
 Besteên aen levensnutte kennis.

II. Tegenzang.

De bezigheden van VAN GYZEN,
 Den braeven lyfarts, zyn met recht
 In 't licht te zetten en te pryzen,
 Naerdien hy duurzaeme eer inlegt.
 Hy ziet tot binnen d'ingewanden,
 Door vel en bloet en spieren heen,
 En hoedt de levenshulk voor 't stranden,
 Zoo wydt verzeilt in holle zeen.
 Het lust hem dolle pyn te stelpen,
 En elk die nu wat zachter leit,
 Ten trots der doot, voorts op te helpen.
 Wat dunkt u van dien arrebeit?
 Waer 't staele noodlot slechts te buigen
 Hy hield de graven eeuwich leêg.
 Dit zou 't herboren leven tuigen
 Indien de stem der snaeren zweeg.

De frisheit, vrolyk aen 't bedyen,
Schuilt in zyn heilzaeme artsenyen.

II. Toezang.

Ik schat hem wys van zinnen,
Van inborst goedertier,
En waert geroemt met keel en lier,
Die ons met raedt en daet
Verquikken als de hoop vergaet.
Men moet van hun beginnen,
En eindigen met hun.
Dus most ik dan VAN GYZEN loven
Wiens yver ik, van boven,
De gunst des milden Hemels gun.
Zyn kunst blyve onbederflyk,
Zoo zy zyn lof onsterflyk.

Morgenzang, aen den heere Valerius Rover.

DE blanke dageraet bemaelt met gulde glanssen
 De dagkim, als hy plagh.
 Het kriekende oosten pronkt met koele roozekranssen,
 En gaet in arbeit om den arbeitzaemen dagh
 Te baeren. midlerwyl verkrygen alle dingen
 Hun verf en wezen weêr.
 D' ontwaekte nanacht wykt: de stomme wouden zingen,
 Beluislert van het velt langs 't vlakgekemde meer.
 Gins streeft een herderin die fier op natte struiken
 Heur naekte voeten zet.
 De ploeger wekt zyn' os: de visser licht zyn fuiken:
 De reizer tygt op wegh: de jager spant zyn net.
 Thans ziet men Melkerbuur den vollen eemer dragen;
 Hy zingt en kent geen leet.
 Hy pryst zyn jeugdigh vee: hy pryst de jeugt der dagen:
 Hy pryst de klaverwei die room en boter zweet.
 Hy hoort den nyvren smit het heiligh kouter smeden
 Dat zynen akker bout.

Ook toont hem 't nuchtre licht de huiverige steden
 Daer hem de noeste markt fyn zilver telt en gout.
 O lachende uchtentstont, gewenschte troost der kranken,
 En leven van myn lier,
 Ik zou met langer liedt uw vrolyke aenkomst danken,
 Maer och! gy vaert te snel, gy vaert te snel van hier.
 Uw vliegent radt draeit radt, en d'avont volgt den morgen;
 Dus nadert ons de doot.
 De dagen zyn haer schreên, verzelt van bleeke zorgen:
 Wie zou dan lust versmaên daer hem de tyt toe noodt?
 Legt ge, o VALEER, nu nogh van loomen slaep bekroopen,
 En staet ge nogh niet op?
 Ai koom toch vaerdigh hier; hier gaet de hemel open.
 D'alkoesterende zon vergult der bergen top.
 Neem uw KORNELIA, die ROVERS kan beknellen
 In boeien, aen uw hant.
 Zoo doe de morgenvreugt twee eedle harten zwellen
 Gelyk de milde dau het dorstigh groen op 't lant.

Lettergroet aen den Heere Pieter de Bye, rechtsgeleerden.

Ult Abtswouts brede buitenbuurt
Wort u dit vrolyk dicht gestuurt,
 Schoon kort en schaers gemeten;
DE BY, zoo ryk van geest en kunst.
Een dankbaer hart magh milde gunst
 Noch heusch onthael vergeten.
Uw vriendschap, openhartigheid,
Lofwaerde zeên en wys bescheit
 Verbinden my te krachtigh:
Maer die te loonen naer waerdy
Daer toe valt myne poëzy
 Te tener en onmagtigh.
G' ontfingt my korts in 's Gravenhaeg,
Uw wieg en woonplaets, daer gestaêg
 's Lants grooten zich vertoonen:
Wy gingen door dees vlek, een hof
Vol hoven, hoog van prael en lof,
 Daer weelde en rykdom wonen.

Voorts traden wy, verheugt van zin,
 't Bataefsche Tempe spoedigh in,
 Tot vriendenkout gereeder.
 Hoe kort viel ons die wandelbaen
 Waerlangs de groene linden staen,
 Befaemt door Huigens veder!
 Hier prezen wy Hoofts maet en zwier
 En kracht van tael. wy prezen hier
 De Zwaen van Agrippyne:
 Ook Vollenhove, Moonen, Brant,
 En 't Goesch vernuft wiens dichtstar lant
 En water overschyne.
 Hier streeelde gy met ernst en jok
 Myn ziel, tot dat de middagklok
 Met haer metaele stemme
 Ons dischwaert preste, daer uw wyn
 Te node lyt dat dwaeze pyn,
 Of zorg den geest beklemme.
 Nadat het lichaem geen gebrek
 Meer voelde ging uw boekvertrek
 Ons open. o! hier bloeien
 De kruiden (dacht ik) daer DE BY
 Uit gaêrt de honiglekkerny
 Waervan zyn woorden vloeien.
 Hoe dikwyls denk ik aen dien dagh!
 De tyt liep sneller dan hy plagh.

'k Vertrok, maer vry ongaren.
Uw rede, elx ooren wellekom,
Weêrhielt my; 'k zagh wel driemael om.
 Waer was de vreugt gevaren?
Indien gy nu nogh, vry van druk,
Minerve viert, en, van 't geluk
 Gezegt, lang moogt leven
Met uwe kuische gemaelin
En blyde kindren, in myn' zin
 Om uw gezang verheven;
Indien Apol die 't licht verspreit,
En Themis, voor wiens achtbaerheit
 't Krakkeel verstuijft der menschen,
U altyt minnen, leiden, raên,
En ik in uwe gunst magh staen
 Zoo gaet het naer myn wenschen.

Op den hoogen Watervloet, omtrent het einde des jaers MDCCXVII.

'k ZAI van de grimmigheid der aengeschonne zee
 En haere golven zingen;
 En hoe de werelt krimpt van woedent waterwee.
 Och! mogt myn jammerklagt door lucht en wolken dringen.
 Godts gramschap, lang gesart door 's menschen wrevelmoedt
 En opgehoopte zonden,
 Bedreigde 't aardtryk met een' nieuwen wereltvloet.
 En preste 't pekel op uit grondelooze gronden.
 Daer quam een winterstorm, van 't bulderend noortwest,
 Aengieren op zyn pennen:
 Die schudde strant en duin en toren en stêvest,
 Veeljaerigh eikenbosch en hooggetopte dennen.
 Toen sloeg, o Wezer, Elve en Eems, of wie gy zyt,
 Toen sloeg uw lot aen 't zinken.
 Uw veege hoop verstoof. gy waert den zegen quyt.
 Men zagh geen eene star tot uwen bystant blinken.
 Het groene zeenat dringt en berst verbolgen in,
 En klimt met gryze baeren:

Die werpen 't lichte schuim aen 's hemels steile tin,
 En weeten van geen rust, noch denken op bedaeren.
 De logge dyken zyn nu lossen dan de stroom.
 Hoe zal men d'inbreuk weeren?
 't Wanschapen watervee weidt zonder pael of toom;
 Hier helpt geen heiwerk, hoeft, noch wijt van hechte beeren.
 Dus dryft het vaste lant met vliet en zee gemeen.
 Wat legt het diep verdronken!
 De steden zien verbaest rontom haer muuren heen
 Slechts scholpent nat; als of heur d'aerdboôm waere ontzonken.
 O deerelyk tooneel van 's werelts lossen stant!
 O klaegstof aller tongen!
 Het driftigh wier bedekt het weligh korenlant.
 De dolfyn speelt en zwemt daer onlangs d'ossen sprongen.
 Ook vaert men hoog en wydt daer 't bezigh kouter pas
 Den vetten klaignront scheurde.
 Het vaertuig troost wie nogh der doot ontklommen was
 En op een dryvent dak van leet en honger treurde.
 Voort most men, met verdriet, na dezen bangen noodt,
 De drenkelingen vissen.
 De man vindt zyne gaê, de zoon zyn' vader doot.
 Och! leefde d'ouderdom tot zulke jammernissen?
 D'onnoozle jongkheit quam den zuigling niet te baet.
 Noch kracht den frisscher jaren.
 De schoonheit redt geen maegt, in zoo benaeut een' staet.
 Het water was te wreet om kunne of stant te spaeren.

Ik zwyg dan hoe Thessaelje eens overvloedige, of hoe
 Deukalion zich bergde.
 Een wissel faem vloog my met natte wieken toe,
 Terwyl ze myn cimbael al droever klanken vergde.
 O Embde, Fredrixstadt, Ditmarsen, Hamburg, Breem,
 En Groeningsche landouwen,
 Hoe zucht gansch Kristenryk als 't uwen ramp verneem!
 Wie kan uw ongeval met droog gezicht beschouwen?
 Waer zyn uw dorpen, eer een krans om stad en wal?
 Waer zyn die schoone dorpen?
 Delfzyl, zoo sterk gebouwt, quam plotselyk ten val,
 En ziet zyn vesting en blokhuisen omgeworpen.
 Waer is het dierbaer vee dat u nogh overschoot,
 De rykdom uwer weiden?
 Hadt maer de heete pest dat altemael gedoot;
 Nu smooit het in den vloet die stal verschoont noch heiden.
 Het stont zoo gruwzaam niet toen d'oude Tiberstroom
 Het halve Rome dekte
 En brede plekken van den Italjaenschen boôm,
 Misschien omdat zich 't volk met vorstenmoort bevleete:
 Hier stiet een Noahs tyt, te byster en verwoet,
 Des afgronts sluizen open:
 Dies zonken lant en liên in dootschen wederspoet.
 Men kon Godts gramme hant ontduiken noch ontloopen.
 Ook trof de hooge vloet, door 't ongestuimigh weer,
 Hollanders en Westvriezen.

Het magtigh Amsterdam liep aen en schrikte zeer.
De zeestadt Hoorn scheen zich in 't water te verliezen.
 Erasmus wieg wert vlot. zyn pronkbeelt van metael
 Stont naeulyx boven 't water.
De Maes beklom die stadt, Zuidthollants waertste prael,
En vulde 'er straet en kaei met bruischent golfgeklater.
 Zoo was de boezem van den Noortschen Oceaen
 Gezollen en gerezen.
Men gunne ons, in ons dicht, veel leets verby te gaen.
Ik wensch in deze stof niet uitgeleert te wezen.
 Ik wensch, voor my en elk, dat Godt het woeste meer
 Bepael met vaste stranden.
O Hemel, schaf ons noit zoo droef een treurstof weêr,
Maer stort uw' zegen af op alle Kristenlanden.

**Aen den Heere Jan Oudaen, toen hy my alle de dichtkunstige werken
van zynen oom Joachim Oudaen vereerde.**

OUDAEN, die, zoet op wetenschappen
En eedle kunst,
My tegentreet met heusche stappen
Uit vrye gunst,
Terwyl ge my uws ooms gedichten,
Dat 's gout, vereert,
Al breinvrucht die in 't vrolyk stichten
Geen' zwier ontbeert;
Hoe noopt ge my om voort te draven
Op rym en maet!
Wel hem dien 't gulle hart der braven
Dus open staet.
Ik zie myn' magren boekschat groeien,
En kus dees gift.
Uw mildtheit doet myn' boezem gloeien
Van blyde drift,
Zy laet zich van myn schryfcel grypen,
Die, daer ze ontluikt,

In koele schaëu van reizige ypen
En linden duikt.
Dus dompelt my een pant der panden
In diepe schult.
't Gebrek wort hier door vroede handen
Met baet gevult.
Ons schip bezeilt met styve winden
Een milde kust.
't Geluk doet me een' Mecenas vinden
Dien 't goetdoen lust.
Doch denk hoe ik, door schaemt gedreven,
Verlegen zit.
Wat, ai, wat zal ik wedergeven?
Hoe loont men dit?
Of magh ik heden met bedanken
En wil volstaen;
Zoo neem den dank van myne klanken
Voor wierook aen.

**Aen den Heere Friederich Daniel Ferber, der medicynen dokter;
toen zyne E. my de Hoogduitsche gedichten des Heeren van Hofmans
Waldau, en andere, vereerde,**

Germanjes luister blinkt alom
Door tytels, met ontzagh te melden,
En adel, grys van ouderdom,
En dapperheit van oorlogshelden,
En overvloet van koelen wyn,
Gewassen langs den klaeren Ryn.

Maer bovendat door 't cyterspel
Van braeve Dichtren, wel ervaeren
In 't lenigen van zielgequel
Door zoet geluit van goude snaren.
't Hercynsche wout verliet al lang
Zyn' wilden aert op hun gezang.

In 't baren van doorluchtigh brein
 Zwicht Duitschlant met zyn brede wyken
 Voor geene landen, groot of klein,
 In 't ront der Europeesche ryken.
 Men vint 'er Geesten, wydt vermaert,
 En 't heiligh loof des lauwers waert.

Dat Hofmanswaldau eeuwigh leef
 Wiens vaers (gelyk de lantrivieren
 Des Ryks, die tusschen weide, dreef,
 En groenbewasse heuvels zwieren)
 Zacht vloeit op een verliefde wys.
 Die vrolyk sticht verdient den prys.

Hoe praelt zyn kunst, die d' afgunst tergt!
 Wy rieken puikgebloemt en roozen,
 Die, op 't Hoogduitsche Zanggebergt
 Ontloken, frisch en aerdigh bloozen.
 Hier wort gemint, gejuicht, geschreit,
 Gestreelt, gehekelt, met bescheit.

Heer FERBER, die my dier verplicht
 Door milde gunst, zoo klaer gebleken,
 Ontfang dit voor een dankgedicht
 Van my, die diep in schult blyf steken.
 Verschoon my daer ik schaers voldoe,
 En leef vernoegt, de kunst ten goê.

Aen den Heer Adriaen Swalmius, advokaet, enz. enz.

Wist gy, o SWALMIUS, hoe zeer
Ik thans uwe overkomst begeer
Gy zoudt misschien de stadt verlaten,
En kiezen op een' schoonen dagh
De ruimte voor 't gewoel der straten,
Dat licht uw ziel verveelen magh.

Indien 't geluk my hierin dient
Zal ik voor u, myn waertste vrient,
Den akkerrykdom openzetten.
Gy zult u aen een' kleinen disch
Met ongekochte veltbanketten
Verzaden zonder hindernis.

Ook zult gy, door het wout geleit,
Den voetstap van d' onnozelheit
Der eerste werelt hier bespeuren.
Dat boersch en ront gezigt ontsluit
Somwyl de vaste boezemdeuren,
En laet d'onnutte zorgen uit.

Geniet gestaêg den rykdom niet,
Maer duik eens neder onder 't riet

Van 't laeg gebou, in groene dalen.
Verandering geeft nieuwen lust.
Men vint in onversierde zaelen
Niet zelden onverzierde rust.
 Beweeg ook uwe ELIZABETH
Dat onze staet haer niet belett'
Myns vaders hoof en haert t'aenschouwen.
Zoo my dees wensch gebeuren mogt
Ik roemde dat de kroon der vrouwen
Met d' eer der mannen my bezocht.

Behoude Reis naer Engelant, aen den Heere N. hier Dafnis genoemd.

DAt nu Eool de winden
Al t' zamen pass' te binden
In hun spelonk met kracht,
Behalven die van 't oost ons toeblaest, koel en zacht.

Dat Nereus 't grimmigh woeden
 Der groene pekelfloeden
 Belette, op myn gebêen.
 Myn Vrient bezoekt het ryk der witte Galatheen.
 In 't zeegevaer kloekmoedigh,
 Zeilt Dafnis, my te spoedigh,
 Naer d'oevers van den Teems,
 En volgt langs 't waterspoor dus zyn fortuin uitheemsch.
 Hy ziet alreê de kruinen
 Der vaderlantsche duinen
 Verdwynen van zoo veer,
 En waegt in zich myn vreugt op 't ongetrouwe meer.
 Hoe moet de vriendschap lyden
 Die hier van wederzyden
 Gerekt wort over 't zout!
 Zy trekt vergeefs te rug als 't noodtlot tegenhoudt.
 Wat baet het, schoon de Britten
 Van 't ront der werelt zitten
 Gescheiden door het nat?
 Fenicie vindt vroeg op zee een reisbaer padt.
 De pyn wert omgehouden.
 Men ging aen 't schepebouwen.
 De vloet, al viel 't hem zuur,
 Kreeg bergen op zyn' rug, in weêrwil der natuur.
 Dedael brogt mast en zeilen.
 Het dieplood leerde peilen.

De starren lichtten voor.
Zoo voer men tusschen bank en blinde klippen door.
Doch 't most een stouthart wezen,
Die d'eerste, zonder vrezen,
Een' uitgehouden boom
Dus tot zyn' kerker koos, en afstak in den stroom;
En onder 't ommezwerfen
Een zeldzaem slach van sterven,
Nogh vreemt en onbekent,
Met moeite en arbeit zocht op 't schuimende element.
Maer zacht. geen reisgezangen
Kan Dafnis oor nu vangen.
Het zeepaert draeft vast heen,
En toont zich gins op 't velt der baren smal en kleen.
't Stuijt voort gelyk een vogel
Die met gezwinden vlogel
De lichte winden splyt.
Onze oogen raeken schip en zeil en vlaggen quyt.
Nu wort myn boezem droever
Op dezen dorren oever.
'k Beveel Neptuin de wacht
Voor 't zeegevaert en voor zyn toebetroude vracht.
Indien Heleens Gebroeders
Nu als getrouwe hoeders
De zeereis spoeien doen,
En 't water legg' gelyk wanneer d' ysvogels broên;

Indien myn Vrient na 't landen,
 Op 't kryt der Britsche stranden,
 Ras lof zinge, en ras keer'
 Zoo gaet het naer myn' wensch: zoo kooft myn blyfchap weêr.

Aen den Heer * * * * *

HEer Eêlhart, elx genoegt',
 Het zal me aen keur van dichtstof noit ontbreken
 Zoo lang gy kunst blyft queken,
 En eerentfeste deugt by schrandre kennis voegt:
 Zoo lang uw gemaelin
 De schoonheit van haer parlemoere leden
 Versiert met zuivre zeden,
 Bescheide vriendlykheên en eerbare huwlyxmin.
 En vreesde ik niet met reên,
 (Dewyl myn stem hier licht te dof zou brommen)
 Astreaes heiligdommen
 Met u haer' gunstgenoot al zingende in te treên;

Of, zwak van magt en moedt,
Uw snedigh brein te toonen uit zyn vruchten,
Geënt in d' eedle luchten
Van ons vermaert Atheen dat zoo veel kunsten voedt;
Myn dicht wiert ruim zoo groot.
Doch, weet dees flaeute u onlust in te blazen,
Zoo laet de dichters razen,
En volg de reine min die u zoo vrolyk noodt.
Dus magh uw stam geacht
By elk, met puik van brave takken pryken,
Die u in aert gelyken,
Ter eere van de stadt en hun welwaert geslacht.
Hierop verzoeken wy,
Dat myn gezang 't geen ik u nedrigh geve
Nogh veele jaren leve,
En met uw' heuschen lof van heusche tongen gly'.

Dankbaerheit, aen twee Heeren, voor hun Bezoek en Tafelschenkaedjen.

WELwaerde Vrienden, eer der braven,
Wat droop uw heusch bezoek van gaven
 En frisschen nektar dien het schonk
En aenboodt toen ik al myn' kommer,
Bedekt van bruine lindelommer,
 In uwen koelen wyn verdronk!
Toen door uw mildtheit. waert te vieren,
't Gemeste kalf zyn vette spieren
 Ten beste gaf in blyden schyn,
En ieder noodde om toe te tasten!
Zoo mogten wy uw waerdt en gasten
 En dischgenooten t' onzent zyn.

Het kon u niet alleen behagen
 Ons slechts van verre zucht te dragen
 Met zoete vriendschap en bescheit:
 Gy most in ons, die 't graeg belyden,
 De ronde eenvoudigheid verblyden,
 Door uwe tegenwoordigheid.
 Dus quamen eens de hemelheeren
 Filemons schamel dak vereeren
 Met hunne komste, ryk van vrê;
 Doch d'armoê vulde 'er disch en schalen.
 Gy brogt om 't nedrigh huis t' onthalen
 De vleeschhal en den kelder mê.
 Gy hoede lyf en ziel voor honger.
 Myn vader wert veel jaren jonger.
 Myn zufters kenden geen verdriet.
 Wy rekten 't nachtje tot den morgen.
 De muskadel verdreef de zorgen.
 Onze ooren dronken liedt op liedt.
 Uw wakkre geesten, die met dichten
 Naer glori dingen, node zwichten,
 Verschaften 't lekkerste banket.
 Wy woegen 't onderscheit der zaeken
 Die steên en buitenbuurten raeken,
 En lachten vrolyk altemet.
 Hierna verhief men, stil gezeten,
 Den lof der heilige poëten

Tot aen de starren, onbedaert.
Al dit en meer hield d'oogen wakker.
Ik dacht om velt noch ploeg noch akker.
Wat was uw byzyn ons al waert!
Maer welk een trek mogt u verrukken
Zoo laeg een stulpdeur in te bukken,
In een wydafgeweken velt?
O gunst, wat kunt gy wondren werken!
O liefde, hier zoo klaer te merken!
O heusheit die myn ziel ontstelt!
Hoe opent zulx myn' boezemkoffer!
Ai Vrienden, neemt dit dankbaer offer
Om vaders dankbaerheit toch aen
En myner zustren, bly van zinnen:
Zoo moet Apollo u beminnen,
En met laurieren overlaên.

Winter.

Het zuiden is te rug geweeken.
 Kalisto grimt ons aen uit koude hemelstreeken.
 De bulderende noordewint
 Maekt al de zee ontzint.
 Men hoort de hagelbuien kraken.
 Het ys bevloert de vloên: de sneeuvlok dekt de daken
 En 't aengezicht van 't kaele velt,
 Thans treurigh en ontstelt.
 Zoo heeft Jupyns geducht vermogen
 't Gevierendeelde jaer tot fellen aert bewogen.
 Wat sleet men 't leven wel te pas
 Toen 't altyt lente was!
 Elk zie nu, tegens winterquaelen,
 Den warmen zomer aen een' luwen haert te halen.
 Vulkaen zy elk in dezen tyt
 Ten Huisgodt ingewydt.
 O Vrienden, houdt u toch verborgen:
 Eet vleesch, drinkt ouden wyn, en laet den Hemel zorgen.
 De zomer moet met zyn saizoen
 Den graegen winter voên.

Poëtenstryt.

LUST u geen gruwelen t' aenschouwen,
 Zoo keer uwe oogen elders heen,
 O vreedzaam volk, o zuil der reên.
 Hier ziet men steken, schieten, houwen,
 En kerven met de hekelpen,
 't Vervloekste moorttuig dat ik ken.
 Een pen is scherper dan een degen;
 Maer welk een helsche razerny!
 De vechters zyn van Febus wegen
 Gebroërs en maegschap, zy aen zy.

Ik zelf heb met myne eigene oogen
 Hen toe zien sablen onderling
 Alsof 'er lyf en ziel aen hing.
 De felle lasterpylen vlogen
 Als hagel door de dunne lucht.
 Apollo loosde zucht op zucht:
 De dootsche Zanggodinnen klaegden
 En treurden met een droef misbaer:
 Ja 't scheen dat deeze onthutste maegden
 Vertrekken wilden allegaêr.

Och! wou Melpomene slechts blyven.
 Och! staekte zy haer heenereis;
 Ze mogt my leeren naer den eisch
 Der jammren jammer recht beschryven.
 Het Dichterdom is, wars van rust,
 Op burgerooreloogh belust.
 De speeren hasplen door elkanderen.
 D'een priemt met zyn harpyeveêr
 Op 't allerdeereykst den anderen.
 Helaes, hoe legt de vrê ter neêr!

Doch, iemant zal my mooglyk vragen:
 Vanwaer dees binnenlantschen twist?
 Wie heeft Megeer dus opgehist
 En aangedreven uit heur laegen?
 Och niemant dan de nydigheit,
 Hooftoorzaak van dit onbescheit.
 Dus helpt men veel om beuzelingen
 De Poëzy in barensoodt.
 Een Hydra zou de kunst verdringen
 Zoo hier geen godtheit tusschen schoot.

't Is niet genoeg voor dees gezellen
 Met baerdeplukken, tornen, slaen,
 Harpoenen, geeslen, hangen, braên,
 Parnas in rep en roer te stellen.

Zy steuren zelf de rust der doên,
 En schenden hunne lauwerkroon,
 En, wil 'er een ten beste spreken
 Hy krygt goet koop tot tytverdryf,
 Opdat ik 't als dees quanten reken',
 Flux al den drommel op het lyf.

Zoo is de goude tyt verlopen.
 De kunst beleeft eene yzere eeu,
 Indien zy leeft die op geschreeu
 Noch weeklagt uitkomst heeft te hoopen.
 Elk braekt vast vier en vlam en gloet
 En groene gal en gift en roet.
 Het schynt dat Helikon zyn bloemen
 In akonyt verwisselt heeft,
 En dat zyn bron, voorheen te roemen,
 Nu draekenspogh voor laefdrank geeft.

Verbolge kampers, laet dit achter.
 Trekt, daer men u ontsteken ziet,
 Het voorhoofd zoo vol fronsen niet,
 En zet uw grimmigh hart vat zachter.
 Wat hoeft ge, elx feilen [schoon ik ze ook
 Niet prys] uitkrytende, naer pook
 En knyf en dag en dolk te grypen?
 Wreê straf verbittert het gemoet.

Hoe hart de geesselslagen nypen,
 Een gramme roê maekt niemant goet.

Al vindt ge 'er die maer taemlyk harpen,
 En schoon de middelmaetigheid
 In 't dichten mylen achter leit,
 Ik zou myn nagels zoo niet scharpen.
 Waer hebt gy oit of oit geleert
 Dat Filomeel haer zuster deert
 Omdat haer toonen doffer klinken?
 Hoe zwarter nacht hoe blanker star.
 Wilt ge in te klaerder luister blinken
 Zoo dryft de schaduwen niet ver.

't Is waer, men moet den monsterdieren
 Die Febus ryxhof oorlogh biên
 De staele tanden laten zien,
 En keeren met de schryfrappieren.
 Zyn ezels heet op lauwerbuit;
 De stoutheit dient met kracht gestuit.
 Ik zal me in hunne straf verblyden.
 Maer burgers van het zelve ryk
 Zoo neus en ooren af te snyden,
 Dat staet voorwaer wat misselyk.

Wie wil 'er graeg kunstketter heeten?
 Wie heet 'er gaerne letterdief,

Vooral daer 't hem, tot leet voor lief,
Van letterdieven wort verweten?
Wie staet 'er graeg dus aen de kaek?
Waer 't niet een prysselyker zaek
Elkander heuschlyk t' onderwyzen?
Gewis. hielt yder deeze baen
Zoo zou de zangberg heerlyk ryzen;
Maer wie, och arm! wie laet zich raen?

Gy, jonge dichters, gy meugt schroomen.
Ai duikt en blyft uit dootsgevaer,
Of denkt voor 't minst met weinigh hair
En twee drie tanden thuis te komen.
Een dichter die niet schermen kan
Is thans een ongelukkigh man.
De krygers zullen u bespringen
Als wolven in het wilde bosch.
Wat! makkers, woudt gy leeren zingen?
Leert byten als een jagtmolos,

En gy, befaemde letterhelden.
Grootmeesters in de vedelkunst,
Het zy behoudens uwe gunst
Dat we ons om Pindus rampen quelden.
Dit hevigh twisten trof ons hart
Met onverdraegelyke smart.

Helpt, helpt my toch de tweespalt boeien;
Zoo geev' de haet geen klagens stof:
Zoo moet' de Dichtkunst eeuwich bloeien,
En noit verwelk haer eedle lof.

MDCCXVI.

**Op een hantschrift van Vondel,
my vereert door den kunstryken heer Joan de Haes.**

'k ONtfang van een geleerde hant
Des Dichters schrift die liên en lant
Door zyn' gelaersden heldetrant
Verhoogde.
Men kuss' de letters die ten loon
De Nederduitsche lauwerkroon
Behaelden, en daer Febus troon
Op boogde.

Op eenen zilveren Gedenkpenning, uit last der Heeren professoren van het kollegie, genaemt het Wilde Zwyn, te Loven, geslagen ter eere van den Heere Antoni van Leeuwenhoek, lidt der koningklyke societeit te Londen, en door de zelve Heeren zyn E. toegezonden.

DE Rotte duik' daer d'oven
 Erasmus in metael verkeert.
 Wy loven 't kunstigh Loven,
 Dat d'eer van Delf met zilver eert.

't Zent LEEUWENHOEK naer 't leven
 Aen LEEUWENHOEK, door munt herteelt.
 Wat kon men grooter geven?
 Dees helt verdient een zonnebeelt.
 Doch wort de magt niet kranker,
 Zoo glinstert hy van gout op 't lest;
 Maer 't zilver is veel blanker,
 En dat gelykt zyn' inborst best.
 Dus pryst de school 's mans grysheit.
 De Wysheit kroont de Wysheit.

Op de Kunstschaten des Heeren Valerius Rover.

TOen d'overmoedt der yzere eeu,
 Met huilent krygsgeschreeu,
 De Fenixkunst den oorlogh zwoer
 En grimmigh tegenvoer
 Verschool ze zich in ROVERS zael,
 Alwaer ze, ryk van prael,
 Haer' glans en majesteit ontvout
 Op eenen troon van gout.
 In zyne kunsttrezooren blinkt
 Apelles verf, Homerus inkt.

**Op de afbeelding des Heeren Antoni van Leeuwenhoek, lidt der
Koningklyke Societeit te Londen.**

Hier ziet gy LEEUWENHOEK. o neen: 't zyn Archimeed
En Aristoteles, die dus ineen vergaêren.
Natuur heeft, om zoo groot een flonkerlicht te baren,
Al ruim een halleve eeu van eeuwen bang gezweet.

**Op de Geneesheeren en Wondartsen van Delf en Delfshaven, byeen
geschildert door Thomas vander Wilt, en hangende op de
ontledingkamer der genoemde stadt.**

ALdus heeft Vander Wilt de Delfsche Hippokraten
En Podaliriën vereeuwigt door 't penseel.
Men kroon' hun vlyt en trou, zoo nut voor steên en staten.
De kunst die 't leven schoort verstrekt een lantjuweel.
Apol noch Eskulaep dient min geëert te blyven
Dan Jupiters gezagh en Herkules bedryven.

Anders.

BEschou alhier, met eerbiet en behagen,
Der Helden beelt die zorg voor 't leven dragen,
En graf en doot veel hoop en buit ontjagen.

Nogh.

Zie Febus, Eskulaep, Machaon, Podalier,
Hippokrates, Galeen en Avicenna hier,
Met andren die hun werk van Chirons heerkunst maken.
De ziekten zyn verschrikt daer zoo veel Artsen waken.

MDCCXXI.

Op het Tronibeelt van Pieter Korneliszoon Hooft, Ridder van Sint Michiel, enz.

DEn Duitschen Sofokles, Homeer en Tacitus
Verbeelt Apelles kunst in HOOFTS gelaet aldus.

Op de Beeltenis van Joost van den Vondel, Vorst en Vader der Nederduitsche Dichtkunst.

DE Schilderkunst vondt werk toen VONDEL voor haer zat,
Dewyl ze in dezen Helt naer 't leven most vertoonen
Euripides, Virgyl, Pindaer en Juvenael.
Apollo zagh 's mans beelt, maer quam mee loof noch blat:
Hy wou 't met hemelsch licht en goude stralen kroonen,
Op dat de Fenix blonk van majesteit en prael.
Doch Klio sprak: men zou dan twee Apolloos vieren.
Dien zoo veel glori siert behoeft geen kroon te sieren.

Op Joannes Vollenhove, Dr. der H. theologie, en predikant in 's Gravenhage.

Hoe blinkt de faem van VOLLENHOVE,
 Den 's Gravenhaegschen Guldemont,
 Die winst deed met zyns Meesters pont!
 Dat elk 's mans hemelgaven love.
 Men vlechte hem een dubble kroon
 Als Kristus helt en Vondels zoon.

Op de Afbeelding van wylen Arnold Moonen.

Ziet hier een' Kristen Theokryt,
 Een' Flakkus die 't gemoet verblyt,
 En Neêrlants waerden roem vermeerde;
 Een' Cicero die pen en mont
 Aen Godts gewyden dienst verbond,
 En deed gelyk hy andren leerde.

Op de Afbeelding van den Heere Adriaen Swalmius, *rechtsgeleerden*.

BY outhet van geslacht en deftigheit van zeden
En edelheit van hart en minzaemheit van tael
Voegt SWALMIUS verstant en letterbezigheden,
Bekent in Themis hof en Pallas oeffenzael.
Zyn beeltenis verstrekt een spiegel voor de braven.
Apelles schoot te kort toen hy dit wezen zagh:
Ook viel 't panneel te smal voor deugt en ryke gaven,
Laurieren daer dit hoofd met recht meê pronken magh.

Op de Afbeelding van Mejoffrouwe Elizabeth van Haring, gemaeline van den Heere Mr. Adriaen Swalmius, *rechtsgeleerden*.

ZOo treft ELIZABETH haer' braven Echtgenoot
 In 't edelaerdigh hart met stralen van haer oogen
 En glanssen van haer deugt, voor al de werelt bloot.
 Wat drinkt zyn trou gemoet al frisse nektartoogen
 Van heuscheit uit haer' mont, van vrientschap uit haer ziel!
 Hier ziet men waer de deugt in schoone leden viel.

Op de Afbeelding van den Heere Johan Frederik van Quikklenberg.

ALdus siert QUIKKLENBERG 't gelaet met wakkerheit,
 In wien de Speelkunst ons haer rykste majesteit
 En grootste wondren doet beschouwen met onze ooren.
 Zyn vedel volgt den toon der zalige Englekooren.

Op myne Afbeelding door Thomas vander Wilt.

MYn wezen wert aldus door Vander Wilts penseel
 Getroffen naer de kunst, in 't bloeien myner jaren.
 Maer wat ontbreekt 'er nogh op 't fyngekleurt pannel?
 Myn zorg in 't akkerwerk, verpoost door zang en snaren.

Op de Afbeelding van meester Hubert Schol, orgelist der Fransche Kerk te Delf.

WY zien 't penseel de nooten kroonen
 In SCHOL, die dus herboren is.
 Zyn orgel klinkt van engletoonen:
 Zyn vedel temt de wildernis.
 Het puikmuzyk van duizent jaren
 Is in zyn vingeren gevaren.

Op het Wapen van den weledelen Heere Gerard van Alfen, der rechten dokter.

Dit wapen wort beschut door vierpaer trouwe schilden,
 Sieraden van den stam waeruit VAN ALFEN sproot.
 't Houdt stant, schoon d'eeuwen zelf hierop haer kracht verspilden,
 En blyft tot heden toe geëert by klein en groot.
 Hoe braef kroont GERARD dit met deugt, hem ingeschapen!
 'k Vind adel by verstant. wie zagh oit schooner wapen?

Anders.

't GEhelmde schilt is 't merk van edel bloet.
 Uit eedle daên bespeurt men 't vroom gemoet.
 Wie eêl wil zyn tot niemants ongenoegen
 Moet nieuwe deugt by ouden adel voegen.

MDCCXX.

Op eene gelukkige Boekdrukkery.

Wien druk of rou of kosten plagen
En perssen, al te spâ verlost;
Hier geven Kusters vonden Kost,
En Druk en Persing blyde dagen.

Anders.

VERmoeide Schryfkunst, out van jaren,
Nu rust, en roer uw veder min:
Het Sparen leert de moeite sparen,
En brengt met Druk hier zegen in.

Berecht,

Aengaende de Vragen en Antwoorden, te vinden in het eerste Stukje, op pag. 25, en eenige volgende.

DEeze gedichten, met hunne bygevoegde liederen, hebbe ik, hoewel het nutter scheen, niet wel kunnen achterlaten en verbergen, dewyl ze voorheene in de uitgave myner jeugdelyke Mengelzangen plaets gevonden, en als een gesproken woort, dat, gelyk Horatius zeit, niet weder te rug wil, my 't herroepen, hun aengaende, belet hebben. Ik zal dan, naerdien het hiermede dus staet, den Lezer, dien ze misschien wat vreemt en ongewoon voorkomen, eene korte beschryving geven van hunnen aert en oirsprongk. Het zyn twee Antwoorden, ieder met een bepaelt getal van vaerzen, gepast op eene Vraag, by zekere gelegenheit door eenige lief hebbers der poëzye, en wel meest om de dichtminnende jongelingen tot het onderzoek der historien aen te noopen, voorgesteld. De Vraag, in rym begrepen, hielt in: WAT STOMME 'ER SPRAK, TOEN ZYNEN VADER EEN GROOT ONHEIL OVERVIEL. Hierop hebbe ik dan, ten dienst van goede vrienden, uit de schriften van Herodotus, Plutarchus, en anderen, het geval van koning Krezus en zynen zoone neêrgezet. Wat de Liederan belangt, die verklaren eenen zoo genoemden Regel, by de zelve vragers over de gemelde stof uitgedacht. Lees ze, indien 't u gelieft, en verschoon de jongkheit.